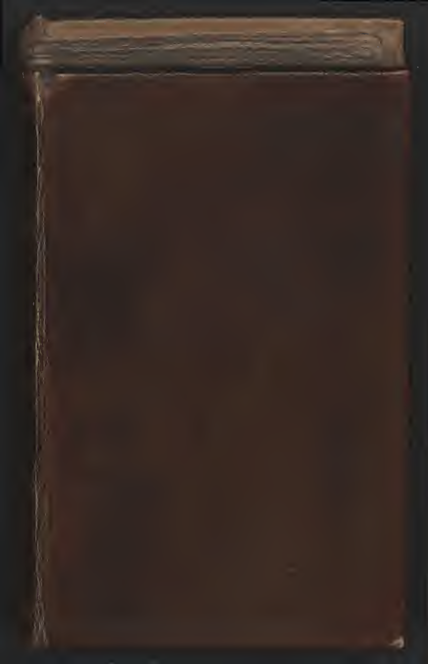

JP. 1894.
(úr safni Arna Thorlacius's)

Huggunar
Bæklingur.

Þar jnne margar agiætar
Maalsgreiner Heilagrar Ritningar
Saman teknar eru j eitt / med
stuttre huggunarsamlegre
Vtleggingu.

A Islensku snuen af mier
Gudbrande Thorlaks Syne.

Himen og Jord skulu forgan
ga / enn mijn Ord forganga ecke /
Luc. xxj Cap.

ANNO. M.DC.

Innehalld þessa Bæklings.

Þesse Huggunar bæklingur skipt est j tuo Parta.

I Sa fyrre Partur kiener / huörn en Madur skal hugga sig j stundlegum og holldlegum Motgange / þad er.

1 Fatækt.

2 Sott edur Siukdomar.

3 Ofsokner.

II Sa añar Parturen kieñer/huörneñ Madur skal hugga sig j þeim storu ꝛ þungu andlegum Freistingum sem ad eru.

1 Astrijda edur Freisting Diöfulsins.

2 Astrijda edur Freisting vegna Syndanna.

3 Astrijda edur Skielfing Daudans.

 . From

Fromum og Gudhrædd-um Lesara.

Bæklingur þesse hefr mier litest þess verdugur/ ad hann ligge ecke vnder Beck eda j Myrkre/ helldur ad hann j lios kome/ og lyse öllum þeim sem ad j nöckrum Naudum og Motgange eru stadder/ huört þad er vppa Sal eda Lijf/ edur huörtueggia. Og j Raun og Sannleika/ þa er hier ecke annad enn Guds Aldingardur/ fullur med allskyns vtualdar heilnæmar Lijfsins Jurter/ til ad græda Sar og Siukdom Salar og Samuisku/ huar huör og einn ma sier plocka og lesa þad hönum er gagnlegt/ j mote sierhuörre Freistingu og Astrijdon sem sierhuör kann ad vera j staddur/ sa hun hefur Otta Guds sier fyrer Augum/ og nöckra rækt a sinne Saluhialp. Hinum ödrum sem ana

fram̄ ſo ſem ſkynlauſar Skiepnr/ ſin̄ huórke ſkeyta vm Himerijke nie Heluijte/ ꝛ ecke huxa nema vm Mun̄ſin̄ og Maga/ og lata þar ad kuólldi ſem koma vill/ Þm er hier ecke mz þient/ Ecke helldur hinum ódrum/ ſin̄ an Guds Otta lifa j Syndū ꝛ Giaalijfe/ og alldrei eitt ſinn-nalega huxa vm Guds Dom og hans Reide ſem yfer þeim hanger/ og vm þan̄ eilijfa Dauda ꝛ Fyrerdæmning j huória þr eru allt ad Eyrū nidur ſockner/ Þeſſ er ſin̄ huxa ad ecke þurfe an̄ad til ad komaſt j Himerijke/ en̄ ad verda ſkijrdur/ og vera j tólu chriſten̄a Man̄a/ heyra Guds Ord endur og ſin̄um (og leggia þad þo ecke a Hiartad) og ganga til Sacramentis/ ſo þeir ſynez agiætlega vel chriſtner/ en̄ eru jdranarlauſer/ lifa j Syndene vijſuitande og viliande/ og akta hana ad ónguo heyra þad giarna og læra vt af Guds Orde/ ad Gud han̄ ſie Myſkunſa

mun̄

mur/og hura þar fyrer ad þeir meige þañeñ lifa/ad leggia Synd a Synd ofan/giöra alldrei iðran nie yfer-boot fyrr eñ j Daudans Punkt ⁊ Tijma/þa þeir gieta ecke leingur syndgad/og hura sier med soddan mote ad komast j Himnarijke/⁊ meina ad þeta sie sañur Vegur til Lijfsins. Fyrer slijka(seige eg)er þesse Bæklingr ecke saman teken/ helldur fyrer þa adra sem hrædast Guds Reide/ og ottast hans Riettlæte/og maklega Fyrerdæmning Syndaña vegna/og þar med liggia vnder Krosse og Motgange/ huört hañ helldur liggur a Sælu eda Lijkama. Ad soddã Ma ñeskiur mætte fa Huggũ af Guds Orde/ ⁊ fyrer slijka þa er þesse Bæklingur miög godur ⁊ nytsamlegur/Og þess vegna læt eg hañ a Prent vt ganga/vonande/ad godfws og gudhrædd Hiörtu mune þetta litla Omak til þacka taka/og þad færa sialfum sier til gag-

 ns

ns og nytsemdar Sælareñar vegna/ Sa eilÿfe gode Gud/sem er og kall- ast Gud allrar Huggunar/ hañ giefe og veite ad þesse hans Blessudu hug gunar Ord/mættu verda sorgfull- um særdum Samuiskum til eilijfrar Glede og Hug- gunar/Amen.

Gudbrandur Thorlaks son.

Agtætre Heygboreñe Frw och fyrſtiñu/ Eliſabet j margreifiñu til Brandenburg/ til Steitin/. Pom-ern/Caſſuben og Venden z ct. Burg greifiñu til Nurmberg/og Fyrſti-jñu til Rugen/ miñe nædugre Frw och Förſtiñu.

NAduga Frw och Førſtinna/ Pad vottar Heiløg Ritning/þ kieñ-er z dagleg Reynſla/hu-ad aumt og veſallt ad er vort Lijf hi-er a Jørduñe/og huørſu pad er/ecke alleinaſta hladed/ helldur og eirnen fullt med Synd og Neyd/ og allra hāda Sorger/ Skielþingar Synd z Motgang/ og marguijſlegar ſtorar og þungar Freiſtaner/So ad ſa ſem hañ er riettchriſten/honum ma ſlijk

ofbioda og ogna. Þuiad j fyrstu þa
er þetta auma Lijf hladed med Syn
dernar/ so ad vier kuñum ecke annad
eñ ad syndga. Og Mañskiepnañ er
so vmuafen flækt og fiøtrud j Synd
onum/ ad hun kañ huørke ad sia nie
skynia huørsu pordiørfud hun er af
þeirre storu þungu Skadsemd sem er
su vppruna Synden/ So sem Dauid
auijsar j. xix. Psalme þar hañ seig=
er/ Huør er sa hñ kuñe ad skynia hu
ørsu opt hñ syndgar/ Fyrergief mier
Drotten mijnar heimuglegar Synd'

Auk þessa þa er þetta vort stund
legt Lijf hladed med marguijslegar
Eymder og Freistaner/ Nid ytra pl=
ægast z pijnest Mañeskian af allra
handa Sottum/Siukdomum/z Me
insemdum/sem Lijkaman og Lijkam=
ans Lidu pijna og plæga/z ecke ver=
da

da fyrer fiølda saker taldar nie fÿn-dar. Nid jũra strÿder a oss Diøfullen/Synden/Dauden/Nelustte/ Gu-oz Reide/Løgmæled/og vor eigenleg Samuiska/ Nier af kiemur Otte og Nræsla/Nrygd og Narmur/ Vÿl og Efasenid.

J þridia mata þylger huers Mans Kalle og Embætte stor Sorg/ Mæda og Ahyggia/Neyd og Motgangz: Þetr ed Bwskaparlag hafa eiga Kross og Motgang/ Forelldrar ner hafa Þrra Sorg z Mædu fyrer sÿnũ Børnum. Med sama møte er vared øllum Stiettum hærre og lægre j Neimenum.

J fiorda mata/ Þegar vier høfum nu nærre lagt leinge bored Sorg og Angist Mædu og Erfide j þessu auma Lÿfe/þa finũm vier j raun og

sañleika/ad vort Lijf hier a Jørduñe
med allre siñe Eymd z Armædu/he
fur ecke verid añad eñ fliotlegt Hla-
up til Daudans/ so sem seiger hinn
sæle Job xiiij. Cap. Madurenn af
Kuiñu føddur lifer lijten Tijma/og
er fullur af Armædu/ Hañ vex vpp
sem Blomstur/og fellur af aptur/fly
gur j burt sem Skugge/og hefur ecke
vidstødu. Og xxx. Cap. seiger hñ/
Eg veit þu afhender mig Daudan-
um/ þad Hws er tilsett øllum lifan-
de Mønum.

Eñ vppa þad/ ad vier j sliikum
Eymdum z Harmkuælum þessa au-
ma Lijfs mættū lifa vid nøckra von/
og giætum helldur med þolenmæde
vmlided/edur og so yfiruñed Sorg z
Neyd/ Eymder og allskyns Astrijd-
ur sem til falla j þessum Heime/ þa
lignur

liggur magt a ad vier fañ þær Hug-
ganer sem sa eilijfe Gud og Himne-
skur Fader/sa allra agiætaste Hugg
are hefur oss af Himnum ofan gief-
ed/ Hann sem so seiger Esa. lxvj.
So sem Moderen huggar Barn sitt
so vil eg hugga ydur. Eñ þesse Hug
gun er falen j hans Orde/ huøriu
vier hliotum stadfastlega ad trua/ z
þar vid ad hallda oss og hugga j all-
skyns Neydum z Motgange/ til Lij-
fs z Sælar/ huørt ed oss kañ ad ver
nda og vardueita. Huar nu ad slijk
Lios er/ og þar sem þad skijn/ þar er
Fridur Samuiskuñar/ þar er Hugg-
un og Glede/ þo alldrei sie Kross og
Motgangur so stor/ Ja/ þo ad Him
en z Jørd falle j eitt/ so sem þar ste-
ndur j. lxvj. Psalme. Þar þuert a
mote/ Huar þtta Guddomlega Lios

(sem er Guds Ord)skijn ecke/ þar er huørke Heill nie Hamingia/ et Hialp nie Huggun a Sælu eda Lijþe/ helldur Ofridur/ Druilnan/ Otte og Hræsla/ Einkum þegar Dauden er fyrer Dyrum/ huørn eingen fær yfer ouẽd/ vtan alleinasta med Guds Orde. Þar fyrer hafa allet Heilager/ alla tijma hapt z halldeð Guds Ord fyrer þeirra dyrmætasta Fiesiod/ Gullede og Vnadsemd/ So sem Spamaduren Dauid seiger cxix. Psal. Þar fyrer elska eg þijn Ord framar enn rauda Gull/ Item/ Þijn Ord eru mier liufare eñ mørg þusund stycke Gulls og Silfurs. Item/ Minstu Þions þijns j Orde þijnu/ a huørt þu liest mig vona/ Þad er mijn Huggun j minne Eymd. Item/ Ef ad þijn Ord være ecke mijn Huggun/ þa hefda

da eg glataſt j miñe Eymd. Item/
Pſal. xciiij. Mykla Nrygd hafda eg
j mijnu Niarta/eñ þijnar Nugganer
þær gloddu mijna Sæl. Þuiad Gu
ds Ord þad er ſoddan eirn Fieſiodr/
ad hañ(ſo framt ſem vier truum)gie
fur oſſ z veiter ſialfañ Chriſtum mz
allre ſiñe Forþienuſtu/og ollum ſijn-
um Nimneſkum Giædum/ ſem ad er
fyrergiefning Syndaña/Guds Nađ
og Vinſkapur/ Riettlæted og eilijft
Lijf/og giører oſſ fulluiſſa z orugga
vppa Guds Nad og Myſkun/ þad
gierer oſſ og eirnen Riettlæta/ Nei-
laga/Lifande/og leider oſſ vm ſijder
til Guds jnn j þad eilijfa Lijf/ So
ſem S. Pall hroſar/ Rom. j. Ca.
og helldur mijked þar aþ / ſeigande/
Ad Euangelium ſie Kraptur Gudz
ſem Sæluhelpna giører alla þa ſem
þar

þar a treysta. Huør hañ helldur sier
nu vid Orded Guds/ z høndlar Chr
istum j Ordenu fyrer Truna/ so sem
añan Grunduallarstein vppa sijna
Sœluhialp/ sa fær vel bored allar
Freistingar og Nørmungar/ og mun
blijþa eilijflega/ so sem Orded sialft
eilijflega blijfur/ Esa. xl. Cap. j.
Petri j. Cap. Og nu med þui ad øll
vor Huggun/ allur vor Styrkur og
Kraptur/ huørs vier j þessum vorum
Veykleika vid þurþum/ er falen z fol
gen j Guds Orde/ þa er storlega na
udsynlegt/ ad vier elskum Guds Ord
heyrum þad og jhugum vel og vand-
lega/ So ad vor Hiørtu kyñe j allsky
ns Neyd og Motgange / j øllū Fr-
eistingum og Eymdum ad vera hr-
aust og oskielfd/ Einkum og sierdeil
is þa Dauden kiemur ad Dyrum og
klapp-

klappar a/ad vier þa sieum ohrædd-
er vid hañ og hans grim̃legar Skiel
fingar: Soddan Hreyste og Hugar
pryde giefur Guds Ord alleina. O
þyrer soddan Greiner þa hef eg fyr
er Hialp og Rad Drottens saman
lesed og teked wr Heilagre Ritningu
þssar huggunar Greiner/ z lagt þa
til stuttar/ þo huggunarsamar Vt
leggingar/huoriar flestar eg hef tek
ed wr Scriptis D. Lutheri milldra
mińingar/ vonande ad þta mune t
gagns koma meiga mier z odrum s
Gud ottast (sem þeñan Bækling jd
ka)til huggunar og truarstyrking
huad og eirnen miñ tilgangur hef
vered hefur til þessa Omaks. En
Naduga Frw och Forstinna/ þet
mitt christeliga Erfide hef eg vilia
til skrifa E. F. N. Til ad openbe

ra og j liose ad læta fyrer øllum Hei
menum þa hreinu oflecku du Tru/ ⁊
pad gudlega Vandlæte/sem E. F.
N. hefur til Guds Ords og Predik
unar Embættesins/ Vppa ꝥ ad ad-
rer Herrar og Høfdingiar/Frwr og
Førstiñr mætte fyrer E. F. N. Ep
terdæme amintar verda/ad þeim bei
⁊ so skyllda til Guds Orde/Kirkium
⁊ Skolū Hialp ⁊ Hiastod ad veita/
so sīn þar stendr skrifad/ Esa. xlix.
Þar Gud lofar siñe christelegre Kir
kiu ad Kongarner skule vera heñar
Forsuars meñ/og þeirra Førstiñur/
heñar Fosturmædur. Og er nu mīn
audmiuk Bœn ad E. F. N. villde
ꝥta mitt Erfide med christelegu Hiar
ta milldelega medtaka ⁊ sier ꝥ þæge
legt vera lata/⁊ cet. Año 1566.

E. F. N. Vndergieveñ.

M. Thomas Steiber predikare til
Schwobach.

Fyrste Partur Bæklingsins.

Fyrste Partur þessa Bæklings kien̄er oss/ huórnen Men̄ skule hugga sig j þessum þremur lijkamlegum Hórmungum + Neydum/ Sem er/ Fatækt/ Siukdomur/ og veralldleg Offsokn.

Fyrsta Huggun j Fatæktenne.

Su fyrsta Huggun j Fatæktene er þisse/ ad Gud han̄ hefur skapad bæde þan̄ Fatæka og þan̄ Rijka/ Einum giefur han̄ Rijkdom/ en̄ an̄an lætur han̄ vera fatækan/ epter synum þægelegum Vilia.

I Reg. II Cap:

Drotten giører Fatækan og Riikan/ Han̄ læckar og ophefur.

Nier

Hier sier þu/ad þad er af Gude so til skickad z asett/ ad sumer Men eru rijker og auduger/ sumer fatæker og þurfande / Enn huørtueggiu heyra þr Drottne til(sie þeir truader) Vm slijkt ber og Syrach vitne/ xj. Cap. Þad kiemur allt af Gude/ Lucka og Olucka/Lijf z Daude/Fatækt z Rijkdome. Og Salomon seiger Prouerb. xxij. Cap. Rijker og Fatæker verda ad vera til samans/ Drotten hefur skapad þa huørutueggiu.

Psalm. XXXVII.

Þad litla sem sa Riettlate hefur/þad er betra enn mijkel eign margra Ogudhræddra.

Med þui ad Fatæktin er af Gude/þa hæler Ritningen þui litla sem Fatæker eiga/z helldur þar mijked af

og meir eñ af øllum Audæfum þra Ogudlegu. Og þetta giører hun þim Fatæku til Huggunar/ Þar fyrer seiger so Salomon/ xvj. Cap. Betra er lijted med riettu/ eñ mijked med rangfeingnu. Og j xv. Cap. Ordskuidaña stendur so/ Betra er lijted med Otta Drottins/ helldur eñ mijkell Fiesiodur med ønguum Radum. Prou. 28. Betre er fatækur Madur/ gangande fram j sijnum einfalldleika/ enn rijkur Madur sa a røngum veige geingur.

Aunur Huggun j Fatæktenne.

Su ōñur Huggun j Fatækteñe er þesse Ad sialþur Christur/ hans Postular/ og ad rer Heilager hafa haft þen.iaun Kross og

j Fatæktinñe.
Motgang j Heimenum:

Luc. IX.

Refarner hafa Grene/og Fuglar Loptsins hafa Hreidur/ Enn Mañsins Sonur hefur ecke þar hañ meige sijnu Høfde ad halla.

Stor Huggun er øllum Fatækum ad Epterdæmenu Christi/sem sialfur hefur vered fatækur/ z þurfande/ so sem hans Lijfsaga vottar. Luc. ij. stendur/ Ad hañ er j Fatæktеñe fæddur. Matth. ij. Cap. þa er skrifad huørnen ad hñ hlaut j sijnum Barndome vegna Grimdar Herodis ad fara j Vtlegd/ z flyia til Egiptalandz. So og vottar hñ sialfur Luc. jx. At hañ hefur j þessu Lijfe lided Neyd z

Fatæki

Fatækt/huad allt saman skied er vorra vegna. ij. Cor. viij. Cap. Þier vited Nad Drottins vors Jesu Christi/þad þo hañ være rijkur/þa er hañ orden fatækur ydar vegna/ Vppa þ ad þier fyrer hñs Fatækt yrdud rijker.

I Corinth: IIII. Cap.

Allt til þessa tijma erum vier hungrader/þyster/nakter lijdum Høgg og Sløg/og høþum onguan Samastad.

Nier hefur þu Epterdæme Postulañа/ þr ed þeñan Kroß Fatæktarennar haþa bored. Þui Þienarenn a ecke ad hafa betra eñ Herrañ/og ecke skal Læresueirneñ vera yfer Meistaranum Matth. x. Joh. xv. Sømuleidis þa høfum vier eirnen Dæme Spámannañа/ So sem S. Jaco

talar vm v. Cap. Goder Brædur/ Takcd ydur til epterdæmis Mofgang og Pelenmæde Spæmañaña/ Þred til ydar hafa talad j Nafne Drottins/ Staed vier prysum þa Sælluga/ sem lided hafa. Polenmæde Jobs hafe þier heyrt/ og Ending Drottins hafe þier sied. Hingad heyrer z Epterdæme hins Volada Lazari/ Luci xvj. Cap.

III Huggun

Su þridia Huggū er þesse ad Gud hañ vill alŷka þa Fatæku/ taka þa ad sier/ forsorga þa/ vardueita þa/ bænheyra þa og hialpa þeim/ þeg ar þeir eru þromer og gudhræddar/ Þetta allt vottast og vitnast j epter þylgiande Greinum.

Eñ þesse Fyrerheit Guds og öñur þui-

lyk sem hlioda vppa verallдlegan Motgang og adrar Naudsyniar/ þau eigum vier alla ægma ad skilia so/ad þau eru jaþnan m3 For orde Kross og Motgangs/ Þader ad skil/ ia/ Gud hañ veiter ecke huórtt siñ þ sem vier j slykum Eþnum vmbidiū/ Helldur vei/ ter hañ þad hañ vill/ og huad hõnum sialþ um synest oss gagnlegra/ Sem er/ hañ vill vier skulum lyda Kuól og Kross og Mot- gang hier j Heime. Þar þyrer þa eigum vi er ad haþa Þolenmæde/ og bijda epter Guds godum Vilia/ og vera til þrids huad Gud vppa leggur/ og seigia med þeim sæla Job/ Eñ þo Drotten take Lyþed aþ mier þa skal eg samt vona vppa hñ. Job 19. Cap. J sama mata byriar oss ad bidia Gud j ỏllum holldlegum Harmkuælū/ med þororde/ setia þad til hans/ so sem vier seigium j Fader vor/ Verde þiñ Vilie. J þeñan mata heþ/ ur sialþur Christur j sinne stærstu Neyd og Angist sett oss þyrer sitt Epterdæme og þeñ an Bænahætt/ þa hañ bad ad Kuól Kross/ ins mætte hia hõnum lijda/ þa sagde hañ/ Fader/ sie þad mõgulegt/ Verde ei miñ Vilie helldur þiñ. Eñ þa vier bidium vm Andlega hlute/ sem er/ ad Gud vilie þyrergieþa oss Syndernar/ þrelsa oss þra Dióþlenum/

 Daud-

Daudanum/ þa ſkulum vier bidia æn þor/
ords. Og þau Fyrerheit Guds ſem þar vp
pa hlioda/þau eru j allan mata þortakſlaus
og obrigdanleg. Þui Gud vill þyrergiefa
Syndernar/hañ vill frelſa oſſ fra Dioflen
um og øllum vorum Sælar ovinum/og hñ
vill lata oſſ verda Sæluholpna. Þennann
Bænahætt ſkulu Meñ hier athuga jafnan
og vita ad þeſſe Fyrerheit ſem hier ſtanda/
þau eru ecke j allan mata þortakſlaus. Fyr
er margar Harmkuæler hliota þeir Chriſt/
nu jñ ad ganga j Gudz Ryke/Thim. 3. Cap

Pſalm. IX.

Drotten hañ gleymer ecke Kalle þeirra Fatæku.

Hier er ſu Huggun/ Ad Gud hañ vill ecke gleyma þeim ſem a hañ trua þegar þeir eru j Neydeñe/ Hann vill alla tijma heyra þeirra Bæner/z hialpa þeim. Med þui ad þetta er ſatt/ þa epterfylger þad/ad allar þær Nuxaner ſem oſſ vppuekia til Efaſemdar/

Mistrausts z Vantruar þær eru ecke af Gude/helldr af Dioflenum. Þar fyrer þa skulum vier trua þui af øllu Hiarta/ad Gud hafi mune ecke gleyma oss/ so sem þar stendur j þeim jx. Psalme/ Drotten hañ gleymer ecke þeim Fatæka/ og Von hins Vesala mun ecke bregdast ad eilijfu.

Ephes. III Cap.

Drotten hañ kañ ad veita ypergnæpanligar eñ vier bid ium edur gratbænum/ epter þiñ Krapte sem j oss verkar.

Þo Drotten late frest verda a Hialp siñe/þa skulum vier ecke giefa oss þar ad. Seige Gud nei/þa halltu samt fast a þiñe Bæn/ og læt Truna Vonena og hans Fyrerheit ecke falla vr wr Hiarta/ Ef þu giorer þad/þa

verdr vissselega eitthuad wr þinne Bæn so Gud mun giefa þier meir enn þu hefur vmbeded.

Psalm. L:

Akalla mig/ seiger Drottenn/ a Hørmungar tijmanum þa vil eg frelsa þig/ og þu skalt prijsa mig.

Gud hann vill ecke ad vier skulum Oluckuna/ Motgangen og Freistingena geyma og innefela j Hiartanu/ Helldur kasta þui fra oss/ lata þad j liose/ kalla til hans og gratbidia hann. Og ef vier giørum so/ þa mun oss ecke saka til/ Þuiad Gud hann er meire enn nockur Neyd edur Eymd vera kann/ Hann vill so læta þad vera/ ad hans Næd z Myskun skal meir og framar hugga oss/ enn nockur Hørmung edur Olucka

Olucka kann ad hryggia.

Psalm XXXIIII.

Augu Drottins hyggia ad þeim Riettlatu/ og hans Eyru ad þierra bænaakalle.

Hier med kañ eirn Christen madur ad hugga sig/ og seigia so/ Eg veit fullkomlega/ad miñ Gud z Drotten elskar mig/þo eg lijde þessa Neyd og Fatækt/og hafe ecke huar med eg kuñe mier ad biarga. Eñ eg fel þ allt mijnum Gude a Hendur/Hñ sier mig/ hañ alstur mig j þessare miñne Neyd/so sem Moderen Barned sitt/ Hañ mun hialpa mier z frelsa mig.

Johañes XIIII.

Huør hañ elskar mig/hañ vardueiter min Ord/og miñ Fade[r]

Fader mun elska hñ/ Og vi-
er munum koma til hans/og
haƒa vistarueru hia hønum.

Sa sem giarnan heyrer Guds
Ord/og hañ sem elskar Gud/ hañ er
Guds Hws og Bwstadur/huørsu au
mur og fatækur sem hann er j þessum
Heime/so sem Dæme Lazari vtuijsar.
Og Gud Fader Sonur og Heilagur
Ande þeir vilia daglega vera hans
Giester/ bwa hia hønum/ og blijka/
varduei ta hañ/hugga hañ/bænheyra
hañ/ og vm sijder endelega leysa hañ
fra øllu jllu.

Esa. LVIII. Cap.

Briot þitt Braud þeim
Hungrada/og leid þañ Vol-
ada jñ j þitt Hws/ Eþ þu si-

er naken/ þa klæd þu hañ/ og þyrerlijt ecke þitt Holld.

Þetta er ein stor og agiæt Huggū fyrer þa Fatæku/ Nær sia þeir huør- su ad Gud Almattugur hefur hiart anlega Ahyggiu fyrer þeim/ þar hañ so aluarlega bydur z bifalar þm̄ Rij- ku/ ad gieþa þeim Fæde og Klæde/ z veita þeim Hialp z Næring. So sm̄ vier meigum lioslega sia og merkia/ þar so stendur j fimtu Moysis Bok xv. Cap. Ef nockur af þijnum Br- ædrum er fatækur j einhuørium stad þa skalltu ecke forherda þitt Hiarta/ edur til lykia þijna Hønd/ Helldur skalltu vplata þijna Hønd fyrer hon- um. Alla tijma munu Fatæker vera j Landenu/ Þui byd eg og seige þier/ ad þu skallt vpluka þiñe Hende fyrer

þijnum

þiſnum Brodur ſem Þorf líþur og fatæfur er.

Matth. XXV. Cap.

Sanlega ſanlega ſeige eg ydur/ Huad hellſt ſem þier hafed giørt eínum af þeſſum miſnum minſtum Bræðrū/ pad hafe þier giørt mier.

Sliſka Vmhyggiu og ſoddā Vmſion hefr ſa gode Gud fyrer þeim Fatæku ſem ad eru gudhrædder og fromer/ ad huad hellſt ſem Madur giører þeim huort helldur þ er illt eda gott/ pad vill Gud hallda ſo ſem pad være giørt hønum ſialfum. Hier vt af er meir eñ auglioſt/ ad Gud hañ elſkar pa Fatæku af Hiarta og elur øñ fyrer þeim: Prouerb. xiiij. Cap. Huør

Fa-

Fatækum giører ofrijke/ſa laſtar hans Skapara/ Enn ſa ſem myſkunar Fatækum/hañ heidrar Gud. Prouer. xvij. Cap. Huør ſem ſpottar Fatækañ/ſa hæder hans Skapara. Proue. xxj. Huør ſijn Eyru byrger aptur fyrer Kalle hins Fatæka/hann ſame mun kalla og ecke verda bænheyrdur. Prouerb. xxij. Rændu ecke Fatækar af þui hñ er fatækur/ Og nidurþryct ecke þann Auma j Borgarhlidenu/ Þuiad Drottenn mun rietta Þra Hluta/ og rottroda þa ſem þeim nidurþryckia. Syrach ſeiger iiij. Cap. Son miñ/lat þu Fatæka ongua Neyd lijda/ Og vert ecke harꝛbrioſtadur vid þañ naudſtadda. Snu þu þijnu Andlite ecke fra þeim Voludu/ z ecke þijnum Augum fra þeim Þurftuga/ ſo ad hañ klage ecke yfer þier/Þuiad

sa sem hañ hefur skapad/ hañ heyrer hans Bæn/ þegar hañ med hrygguu Hiarta klagar yfer þier.

Luc. XVI. Cap.

Og þad skiede/ ad hiñ Fatæke andadest/ og vard borein aff Einlgum j Fadm Abrahams et cet.

Nier hafa þr Fatæku Rietkruudu rijkuglega Huggan/ Ad j Neydeñe/ Krossenum/ Fatækteñe og Eymdeñe þa eru Guds Einglar hia þeim/ taka vara vppa þeim/ og añast þa. Sodan haleita Nad veiter Gud þim Fatæku/ Og þo þeir sie af Møñunum fyrerlitner / þa er þo Gud hia þeim med sijnum Heiløgum Einglum. Og slijkt ætte med riettu þa Fatæku vpp

ad vekia / til ad ottast Gud / og vera fromer j þeirra Framferde.

Fiorda Huggun.

Fiorda Huggun er / ad Gud hann vill hialpa þeim sem a han trua / og j Fatæktene vill han fæda þa og næra / og hallda þeim vid / so þeir af Hungre ecke deyie.

Psalm. XXXVII:

Þeir munu ecke / sem Gud ottast / verda til Skammar a þeirre vondre tijd / Og j Hallærenu munu þeir hafa Nægd.

Þegar þar er strijd eda Hallære / j

Londum/ þa verda þeir aller ad skøm og fa skada sem forlata sig vppa þra storu Kornhlødur Vijn og Vister. Þuiad soddan Nægder þær vpp eydast z soast jafnskiott/ eñ þeir verda ad Sneypu sem ættu. Eñ þr riettruudu huørra Huggun z Hialp ad Gud er/ þeir munu ecke skort lijda/ Fyrr skulu Einglar af Himnum koma og giefa þeim Fædu. Þuiad þad Athuarf huar vppa þeir treysta lætur þa ecke vánta neckud stundlega nie eilijflega.

Psalm. XXXIIII.

Ottest Drottenn/ þier hans Heilager/ Þuiad þeir sem hñ ottast þeir hafa onguan brest

Sa Riettlate hañ mun blijfa/ og hafa Nægd a Jørduñe/ Og þo hann hafe

hafe lijted hier lijkamlega/ þa mun
hañ hafa þui meir Andlega/ so sem
Christur kieñer/ Huør hañ fyrergief-
ur vegna Christi einasta eitt/ hñ skal
odlast hundrad fallt j þessum Heime/
eñ j odrum eilijft Lijf.

I Pet. V. Cap.

Allre ydar Sorg þa var-
ped vppa hañ/ þutad hñ heß-
ur Ahyggiu ÿyrer ydur.

Heilagur Ande hañ vill ecke/ ad
vier skulum ala Sorg og Vijl vegna
vorrar Næringar og Atuiñu/ Helldur
skulum vier lata Drotten vera vorn
Bryta og Hwshalldara/ vier skulum
ecke falla jñ j hans Embætte/ Hon-
um heyrer til ad hafa Vmhyggiu
fyrer oss/ Þurfe margs vid j Bwska-
parlagenu/ og til ad hallda Hwsed/

E ij. Siaed

Siaed/þa er Gud stærre og meire eñ eitt Hws. Hann vpfyller Himen og Jørd/ Hañ forsorgar allar Skiepn/ ur/ Hañ kañ vissilega ad vpfylla og forsorga eitt Hws/eda eitn Bæ.

Psalm. CXII.

Sæler eru þeir sem ottast Drotten þetr ed stora lyst ha/ fa a hans Bodordum.

Huør hañ hefur Gud fyrer Aug/ um sier/ og heidrar hañ af Hiarta/ þañ vantar eckert/ Helldur hefur hñ nog sfundlega og eilijflega/ z j Christo þa er hañ aftar Barn Guds/tek/ ur til ad hallda Guds Bodord/og ep/ ter þeim ad lifa/giefur Gude Dyrd/ ena/lofar og prijsar hañ. Huør hañ breyter so/Þañ heidr Gud fullkom/ lega aptur a mote/ So sem þar sten/ dur

dur 1. Reg. 2. Huør mig heidrar
hañ vil eg heidra. J stuttu Male er
þetta Meiningen/ Ef ad vier otkust
Gud og heidrum hañ/ þa erum vier
alla reidu rijker z sæler j nog. Og eñ
þo ad vier høfum hier ecke alls Næg/
ter og yferfliotanda/ þa høfum vier j
Hiartanu soddan Rijkedæme og Fie/
siod/ fyrer Truna/ sem ad er ædre og
stærre eñ allrar Veralldareñar Aud/
æfe/ Virding og Vellysting nøckurn
tijma vera kunna.

Psalm. CII.

Afkuæme heirra Gudhr/ æddu verdur Blessad.

Blessan Drottins er j Hwse þra
Rietferdugu/ þyrer hana verdr Fad/
eren blessadur/ fyrer hana fa og odl/
ast Børnen z Barnabørnen nog/ þr
huørke eige þeir Gots nie Garda.

Og þo so sie/ ad ei sie j Huørt siñ nog-
legt fyrer Hende/ þa sier þo Gud so
til/ ad j Hallæristÿdeñe fa þeir þeirra
Biørg og Atuiñu/ so sem vottar sa
37. Psalmur.

Psalm. XXXIIII.

Sia/ Augu Drottins a-
lijta þa Gudhræddu/ sem vo-
na vppa hans Giæsku/ So
ad hañ frelse þeirra Saaler
og nære þa j Hallæristijdeñe.

Sa Riettchristne hann hefur sijn
Audæfe/ siñ Fiesiod j Himnenum/ z
hefur lagt hañ Gude j Skaut/ z sei-
ger so/ Miñ Drottin/ Eg veit Him-
en og Jørd og allt þad þar er jñe/ þ
er þitt/ þu hefur meira enn þu kuñer
nockurn tijma so giefa ad þig þriote.

Nu med þui ad þu ert minn Gud og Fader fyrer Christum/þa veit eg vijst þu lætur mig eckert vanta/ Þu ert mitt Bwr og Bordhws/j þier heþ eg noglega nægd/Og medan eg heþ þig þa hef eg allt.

Matth. VI. Cap.

Ydar Fader a Himnum veit ad þier þurþed alls þessa vid.

Ef ad vær giætum truad/þa mundę oss saññlega ecke neitt bresta. Vor Gud hañ er riettur Hwsfader/ hønū verdur strax fyrer hende þad hañ vill giefa oss / eþ ad vier hefdum ad eins fullkomlegt trunadar Traust j Hiartanu/og værum oefader ad bidia hañ. Eñ huar þad skiedur ecke/þar stodar eingeñ Rijkdomur nie Audæfe

Psalm. CXII.

Riettferdugum þeim vpprenur Liosed j Myrkrønum/ af þeim nadarsam. og myskunsama og riettlata.

Þetta er ein agiætleg Huggū fyrer þa Fromu og Riettlatu/ ad mitt j Fatæktenе þa eru þeir rijker/ þeirra Smaan og Fyrerlitning er fyrer Gude Heidur/ J Myrkrønum þa skijn þm Solen/ þad er ad skilia/ J Hryggdenе z Eymdenе þa hafa þeir Fognud og Glede/ Þuiad þeir hafa þañ Gud sem er nadugur/ myskunsamur z riettlatur/ Huør hann hefur þann sem er eirn Herra allra Hluta z vppsprettu Brunnur alls gods a Himnū og a Jorduñe/ huad kann þañ Mañ ad vanta?

II. Corinth. IX.

Sæd Sæded giefur Kornsædaranum/ hann mun og gieþa brauded til Fædslunnar.

Þeir sem þ vita/ ad þeir hafe eiñ nadugan Gud a Himnum/ þr kuijda ecke j Hallæris tijdenie/ þr eru okuijdner/ hugga sig og seigia/ Þo eg lijde Neyd og Fatækt/ þad skadar ecke/ þui eg veit fyrer vijst ad minn Gud og Drotten hann yfergiefur mig ecke/ Þuiad hafe hann giefed mier sinn Son Jesum Christum/ og j hønum alla Sælu og Sæluhialp/ þa kastar hann vissolegana ad mier so myklu/ sem eg þarf til Lijkamans Vpphelldis/ þessa litla stund sem eg hier life.

Psalm. CXLVII:

Hañ giefur Fienadenum

sitt Foodur og Vngū Hrafnaña sem akalla hañ.

Pad er skrifad/ ad pa Hrafna Vngarner eru ny vtklakter/ pa eru peir hulter ad Lit/ Par fyrer pa yfergiefa Hrafnarner pa/ z so sem fælast pa. Eñ Gud hñ nærer pa a mzan/par til peir fa siñ Lit aptr/ z lætr j Hreidre vaxa Madka edr añad puilijkt/ huar vid þr lifa. Soddan dasemdar Verk skipar Christur oss ad athuga/ Luc. 12. Seigande/ Hygged ad Hrøfnonum/ peir sa huørke nie vpp skiera/ z ei hafa peir Kornhlødunie Kiallara/ og po fæder Gud pa. Myklum mun eru pier ædre eñ Fuglarner. Med pessum Ordū vill Christur hugga pa Voludu/ ad med pui Gud hañ nærer og fæder Hrafnana/

pa

þa mun hañ myklu framar og helld-
ur fæda oss vier sem erum skapader
epter hans Mynd/ og truum a hans
Nafn. Þessa Dasemdar verks miñ-
est og hinn Heilage Job 39. Cap.
Huør tilbyr Hrøfnønum þeirra Fæ-
du /þa Vngarner kalla til Guds/ og
fliuga viller/ þa þeir hafa ongua
Fædslu.

Matth. VI. Cap.

Þar þyrer seige eg ydur/
Haþed ongua Hugsyke fyrer
ydru Lijþe/ huad þier skulud
eta og drecka/ Ecke hellður
þyrer ydrum Lijkama/huør-
iu þier skulud jklædast. Er
ecke Lijþed meira vert eñ Fæ-
dan/

dan/ og Lijkamen meira enn Klædnaduren.

Þo Madr ætte alls Nægter Ma⸗kar og Dryckiar/ þa er hønum þ ecke so kiært so sem Lijfed/ So er hønum og Lijkamen myklu kiærare eñ Klæd⸗naduren. Hafe nu Gud giefed þad mesta og hellsta/ sem er Lijfed og Lij⸗kaman/ þa mun hañ sañarlega veita og giefa þad sem minna er vert/ sem er Fædan z Klæden. Ef rijkur Ma⸗dur giefur þier og skeinker eina þus⸗und Dale/ Eñ þu sijdan treyster hø⸗num ecke til so mijkels/ ad hañ mune giefa þier Sko a Fæturnar/ Huad meinar þu ad hønum mune slijkt tru⸗arleyse mislijka?

Matth. VI. Cap.

Hured vm Liliugrøsen hu⸗

ornen þau vaxa/ þau vinna huorke nie spiña/ Og eg seige ydur ad Salomon j allre siñe Dyrd var ecke so skryddur sem eitt aþ þeim. Þuiad þyrst Gud skryder so Grased þad a Akrenum stendur j Dag/ eñ a morgū verdur þui j Ofn edur Elld/ kastad/ skyllde hñ þa ecke myklu þramar klæda ydur/ O þier lijteltruader.

Þesse Ord aimiña oss ad hafa tru og traust a Gude/ z læra af Grøsum og Blomstrum Jardareñar þetta sm̃ Christur bydur hier z skipar/ sem er/

Ad

Ad ef Gud Drotten hañ klæder þau og pryder so fagurlega/ ad furdanda er/ og þar kañ eingen skraddara Konst eda litara List vid ad jafnast/ Og pryde nu Gud þau so agiætlega/ sem ecke vara þo nema eiñ Dag eda añan/ og til einskis gagns eru/ Quad myklu framar mun Gud þa giøra slijkt vid oss Meñena ef vor Vantru ecke velldur.

Johañ. VI. Cap

Og þar sette sig nidur nær þimþusũd Mans/ Eñ Jesus tok Brauden/ giørde þacker/ og gaf þau sijnum Læresuei-num/ Eñ Læresueinarner þeim sem nidur voru setter. So muleid-

mulcidis aþ Fiskonū so mijked sem hn̄ villde.

Þetta Dasemdar verk/þar Christur med fim̄ Byggbraudum og tueimur Fiskum mettar 5000. Mans/þ et þar fyrer skrifad/ ad vier j Neydeñe z Fatækteñe skulum ecke vera eþasamer vm Gudz Nad z Hialp/Þuiad eþ vier truum a Christum/ og þo vier høfum ecke til vidurlijfis/þa vill hann vissclega giefa oss/hañ vill sañlega fæda oss/z lata oss ecke af Nūgre deyia. Nū er sa Bryten sem mykllu meira kañ ad gieþa eñ þa er fyrer Hende/ so sem hier stendur/ Hañ gaf þeim so mijked sem hn̄ villde. Jaa/ hn̄ kann so rijkuglega ad blessa/ad mykllu meira verdur af gangs/ enn þ var j fyrstu/og fær þo huør Madur sijna

na Nægiu.

Matth. VI. Cap:

Leited fyrst Guds Rijkis og hans Riettlætis/ þa mun ydur allt annad til leggiast.

Sem villde Herran Jesus so seigia/ Heyred og læred fyrst Guds Ord z hafed Kapp og Ahyggiu þar a/ ad þier hafed sañа og ærøggua Tru til Guds/ og læted þetta ecke vanta/ þa mun Gud ecke læta ydur deyia af Hungre/ þuiad þier erud af Gude skapader og erud skickader Herrar yfer øllu þui sem a Jørduñe er. Og þo eckert Korn/ eingen Fæda sie fyrer hende/ þa mun hañ þo giefa ydr Fædu/ ef þier trued. Þuiad hañ hefur skapad Himen z Jørd af ønguu/ þa kañ hann og so ad skapa Mat og Fædu/ han-

handa þm sem a hann kalla j truñe.
Johañ. II. Cap.

Fylled upp Steinkierin med Vatn/ og þæred Kiæ-meistaranum.

Med þssu Dasemdarverke audsyner og vottar Christur/ ad hann vill hialpa Gudhrædduñ z þromum Nionum/ og styrkia þau og blessa þau j þeirra Hwskaparlæge/ so þau skulu hafa nog/ Og huad þau vid þurfa/ þa vill Gud hialpa þeim. Og þo so sie ad þar kunne ad koma Skortur z Brestur vm stund/ þa vill Gud lata koma Hialp z Huggñ a sijnum tijma.
III Reg. XVII. Cap.

Eg hef Hrofnum skipad/ seiger Gud vid Eliam/ ad þe-

ir ſkulu þæra þier þædſlu.

Slijkt er eitt furdulegt Daſemdar verk/ huornen ad Gud for ad þui ad fæda Spamanñen Eliam/ ad Hrafnar baru hønum Braud ꝛ Kiøt Kuølld og Morna. Þar af lærum vier/ ad huør ſem trüer og treyſter Gude/ hønum veiteſt ſijn Atuiña/ hñ verdur holpen j Hungrenu og Hallærenu. Slijk Dæme ſetur og Ritningen oſſ fyrer/ af Eckiuñue j Sarephta/ huørrar Oliu Mæler Gud ſo auaxtade og bleſſade/ ad hun hafde nog j Hallærenu.

Exodi XVI. Cap.

Og Iſraels Syner aatu Maña j þiørutijger aar.

Gud Drotten hañ fædde ſitt Folk Iſrael j 40. Aar af Himnum ofan

þar

þar vm stendur z skrifad j þeim 78. Psalme/ Hann baud Skyonum þar vppe/z lauk vpp Dyrum Himnāna/ og hān liet þeim ofan rigna Mañā til Fædslu/z gaf þeim Himnabraud ad eta. Og j Bokeñe Spekeñar stendur so/ 16. Cap. Þar j mote fæder þu Folk þitt med Eingla Fædu/ og sender þeim til bued Braud af Himnenum/ an Erfidis/huort alla Lyst Lysting veitt gat/og smackade huørium epter þui sem villde/ þuiad huer giørde þar af huad hann villde/epter þui sem hāñ fieck Lysting til ad smacka/so edur so. Hier siaum vier berlega/liosłega/huørsu volldugan og rijkan Hwsherra og Bryta vier eigum/ þar Gud hn̄ er/ef ad vier høþum tru og traust a hønum/ad hāñ vill giefa oss Fædu ofan af Himnum/ Og ef
 Jor/

Jørden vill ecke edur kañ ecke ad fæda oss/ þa hlytur þ ad koma af Himnum ofan/ Þuiad hañ getur þad vel giørt og epter sijnu Almætte/ þa kañ hañ oss ad fæda og næra/ þo þad sie j mote øllum Skilninge. Þessu eigum vier stadfastlega ad trua/ z vera ecke efasamer j Neydenne edur hyxa/ ad Gude sie þ omøgulegt. So sem Jsraels Syner giørdu j Eydemørkunne/ Þeir villdu ecke trua ad Gud giæte fædt þa þar j Eydemørkuñe. So sem þar vm stendur skrifad 78. Psalme/ Þeir mælltu a mote Gude/ z søgdu/ Huørnen skal Gud gieta Matbord til bwed j Eydemørku? Huernen skal hañ kuña Braud ad giefa/ z sijnu Folke Kiøt ad vtuega?

Deutro. XXIX Cap:

Ydar Klæde hafa ecke slitest

test a ydur/ og þijner Skor hafa ecke þyrnst a þijnū Fotum et cet.

So dasamlega kañ Gud Drottenn j mote allre Skynseme og Mañlegū Skilninge ad fæda og klæda þa sem a hann treysta/ so ad þeir skulu hafa nog og yferfliotanlegt. Fyrr enn þad Israels Sonu skyllde skorta Klæde z Skiæde/ þa vrdu þra Klæde og Skor ad vara j 40. Aar. Fyrst Gud hann kañ nu slijkt ad giøra/ huar fyrer erum vier þa Hugsyke fyrer Mat og Klædum? Þui erum vier ecke helldur hugsiuker vm þad/ huørnen vier mætum fa Gudz nad z Vinattu? Þui ad ef vier høfum hana/ þa mun oss veitast Matur og Dryckur/ Klæde og Fæde/ og þo þad verde med Jardteik-

num. Snøckt ad ſeigia/ Þegar ad vier høfum Guds Ord/ og treyſtum og truum Gude/ þa mun oſſ ecke breſta Mat og Dryck/ helldur ſkylldu Steinarner verda ad Braude z Vatne ef aliggur/ So og lijka munde oſſ ecke vãta Klædnaden/ fyrr mũde Laufen af Triannm z Graſed a Jørdũne verda ad Vadmalum. Ellegar vor Klæde ſem vier berum/ þau munu alldrei ſlitna/ nie elldaſt/ ſo ſem pad ſkiede Jſraels Sonu j Eydemørkeñe

Deut. VI. Matth. IIII.

Madurẽ lijƀer ecke alleinaſta aƀ einuſaman Braude/ Helldur aƀ huøriu þui Orde ſem ƀramgeingur aƀ Guds Munne.

Þegar vier høfum Guds Ord/ z erum j Vinættu Guds og elskum hn ÿþer allt/ þa kuñum vier ecke ad deyia j Hungre. Nu þo ad vier høfum og lijdum Brest og Hungur/ þa mun Gud þo lata oss vid halldast/ Þui þ Ord Guds og þad trunadar Traust sem vier høfum j Hiartanu/ þ nærer oss og helldur oss vid/ jafnuel fyrer vtan Mat og Dryck. Og þo ad harla lijted sie til fyrer Hende til Vista/ þa kañ Gud þo þar med ad næra oss og fæda/ so sem neyttum vier kuñuglegra Krasa. Þuiad huørke Braudid nie oñur Fædsla nærer Lijkaman einũgis/ helldur Orded Guds/ so sem þ hefur alla Hlute skapad/ og þeim vid Magt helldur. Heb. 1. Cap. Slijkt kuñum vier vel merkia/ So ad/ þegar vier høfum nægd Vista/ þa skulum

vier ecke treyſta eda forlata oſſ þar vppa/ Þuiad Gud hann kan̄ ad fæda oſſ og næra æn Brauds/ æn an̄arar Fædu. Æn̄ ſie eckert fyrer Hondum/ þa ſkulum vier ecke vantreyſta Gude han̄ kan̄ med ſijnu Orde og fyrer ſitt Ord hialpa oſſ og vid Lijfed hallda huørt ſem mijked eda lijted er fyrer Hondum.

I Timoth. VI. Cap.

Gud han̄ giefur oſſ allra handa noglega til ad neyta.

Þad er Mæl Man̄a/ ad þar vaxe ecke a Jørdunne ſo margt Byndine af Korne/ ſem Men̄ eru tel j Heimenum/ z þo fædaſt ſo otelianlega margar þuſunder Manna þar aff/ Þad kiemur ſo til/ viſſelega/ ad Gud hann Bleſſar/ eykur og dryger Korned j Kornhlødu/ deiget j Trogenu/ Braud

ed a Bordenu/ j Munnenum/ so sem
Christur giørde þa hañ fædde 5000.
Mans med fim Braudū Joh. 6.
Huad hier verdur talad vm Braud/ þ meig-
um vier vnderstāda vm alla adra Fædu/ og
meigum vier lyka j Sañleika jata og vidur
kieña/ ad þad hefur skied/ ad Gud hañ hef-
ur dasamlega fyrer mørgum Gudhræddum
drygt og blessad miøg lyted/ so þeir hafa
bæde hafft nog sialfer og so veitt ødrum.
Þar fyrer skal eirn rietruadur z chr-
isten Madur vera ohræddur/ þo Neyd
og Skortur sie a ferdum/ Helldr skal
hann treysta Gude/ og vona ad hann
mune vissseliga giefa hønum sijna At-
uiñu/ og sie lijted fyrer Hende/ þa mūe
hañ auka þad og drygia/ so þad mun
koma hønum so vel sem ødrum Næg-
der Vijns z Vista. Eñ sie eckert til
edur fyrer Hende/ þa mune Gud vel
kuña næra hañ z sedia/ so ad hñ life
z deyie ecke af Hūgre. Þad kañ Gud

vissulega ad giøra man Matar z Dryckiar fyrer sitt Ord.

Matth. IIII. Cap.

Pa þorliet Dioþullen hñ/ Og sia/ad Einglarner komu til hans og þionudu Hønum.

Pa Christur hafde j 40. Daga z 40. Nætur lided þreistingar Diøfulsins/þa komu þeir Heilogu Einglar/ þionudu hønum/færdu hønum Fædslur og añad þad hañ þurfte vid. Slijkt er oss skrifad til huggunar/ og hier af skulum vier vita z læra/ad ef Diøfullen strijder a oss/ freistar vor/ og ef vier støndum kallmañlega hønum j mote/ þa munu Guds Einglar koma og þiona oss aptur j staden. Og ef vier erum stadfaster z stødugger/þa mun Gud ecke yfergieþa oss/ fyrr

munu Einglarner koma ofan af Himnum med Fædu og Dryck og þ fleira sem vier þurfum til Lijfs vpphelldis og Næringar,

Hugganer i

Sottum og Siukdome/ og ødrum þuilijkum Lijkamlegum Neydum + Møtgange.

Fyrsta Huggun ꝼ Siukdome og Kranklleika er þesse/ Ad Gud hañ leggur vppa oss Kranklleikan/og adrar Kuölldingar/oss til goda og betrunar/so sem epter fylgande Greiner votta.

Heb. XII. Prouer. III. Apoc. III.

Huørn hellst sem Gud elskar/þañ agar hañ/og huørn þañ Son ad hañ elskar/ þañ

þañ ſtryker hañ.

Gudz Børn þau hliota jafnan ad vera vnder Aga z Tyftan Drottins/ Gud hañ tekur þau/hirter þau z agar/og þad giører hañ þeim til beſta. Þuiad lijka ſo ſem Fader og Moder ſteingia þeirra Børn aga þau z hirta/vppa þ ad þau ſkulu verda from z dandis/ſo giører Gud z eirnen/Þeir ſem hønum til heyra/ og hans kiær Børn eru/ þeir hliota ad lijda aga z tyþtan/ ſo þeir blijþe j Nad og Vinattu Guds og verde fromer. Og med einu Orde ad ſeigia. Þeſſ kiærara ſm̃ Madur hefur Barned/ þui meir agar hñ þad. Og j Piſtlenum til Ebr. 12. Cap. Kallaſt þeir Horbørn enn ecke rietter Syner/ſem eru fyrer vtan Aga og Tyftan af Gude. Og 12. Cap: Tobie/ ſeiger Eingellen ſo til

Tobiam/ Fyrst þu varst Gude kiær/ þa hlaut þad so ad skie/ ad fyrer vtan Freisting mætter þu ecke vera/ so þu yrder reyndur.

Psalm. XC.

Vorar Misgiørder setur þu fyrer þig/ Og vorar ovit anlegar Synder lætur þu j lios fyrer þitt Auglit.

Vier høfū aller þa vpruna Synd edur Arfsynd/ hun er so folgen j oss/ ad vier gietum hana huørke sied nie þeckt/ og ei skyniū vier huilijka fordiarfan Mañlegrar Natturu ad hun er. Og nu vppa þad ad slijk o-kunnug Meinsemd og Natturunnar Skadsemd verde openber/ og ad hun mætte burt takast z hreinsast/ þa leggur Gud vppa oss Kross/ Motgang/ Sott

Gott z Siukdom/z allskyns Krank-
leika. Þuiad skule þesse næturunnar
Skadsemd burt verda fægd og teken/
þa verdur Gud ad taka snarpa Þur-
ku og storan Sand/z striuka so hart
ad Blodet gange vt epter. Þar fyrer
vndrest eingen/þo Gud han take hør
dum Nøndum a oss/z legge oss vnder
Kross og Motgang.

Harmagratur Jerem. III.

Huør dirfest ad seigia/ad slijkt verde þo Drottenn skipe þad ecke/Og þad jllt og gott kome ecke þyrer hns Skipan.

Vier christner Men eigu ad hall-
da þad/ ad allt huad oss hender/ edur
ad Nøndum koma kan/ sie þ jllt eda
gott/þa kiemur þ allt af Gude/ Þad
goda af Nad og Giæsku Guds/Þad
jlla

Jlla vegna vorra Synda/edr til reyn-
ſlu/ ellegar og ad Guds Dyrd verde
þar med openber. Gud hañ leyfer þ/
og lætur ſtundũ Aſtrÿdu/ Motgang/
Neyd og Angiſt koma yfer oſſ/ ad hñ
reyne oſſ þar med/ edur aptur hallde
og fæle oſſ fra Syndonum. Hefde
Gud ecke leyft z lofad þa/ hefde Di-
øfullen alldrei freiſtad hins ſæla
Jobs. Eñ huar fyrer Gud hñ leyf-
er Diøflenum eitt edur añad a oſſ ad
leggia/ og oſſ þar med ad plaga/ þad
giører hañ til þeſſ/ ad vier ſkulum fyr
er Kroſs z Motgang verda audmyk-
ter/ lÿtelaatkader/ og giefa oſs ſo vnder
Guds Valld og Vilia/ og hugga oſs
vid hans Nad og Myſkunſeme. Og
þetta er þad ſem Gud vill hafa/ þar
fyrer ſeiger hñ / Pſalm. 50. Akalla
þu mig j Neydenne/ þa vil eg frelſa
þig/

þig/ og þu skallt prijsa mig.

Esa. LXVI. Cap.

Eg vil hugga ydur/alijka so sem einhuørn huggar hн̄s Moder.

Vppa þad ad Gud almættugur fae þui helldur vtskrifat med oss sijnum Krapte z sinne Huggun/þa tekur hн̄ burt fyrst alla Huggā/z giører Salena hryggua og sorgfulla/ so ad hun skule kalla og bidia Gud vm Hialp. Og til þessa/ ad Menn skule bidia Gud vm Huggun og nædarsamlega Lausn/þa eru allar Guds Tyftaner z Hirtingar settar z til skickadar.

Nahum I. Cap.

Eg vil/seiger Drottenn/au dmykia þig/enn þo ecke med

øllu þig þordiarþa.

Motgang/ Krankleika/ og huørskyns Neyd adra/ þa leggur Gud a oss/ til þess ad hann vill þar med audmyktia oss/ og giøra oss kløckua og skielþda. Eñ allt giører hañ til þess og j þa Meining/ ad vier skulum þar af fa ordsøk z efne til þess ad akalla hñ j Neydeñe/ og vona/ trua og treysta a hañ/ Þuiad hañ slær oss ecke til þss/ og ei þar þyrer/ ad vier skulum fordast hañ/ helldur snua oss til hans/ og ad hønum/ Eñ vier giørum hier þuert a mote/ Vier flytium og fordust hañ/ þegar hañ agar oss edur tyftar/ So sem Esaias seiger 9. Cap. Þo snyst þad Folk ecke til Guds sem hañ straffar/ og þad skeyter ecke vm Drottenn.

I Corinth. XI.

Nær ed vier dæmunst/ þa verdū vier aþ Drottne tyþtader/ Vppa þad ad vier verdum ei asamt med þessū Heime þordæmder.

Vier hliotum ad bÿta a þui swra Eple / og drecka þann bitra beiska Dryck/ vppa þad ad þad sæta smacke oss betur þar epter a/ Og hier mz verdum vier so sem þreyngder til/ ad lata oss langa meir og meir epter Dyrd og Farsælld eilijfs Lijfs. Aūars mūdum vier ganga frām kalldhiartader fiñande eckert til vorra Eymda og Olucku/ lifāde j Lysteſemdum z Munadsemdum þessa Lijfs/ allt þar til vier þa vm sijder gleymum Guds Orde og verdum fordæmder med þeim O-

gudlegu. Þar fyrer veiter Gud oss soddan Rad og Myskun/ad hn̄ legg ur a oss Kross z Motgange pijnu og lætur oss leidast þta Lijf/so oss helldur lange epter þui okonma/og ad vier skulū j ollum Meinum z Motgange hugga oss vid þad goda/sem epter þetta Lijf mun fram̄ vid oss koma.

Actor. XIIII. Cap.

Fyrer margar Hørmungar komust vier j Rijke Gudz

Þetta er Guds Vilie/ad vier skulum verda lijker Guds Sonar Mynd og ad lijda sem hañ leid/so byriar oss z ad lijda. Og ad oss þetta falle þui liettara/þa skulū vier vita oss til huggunar/ad Christur hn̄ hefur med siñe Pijnu allar Pijsler z Harmkuæling ar siña Truadra/blessad og helgad/

so ad þær eru nu hiedan i fra ecke all-
einasta skadlausar/ helldur og eirnen
nytsamlegar heilnæmar huggunar-
samlegar/ Og þetta skiedur þar fyr-
er/ad hañ sialfur hefur þær viliugle-
ga saklauslega vppa sig teked/og þær
af liufu Hiarta og stærstu Þolenmæ-
de sialfur lided. Og lijka so sem ad
Christur/hañ hefur helgad øll Vøtn
til hialpsamlegrar Endurfædingar j
Skijrneñe med sijnu Heilagasta Lij-
kama/ þa hañ stie j Vatned og liet
skijra sig. So hefur hañ og eirnen mz
sinne Pijnu z Helgustu Þolenmæde
helgad allar Hørmungar og Sorger
riettruadra/so ad þær verda þeim til
Glede z jñgøngu eilijfs Lijfs.

Esa. XXVIII. Cap.

Motgangurenn giefur

Skil-

Skilning / til ad merkta Orded.

Opt og tijdum lætur Gud oss af Diøflenum og Neimenum freistast vppa þad ad hañ giore oss þar med vakande/ z athugasama. Og hier fyrer/og med þessum hætte/tekur hann ad sier og j Fadm sier sijna Kiettruada/ vt af Aast og Elsku til þeirra. Þuiad ef vier værū fyrer vtan Motgang og hefdum øngua Astrijdu/þa mundum vier ecke skeyta mijked vm Gud. Þar fyrer hnepper hū oss þar til med Krankleika og ødrum Motgange/ so ad vier skulum hallda oss þui fastara vid Guds Ord. Nu þo ad Gud hañ giore þetta allt til hins besta/og af Aast z Elsku til vor/þa liggur þo þad voru Noilde og Blode

næsta þungt/ z kostar opt swran Su
eita/ Enn samt er oss þetta til gagns
og nytsemdar/ so sem ad vottar epter-
fylgiande Grein,

I. Pet. I. Cap.

Vppa þad ad ydar Tru ri-
etteleg og dyrmætare fundenn
verde enn þad forgeingelega
Gull/ sem j Elldenum reynt
verdur.

Þar fyrer tekur Gud oss sier fyrer
Hendur/ og straffar oss med Krank-
dæme z ødrum Eymdū/ ad vor Trua
hun skule reynast z openber verda fy-
rer Heimenum. Vppa þad ad adrer
fleire mætti og so leidast z lockast til
Truarennar. Og so sem Elldurenn hñ
minkar ecke Gulled/ z ecke þuerrar þ

i hm̄

j hønum/ helldur giører Eilldurenn þ
hreint og klart af øllum Sorium og
Saurindum/ So lijka þa leggr Gud
Krankdom og Kross vppa þa Chri-
stnu/ vppa þad ad þeir skule þar fyr-
er hreinsast og fægast/ og ad Truen
verde hrein og skiær/ eins og Orded
Guds er hreint/ og ad hun hallde sier
vid þad alleina enn eckert annad. Hier
a heima þad Jesus Syrach seiger.
2. Cap. Alijka so sem Gulled fyrer
Eillden/ so verda þeir sem Gude eru
þecker reynder fyrer Elld Hørmung-
arennar/ Treystu Gude þa mun hann
hialpa þier.
Jeremias j sijnum Harmagrate III.
Drottenn rekur Mannskiep
nuna ecke fra sier eilijflega/
Helldur so/ Hann hrygger ad

vijsu/ En han̄ lætur j tie apt-
ur sijna Myskunseme epter
mijkeleik siña Myskūsemda/
Puiad hn̄ plmgar Mañskie-
pnuna ecke af Hiarta.

Skriften hun talar vm Kross og
Motgang þeirra Christnu/ ad Gud
Almattugur legge han̄ vppa þa/ þm
til hins besta/ og ad Gud hn̄ vilie mz
Næd og Huggan myskuna sig yfer
þa aptur/ Hañ vill fullkomlega gled-
ia þa aptur/ og giøra þeim gott/ so
sem Jeremias seiger/ ad han̄ tiae ap-
tur sijna Myskunseme/ epter stærd siñ
ar Myskūar. Hier heyrer til su mer-
kelega Mælsgrein sem stendur Job
5. Cap. Sæll er sa Madur sem Gud
leggur Hirtingena a/ Þar fyrer mæl

ecke a

ecke a mote Nirting hins Almattu-
ga/ Huiad hañ særer og hañ græder/
hañ slær og hans Hønd læknar þad
aptur. 1 Reg. 2. Drotten hañ deyd-
er og hañ lijfgar/ hañ leider til Hel-
uijtis z j burt þadan aptur/ þad er ad
skilia/ Hann lætur Manneñ koma j
Daudans Neyd og Angist/ eñ hann
leyser og frelsar þar j fra. J Bok
Spekennar stendur so 16. Cap. Þu
hefur Valld yfer Lijfenu og Dauda-
num/og þu leider ad Heliarportenu/
og burt þadan aptur.

Esa. XXVI. Cap.

Drotteñ/nær Hørmungen
liggur a/þa leita Meñ þijn/
Nær þu tyþtar þa/ þa kalla
þeir sarlega.

So er vor Nattura spillt og for-

diørþud/ ad ef Gud hn̄ liete oss vera
fyrer vtan Kross og Motgang/legg-
de ecke a oss Kranklleika z adrar Ku-
ellingar/ þa mundum vier ecke hyra
par vm Himerijke/ Vier gleymdū þa
Gude/akølludum hn̄ ecke/ hefdū ecke
Traust a hønum/ Ja/vier mundum
lifa sem Heidingiar eda skynlausar
Skiepnr: En ad slykt skule ecke skie/
og ad soddan Heidne verde hamlad/
þa kiemur Gud/z vitiar vor mz Sot-
tum og Siukdome/z ødrum þungum
Eymdum z Harmkuælum/þau ed oss
kieña ad bidia Gud z hn̄ a ad kalla,

Psalm. CXIX.

Liuft er mier Drottē/ad
þu læckader mig/so ad eg læ-
re þijn Riettinde.

Sæler erum vier/þegar ad vier mz

tøkum Straff og Tyftan Drottins Guds vors liuflega og med þackletu Hiarta/ Ef ad vier giørum þad/ þa munu vier vm ſijder ſiña og varer vid verda/ huørſu Fødurlega z Hiartanlega ſa Almattuge Gud hefur þ giørt oſſ til goda/ ad leggia a oſſ Kroſſen z Motgangen. Þa munum vier ſeigia med Dauid/ Fyrer godu vard mier þad Drotteñ/ ad þu læckader mig/ ſo ad eg lærde þijn Riettinde/ Aadur eñ eg vard læckadur/ þa for eg villt/ enn nu þecke eg þijn Ord.

Geneſ. XXXII. Cap.

Og Madur nøckur glijmde vid Jacob/ allt til þeſſ Dagurenn rañ vpp. Og þa ed hañ ſa/ ad hñ gat ecke ſigrad hñ/

greip

greip hann vm Aþlsinar a hans Lære.

Jacob atte harda Glijmu/ þuiad hañ glimde vid Guds Son/ huør ed liet so sem være hñ Fiandmadur Jacobs/og liet sem hañ villde haþa hñs Lijf. Eñ Jacob stod j mote/ z varde sig med stødugre fastre Tru vppa Guds Ord og Fyrerheit/ Þar fyrer hafde hañ Sigureñ/z fieck ad heyra þesse Ord/ Þu hefur þreytt vid Gud og Mañ/og hafder Sigur. So sem þad gieck nu Jacob/so geingur þad z til vid þañ Riettruada. Jacob verdur ad ganga til Leikfangs vid einn/ og veit ecke añad eñ þar sie siñ daudlegur Ovinur. Eñ þegar hñ sier sig om kring/þa hefur hañ Gud sialfan sier j Fadme. Lijka eins skiedur þ oss/ Þegar

Þegar vier hlioťu ad þreyka vid Gud vnder Krossenum og Motgangenum/ þa er so a ad sia og merkia/ eins og Gud hafe yfergiefed og vtskwfad oss/ og sie oss reidur. En vier skulum þo hafa og hallda lijka so sem Gud hañ hefde oss sier j Fadme. Soddan Hiarrtans øflugt trunadar Traust þ yfer vinnur Gud/ so ad hñ verdur ad giefa oss Rad z Huggan j Neydeñe.

Psalm. IIII.

Vidurkieñed ad Drottenn hñ breyter vndarlega vid sijna Heilaga.

Ad vijsu ma þad so heita/ ad Drottenn hañ fare vndarlega og dasamlega med þa sem a hñ trúa. Þar fyrer/ nær ed Stukdomur/ Hørmung edur huørskyns Neyd edur Olucka fell-

ur yfer oss/ þa skulum vier ecke huxa ad vier munum þar jnne tynast edur fordiarfast/þo vier siaum øngua Nialp fyrer skynsemenar Augum. Þuiad Drottenn hañ fer dasamlega/vndarlega mz sijna Heilaga/so ad Skynsemē kan̄ þar ecke vm ad dæma. Þad synest so sem hañ deyde/ enn med þui sama lijfgar hann. Og þegar hann særer/þa græder hañ/ Og þegar hn̄ leider j Helujte edur Dauda/þa leider hann til Himnarijkis. Þar fyrer huør sem hellst Gude vill þocknast/z Guds Nad og Vinattu hafa vill/ hann same lijde Kross og Motgang/ þuiad Gud hn̄ fer dasamlega z vndranarlega med sijna

Rom. VIII. Cap.

Huøria Gud hefur adur fyrerhugad þa hefur hañ og

til ſkickad/ad þeir ſkule verda
ſamliker hans Sonar eigen
legre Mynd.

Gud hann leggur vppa oſſ Kuøl
z Kroſſ/vppa þ ad vier ſkulum verda
lijker eigen Mynd Guds Sonar. Og
þiſſa Huggun ſkulum vier vel a Hiar-
tad leggia/ Ad ef vier verdum lijker
Chriſto j Kroſſenum og Harmkuœlo-
num/þa munum vier og eirnen verda
med honū Hluttakarar hans Dyrd-
ar/ So ſem S. Paall talar þar vm
ſeigāde/ Ef vier lijdū mz hm̄/þa mū-
um vier og eirnen med hm̄ vpphafner
verda til Dyrdarēnar. Og 2. Tim.
2. Cap. Ef vier deyiū med. Þa mū-
um vier og lifa med/ Ef vier þolum
þa munum vier og eirnen rijkia med.

Johañ. XI. Cap.

Hef

Hefz eg ecke sagt þier/ Ad ef þu tryder þa munder þu sia Guds Dyrd.

Þegar vier erum stadder j Sottū edur Siukdome/ eda ødrum skadlegū Naskasemdum/ þa hølldum oss fastlega vid Gud/ treystum henum z truū a hañ/ Þa mun þad vissselega skie/ ad vier munum fa ad sia Guds Dyrd. Og Christur talar vm Lazarum seigande/ Þesse Krankleike er ecke til Dauda/ helldur Gude til Dyrdar/ so ad Guds Son verde þar fyrer dyrkadz.

Aũnur Huggũ

Su oñur Huggunen j Sott og Siukdome/ og ødrum Nørmungū/

e

er þesse/ Ad Gud hañ er nalægur þiñ Riettrúdu/ og vill þeim ecke gleyma/ Par votta epterfylgiande Greiner.

Psalm. IX.

Par fyrer treysta þeir a þig/ Drottenn/ sem þitt Nafn þeckia/ Þui þu yfergiefur ecke/ þa sem þijn leita.

Þetta giører oss Nughrausta/ ef ad vier j øllum vorum Neydum og Motgange høfum Von og Traust til Guds og erum þolenmoder. Og þo Nolldenu þike þungt vnder ad liggia/ þa skulū vier ecke lata þad koma oss til ad vera oþolenmoder/ edur ætla ad Gud hafe yfergiefed oss/ og hirde ecke vm oss. A mote slijkum orolegum Kuñdafullum Nugrenningum / þa skal Madur hugga sig med soddan

F. Fyrer-

Fyrerheite og ſcigia/Drotten/þu yf-
ergiefur ecke þa ſem þÿn leita.

Pſalm: XXXIIII.

Augu Drottins lijta a þa Riettlatu / og hans Eyru a þeirra Kall.

Nier a Jørdunne a chriſten Ma-
duren ad lijda/ og hafa ecke Sælldar
daga/Enn þetta ſkal vera hans hug-
gun/ad Gud hañ vill j øllum þreyn-
giande Naudſyrium hialpa oſſ/ꝛ lij-
ta ſijnum guddoinlegum Augum yfer
oſſ/og heyra vort Vein ꝛ Kuein. Og
þo ſo ſie/ad vier ſieum ſynduger ꝛ au-
mer/þa fyrergiefur hann Syndernar
giører oſſ riettlæta/ fyrer ſinn Son
Jeſum Chriſtum. Og huorſu þungt
ſem Kroſſen hañ liggur a oſs/þa vill
hann þo alijta oſs med ſijnum nædar
Augū

Augum/so sem hann leit a sinn Son huørium vier eigum j Kuøl og Krosse lijker ad verda/ ef vier vilium hans Dyrdar þa ad niota med hm̄.

Johan̄. XIIII. Cap.

Eg vil ecke lata ydur vera Hialparlausa.

Ef villtu vera Christen/ þa bw þig vid þui/ þu hlytur ad lijda/ Enn ef þu akallar Christum j þin̄e Neyd þa vill hann vera hia þier/ bænheyra þig og hialpa þier wr Neydenne/ so ad þar sijdan epter a kiemur Glede af og godur Auøxtur.

Esa. XLIX. Cap.

Kan̄ nøckur Kuin̄a ad gleyma sijnu Barne/ so hu lijte ecke myskunar Augum a

Fostur ſijns Kuidar/ Og þo hun gleyme þui/ þa vil eg þo ecke gleyma þier/ ſeiger Drottenn.

Su Elſka og Aaſt ſem Forelldrarner af Natturunne til/ hafa til ſiña Barna/ hun a ad aminna oſs a þa Elſku ſem Gud hefur til vor fyrer Chriſtum. Þar fyrer ſo ſem ein god Moder elſkar Barned ſitt ſo miøg/ ad hun kañ ecke j nockurn mata ad gleyma þui/ Nelldur er heñe þ ſo Hiartſart/ ad hun miñeſt a þ jafnlega. J ſama mata elſkar Gud af Hiarta þa ſem trua a Chriſtum/ og fyrer Truna eru nu ordner hñs Børn/ þeim einum ſømu vill hann ecke gleyma/ og ei þa yfergiefa/ Nelldur

vill

vill hñ vera hia þeim jafnan/ z hafa Vmhyggiu fyrer þeim/ og minnast a þá.

Psalm. CXLV:

Drottẽ er nalægur øllũ þeim sem hañ akalla/øllum þeim sem hañ akalla j Sañleika/þad er aluarlega.

So nalægur er Gud sijnum Riettruudum/ þeir sem af riettre Tru og aluøru hañ akalla/ad hñ tekur vandlega vara a þeim. Þuiad omøgulegt er/ ad þeir sem hañ af Hiarta og af allre Tru akalla/ad hñ kome ecke til þeirra/ z sie þeim nalægur. Soddan krøptugur og merkeligur Hlutur er Truen/ Ad hun lætur Gud koma til vor.

Matth. XXVIII Cap:

Eg er hia ydur allt til Heimsins enda.

Þetta er miøg huggunarsamlegt/ ad Gud z hans Kirkia skulu ecke verda adskilen ad eilijfu. Þuiad so elskar Christur Christnena sijna Brwdur/ ad hañ vill eilijflega hia heñe vera bæde þessa Heims z so añars.

Psalm. XCI.

Eg er med hønum j Neyd eñe/ Eg vil frelsa hann wr heñe/og lata hañ komast til Heidurs.

Gud hñ vill vera hia sijnum Riettruudum/ecke alleinasta þa þm geingur vel/helldr z eirnen þa þm geingur jlla/og þa Kross z Motgangur er fyrer Hende/ og þa ecke er annad ad

sia

sia eda merkia/ eñ ad Gud sie burt vik-
en/ og hafe þa yfergiefed: Þar fyrer
skulum vier hugga oss j vorum Gude/
og gledia oss vid hans Nad z Myskun/
huoria hañ vill þastlega hallda j
allre Neyd og øllum Motgange vid
alla þa sem hañ ottast og vppa hans
Myskun vona z vænta.

Luc. XII. Cap.

Kaupast ecke þriñ Titlingar þyrer tuo Peninga. Og Gud gleymer ecke einum aþ þeim. Lijka eirnen þa eru øll Hmren a ydar Høþde talen. Þar þyrer ottest ecke/ Þier erud myklu betre enn marger Titlingar.

Nuørnen ma þad ſkie/ ad Gud hñ
gleyme þeim ſem a hañ trua/ mz þui
ad hñ gleymer ecke þeim minſku ſma-
fuglum? Vier þo ſem erum myklu
mætare fyrer hans Augum/ eñ Sma
fuglarner/ ſo ſem ſialfur Chriſtz ſei-
ger hier. Þar fyrer mun Gud hu(x)a
til vor/ og hafa ſoddan giætne a oſſ/
ad øll vor Nøfud Nær ſkulu verda fa
len/ ſo ſem Chriſtur ſeiger hier og a-
vÿſar med lioſum Ordum.

Þridia Huggũ

Su Þridia Huggun er þeſſe/
Ad j Sottum z Siukdome z ødrum
Veykleika/ þa lofar Gud ad Bæn-
heyra ſÿna Rietttruada/hugga þa/
og frelſa þa.
Jacob. V. Cap.

Þolen-

Polenmæde Jobs haƿe þi
er heyrt / og huørn enda Dr-
otten giørde/ þad haƿe þier
sied.

Nier vottar hinn Heilage Jacob/
med Epterdæme hins sæla Jobs /
ad allur vor Kross/ Kranckleike/ Sorg
z Motgangur/ skule verda oss gagn-
legur heilsusamlegur ef ad vier blijf-
um stadƿaster j Trunē z Polenmæd-
enē. Og ad Gud hañ vilie fullsnart
leysa og frelsa oss/ z lata vorar Hør-
mungar ƿa eirn gledeligan enda/ So
sem vier lesum/ ad hñ giørde vid þañ
Heilaga Job.

pſal. XLII.

Voned a Drottenñ alla tij-
ma/ gott Folk/ Vtaused ydrū

Hiørtum pyrer hønū. Gud hñ er vort Traust.

Þesse Greinen kiēner oss/ ad Gud hñ er stødugur/ stadfastur/ giæskurīk-ur/ Þar fyrer er eckert so gott sem ad treysta vppa hñ/ huørt sem ad Manne geingur mz eda a mote. Kome nu nockud ad Høndum/ Sott edr Siuk domur/ eda huad añad vera kann/ þa seiger Dauid so/ Nu vel/ þar eru god Rad til/ aused vt ydar Hiørtum pyr-er hønum/ klaged fyrer hønum ydar Neyd/ dylied hñ einskis/ sie huad þad er/ varped þui øllu vt pyrer hañ/ ecke ødru vīs eñ so sem þa þier lated allt ydart Hiarta j liose fyrer ydar godū Vin. Drotten hañ heyrer þad giar-na/ hñ hialpar giarna/ Skamest yd-ar ecke fyrer hønum/ Nuzed ecke/ ad

þad

þ sie opstort edr ofmargt sem þier vm-
bidia þurfed. Vered ad eins fullhug-
ader/ Huxed ei vm huad stor Neyden
edur Naudsynen er/ Hañ er meire/ hñ
megnar vel/og hañ vill z meir veita/
eñ vor er Þørf til/lated ad eins ydar
Neyd j liose fyrer hønum. Hañ er sa
Gud huørn vier med vorum eymdar
Bønum og Beidslum alldrei kuñum
ad ofþreyta/ Hønum leidast þær ecke/
Þui meir þu bidur/þui helldr bænhey-
rer hann þig. Þar fyrer vthell allre
þiñe Neyd og aliggiande Naudsyn
fyrer hønum/ecke smam saman/hell-
dur j einu/ Hann mun ecke Hialp og
Rad þier giefa vid Fingur/ helldur
noglega/yfergnæfālega. Fyrer Mā-
ne edur sijnum Vin giefur Madr vel
lated sitt Hiarta j liose/ Eñ huad he-
fur þad ad seigia? Þar af þær Mad

ur øngua ſtadfaſta Huggun/nie Hi-
alp/ Þui ſlijkt kann eingen daudleg-
ur Madr ødrum j Neydeñe ad veita/
Eñ huør hañ vteys ſinne Hiartans
Neyd fyrer Drottne/þ er gott/ Þui-
ad hañ kañ rijkuglega ad hugga vor
Hiørtu/og hañ megnar meir og fra-
mar ad giefa/ enn vier girnuſt edur
bidium/ Eph. 3. Cap.

Matth. XI. Cap.

Komed hingad til mijn all
er þier ſem erfided/ og erud
þreytter af Þūga/Eg vil en-
durnæra ydur.

Merk hier vel (þu Madur) þeſſe
hugarlætlegu Ord þijns liuf a Lauſ-
nara/Heyr hier/huad ſu æſtſamlega
Tunga og huad ſæte Muñur þijns
Lauſnara Jeſu Chriſti hañ mæler.

Nu seiger þu skuler koma til sijn/ trua a sig/ bera fram fyrer sig alla þijna Mædu/ Erfide/ Sorg og Neyd/ Eymd og Astrijdu alla. Og lofar þar j stadenn ad lietta þui ollu af þier/ z veita þier Hialp og Lausn/ og læta þig ecke j Neydenne til gruns ganga eda fordiarfast.

Johan. XIIII. Cap.

Huør hañ elskar mig/ sa geymer mijn Ord/ og minn Fader mun elska hañ/ Og vier mūum koma til hans og bwa hia hønum.

J þessare agiætre Grein kieñer vor Herra oss tuent/ Fyrst þetta/ Ad huor hañ medtekur þañ hreina z sanna Euangelij Lærdom/ trúer hønum/ og hef-

hefur hañ með Nønd/ſa ſame hañ er rietttur Lidur z Limr Guds Chriſtne. Pad annad er Pta fagra Fyrerheit/ ſem hier ſtendur/ Minn Fader mun elſka hann/ og vier munum koma til hans og bwa hia hønum. Gud hann vill viſſelegana vera hiæ peſſ hættar Møñum/ſem Guds Ord heyra/læra elſka og medtaka/og par til ſtyrkia ad þ vtbereſt og breideſt. Soddan Meñ vill hañ giarna bænheyra/og þm̃ Hialp og Hiaſtod veita j peſſu veſala z veyka Liþe. Og med pui peir trulega geyma hans Ord/pa vill hañ veita z giefa peim eilijfa Sæluhialp.

Pſalm. XXXVII.

Hazdu þiſna Vnadſemd a Drottne/hañ mun giefa pier huad ſem pitt Hiarta beideſt

Lat þier ecke þikia fyrer. j / þe
Gud leggie vppa þig Krossen z Mot
gangen/ Vert ecke reidur/ lát þier
best lijka hans Vilia/ Ja ad vijsu/
haf þijna Vnadsemd þar af/ þui
huad hann vill þad verdur þier fyrer
bestu. Og þegar þu j þennann mata
lætur þier lynda og lijka þad Gud hā
leggur vppa þig/ þa hefur þu hier
þetta huggünarsamlega Fyrerheit/
ad Gud hann mune giefa þier þijna
Hiartans Ósk z Girnd/ Og þo Kross
og Motgangur liggie a þier/ þa læt
ur hañ þ ei koma þier til skada/ helld-
ur til eilijfs gagns/ giefur þier Styrk
hins Helga Anda / og Þolenmæde z
vppfyller þitt Hiarta med Frid/ so þu
verdur med godu Giede þonande og
væntande epter hans Lofan/ ad hann
mune giora godan enda þar a.

Psalm.

Psalm. CII.

Drotten hn̄ alijtur Bæna akall hiña þyrerlitnu/og þorsmaer ecke þeirra Bæn.

So er hattad Rijkenu Christi/ad þar eru aumer Meñ/sorgfuller/þt ed hafa ymeslegar Astrijdur/og eru jafnan brekande og bidiande. Kongur þessa Rijkesins hn̄ hefur og so soddan Art z Siduana/ad þeir sem eru aumer/sorgfuller/ þr sem eru vnder Krosse og Freistingum/z kueina z kalla til hans/ þeim vill hann hialpa/ og þeirra Greatbeidne og Kall vill hann heyra.

Esa. LXVII. Cap.

Eg vil hugga ydur/so sem þa Moderen huggar barned.

So sem Moduren kastar ecke fra sier sijnu Barne/ þo þad verde siukt z veykt/ eda skade nockud/ helldur elskar hun þad þui meir/ z annast þad framar enn øll ønnur Børn. So seigest Gud/ og vilia elska oss (ef vier erum annars riett christner) og veita oss Hialp og Huggun/ einkannlega þegar oss liggur a/ og vier erum þuingader og vnderlagder med Siukdome/ edur ødrum þungū Beykleika. Hann lofar ad hafa Modurlega Medaumkan yfer oss/ og veita oss alla Modurlega Hiartanlega Elsku/ Hialp og Hiastod. Og þetta er miøg huggunarsamlegt/ ad Gud hann tekur sier Dæme af eirne Modur/ Þui þar mz vill hann avijsa/ ad hann skule vera hreinhiartadur vid oss/ ef ad vier høfū hiartans trunadar Traust til hans.

Og so sem Modur hiartad giefur ecke annad/ enn giørt siñe Barnkind allt til goda/ So lofar Gud ALMATTUGUR hier/ ad hann vilie ecke alleinasta hafa eitt Fødurlegt Hiarta til vor/ helldr z eirnen Modurlegt.

Esa. XLVI. Cap.

Heyred mier þier aß Hwse Jacobs og aller þier sem epter erud ordner af Hwse Jsrael/ þier huøria eg ber j mijnu Lijße/ og med huøria eg geing/ Ja/ eg vil bera ydur allt til Elledaga/ og þangad til ad þier verded gracr aß Hærum. Eg vil giøra þad/

Eg

Eg vil vpphezia/ bera og frelsa.

Siaum hier/huørsu fiødugre visse/z ofalluallkre Hialp Gud Almattugur hañ lofar z fyrerheiter þm sem a hañ trua og treysta/ Þar hñ seiger/ ad hañ vilie bera þa/ vpphefia og frelsa þa. Einkum og sierdeilis er þta miøg huggunarsamlegt/ad Gud hñ lofar sialfur/ad þa sem a hñ trua þa vilie hann so nakuæmlega ad sier taka og añast/og bera þa/ so sem þa Moduren ber Barned j sijnum Kuide. J sama mata(seiger hann) verde þier borner j mijnu Lijfe. Og slijkt lofar hañ ad vara skule ecke vm stũdar saker/so sem Moduren ber Barned stuttan tijma/ helldur seiger hñ ad þad skule vara alla tijma. Gud hañ

vill alla tijma vera oss/ hugga ꝛ styrk-
ta og hialpa oss so lenge sem vier erū
j þessum Veykleika/ j þessu veyka
Holldе og Blode/ Slijkt er ein naku-
æmleg Huggun.

Psalm. VIII.

Vm eirn lijtenn tijma læt-
ur þu hann vera yþergiefen
af Gude/ en̄ med æru og Veg
semd muntu han̄ korona.

Þetta er talad vm Christum/ j
huilijkre Hrygd og Angist han̄ hafe
vered staddur/ a þeim tijma þa hann
bar vorn Siukdom Veykleika Sm̄
er/ ad hn̄ var j þad sinn af Gude m3
ollu yfergiefen/ og vtskwfadur. En̄
þetta var ecke nema vm lijten tijma/
Þar strax epter a vard han̄ kryndur ꝛ
pryddur med Dyrd og Vegsemd/

Hebr. 2. Cap. Þetta er oss til hug-
gunar skrifad/ so ad vier lærum hier
af/ ad epter litlar Þrnungar þessa
Heims/ mune vissulega koma eilijf
Glede z Sæluhialp. Þar fyrer þeg-
ar þad skiedur/ad vier lijdum j þessum
Heime Sott edur Siukdom/edur ad-
rar Harmkuælingar/ þa skulum vier
ecke hugsa/ad Gud mune yfergiefa oss
eilijflega/ Þuiad hañ hefur lofad og
fyrerheited/ ad minnast a oss/ sia til
vor/gleyma oss ecke/ Og þo so verde/
ad hañ slæe oss nidur vm litla stund
med Sott edur Siukdome/ Þa vill
hañ þo lijta til vor/ og kryna oss med
æru z Heidre/ vier sem høfum lijted
eitt lided j þessum Heime.

Hebre. X. Cap.

Þolinmæde er ydur naud-

Siñ. sun-

sunlig/ so ad þier giøred Guds Vilia/ og medtaked Fyrerheited/ Þuiad jñan skams tijma mū koma/ sa ed koma skal og ecke seinka.

J bradum Naudsyniū/ huørt þær eru Andlegar edr Lijkamlegar/ þegar stør Neyd er fyrer Høndum/ z þegar eingen vndandrattur ma vera/ þa vill Gud vissilega hialpa/ z duelia ecke nie vndan draga sijna Hialp til leingdar. Eñ j þeim efnum sem ei liggur brad Naudsyn vid/ þa skulum vier þad vita og læra/ ad þad er optast hættur z plagsidur hia Gude/ ad hañ frestar siñe Hialp z Hiastod oss til gagns og nytsemdar/ so sem vier lesum hañ giørde Joseph/ þa hñ var

j Myrk-

j Myrkuastofu kastadur. Huiad hñ vill reyna vora Tru þar med.

Matth. VII. Cap.

Bidied/þa mun ydur gieƀed verda/Leited þa munu þier ƀiña/klapped a/þa mun vpp lated verda ƀyrer ydur. Þui huør sem bidur/ hñ ƀær. Og huør hñ leitar sa ƀiñur. Og huør sem aklappar/ƀyrer hønum verdur vpploked. Huør er sa ydar a mille Mañaña/ Eƀ Sonur hans bidur vm Braud/ ad hañ biode hønum Steñ. Ellegar eƀ hañ bidur

vm Fisk/ad hañ biode hønum Høggorm. Og ef þier sem erud iller/kuñed ad giefa gott ydrum Børnum/Huad myklu framar mun ydar Himneskur Fader giefa þeim gott sem hañ þar vm bidia.

Þetta er berliga lioslega talad/ ad vor Bæn/ Tilleitan z Aklappan skule ecke vera til forgiefins/. Helldur skule hun vera ja og amen/ Þad er/ Oss skal þ visselega veitast sem vier vm bidium. Og Christur hann setur fram til epterdæmis hier / vora eiginlega Fedur/Huørier ad þo þeir sieu iller/ z fyrer Syndena fordiarfader/ þa kuña þeir ad giefa/z gott ad giøra

ra sijnum Børnū. Nuad myklu pramar mun hūs Fader a Nimnum(hra huøriū ecker jllt er/ z j huørs Muñe eingen Suik finnast) veita og giefa gott sijnum Børnum. Nuør hañ kañ nu ad trua þesu/ og lifer j soddan Tru/huad sæll er sa Madur/vid huørn Gud hañ bindur z forpliclar sig so/ad hañ vilie heyra hans Bæn/ og veita honum þad hann bidur. Esa. 38. Cap. Stendur so skrifad/ad Ezechias Kongur var daudsiukur/ Eñ þegar hañ griet/og bad til Guds/þa bænheyrde Gud hañ/ og liet so seigia honum/Eg hef heyrt þijna Bæn/og sied þijn Tar/ Sia/ Eg vil leingia Lijsdaga þijna vm fimtan Aar. Og Johañ. 4. Cap. Þegar sa Kongsmadur bad Christum/ ad hann villde hialpa Syne hans/ huør ed lꝍ fyrer

Daudanum/ þa bænheyrde Jesus hn̄
og sagde/ Far burt/ þin̄ Sonur lifer.
Slijkan Gud þa høfum vier/ ad hn̄
hefr valld yfer øllum Sottū z Siuk-
domum/ Og ef hn̄ mæler eitt einasta
Ord/ þa hlytur Dauden ad vijkia/ og
allskyns Sottarferle. Þar fyrer sku-
lum vier j vorū z allra handa Siuk-
domum vidurkieñā Synder vorar/ jd-
rast þeirra af øllu Hiarta/ og leita
Hialpar z Fulltings hia Gude fyrer
Jesum Christum/ Þa vill han̄ sann-
arlega hialpa oss/ so sem Christur seg-
ger Johan̄. 16. Cap. San̄lega san̄-
lega seige eg ydur/ Huørs þier bidied
Fødurem j mijnu Nafne/ þ mun han̄
giefa ydur.

Johan̄. XV. Cap.

Ef ad þier blijfed j mier/

og

og mitt Ord i ydur/ þa bidied huørs þier vilied/ og þad skal veitast ydur

Stor herlegheit/ z stor frijheit eru þetta/ ad vier meigum so diarflega og einardlega ganga fyrer Gud og bidia hañ/ og hann lofar ad þad skule oss allt veitast/ so framt sem vier ædur hlydum hønum og hans Orde/ z blijfum vid þad. Og slijkt eru agiæt byte ad søñu/ Ef heyrer þu mig (seiger Christ:) þa vil eg og heyra þig/ Neyrer þu mig ecke/ þa vil eg og ecke helldz heyra þig. Nuad stort haleitt valld er þetta/ ad vier meigum bidia huørs sem vier vilium/ og þ skal veitast oss. Enn hier er ad giætanda ad Guds Orde/ huørt ecke lofar oss ad bidia þess/ sim er j mote Gude z vorre Sæluhialp

luhialp. Sie þessa vel giætt/þa er so skrifad/ Drottenn hafi gi̇ører huad þr Gudhræddu girnast/og hialpar þeim Psalm. 145.

Tob. III. Cap.

Þar seiger Sara so/ Pad veit eg þyrer víjst/ Huør hñ þionar Gude/hañ mun epter Freistingena huggadur ver-da/og wr Hørmũguñe leyst-ur og epter Hirtingena þtñur hñ Nad Huiad þu heþ ur ecke girnd a vorre Glotũ. Þuiad epter Ovedratt ma la tur þu Solena skijna aptur/ og epter Grat og veinã/ yþ

erþeller þu oss med þøgnude.

Þegar Neyd z Motgangz/Sorg og Siukdomur edur añad þungt kiemur oss ad Høndum/ þa eigum vier ad lijda pad med Þolenmæde vpp a Guds vegna og hønum til Dyrdar/ z hafa jafnan þessa Huggun/ ad þad mune þar epter med tijdeñe betur verda. Þuiad so er Gud vanur ad giøra og þetta er hans plagsidur/ Ad epter Neyd z Motgang Freisting z Angist/þa giefur hañ noglega Huggan. Og þui þyngre sem Neyden z Kuølen er/ þui meire verdur þa epter a Huggunen z Føgnuduren/ef ad vier lijdum þad hid vonda med Þolenmæde. Þad meigum vier sia j Epterdæme hins sæla Jobs.

Psalm: XXXIIII.

Sa

Sa Riettlate hlytur margt ad lijda/Eñ fra þui ollu frelsar Drotteñ hañ.

Omøgulegt er ad añars verde/eñ þad/ad vier hliotum ad lijda Neyd z Kross/Sott og Siukdoma/og allskyns Olucku/ Og vier verdum ad hafa Eymdardaga og Hørmungar hier i Heime/ so sem Jesus Syrach talar þar vm 40. Cap. Seigande/ Þad er eitt aumlegur herþelegur Hlutur/ vm allra Mañа Lijf fra Modurkuide/ allt til þess þeir eru j Jørdena grafner/huør ad er allra vor Moder/ Þar er ætijd Ahyggia/Otte/Von/og med sijdasta Dauden. Eñ þeir Riettruudu hafa þessa Huggan/z þeñan Fiesiod sier j Hende/ad Gud hañ vill leysa og frelsa þa wr Neydeñe/ þeir

skule

skule j Neydeñe z Angistteñe ecke fordiarfast/ so sem S. Petur seiger 1. Pet. 2. Cap. Drotten hañ veit ad leysa þa Gudhrædru wr Freistinguñe

Psalm XXVII.

Bijd þu epter Drottne/ vert hraustur og oeþadur/og bijd Drottins.

J huørskyns Pijnu/Kuøl z Kroßse og Motgange þa vona þu vppa Drotten/ z hallt þier fast vid hann/ Þuiad hann er sa sem ecke lætur þig vona forgiefins. Hañ blandar þijna Sorg med sætu/ so ad þier mun hun vera bæreleg/ Þar fyrer eigum vier med riettu ad seigia med hinum sæla Job/ Enn þo Drotten take Lijfed af mier/þa sk eg vona vppa hñ/13. C.

Psalm. LV.

Varpa

Varpa þu allre þiñe aliggiande Naudsyn vppa Drottin/ Hañ mun haþa Vmhyggiu þyrer þier/og ei mū hañ lata þañ Riettlata æþenlega skeika.

Huør hellst Freistne/ Sorg eda Siukdomur sem a oss liggur/ þa skulum vier ecke møgla/ ecke vera oþolenmoder/ Helldꝛ skulum vier varpa þui øllu a Gud /leggia þ vppa hañ / Þa mun skie/ ad hañ mun forsorga oss/ z næra/ styrkia oss z vidhialpa/ Og ad endalyktenum lata oss fa Frid og Rolegheit.

I Cor. II. Cap.

Gud er trur/ Hñ lætur ydur

ur ecke freistast framar enn þier formeiged/ Helldur læt- ur hañ Freistingena fa hañ enda so ad þier gieted vel stadest.

Nier er ein harla stor Huggun/ Ad Kross z Motgang/ Sorg z Pij- nu vera so þunga og stora sem vill/ Þa vill þo Gud so mykta Krosseen og tempra hann/og giefa soddan enda a hønum/ ad oss skal vera bærelegt.

Psalm. L.

Akalla mig j þiñe Neyd/ þa vil eg frelsa þig/ og þu skallt prijsa mig.

Ef þu akallar Gud/og bidur hañ um Hialp z Hiastod vegna Christi/

og j hans Nafne/þa vill Gud sañar
lega bænheyra þig/ so sem hañ lofar
Johañ. 16. Cap. Hañ vill ecke all-
einasta bænheyra þig/ Helldur og so
frelsa þig/ Og þo ad þad verde ecke
so snart/ þa mun þad þo skie a sijnum
tijma/og mun j øngvan mata bregd-
ast. Hañ veit vel nær hentugast᷑ tij-
me er þar til/ Hañ syner oss øngvan
suiksamlegan Vndandratt/ Þar til
meigum vier hønum treysta og trua.
Þar fyrer bydur hann ecke alleinasta
ad kalla og hroopa/ Helldur huggar
hañ og eirnen þar med/ad hann vilie
bænheyra og hialpa/so sem hañ lofar
91. Psalm. Seigande/ Fyrst hann
girnest mig/þa vil eg frelsa hañ/Hñ
akallar mig/þui vil eg bænheyra hñ.
Eg er hia hønum j Neydenne/ Eg
vil hialpa hønum þar vt/ og lata hñ
kom

komaſt til Neidurs. Þar þyrer kann
huør chriſten madur ad hrooſa ſier af
Gude ſijnum/og ſeigia med S. Paa-
le/ Drotten hann mun frelſa mig
fra øllu jllu/ og hialpa mier
til ſijns Himneſka
Rijkis.

Huggun i Of-
soknenne.

Su fyrsta Huggun er þesse/ Ad huõr hañ lydur Offsokn/ sa hefur parsælan Kross og Luckusaman.

Matth. X. Luc. IX. Cap.

Huør mig vidurkieñer fyrer Møñønum/ þann vil eg medkieña fyrer mijnum Fødur a Himnum. Og huør hñ afneitar mier fyrer Møñønum/ þeim vil eg afneita fyrer mijnum Fødur a Himnum.

Ad lijda fyrer Christi saker Ofsokn eda Dauda/ þad er so herleg og farsælleg Pijna og Motgangur/ Ai

Christur

Christur mun á hinum sijdasta Deige hrosa þui/ z hallda þar mÿked af/ So sem hañ seiger hier/ Ad huør sem vidurkieñer Christum hier/ þañ vilie hañ z medkieña. Soddan vidurkieñarar z jatarar Jesu Christi/ þr mūu þa Arþar verda ad eilijfu Lijfe/ So sem Paulus seiger 2. Timot. 4. Eg hef goda Barattu barest/ eg hef Hlauped fullkomnad/ eg hef Truna vardueitt/ Nu hiedan j fra er mier otlud Korona Riettlætesins/ sem ad Drotten hiñ riettlate Domare/ mun mier a þeim Deige giefa/ Enn ecke alleinasta mier/ Helldur jafnuel ollū þm sem elska hans Tilkomu.

Matth. V. Cap.

Sæler eru þeir sem Riettlætesins vegna verda offokt-

er/ Puiad þeirra er Himeriijke.

Pad er ein haleit skor Huggun fyrer alla þa sem offokter verda Herrans Christi vegna/ ad Gud so haleitlega hæler þrra Motgange/seigande þa sæla vera sm fyrer Riettlætesins saker verda offokter. Eins seiger og Christur/Luc. 6. Cap. Sæler eru þier þa Meñerner hata ydur/ og vtskwfa ydur/og hallmæla/z forleggia ydar Nøfn so sem añara Illuirkia/ vegna Mañsins Sonar/ Fagne þier og glediest/Pui stæd/ydar Laun eru myket a Himne.

I. Pet. III. Cap.

Sæler eru þier/eþ þier lijded Riettlætesins vegna.

Ein stor agiæt. Huggun er þad/ ad lijda vegna Riettlætesins. Være nockur Keisare yþer øllum Heimenū/ hañ skyllde med riettu giefa siñ Keisaradom til þess/ ad hann mætte fa ad lijda soddan/ z hallda siñ Keisaradom fyrer Oklarinde/ j hia so forkostulegum Fiesiod.

II. Timoth. III. Cap.

Aller þeir sem Gudrækelega vilia lifa/ j Christo Jesu/ þeir verda Opsokn ad lijda.

Pad verdur so ad vera/ Pad kañ ei añars ad skie/ Huør ed Christū fyrer þessare Verølldu hreinlega medkieñer/ þañ offsæker Heimuren z Diøfullen. Eñ sæler eru þeir sem so lijda/ so sem Christz seiger Johañ. 12.

Huør hn̄ hatar sitt Lijf hier j Heime/ sa varduetter þ til eilijfs Lijfs/ Huør hañ vill þiona mier/ sa fylge mier epter/ Og huar eg er/ þar skal minn Þienare vera/ Og huør hañ þionar mier/ þañ mun miñ Fader heidra.

II Huggun.

Aunnur Huggun er su/ ad Gud hañ vill vera hia sijnum Truudum j Offokneñe/ ⁊ hialpa þeim.

Psalm VIII.

Þu munt giøra hn̄ ad Herra yfer þijn Handauerk. Alla Hlute hefur þu lagt vnder hans Fætur.

Ef þu truer/ ad Christur sie orden eirn Herra yfer øllum Klutum/og þu medkieñer ad þu siert Verk Drottins/þa þarþtu ecke ad ottast/Þuiad þo þijner Oviner bere Rad saman þier til skada/þa hugsa j mote huøriū er su Radagiørd? Mote þier/ eda mote Christo? Nu ertu eitt mz Christo/og hañ med þier/Þar fyrer ottast ecke/ Hañ er j øllum Stødum nalægur/ og sier vppa huad þeir ætla ad giøra þier/og hefur stora Sorg fyrer þier og Ahyggiu.

Psalm. IX.

Drotten hañ miñest a/ og spyr epter þeirra Blode/ Hñ gleymer ecke Kalle þeirra Fatæku.

Þetta er ein merkeleg Huggun fy-

rer þa sem Offokn lÿda/ Þuiad Gud
hañ endurgielldur vm sÿder/þo langt
sie ad bÿda/Og hans langlundargied
er miøg mÿked. Fyrer Neimenum er
so a ad sia/so sem Gud huxe ecke par
vm þa Fatæku / z skeyte ecke vm þra
Blod/Eñ hier stendz/ ad Gud hell-
dur mÿked aþ Blode siña Heilagra/
so sem hann sagde til Cain/ Rødden
þÿns Brodurs Blods kallar til mÿn
af Jørduñe/Genes. 4.

Zacharie. II. Cap.

Huør hañ snertur ydur sa kiemur vid Sialldur mijns Auga.

Hier sier þu huørsu nalægan na-
komen/ Gud hñ giører sig vid þa sem
a hann trua og treysta/ So ad huør
sem kiemz vid þa/ sa kiemz vid Gud/

Jæ ad ſoñ/uvid hans Augaſialldur. Þetta ættu þeir grimu Offoknarar ad hyxa/þegar þeir ofſækia þa fatæku Christnu.

Pſalm. CXVIII.

Drottenn er med mier/ til ad hialpa mier/og eg vil ſia miina Lyſting a miinum Ovinum.

Gud hañ ſtendur hia ſiinum Riettruodum/ſtyrker þa og hughrauſta giører/ſo þeir eru j Hiarta oſkielfder/ og giører þeirra Hiørtu full af Fognude/ſo ad þeir hrædaſt øngua Olucku/ Jæ/ þeir giefa Heimenum ecke eitt gott Ord/ helldur ſeigia þeir ſo/ Huad vill nockur Madr mier giøra? Þui þeir vita fullkomlega/ad huørke

Heimuren nie Diøfullen kann þa ad Lijflata eda skada/ nema Gud lofe þm þad/ Añars skulu þeir enguø or- ka/ huørsu olmer og grimer sem þeir eru/eda vera kuña.

Johañ. XX. Cap.

Þa Dyrnar voru til luckt- ar/aþ hræslu vid Gydinga/ Kom Jesus stod j mided og sagde/Fridur sie med ydur.

Þesse Historian vottar/ ad Chri- stur hañ er z vill vera hia sijnum sm offsokter verda fyrer hans Nafns sak- er/z hañ vill styrkia þa/hugga þa/z þad skal eingen Skiepna gieta hind- rad/eda nøckur añar Hlutur/ huørsu stor og breidur hœr og diupur ham vera kañ. Nũ vill alla tijma z j alla

ſtade ohindradur hia ſÿnum vera og
blÿfa.

Sapient. X. Cap.

Viſkan por med honum ni
dur j Fangelſid/og j Fiøtrun
um porltet hun han ecke.

Gud han yfergiefur ecke pa ſem a
hn treyſta/ Nuorier hellſt ſem þr eru/
pa vill han vera hia peim/ og hugge
pa kroptuglega mz ſÿnu Almattugt
Orde. Þetta lærum vier af Dæme
Joſephs/ huør ed ſelldur var/ huørn
Gud yfergaf ecke i Fangelſinu nie
Fiøtrunum/helldur veitte hønu Hug-
gun j ſÿnu Orde.

Pſal. LVI.

Reikna þu minn Flotta/
Hell mÿnu tarū j þiñ Seck

Viſse-

Viſſeliga reiknar þu þau.

Ein herleg Huggun er þetta/ ad Gud hañ vill hafa giætur a þra Fotſporum ſem hønum trua og treyſta/ z hañ vill alijta þeirra Tæar/ ſem þeir j Neydeñe og Motgangenum vthella/ So ad eitt Tæar ſkal ecke forgiefins hafa vered vthellt/ helldur j Minne verda ſett/ og med ſtorum Bokſtøfum ſkrifad a Himnum vppe. Oho/ huad huggunarſamlega er þetta myndad z fyrer Sioner ſett/ þar Dauid vtmælar ſo Gud/ ad hañ ecke alleinaſta ſie hia þeim Gudhræddu/ Helldr þa hafe hañ ſoddan giætur a þeim/ ad hañ telur huørt þeirra Fet/ og lætur øll þra Tæar j ſiñ Seck/ og geymer þau. Þar fyrer/ Ef þu ert nu j Neyd/ og lijdur Oſſokn Chriſti vegna og hans Ords/ verdur vtlægur/ landflotta/ þa

mun Gud viſſeliga vera hia þier og
telia øll þijn flotta vtlegdar Fet. Og
ef þu grætur/þa hefur hañ Ilrdſlu/
jm eitt gullegt Kier edur Fat þar hñ
geymer þijn Tar.

Daniel. III. Cap.

Eg ſie þo þiora Meñ gan
ga lauſa j Elldenum/ og eru
oſkaddader/ Og ſa þiorde er
eins og være hann Sonur
Gudanna.

Miøg huggunarſamleg er þeſſe
Hiſtoria/ þuiad hun vottar lioſlega
huørnen ad Gud hañ er nalægur ſij-
num/ z ſtendur hia þeim j Offokneñe
og Pijſlonum/og hialpar þeim fyrer
ſijna Heilaga Eingla. Þuiad þa
Nabugodonoſor Kongr liet kaſta þm
þremur

prem: Mønum Sadrach/ Mesach/ og Abednego j þann gloanda Ellds Ofn/þa sa Konguren Eingel Gudz hia þeim j Elldenū/sa ed þeim hlijfde/so ad Ellduren hafde ongua Magt yfer þeim. J sama mata medkienner og Daniel/og seiger til Kongsins/ Miñ Gud hefur sent siñ Eingel/hñ hefur saman hallded Leona Kuerkū/ so þau hafa eckert mein giort mier/ Daniel 6. Cap.

Actor. IX. Cap.

Saul Saul/þui ofsækier þu mig.

Nu heyrū vier lioslega/ad Christus hañ er nalægur sijnum Truodū j Ofsokneñe/ og alijtur so nakuæmlega sijna Christna/ad huad hellst þm verdur til miska giort/þad reiknar hñ sier sialfum giort vera.

Psalm. XCI.

Eg er med hønum j Hørmungunne.

Þad er vijst og satt/ ad Gud hañ hefr giefed sitt Son vt fyr oss/ Rom. 8. Cap. Og fyrst þad er satt/ Huad vilium vier þa giøra mz Vijl z Volgur/ Sorg z Swt? Hafe Gud giefed vt siñ eingieten Son fyrer oss alla huørnen skal þa hans Hiarta gieta lated oss yfergiefna verda/ j þin miñe Naudsynium z Haskasemdum?

Psalm. XXXVII.

Drotten mun standa hia þeim/ og frelsa þa.

Rijkugleg og ofalluellt er Huggū þesse z þetta Fyrerheit/ j huøriu Gud lofar ad vera hia sijnū Riettruødum/

ſtyrkia þa/ hialpa þeim/ og vm allt fram frelſa þa wr Neydenne ſo þeir ſkulu vera holpner.

Þridia Huggũ

Su þridia Huggun er þeſſe/ Ad þeir Tyrañar kuña ecke Skada ad gióra þeim Riettruódu.

Pſalm. XCIIII.

Drotten mun ecke þorlegg ta ſitt Folk/ og ei yþergieþa ſijna Arþleiþd.

Omøgulegt er ad Gud hañ kuñe ad yfergiefa þa ſem a hañ trua/ þat er vijſt z ſatt/ Þar fyrer er þ omøgulegt lÿka eirnẽ/ ad þr Ogudlegu fullkomne allan þeirra Aſetning. Nier er

er ecke nema vm lýten tÿma ad giøra a huørium Madur ſkal lÿda z þola/ z læta þa Ogudlegu vpbyria þad þr ætla ſier/ og verda ſÿdañ til ſkamar. Þar vm ſtendur ſkrifad j þeim 91. Pſalm. Þu munt ſia þiñ vilia med þÿnum Augum/og lÿta a þad huørnen þeim Ogudlegu mun endurgolled verda. Kuñer þu ecke ad ſia þad hier/og ef þu verdur af þeim Lÿpenu ſuiptur/þa muntu þo verda lifande/ z munt ſia þ añars Heims.

Pſalm. XLVI.

Drotten hañ er vort Athuarf og Styrkur/eiñ Hialpare vt i þeim ſtoru anaudũ.

Þar fyrer erum vier obrædder/ þo ad Verølldeu ſteypeſt/ eirnen þo ad Fiølleu ſycke nidur j mitt Hafed. Og

þo ad Sioren geyse z rotest vm/so ad
Biorgen vt aß hans Okyrleika hry-
nie nidur. Huor hañ er vnder Guds
Vernd og Skiole/ hann er ohrædduꝛ
stadfastur og stodugur/so ad hñ kañ
ecke ad hrædast neckra Olucku. Hu-
orsu marger sem reisa sig honũ j mo
te/þo þeir være eñ morg Þusund/ þa
skulu þeir þo ecke kuña ad skada hñ.
Og þo allt gange vr lægt/ þa skal
hann blijfa.

Matth. XIX. Cap.

Hucr hñ yßergießur Hws
Brædur/ Systur/ Fodur/
Modur/ Kuñu/Born/Ak-
ra/ßyrer mijns Naßns saker
hann skal ßa aptur hundrad
fallt/og erßa þad eilijßa Lijf

Þo þeir grimu Vijkingar og Ofsoknarmen Gudz Ords ræne þig Nyse og Heimile/ Lijfe og Gotze vegna Christi z hans Orda/þa er þier þad lijtell skade/ Jaa/ so sem Braudmola af Borde Mans hafa þeir fra þier teked/ En þan sem þar situr vppe / z er nadugur/mijskunsamur og riettlatur/han hafa þeir ecke fra þier teked/ Jaa / þr giøra sier sialfum þan stærsta skada/Þad er so sem þeir tæke fra þier fimalner/ en þar med giøra þeir sier Gud reidan z omilldan strangan Domara. Enn þu fær ad bihallda Gude a Himnum/ huør ed Herra er yfer øllum Hlutum/ Þar hefur þu þan sana Rijkdom z eilijfan Fiesiod/ huørn ønguer Þiofar/ønguer Tyranar kuna fra þier ad taka.

Philipp. I. Cap.

Eg læt ydur vita goder Brædur/ huad mig er yþerkomid/ad þad er til meira þramgangs skied Euãgelio/ so ad mijn Fiøtur eru openber ordẽ j Christo/og marger brædur j Drottne haþa þeingid Hugarstyrk af mijnum Fiøtrum/ Ordid þess diarþligar þram ad bera.

Dæme hins Heilaga Pals Postula þad kieñer oss/ad þott Christnen verde offokt/þa verde henne þad ecke til skada/ helldur eykst hun og eflest þar med. Þuiad þess meir sem Diøfullen plagar hana og pijner/ꝛ offæker

ker/þess blomasamligre og dyrdlegre verdur hun. Af Offoknonum Pijsl-onum og Daudanum þa eykst hun z margfalldast. Þar fyrer seiger so Tertullianus/ Bloded Guds Pijslar-uotta/þad er Sæde huar af fleire va-xa/ Eijflate Menn eirn/ þar koma j staden myklu fleire.

Esai. LI. Cap.

Eg/ Eg er ydar Huggare/ Huør ertu þa/ad þu hræðest þyrer Mañenū sem er daud-legur/og þyrer Mañaña son um þeir ed fortærast eins og añad Hey.

Sie Gud vor Huggare/sem hñ og er j Sañleika/Huør vill og huør kañ þa ad giøra oss skada? Huar fyrer er

um vier þa lijtelhugader z hrædder/z
skialfande fyrer eins Mans Reide?
Þar aller Meñ j einu Hoop eru eck-
ert nema daudlegar Skiepnur? Ja/
fyrer Gude eru þær ecke añad eñ sem
Dupt z Stra fyrer sterkum Vinde/
so sem þar stendr j þeim fyrsta Psal.
Ja/so sem Gud hañ seiger hier/ Ad
þeir eru sem Gras þad fliotlega visn-
ar og spillest.

Esa. XXXIII. Cap.

Af Grashalmenum eru
þier olietter/Eñ þier munud
fæda Stra/Elldureñ mū yd
ur med ydrum stolltum mode
fortæra.

Þetta er talad til hiña stolltu Ty-
raña og Vijkinga/sem offækia Gudz

Heilaga

Heilaga. Þeir ogna/ þeir hota/ þeir
eru vpblasner z tolgner/ eins z vill-
du þeir Fiøllen fæda/ Eñ þa adfram
ki emur/ þa er þad ecke nema Stra z
Gras/ huøriu Ellduren vpbreñer/ og
Duft og Agner huøriñ Vindur bur-
tu feyker/ Þuiad so leinge sem Drot-
ten sialfur blijfur/ so leinge viliñ vier
vara og blijfa. Og þo þeir take Lijf-
ed af oss þar fyrer/ þa hafa þeir ecke
Lijflated þañ sem med oss er/ Nu med
þui hañ blijfur/ þa vilium vier z sañ-
arlega blijfa/ So sem Christur seig-
er Johañ. 14: Cap. Eg life/ Og
þier skulud lijka lifa.

Psalm. CXVIII.

Drotten er med mier/ Þar
byrer ottast eg ecke/ Huad ku
ña Meñerner mier ad giøra.

J v. Drotten

Drottē er med mier/mier til Hialpar/og eg mū sia mijna Lyst ꝫ a mijnum Ovinum.

So godan Giæskurijkan elskulegan og agiætan Gud hafa þeir Riettruødu/ ad hañ vill ecke ad eins veita þeim Hialp og Hiastod j Neydeñe/ ꝫ hugga þa med sijnu Orde ꝫ þm Heilaga Anda/ so ad þeir giete lided þad sem ad Høndum kiemur/ Helldur þa hialpar hañ þeim og eirnen/ so ad þr fa vm sijder Siguren/ og gieta yfervuñed Offoknena. Og ad sijdustu þa snyr hann vm Spilenu/og giører enda a þui/so ed Meñ sia/ad hañ hefner so a Ovinonum/ ad Hegnden og Refsingen verdur myklu þyngre/enn sa nøckurn tijma oskade sem vnder Kuøleñe hefur leiged. Þuiad so vill

þad til ganga þeim Ogudlegu/ Ad nema ſo ſie ad þeir giøre jdran z yf⸗erbot/ z verde viner þeirra Chriſtnu/ þa munu þr til gruns ganga/ eñ þeir Chriſtnu munu frads fyrer þra þack blijfa og eilijflega ſæler og Sælu⸗holpner verda.

Eſa· VII. Cap.

Ottaſt þu ecke/og lat þitt Hiarta vera ohrædt pyrer þeſſum tueimur riukande Ell debrøndum.

So huggade Gud Achas Kong/ þa hañ var hræddur pyrer ſijnum O⸗vinum ſem voru þeir tueir Kongar/ Konguren af Syria/z Kongur j Iſrael/Rezin z Pecha/huørier ed ſtrijd⸗du a mote Achab/ Eñ Gud huggar hñ/ z ſeiger þr ſkulu honum ønguan

skada giøra/ og kallar þa riukande Elldebranda. Þetta er nu øllū christnum Mønnum sem Offokn lijda til huggunar/ so þeir hrædest ecke þeirra offoknara og adra Tyranā/ þui þeir eru ecke añad eñ Elldebrandar/ sem ecke eru til añars eñ ad kastast j Elld og verda ad Ðsku.

Psalm CXVIII.

Hægre Hønd Drottins er vpphaffen/ Hægre Hønd Drottins viñur Siguren.

Guds hægre Hønd er vpphafen/ hun er hætt vpp yfer øllum Hlutum/ hun viñur Siguren. Þar fyrer hafa þeir Riettruødu ecke alleinasta þa Huggun j Gude/ ad þeir sie frij og lauser fra Syndønum/ og riettlater fyrer Gude/ Helldur þad z med/ ad Þr
meiad

meiga vissélega treysta vppa Hialp z
Frelsan af honum/ So ad þeir munu
vm siijder endelega fa sigur yfer Dj-
oflenum/ Heimenum og øllum þeirra
offsoknar Monnum/ So munu þeir og
frelster verda fra Daudanum. Allt
þetta verkar z gioerer su haleita Nønd
Drottins/ Hun hialpar/ hun frelsar
fra allre Neyd. Og þo vier missum
Liijfed fyrer þetta/ þa hid fyrsta þo
fæter hun oss til þess rietta Liijfs/ sem
er eiliijft z vendanlegt/ So sem Chri-
stus seiger/ Huør hñ tyner siijnu Liij-
fe minna vegna og Euangelij/ hann
mũ vardueita sier þ/ Mar. 8. Matt-
th. 10. Luc. 9. Johañ. 12.

Matth. XVI. Cap.

Heluijtis Portthlid skulu ecke viña Sigur a heñe.

Gud

Gud hañ vill þullkomlega hallda vid magt siñe Christne/ z hana vernda fyrer Heimenum og Diøflenum. Eñ kuñe so ad skie/ ad eirn edur añar verde sitt Lijf ad missa þyrer Christi saker/ bifale sa Saal sijna sijnu Skapara og Lausnara Jesu Christo/ og true þui visselega / ad Gud hañ muñe vardueita hans Bein/ so þar skal ecke eitt af þeim tynast. So sem þar stendur 34. Psalm.

Esai. VIII. Cap:

Herklæded ydur/ og þlyed þo. Bued ydur vel vt/ og vered þo a þlotta rekner/ Samsetted Radagiørder/ enn þar verde þo ecke aþ. Haþed samtøk/ enn þad haþe þo önguan

stad

ſtad/ Huiad hier er Emanuel
Opt bregſt þeim ogudlegu Tyrōn-
um þra Fyreretlan/ opt giører Gud
þeirra Aform ad ønguo/ ſo þar verd-
ur ecke par af/ Huiad nema Gud ley-
fe/ þa kunna þeir ecke ad beygia eitt
Haar a Høfde þeirra Chriſtnu/ myk-
lu ſijdur ad Lijflata þa. Huiad þeir
hafa eirn Hialpara z Hiaſtodarmañ
Nañ heiter Emanuel/ þad er/ Guđ
medur oſſ.

Matth. X. Cap.

Hrædeſt ecke þa ſem Lijk-
aman deyda/ eñ Salēa kuña
þeir ecke ad Lijflata.

So ſm villde Chriſtus ſagt hafa/
Huar fyrer hrædeſt þier og otteſt þa
omilldu Tyrañа/ Huad eru þr? Þeir
eru aumer Menn/ þeir kuña ecke ad
deyda

deyda nema Lijkaman/og þo ecke nema þuiad eins/ ad Gud hn̄ leyfe þm þad. En̄ Saalun̄e geta þeir ecke grand giert/ Þeir kun̄a vel ad taka af ydur þetta stundlega Lijf/ en̄ þad eilijfa Lijf kunna þeir ecke fra ydur ad taka.

Daniel. III. Cap.

Og Radgiafar Kongsins sau ad Ellduren hafde øngua magt synt a Lijkømum þessara Man̄a/ og eige skaddad þeirra Høfud Harum/ og þeirra Klædnadur var osktemdur/ Ja/ eingen suideþefur var af þeim.

Slijkan eirn mektugan Gud høfur

um vier/ſa ed og kan̄ og veit hæfileg an tijma ad hialpa þeim ſem hønum treyſta/ Og fyrr en̄ þeir ſkyllde fyrerfaraſt/ þa lætur hann Skiepnurnar vmbreytaſt wr þra natturlegu Edle/ So ſem leſa ma ad hier hefur ſkied/ Ad med þui Gud han̄ villde varduei ta þeſſa þria Men̄/ ſem ſettu ſitt Trauſt til Guds/ og ecke villdu tilbidia nie akalla nema þan̄ ſan̄a Gud/ Þa kun̄e Elldurenn ecke ad bren̄a þa/ og huørke ſkada þeirra Haar nie Klæde/ z þar var ecke nockur Suideþefur af þeim/ Helldur ſo ſem þeir hefde alldrei nærre Ellde komed. Nu þo ſo kun̄e til ad bera/ ad hn̄ late ſuma j Ellde brenda verda/ ſuma j Vatne dreckiaſt/ ſem a han̄ trua/ þa hialpar hann þeim þo viſſelega med ødrum hætte/ huad þeim betur kiemur/ en̄ þo hann

hialpade þeim hier stundlega.

Iohañ. XVI. Cap.

Eg heþ Heimen yþeruñed

Þar er eingen Efe a/ Guds Sonur hñ hefur þeñan Heim yferuñed/ Og fyrst þad er so/ huar fyrer viliũ vier þa hrædast Heimen/ lÿka so sem være hañ Siguruinnaren og hefde yferunned Christum.

IIII Huggun

Su þiorda Huggun er þesse/ Ad Gud hañ mũ þeim omilldu Tyrõñum stevpa/ og þa straffa.

Psalm XXXVII.

Sa Ogudhrædde hootar þeim Riettlata/og bijtur tøñ

um

um ſaman yþer hønum/ Eñ Drottenn hñ hlær þar ad/ þui hñ ſier ad hñs dagur kiemur.

Þetta er ein krøpꝑug Huggū/ Þo ad þeir olmu Euangelij ouiner legge fram̄ alla ſijna Magt og Grimd/ og vilie ſo ſem med Tønum ſundur rijfa og ſlijta þann Kiettlæta/ þa acktar Gud þad ecke meir eñ ſo/ hañ hlær ad þui/ Þuiad hañ veit ad ſlijkur þeirra ofſe og ſoddan æde varer ecke til leingdar/ og þeirra Stund ꝛ Tijme er ecke langt burt. Þetta ſkal ecke ſo ſkilia/ ſo ſem Gud hlæe/ Helldur ſo/ ad ſlijkt ſie hlægelegt ad ſia/ ad ein Mañeſkia ſkal ſo æda fram̄ og taka ſier ſo mijked fyrer Hendur/ eñ ma ſier þo eckert nema Gud leyfe/ og verdur vm ſijder ad ønguo.

Psalm. II.

Sa sem a Himnum byr/ hañ hlær ad þeim/ Og Drotteñ spottar þa.

Hier vottar Heilagur Ande fyrer Muñ Dauids/ ad allt huad ofsoknar Menn Guds Ords sier fyrer Hendur taka og radslaga/ ad þad sie og verde allt ad ønguø ꝛ til einskis/ Og Meñ munu vm siider sia/ ad þeir verda ecke alleinasta lijtelæckader/ helldur ꝛ eirnen hædder og spottader/ so sem hier epter fylger/ Hañ mun eitt sinn tala til þeirra j siñe Reide/ ꝛ med siñe Grimd mun hañ skielfa þa/ Psal. 2.

Psalm. LVII.

Þeir graꝼa Grøꝼ ꝼyrer mier/ og ꝼalla sialꝼer þar j.

Von

Von þeirra Vesolu z aumu ver-
dur ecke eilijflega ad ønguo/ Helldur
so/ Huørt þad er Daude edur annad
jllt sem þeir Ogudlegu hier j Heime
leggia a þa Riettlatu/ þad mun vm
sijder koma þeim Ogudlegu j Koll og
yfer þeirra Høfud/ so ad þeir munu
falla j þa Grøfena sem þr hafa þm
meinlausu til bwed z grafed.

Esai. LI. Cap.

Otteſt ecke/ þo ad Menn
vãuirde ydur/og hrædeſt ecke
þo ad þeir giøre ydur ej asa-
ma/ Þuiad Møluren mũ for
tæra þeim sem ødru Klæde/
og Madkuren mũ oppeta þa
so sem adra Vllþurku.

Hier stendur su Huggun/ Ad þo þeir grim̃u Offsoknar" æde fram̃/vt-helle margra Blode/ z vpveke allskyns Reyd og Olucku/þa lofar Gud hier/ad lijda þ ecke til leingdar/Hañ kiemur j leiken þa minst varer/ so þr verda ad lata af/ z fyrerfarast z fordiarfast/eins og Klæde edur Vlldwkur verdur af Modkum vppeten.

Psalm. CX.

Drotten sagde til mijns Drottins/Set þig til miñar hægre Handar/þangad til ad eg legg Ovine þijna til Skarar þiña Foota.

Hier vottar Almattugr Gud sialfur/ad hañ vilie nidur sla/ z Christo vnder Fætur leggia alla Ovine sijns

Sonar/þeir ſ̃ ſig hafa hier j Heime honum a mote reiſt/og ecke hafa viltad lijda hans Rijke/ Nelldur hafa viltad rijkia hier og rada/ og hans Christne vnder Footum troda/ ꝛc. Þeſſum hootar Gud/ ad þeir ſkulu vm ſijder Christo vnder Footum liggia/ ſundur trodaſt ꝛ ad Dſku verda. Hier med ſkulu þeir Christnu ætijd hugga ſig/ j Offoknum og Motgange/ og vita ad þeirra Ovíner munu trads fyrer ſin̄ Vilia verda Fotſkør Christi Fota vm ſijder.

Apocal. VI. Cap.

Drottten þu hinn Heilage og ſan̄arlege/ Huørſu leinge þa dæmer þu/ og hefner ecke vors Blods a þeim ſem a

Jørdunne bwa.

Sæler þeirra sem Lijflatner hafa vered fyrer Guds Ords saker/ og til Guds hropa og kalla/ þeim verdur sagt/ ad þær skule huijlast enn nockra stund/ þangad til ad vpfylld verdur Talan þeirra Medþienara z Brædra/ sem Lijflætner skulu verda eins z þeir. Nier siaum vier/ huørnen þad kiemur til/huar fyrer Gud hañ jafnsnart ecke aþmaer z vpræter alla sijna Ovine. Sem er fyrer þa Grein/ ad þad skiedur vegna vorra Brædra/sim eñ nu skulu fædast z komast til Christum. Þessa Tijma verūm var ad bijda/ þangad til ad þra Tala verdur full/og vier komum aller saman til samans. Og hier vid þa eigum vier med riettu ad hugga oss/ ad vier hopum eirn soddan Kong og Herra/ sem

alla

alla reidu so sman saman vill sijna Ovine leggia sier vnder Fætur/ z nid urslær jas nan eirn epter añan/ þang-ad til ad þeir verda endelega z vm sij-der aller vprætter.

Psalm. CX.

Drotten til þiñar hægre Handar/ hann mun sundur-melia Kongana a Deige siñ-ar Reide.

Gud hañ veit vel/ sier vel/ huorn-en þeir grimu og Ogudlegu geisa og æda fram hier j Heime/ eñ su Stund mun koma/ ad hñ vill sla nidur sijna Ovine/ og straffa þa. Og ad Menn skule vita/ ad þad verdur ecke gaman neitt/ helldur aluara/ þa seiger Heila-gur Ande fyrer Muñ Dauids/ Ad Drotten hañ mune sundursla z mel-

ia þa j sine Reide/ og þar mune ecke añad a ferdum verda eñ Grimd og ogurleg Reide. So sem stendur j. 2. Dauids Psalm. Lijka so sem annad Leirkier skalltu j sundur melia þa.

Acto. XII. Cap.

Japnsnart slo Eingell Drottins hañ/ aþ þui ad hañ gaþ ecke Gude Dyrdena/ Og vard eten aþ Mødkum.

Herodes var eirn sa sm̃ offokte þa Christnu/ so sem Lucas skrifar/ ad hñ hafe lagt Hendur a nockra af Søfnudenum/ ad pijna þa/ Hañ hafe og lated afhøfda Jacobum Broder Johañis/ sømuleides þa hafe hañ z eirnen lated grijpa Petrum/ og sett sier fyrer ad lijflata hañ/ Eñ Gud frelsade

ade Petrum/ Þar a mote ſtraffade
hn̄ ſo þañ vǒda Bijking/ ad hn̄ vard
af Mødkum vppeten.

Pſalm. LVIII.

Hin̄ Riettlate mū glediaſt pa ed hn̄ ſier ſoddan Heþnd/ Og mun lauga Fætur ſijnar j Blode hins Ogudlega.

Eñ þo þeir grim̄u Tyrañar Lijþlæte marga/ þa lata þeir þo marga Chriſtna epter lifa/ huørier ad ſiaa munu Guds Hefnd/huørnen hn̄ hefna mun a þeim Ogudlegu/ Og þad mun verda ſoddan Hefnd/ad hun mū verda ſtærre eñ nockur Madur hefur oſkad/ ſo ad/hafe Madur oſkad eins Bloddropa j Hefnd/ þa mū Hefnden verda ſo mijkel/ad Madur mætte vel bada j Blode eda lauga ſig þar j.

Hierem. XXVI. Cap:

Þo skulu þier vita/ ef ad þier lijflated mig/ þa munu þier vthella saklausu Blode yfer ydur sialfa/ og yfer þen̄ an Stad og hn̄s Jn̄byggara

Hier predikar Jeremias fyrer sin̄um Ofsoknørum/ sem hn̄ villdu lijflata/ Ad ef þeir deyda hn̄/ þa vthelle þeir saklausu Blode yfer sig z Borgena Jerusalem/ og Gud mune ecke lata slijkt ohegnt vera/ Þar vm stendur skrifad Deuter. 32. Cap. Glediest aller/ þr sem erud hn̄s Folk/ Þuiad hn̄ mū hefna blodz sin̄a Þienara.

Esa. LI. Cap.

Huad vard af Grimden̄e

þess

þeſſolma Viſkings/ þa hañ vard ad þlyta ſier/og hlaupa vm kring/ ſo ad hann giæþe þa lauſa.

Þar Gud hañ ſteypte þeim grima Pharaone nidur j Naþed rauda/Þar med vottar hañ og audſyner/ad hann vilie a ſijnum tijma med ſijnum gud-doms Krapte afmaa alla Tyrañā og Offoknara ſiñar Chriſtne/Þar fyrer ſkulum vier chriſtner Meñ ecke ott-aſt þa/Þuiad þeirra Dyrd er Ohrei-nende og Madkar/ J Dag eru þr vpphafner/ a Morgun liggia þeir fallner/ z eru ecke meir til.

Annar Part=

ur þessa Bæklings er vm

huggunar Greiner Heilagrar Rit=
ningar/ j giegn Dióflenum/
Syndiñe og Daudanũ.

Fyrsta huggũ

j mote Diøflenum.

Su fyrsta Huggun er þesse/ Ad Christus hefur þeñan mektuga Anda Diöfulen yferuñed fyrer siñ Guddomlegan Almættis Kraft.

Coloss. II. Cap.

Hañ hefur af plett Höfdingiana og ka. Volldugu Magteñe/ og til synis fram leitt

leidt þa/openberlega/og Sig
re hroosad yþer þeim þyrer
sialþan sig.

Ad Iesus hafe yferstijgid og vñed
Diøfulen og hans Eingla/ og teked
Maktena þra þeim/og bunded þa/þ
vottar ecke alleinasta heiløg Ritning
helldur søñ Reynsla/Pliad/þad vier
varðueitũst fyrer grimdar Reide Di-
øfulsins/so ad hñ giører ecke þad hñ
vill/ þ eiglum vier Christo ad þacka.
Diøfullen hñ er ad vÿsu stor z mekt-
ugur/og vier erum j hia hans mykla
vallde ad reikna eins so sm̃ ecke par/
Og ef Christur hefde ecke veykt hũs
Valld/þa inunde hann oss suipta Lÿ-
fe og Götze a augabragde/ vier sem
erum skÿrder/z truum a Christum/ z
hann jatum og vidurkiennum fyrer
vorr

vorn Frelsara. Eim þa so vid ber/ ad hn̄ drecker einu᷄ eda ødrum j Vat-
ne/ Suma lætur hann falla til dauds eda med huøriu mote sem hann kiemz
þeim af Lijfenu/ Þetta leyfer Gud hønum/ og lætur slijkt skie/ so ad vier
skulum sia og hugleida/ huilijka ma-gt ad Dioꝼullen hefur/ þegar Gud
giefur hønu᷄ lausan Taumen/ Vppa þad ad vier þess helldur hrædu᷄st Gud
og hann aføllum/ Þuiad ef Gud ha-mlar Dioflenum ecke/ þa munde hañ
drepa þusund/ Þar hann þyrerkiemur nu einum

Matth. VIII. Cap.

Og þeir høꝛdu til Jesum eirn þañ sem secte var aꝼ Di-oꝼlenum/ og hañ vtrak And-ana mz Orde og læknade all-

skyns Sotter/So ad vppfyll dist huad sagt er fyrer Spamañen Esaiam. Hañ kiefur vppa sig teked vorn Veyklei-ka/og vora Siukdoma hef-ur hañ bored.

Nier siaum vier/z j øllum slijkum dasemdar Verkum vors liufa Lausn-ara Jesu Christi/þar hañ vtrekur af Mønønum ohreina Anda/ad Nerr-an Jesus hñ er eirn Nerra yfer Da-udanum og Diøflenum/og hefur hañ yferuñed/so ad hañ verdur ad ryma z rijkia. Fyrer þennan vorn Lausnar-a høfum vier vissilegana ad vænta añ-ars okomins Lijfs/ og ad hann mune frelsa oss fra allre olucku/z allt huad

oss nu þuingar og plagar/ þ mun hñ leggia oss vnder Fætur.

Psalm. LXVIII.

Þu ert vppfaren j Hædēa/ og hefur Herfanged herteked.

Sa vonde Ande Diøfullen/ hann hefur rænt allt Mañlegt Kyn/ z herteked þad vnder sitt Walld/ og hiellt þui Nertekenu j Ryke Syndareñar z Daudans. Eñ Christur er komen/ z hefur sigrad Diøfulen/ og teked hann til fanga/ og suipt hann øllu Nerfange aptur/ Og hefur fiøtrad hann so og bunded/ ad huør hann truer a Jesum Christum/ sa same skal verda lidugur og laus vid Synd/ Dauda og Diøful.

Hebre. II. Cap.

Med

Med þui ad Børnen hafa
Holld og Blod/ þa er hñ og
eins þess sama Hluttakare
orden/ Vppa þad/ ad hañ ƀy-
rer Daudan/ Magtena tæke
ƀra þeim sem Daudãs magt
haƀde/ þad er ƀra Diøƀleum.
Þa edla Guds Skiepnu Mann-
eskiuna(huør ad skøpud var epter sia-
lfs Guds Mynd/ og atte ad liƀa ei-
lijflega/og drottna yfer øllum ødrum
Skiepnum) hana heƀur Diøfulen
hørmulega suiked/ og komed henne j
Dauda z Fyrerdæmning/ z skiled ha-
na vid Gud. Nu þo ad Diøfullen
hafe soddan skøm̃ z Skada z mink-
un giørt Natturuñe / Þa hefur hun

þo myklu meire Nefd z Neidur fein-
ged af þui/ad Guds Son er Madur
orden/ og hefur teked a sig mañdom-
lega Natturu/og er nu j myklu mei-
re Teingdum vid oss eñ mdz var hñ.
Þesse Sonur Guds/sem Madur ord-
en er/hañ hefur þyrer siñ Dauda tek
ed alla Magt fra Diøflenum/ huør
ed Walld hafde yfer Daudanum/So
ad aller þeir sem a Christum trua/þr
skulu fra Diøfulsins Wallde leyster
z frelsader verda.

Genes. III. Cap.

Kuinnunnar Sæde skal sundur merta Høggormsins Høfud.

Med þessum Ordū huggade Gud
þau Adam og Euu epter Falled/ ad
hañ villde senda siñ Son/og ad hañ
skyllde

skyllde fædast af eirne Kuinu/hn̄ same skyllde frelsa þau og allt Mann-kyned fra vallde Diøfulsins/ z sundur troda hans Høfud/og nidur briota hans Rijke/Magt og Valld. Þetta Fyrerheit liet Gud fram̄ koma so sm̄ S. Pall skrifar Galat. 4. Þa vppfylling Tijmans var komen/ sende Gud sin̄ Son/fæddan af eirne Kuinnu z ct. Þesse Guds Sonur han̄ hefur Høggormsins/ þad er Diøfulsins Høfud sundur troded og mared/ Og af þui þa hefur Diøfullen mist sitt Valld z sijna Magt. Nu̅ er ad søn̄u hia oss/eirn Diøfull/so sm̄ Heimuren blijfur Heimur/ jafnan. Enn hans Høfud er veykt orded/ja sundurmared/Og hans Rijke/ huort ad er Rijke Daudans Syndarennar og Heluijtis/ þad hefur Christur nidurbroted/ og

 fra

fra hønũ tekeð hans Valld z Magt.

Job. II. Cap.

Og Drotten sagde til Sathan / Sia/ Job er j þinu vallde/ Eñ þu skallt þo þyrma hans Lijfe.

Sathan medkieñer sialfur/ so sem Boken Job vottar/ ad hans Magt z Valld er so veykt orðeð/ ad hñ getur ecke grand giørt nockrum christnum Mañe/ huørke a Lijfe nie Gotze/ nema Gud leyfe hønum þad. Þar med er hañ og so bunden/ ad þo Gud hañ leyfe hønum ad plaga þa Christnu/ z ad giora þeim skada/ þa kañ hann ecke meira nie frekara ad giora/ eñ þ Gud leyfer hønum/ So sem Historia hins sæla Jobs noglega vtuisar z vottar.

kar. Þar stendur/ Þo ad Gud lofade Dioflenum/ ad pijna Iob vppa Lijkaman/ þa mætte Sathan þo ecke skada hañ vppa Lijfed/ huad hañ hefde þo giarnan giort hefde hañ gietad.

Johañ. XVI. Cap.

Høfdinge þessarar Veralldar er dæmdur.

Hier vottar Herran Christur openberlega/ ad hañ hafe Diøfulen sucipt sijnu Vallde z hans Magt allre/ Þad merkia þesse Ord/ Høfdinge þessa Heims er dæmdur. Alijka Ord standa z eirnen Ioh. 12. Cap. Þar Christur seiger/ Nu er vtreken Høfdinge þessarar Veralldar. Og þa eg verd vpphafen fra Iorduñe/ þa dreg eg allt til mijn. Item/ Iohañ. 14. Høfdinge þessarar Verallldar kiemz/

og med mig hefur hann eckert. Hafe
hañ nu eckert med Christum/þa hef-
ur hañ z eckert med nockurn þañ sm̃
a Christū truer/z honū tilheyrer.
Marc. V. Cap.

Far vt þu ohreiñ Ande/ af Mañenum.

Þesse Historia hun syner oss þad
liostega/ad Diøfullen hñ er af Chr-
isto yferuñen og sigradur/med þui hñ
verdur j mote sijnum Vilia ad fara
vt. Þesse auma Mañeskia var beset-
en ecke af einum Diøfle/ helldur af
heillre Legion Diøfla/þad er meir eñ
6000. Diøfla/og Jesus hañ vtdryf-
ur þa alla med einu Orde. Hann er
einn Herra ecke alleinasta yfer einū
Diøfle eda tueimur/helldur yfer øll-
um Diøflanna Her/z allre Diøful

sins Magt. Þar næst siaum vier hier huad Magtarlaus Dioefullen er/ ad hann formar ecke ad giøra nockurn skada þeim Suijnum þar voru/ nema ad Herran Christz leyfde hønū þ.

Luc. IX. Cap.

Jesus kallade þa Tolf til samans/og gaf þeim Magt og Valld yfer øllū Diøflū.

Herran Christur hefur ecke alleinasta sialfur vtreked Diøfulen/ hellдur hefur hann og eirnen soddan magt og Valld giefed Postulonum/ad þeir skylldu Magt hafa yfer øllum Dioflum. Þar af lærum vier/ huørn ad Diøfulsins valld er fyrer Christo veykt orded/ z þad ad aller Rietfruader skulu med Gudlegre Hialp z Hans Styrk yferuinna þennan Ovin/

huørsu grim̄legur sem hañ er.

Johañ. XVI. Cap.

Eg hef Verølldena yfer-unned,

Sie þad satt ad Christur hafe Verølldena yferuñed/þa hlytur ⁊ þ satt ad vera / ad hañ hafe Diøfulen yferuñed/sem er Høfdinge Veralldar eñar. Þar fyrer þa skal þetta vera vor ørøgg Huggun j giegn Grimd ⁊ yfergange þessarar Veralldar.

I Johañ. III. Cap.

Guds Son hefur þar byrer openberast/ad hann bryte nidur Verk Diøfulsins.

Þar fyrer er Guds Son orden Madur/þar fyrer er hañ daen og af Dauda vprisen/ ad hann skyllde þar

med

med nidurbriota Diøpulsins Magt/ Hebre. 2. Og ad slijkt sie j sannleika skied/ þ vottar Herran Christur Joh. 16. Cap. Þar hn̄ seiger/ Ad Høfdinge þessarar Veralldar/ þad er/ Diøfullen hn̄ sie dæmdur. Og j Open. 12. Cap. stendur so / Sa mykle Dreke/ gamle Høggormur/ sem kallast Diøfull og Andskote/ hann vard vtkastadr/ sa ed alla Verølldena viller/ Og hañ vard vtkastadur a Jørdena/ og hans Einglar vrdu og lijka eirnen vtkastader. Þar af kiemur/ þad hinn gamle Læresader Athanasius seiger/ Ad Christur hafe þui vpphafen vered a Krossenum j Lofted/ ad hann skyllde nidurbriota Magt og Rijke Diøfulsins/ sem j Loftenu rijker.

Auñur Huggū

Su ønnur Huggun j mote Diøflenum er þesse/ Ad aller Riettruader þeir muni fyrer Guds Ord/ og fyrer Truna a Christum verda yferuiñande Diſpulen.

I Johañ. V. Cap.

Vor Tru er Siguruiñingen sem Verølldena hefur yferuñed. Eñ huør er sa sem Verølldena yferuiñur/ nema sa sem truer / ad Jesus er Guds Sonur.

Vier ſkulum taka Christum riettelega til vor/ hafa hñ med oſſ/ þeckia hañ ꝫ lata hañ oſſ vera velkuñugan/

þad

þad er/Eiska hñ z geyma hñs Ord/ hura vm þad daglega/ jdka þad z mz Mønd hafa j vorum Miørtum/ z breyta ecke a mote þui/ Ef vier giørum þetta/þa erum vier so sterker og stødugier/ ad vier munum staded gieta j mote Vielū z Arasum z allre Magt Diøfulsins.

Ephes. VI. Cap.

Jøllum Mlutum þa griijped Skiølld Truareñar/mz huørium þier kuñed vt ad slo ckua øll elldleg Skeyte hins Mreckuijsa.

Þegar Andskoten plagar oss og skielfer vegna vorra Synda/z Gudz stranga Riettlæte þreynger ad oss/þa set þeñan Skiølld honum j mote/sem ad

ad er Truen a Jesum Christum/ Nū
helldur sier vid Guds Ord/og lætur þ
ecke fra sier taka/huad sem a gengr/
Þar fyrer þa gief Andskotanum sod-
dan Andsuar/Sie eg eirn Syndare/
og hafe eg forsied mig/ og ecke giørt
sem eg skyllde/ Þa veit eg/ad sa er hei
lagur z hreinn sem sig hefur fram gie-
fed fyrer mig/ og fyrer mig er daen a
Krossenum/huørn Gud Fader hefur
skeinkt og giefed/so ad hann skule vera
minn med sijnum Heilagleik og Riett-
læte. Vppa þennan true eg og treyste/
vid hann helld eg mier fastlega/ z veit
fyrer vijst/ad hann lætur mig ei til
skammar verda.

Huør hann hefur soddan Tru a
Christū/sa hefur hann rietta Skiølld/
med huorium hann kann sier ad hlijfa/
fyrer elldlegum Skeytū Diøfulsins.

Eph-

Ephes. VI. Cap.

Taked og Suerd Andans huórt ad er Guds Ord.

Guds Ord er su rietta Veria/ og atkuæda Vopn/ med huøriu vier kuñu ad slaa Diøfulen fra oss. Og fullkomlega geingur þad so til/ ad huar hellst Madur hañ heyrer Guds Ord dyggelega/ lærer þad/ hefur þad med Hønd/ hugar vel z vandlega þar epter/ þa kann Diøfullen ecke ad hafa þar vidstødu/ Þuiad Orded þad openberar og j liose lætur Diøfulsins Suik z Slægd/ z vijsar þier ad Christo/ sa ed Høggormsins Høfud hefur sundur mared/ z Heluijte nidr broted.

Psalm. XXIII.

Eñ þo eg gange vm myrkraña dal/ þa ottast eg ôngua

Olucku/ Þutad þu ert hia mi er/ þiñ Stafur og þijn Stod kau hugga mig.

J þessum Ordum kiennir Dauid ollum Christnum moñum/ ad hier a Jordu sie ecke añad Rad/ og eingen añar Vegur/ til ad verda laus vid Freistingar og Araser Andskotans/ eñ þesse/ Ad kasta allre sinne Ahygg iu vppa Gud/ hafa hann og hallda honum hia sier/ og lata hann ecke j nockurn mata koma fra sier. Huer hann giorer so/ hann blijfur med roo og j Fride/ huort honum geingur a mote eda mz/ huort helldur hann deyr eda lifer/ Nu same stendur stodugur/ z honum mun luckast allt sitt Aform j giegn Diøflenum z Heimenum/ Og j ollum Motgange er hañ ohrædður.

Þuiad Guds Ord er soddan Stod og Stafur/sem ecke kann ad veykláſt edr ſkeika/ ef Madur ſtydur ſig þar vid.
Ephes. VI. Cap:
Taked vppa ydur Guds Harneſkiu/ſo þier kuñed mot ſtôdu ad veita/a þeim jlla deige/og vered j ôllu vidbwner.
Guds Tyge edr Herſkrwde er eckert añad eñ þ goda Guds Ord. Med þui bryniar Gud ſijna Riettruada/ j mote Dioflenum og Heimenum. Hñ giefur þad ſama Ord j þeirra Muñ/ Hañ giefur þeim og ſo Styrk z Hugarhreyſte/ þad er Heilagan Anda j þeirra Hiortu. Med ſoddan Vopnū og Vidurbwninge/bertaſt þeir j mote Dioflenum/oſkielfder/ fullhugader/ og ſlaa hañ fra ſier og yferuiña hañ/

Auñur Huggun:
Valld hans z Magt alla.
II Cor. II. Cap.
Þuiad oss er ecke ovitan-
legt huad hann/Andskoten/
hefur j Siñe.
Diøfulsins Slægd z List er þsse/
Ad hann vill æ z alla tijma koma oss
til ad hyxa vm vorar Synder/huørn-
en vier høfū jlla lifad z alldrei Guds
Bodord hallded/ Med soddan Nug-
reñingum vill hañ koma oss til/ad gl-
eyma þeim goda Lausnara/sem fyrer
oss er dæen og vprisen. J mote slijkre
Astrijdu og Freistne/ þa skalltu stan-
da stadfastur/ og setia stadfastlega
fyrer Andskotan/huørnen ad Christ-
ur hañ sie daen þyrer þig/ pijndur og
Lijflæten z vpp aptur risen fyrer þig
og huørsu ad hañ fyrer sinn Dauda/
hef-

hefur Synd og Dauda afmad ꝛ yf-
erunñed. Vppa þetta allt hefur þu o-
falluallt Teikn og Merke/ Sem er/
Orded Guds/Skijrnena og Alltaris
Sacramentum/sem ecke kañ ad breg-
dast. Þar fyrer nær Diøfullen frei-
star þijn/þa seigdu so til hans/Nu þo
ad so sie/ ad Synden sie j mijnū Lid-
um ꝛ Limum/ þa mun hün ecke skada
mig/ vppa þad ad Christi Daude ꝛ
hñs Vprisa verde prijsud framar eñ
mijnar Synder og allrar Veralldar-
ennar. Þuiad eg veit fyrer vijst full-
komlega/ ad Christi Daude og hans
Vprisa eru meire og krøptugre enn
allar mijnar Synder. Þu Diøfull a-
lijtur og ackꝛar þad eg heþe giørt/ so
vil eg ꝛ þar a mote ackta ꝛ alijta hu-
ad Christur heþur giørt/ a huørn eg
true/ þ hañ haþe leyst og frelsad mig
 fyrer

fyrer siñ Dauda fra mÿnum Synd-
um/Daudanñ z Dioꝼulsins vallde,
Johañ. XVI. Cap.

Vered Hughrauster/ Eg heꝼ Heimen yꝼeruñed.

Þad er Dioꝼulsins vane/ad skiel-
ka christen Mañen med Syndeñe og
Daudanum/ og hrifka Christum wr
hans Hiarta/ so ad Madur gleyme
hønũ/ z leida Mañen so j øruilnan.
Þar fyrer/ Ef vier viltum viña sigur
a Dioflenum/ þa skulum vier vijka
hønum þeñañ sigur sem vier høfum j
Christo/ og hallda ꝏij fastlega vid
Christum/so ad Diofullen kuñe ecke
ad koma ꝏij nær/ Þuiad hañ veit/ad
hann gietur ꝏij ei grand giørt/ ef ad
vier med stadfastre tru hølldum ꝏij vid
Herran Christum.

Psalm. CXIX.

Pitt Ord er mijn Huggun j miñe eymd/ Puiad Pitt Ord pad endurnærer mig.

Sa Heilage Dauid hañ hrosar z hæler Guds Orde so miøg/ ad hann seiger/ Ad Guds Ord sie su einasta Huggun/einka Sigur j øllum Eymdum og Motgange/ Añad fær Mañ og fiñur eckert/med huøriu hañ kann motstødu ad veita Syndeñe/Daudanum og Diøflenum/ Heluijte z Heimenum. Huar hellst Guds Ord er/ Par er Huggun og Sigur/ Par hliota Ovinerner ad vijkia/ og burtu ad flyia/ huørsu sterker og ovinanleger sem Peir eru.

Matth. XXI. Cap.

Ef ad Pier hafed Truna/

og effest ecke/ þa munu þier ecke ad eins giøra slijkt/ sem Fykiutried skiede/ Helldur eff þier seiged til þessa Fialls/ Tak þig vpp/ og kasta þier j Sioen/ þad mun skie. Og hu ad þier bidied j Bænenne og trued/ Þad skal veitast ydur.

Þegar vor verdur freistad aff Diøflenum/ Syndenne/ Daudanum og Neliujte/ þa skulū vier jafnan hugga oss vid Guds haleita Naad og Myskun/ og Forþienustu Jesu Christi/ z j riettre Tru akalla Gud/ og lata ecke hindra oss nockurn hlut. Þo ad Truen sie nockud veyk/ þa mun þad vissilega skie/ ad vier munum gieta wr

ſtad hrært z burt fra oſſ hrunded þſſu Fialle/ſem er Synd/Daude/Diøfull og Heluijte/ og vier munum fa Sigurenn og yferuiña þeſſa vora Ovine. Þuiad Gud er trur z merkur/ſem ecke lætr freiſta vor/meir eñ oſſ er møgulegt ad vmlijda/Helldur mun hñ lata Freiſtanena fa þann enda/ſo ad vier gietum ſtadeſt/ 1 Cor. 10.

Johañ. III. Cap.

Lijka ſo ſem ad Moyſes vpphofz Høggormen j Eydemørkeñe/ſo byriar Mañſins Syne vpp ad hefziaſt/ Vppa þad/ad aller þeir ſem trua a hann/verde ecke fortapader/ helldur ad þeir hafe eilijfft Lijf.

So sem þ skiede j Eydemørkenne Numeri 21. Cap. Ad Jsraels Syner þeir sem bitner voru af þeim eldlegu Høggormum/ þeir vrdu heilbrigder/ jafnsnart sem þeir litu a Eirormen/ So skiedur pad z eirnen hier/ Ad huør sem lijtur a Christum hang anda a Krossenum/ Pad er/ huør sm truer a hann/ sa verdur læknadur af Diosulsins Bite/ og hañ mun fa og odlast eilijft Lijf. Slijkan Mañ fær huørke Synd nie Daude/ Dioful nie Heluijte bited eda skadad.

Actor. II. Cap.

Þeñan /Christum/ heþur Gud vppuaked/ ad vpleystum Daudans Hørmum/ Þuiad omøgulegt var/ ad hñ skyllde

aþ Daudanũ hallden verda.

Med þui ad Christur hann ætte ad sigra og yferuinna Dioful en/ þa mætte hañ ecke blijfa j Daudanum/ Helldur aþ Daudanũ vprijsa/og lifa eilijflega/ Og fyrer sijna Vprisu og sitt Lijf vpbyria ad rijkia og drottna volldugliga/ So ad hñ feinge þa leysa og frelsa fra Syndeñe Daudanum og Diofulsins Vallde sem a hañ trua/ og ad hñ giæfe þeim eilijft Rietlæte/ z Sæluhialp. Huør hañ truer nu a þennan Herran Jesũ af øllu Hiarta(huørium Daude og Diofull kunnu ecke ad hallda)hann er holpen/ Og þad er omøgulegt ad Daude og Diofull mune hallda hønum/ eda ad hañ verde fordæmdur/ Helldur mun hañ sigra og yferuiña sijna Ovine/ z lifa eilijflega Joh. 6.

Luc. II. Cap.

Seiger Eingellen so/Ydur er Frelsaren fæddur/huør ad er Christur DROTTEN j Stad Dauids.

Nuør hañ vill sigra og yfervinna Diøfulen og hans Suik/ Valld og Vielar/og vera ohræddur fyrer hønum/ hañ feste þessa agiæta Nuggun sier j Niarta/ huøria Eingellen pramsetur hier. Nuar soddan fullkomlegt trunadar Traust er j Niarta Mansins rootfast og groed/ þar er Siguren vijs/Þañ sama Mañ kann Diøfull ecke ad skielfa/mz sijnu vallde Vielum nie Freistingum. Þuiad Diøfulsins Saar/med þeim hañ hefur sært oss/og sa Skade sem hañ hefur giørt oss/hañ ma myklu miña enn

su Lækning/og sa Fiesiodur sem Gud hefur oss giefed: Og ef vier vilium sa man jafna Skadanum þm vier høfum af Diøflenum feinged/ vid þa Dyrd sem oss er fyrer Christum skeinkt og giefen/þa er hun myklu stærre og meire.

Psalm. LVI.

Eg vil prijsa Guds Ord/ Vppa Gud vil eg vona/ og vera ohræddur/ Huad vill lijkamlegt Holld mier giøra

Ef ad þu hefur Guds Ord/heyrer þad og vardueiter þier j Hiarta/ og astundar epter þui ad lifa/þa skal huørke Andskoten nie helldur Heimuren kuña ad giøra þier skada/ Jæ/ þad meira er/ Þu munt verda Herra yfer Diøflenum/og hañ mun fordast

þia-

þig/ og vijkia fra þier. Þuiad huar Guds Ord er/þar er Christur/Huar Christur er/þar hefur Diøfullen ecke vidstødu.

Prouerb. XXX. Cap.

Aull Ord Guds eru skiær og eru Sktølldur þyrer þeim sem a hañ treysta.

Huar Gudz Ord er ecke /þar hefur Andskoten vñed spiled/ þuiad þar er eingen sa Hlutur ad hønum kunne motstødu ad veita/ og j mote hans Vallde ad standa/ nema alleinasta Guds Ord. Huør hñ hefur þ/treyster þar a/blijfur vid þad stadfastlega/ Sa hefur Siguren. Þar fyrer skulu vier ecke gleyma Guds Orde /eñ sijdur fyrerlijta þad/ Þuiad Andskoten tekur huørke Huijld nie Suefn sier

fyrer Hendur.

Iohañ. VIII. Cap.

Ep nøckur varðueiter mijn Ord/ hañ mun ecke Daudan sia eilijþlega.

Huad mÿkels ad sie vert vm einn riettruadan christen Mañ/ þad avijsast j þessum Ordū/ Þuiad fyrer hønum verda ad vÿkia Synden/ Dauden og Diøfullen/ Og hier j Heime þa vpbyriar hañ þad eilijfa Lijf j Trūne og Voneñe. Þad allt verkar Jesus Guds Sonur/ vppa huørs Ord/ sa Christne forlæter sig.

Iohañ. XIIII· Cap:

Huør hann elskar mig sa varðueiter mijn Ord/ Og miñ Fader mū elska hñ/ Og

vier munum koma til hans/ og giøra vistarueru hia hønū

Oh/ huørsu ovmrædelega sæll er sa Madur sem truer/ þuiad hann er Bwstadur og Nerberge þeirrar Naleitu Guddomlegrar Þreñingar/ Þar kann Diofullen eckert Plaats/eckert Rwm nie Næle ad hafa. Enn huør hañ ecke truer/ Hañ er ecke añad enn fwl Hola og andstyggelegt Kier þess leida Diofuls.

Röm. I. Cap.

Euangelium er eiñ Kraptur Guds til ad giøra þa saluhølpna alla sem þar a trua.

Guds Ord er soddan Kraptur/ ad þegar Madur truer a þad med sañre stødugre Tru / þa er hønum su

eilijfa Saluhialp vijs/hñ hefur ha-
na so sem sier j Hende/Og Dauden z
Synden/Diöfullen z Heluijte eru þa
þegar alla reidu sigrader z yferunner
i Blodenu z fyrer Bloded z Daudâ
Jesu Christi/So sem hñ seiger Joh.
16. Cap. Vered mz godu Giede/Eg
hef Heimen yferuñed.

I Corinth. I. Cap.

Þetta Ord/aþ Krossenū/ er Heimska þeim sem fortap ader verda/Eñ oss sem salu- holpner verdum er þad Gudz Kraptur et ct.

Huar hellst sem Guds Ord er kie-
nt og med Hønd hapt hreint z klart/
og med trusdu Hiarta vardueitt/ þa
fylger Ordenu soddan Kraptur/ at
And-

Andskoten hañ verdur ad vijkia fyrer
þui. Soddan Almattugt valld hef-
ur Gud giefed j so veykt Kier z Verk
ꝥære/sem Mañeskian er. J mote Di-
øflenum z j hia hønum ad reikna/þa
erum vier so sem Grastraa/og kuñum
øngua Motstødu ad veita hũs hræd-
elegre Magt/nema so sie ad Gud hñ
giefe oss j Muñ sitt Ord. Pad sama
Guds Ord er soddan einn Himneskur
Elldur/ad huar hañ liomar z lyser/
þa sitknar so Andskoten þar af/ ad
hann gietur ecke vidstadest/ helldur
verdur hann ad flyia.

Hebre. V. Cap.

Med þui ad vier høfū eiñ
slijkan mektugan Byskup/
Jesum Guds Son/ huør ei
til Hmins er faren/ so latū

oss hallda þast Vidurkienn-
ingunne.

Fyrst þad Jesus Christur vor ædste Kieñemadur z Arnadarmadur z Fyrerbidiare er a Himnum/þa munũ vier visselega blijfa. Þuiad þo aller Diøflar villdu yferfalla og skielfa oss/huad eru þr ad reikna j hia Christo? Þeir eru ecke ad reikna nema so sem lijtell Elldneiste/huor ed a Augabragde v:slocktz verdur j Sionũ.

Rom. V. Cap.

Fyrst þad vier erũ forlijkter vid Gud/fyrer Dauda hans Sonar/þa vier vorum eñnu hans Oviner/Huad mykslu framar munum vier ver-

da Saluholpner þyrer hans Lijþ/ vier sem erum nu þorlijkter.

Þegar ad Diofullen vill med sijnum elldlegum Pylum yfer falla þig/ og þitt Hiarta og eigen Samuitska siendur a mote þier lijka med eirnen/ asakar þig/ so þu verdr ad jata z vidurkienna/ ad þu hefur med þijnu Syndum styggt Gud og hans Reide forþienad/ Og Diofullen hann skarar ad Elldenum/ so sem hn̄ plagar/ z gierer Syndena nu so stora/ og gierer af henne slijkt Bal/ ad pad er nog til ad vpbrenna Lijf og Sal/ Pa halltu þier fastlega vid Christi Ord/ og trudu fullkomlega þessu sem S. Pall segier/ Ad hafe Gud elskad oss þa vier vorum en̄ nu hn̄s Ovuner/ Quad myklu

lu framar mun hañ nu elſka oſſ/ med
þui vier erum fyrer Daudan hans
Sonar vid hañ forlijkter? Nuør hañ
ſtadpaſtlega þeſſu truer/ ſa kann ad
hroſa ſier j Gude/ſa kañ ad ſigra Di⸗
øfulen/z bioda hønum Tradz. Þui
ſo? Erum vier ecke aumer Syndar⸗
ar/ høfum vier ecke ſtygt og modgad
Gud? Allt ad einu/ Þo vier ſieum
aumer Syndarar/þa ſamt hroſū vier
oſſ j Gude/Þui þar er eirn Madur z
Medalgangare mille Guds og vor/
hañ heiter Jeſus Chriſtus/ fyrer hñ
erum vier þorlijkter.

Johañ. III. Cap.

Huør a hañ truer/ſa ver⸗dur ecke dæmdur.

Þegar Diøfulleñ ſtefner þinne
Samuitſku fyrer Guds Dom/þa ſeig⸗

du so/ Eg veit af onguum Dome ad
seigia/Þuiad so stendur skrifad/Hu-
or hañ truer a Christum/ sa verdur
ecke dæmdur/Þuiad eg hef eirn Her-
ra hann kallast eilijfur Fader/ Esa.
9. Cap. ecke eina stund/ eda eiñ
Dag/helldur ad eilijfu/Hañ er minn
Herra/ hañ hefur mig leyst z frelsad
med sijnu Blode. Ef ad þu med sod-
dan mote stendur Dioflenum j mote
stadfastur j Truñe/þa mun hañ fly
ia fra þier/ z þu Sigrenum hallda.

Johañ. VI. Cap.

Eg er Lijfsins Braud/
Huør hañ kiemur til mijn/
hañ skal ecke hungra/Og hu-
ør hañ truer a mig/hañ skal
ecke þysta eilijflega.

Huør

Nuør hañ truer a Christum/ hañ kañ huørke ad skada Synd/ Daude/ Diøfull nie Neluijte. Hañ kann ecke ad verda fyrerdæmdur/helldur verdur hñ fyrer Truna a Jesum Christum ein soddan Netia/ og soddan Kappe/ ad hañ fær staded j mote øllu Vallde Diøfulsins og Daudans/og hañ mũ eckert skada/ ad eilijfu/ Og eilijflega verdur hañ rijkur/eilijflega saddur og Sæluholpen.

Þridia Huggũ

Su þridia Huggun j mote Andskotanũ er þesse/ ad Guds Styrkur og Kraptur / sem med oss er/ hañ er sterkare og mektugre/eñ alle Valld og øll Magt Diöfulsins.

J þeim storu Freistingũ Diöfulsins þa

nęrium vier optsiñes storan Vanmætt og mykla Veyke med oss/So oss þiker omögu-legt/ ad vier munum til leingdar gieta lid-ed þa Freisting.

Nær so skiedur/ þa skulum vier vegna vors Veykleika ecke palla j Efasimd eda Mistraust/ Helldur alityta Guds Krapt Megn og Matt/ þa munum vier fa og finna hñs Styrk og Hialp/ þo ad vier sieũ veyker.

Hebre. IIII. Cap.

Guds Ord þad er lifande og kroptugt/ og huassara eñ nockurt tuieggiad Suerd/og giegnum smygur allt.

Guds Ord er þ Suerded sem Diofulen slær/ og vm koll steyter/ Þad sama Ord er mektugra eñ Himen og Iord/ aller Einglar/og allt Vallð Diofulsins.

I Iohañ. IIII. Cap.

Sa med osser/hañ er stær

re eñ ſa ſem er j Heimenum.

Huar fyrer vilium vier vera efaſa mer og hrædaſt og ottaſt Dioﬂulſins Magt/ ef ad vier høfum Guds Ord fyrer oſſ og Truna? Þuiad vor Gud hñ er myklu ſtærre og ſterkare/ myklu mektugre z volldugre/ helldr eñ Høfdinge þſſarar Veralldar/ Dioﬂullen.

Matth. XVI: Cap.

Borgarhlid Heluijtanna ſkulu ecke yfferuiña þa.

Þeir enu Chriſtnu hafa j mote Dioflenum ecke Holldlegan nie Veralldlegan Styrk/ Helldur Andlegan/ Huor ad er Herran Chriſtur jñefalen og luktur j ſijnu Orde fyrer Truna. Og þo ad ſlijkt ſie ecke fyrer Augonum ſynelegt/ og Meñ ſia ecke huad ſterkr hñ er/ þa er hñ þo nogu ſterkur

j mote Diøflenum/ so ad huør sem sier helldur vid Christum/ truer a hañ/ sa same skeyter ecke par vm Valld og Magt Diøfulsins.

Johañ. X: Cap.

Mijner Sauder heyra mij na Rødd/ og eg þecke þa/ og þeir þylgia mier/ og eg gief þeim eiliijft Lijf/ og þeir sku lu ecke þyrerfaraſt eiliijflega og eingen skal slijta þa wr minne Hende.

J mote ollu þui sem Diøfullen kañ oss j mote ad kasta/ huort pad er Efasemе eda Druckenſkap/ edur þijn-ar Synder/ Edur sie pad þijn eigen-leg Samuiſka sem þig asæker/ þa gr-

yp þu þessa Huggū mz oefadre Tru/ þar Christur tilseiger og lofar þier/ Ad ef þu truer a hañ/og helldur þier vid hans Ord/ þa skalltu ecke fyrer farast/ecke fortapadur verda/Eingen skule gieta slited þig wr hñs Hondum. Trads bæde Diøfle z Dauda/ og allre Ogiæfu/ad þau kune ad sliita þig wr Christi Hondū z cf. Þetta sem hañ lofar þier hier/þad mun hñ obrigdanlega hallda/ huxa þu ecke þar vm huort þier geingur hier vel edur jlla/Lat fara sem vill/Christur er mektugur j nog ad hallda z enda þ sem hañ hefur lofad. Fyrer hñs vallde kñ huorke ad standast Diøfulsins nie Heimsins Valld.

Zachar. II. Cap.

Eg vil/seiger Drotten/vera

ra elldlegur Mwrueggur j kring vm þa.

J øllum vorū Asträdum og Diøfulsins Freistingum/ þa skulum vier vona og treysta vppa þañ sem seiger/ Ad hañ vilie Forsuar veita oss/ ad hū vilie eirn elldlegan Mwruegg giøra j kring vm oss/ z Diøfullen skule ecke komast þar j giegnum. Fyrer Diøfulsins Grimd z Reide/ z hſs Magt þa er ecke møgulegt ad vier greium stadest/ ef ad Gud hann være ecke vor Mwr/ vor Kastale/ vor Hlijfd z ónd

Psalm. XXVII.

Drotten vpplyser mig/ og hū er mitt hialpræde/ Huørn skal eg hrædast. Drotten er Verndare mijns Lijfs/ Fyr-

er huørium skal eg skielþast.
Med þui ad vier høfū eirn odaud
legan Almattugan/eilijfan Gud/ sa
sem ad er Kongur allra Konga/ og
Herra yfer øllum Herrum/ Hañ sem
Diøfulen/Heimen og allar Skiepn
ur hefur j sijnu Vallde/ Huar fyrer
ottūst vier þa/ z þui erum vier hrædd-
er? Er Gud med oss/huør kañ þa ad
vera j mote oss/ Rom. 8. Sie Gud
vort Athuarf/vort Slot/ vor Vernd
og Hlijfd/vor Hialp/ þui vilium vier
þa eþa huar vier munum blijfa? Þo
Himenen hrapade/ og Fiøllen sycke j
Sioen/Psalm. 46. Huad kynne þad
ad skada oss? Er ecke Gud meire eñ
Heimuren? Er hañ ecke mektugre z
sterkare eñ Andskoten z hans Eing-
lar. Huar vor Skapare blijfur/ þar
skulum vier hans Skiepnr vera/Nu

ar Lausnaren verdur/þar munu og þr Endurleysku verda/ Huar Faderenn er/þar verdur og Sonuren/Og huar Meistaren verdur/þar verdur og Lærisueirnen.

Zachari· IX. Cap.

Sia/ Þiñ Kongur kiemur til þijn/eirn Riettlatur og eirn Hialpare.

Vorer Kongar Førstar og Høfdingiar þr kuña ad hialpa med Gulle og Silfre/þo ecke leingur eñ þ hrøckur til. Enn þegar Synden/Dauden/Diøfullen strijda a oss/ þa kunna þeir ecke ad hialpa. Øll Þra Magt Valld og Dyrd er miñe/ eñ þad þeir kunne einum minsta Mañe ad hialpa/edur eirn Mann ad vernda/fyrer Vallde slijkra Ovina/ Enn Christ-

ur hann er ſlykur eirn Herra ꝛ Kon-
gur/ ad þo hann hafe ecke Gull me
Silpur/Godz edr Peninga medferd-
is/Og þo hann drottne ecke ſynelega
þa hefur hañ þo alla Hlute volldug-
lega ſier j Hende/ Og Magt hans ꝛ
Valld varer ad eilÿfu/Og hans Ma
gt ꝛ Valld hialpar þa/þegar Mañ-
legre Magt ꝛ Viſku linner/Og hañ
kann þar ad frelſa ꝛ hialpa/þar ein-
gen Madr/já/ eingen Skrepna kañ
ad hialpa/ Sem er fra Syndeñe/ſo
ad hun pordæme oſſ ecke/ Fra Daud-
anum/ ſo ad hañ ſuelge oſſ ecke/ Fra
Diøflenum/ ſo ad hñ hallde oſſ ecke
fangna ad eilÿfu.

Pſalm. CIX:

Englum ſijnum hepur hñ
boded vm þig/ſo ad þeir bere

þig a Hondum sier.

Ef geingr þu fram j Guds Otta/ og lifer epter hans Orde/ og er honum hlyden/ þa lætur Gud sina Engla koma til þijn/ Peir skulu gæta þijn/og varduecita þig. Og j þann mata mun Gud hlijfa þier og geyma þijn fyrer ollu Vallde/ allre Grimd Diøfulsins z hans Engla.

Psalm. VIII.

Alla Hlute hefur þu honum vnder Fætur lagt.

Ein agiætleg Huggun er þetta/ og stor Glede fyrer eirn riettruadan Man/ad vier hofum soddan eirn Herra/ huørium Gud Fader hefur allt Vallid giefed a Himnum og a Jørdune/Og fyrst þad er so/ Huør vill/og huør giete giort oss skada? Diøfullen ma

:n ma ad sønnu syna sig so bystan og
reidan sem hann vill/og bijta oss edur
stinga j Hælen/so skadlega sem hann
vill. Enn ad hann giete slited oss wr
Christi Hondum pad fær hann ecke.
Par til pa erum vier fyrer Christum
ordner sialfer Herrar yfer Diøfle/
Synd og Dauda/Puiad hañ er vor-
ra vegna Madur orden/ og hefur sic
vtgiefed fyrer oss/og oss leyst og keypt
med sijnu Blode/ so ad hañ kiæme oss
j slijkt Valld.

I Pet. V. Esai. XL. Cap.

Ord Drottens blijbur ei-lijflega.

Hier epter fylger pad fullkomlega
Ad vier munum z lijka eirnen blijfa/
z hia Gude eilijflega verda/ef ad vier
truum hans Orde/z blijfum stadfast

er vid þad. Þar fyrer mũ þetta Ord vissilega taka pra oss Syndena/ Neluiste/ Diøfulen og Daudan og alla Olucku/ sem ad oss kañ ad þreyngia.

I Pet. V: Cap.

Kasted allre ydar Ahyggiu a hañ/ þuiad hañ hefur ahyggiu fyrer ydur.

Marguñslegar Plagur og Pijnur og Motgang fa þeir Riettruudu ad lijda/ Þeir verda og hatader z offokter af Diøflenum og Heimenum/ Og so verdz þreyngt ad þeim/ ad ecke er añad fyrer Mañlegum Augum ad sia/ eñ ad Gud hafe yfergiefed þa/ og lagt þa med øllu j Magt og Balld Diofulsins/ Þa giefur Heilog Ritning oss þessa Huggun/ ad j Neydenne z j Motgangenum þa vilie Gud vera hia

hia oss/z hafa ahyggiu fyrer oss. Og
þo vier sieū miøg veyker/þa vilie hañ
styrkia oss j mote Magt og Vallde
Diøfulsins/ Og þ mun koma fram
z verda/ sem skrifad stendur 1 Reg.
2. Þeir Veyku verda vmgyrter med
Afle/þ er/þeir munu verda styrkuer.
Þegar ad vier nu j soddan mata ver-
dum bigafader med Styrkleika af
Gude/þa erum vier sterkare eñ Diøf
ullen/og munum vera eilijflega/ So
sem þar stendur Psalm. 125./ Þeir
sm vona vppa Drottenn/þr munu ecke
falla/Helldur blijfa eilijflega so sem
Fialled Zion.

Psalm. XXXIIII.

Sa Riettlate hlytur mar-
gt ad lijda/Eñ Drotten frel-
sar hañ fra þuí øllu/ Hañ

geymer øll hans Bein/ so ad eitt af þeim skal ecke brotna.

Eins er þesse Huggun og hinar adrar/ Ad Gud hñ vilie ecke yfergiefa þa sem hønum treysta. Hann vill ad sønu vera hia þeim/ og styrkia þa med sijnum Krapte og Styrk/ so þeir verde wr Neydenne frelster. Og þo þeir verde nøckud ad lijda/ þa vill hñ þo soddan Vmhuxun z Giætne hafa a þeim/ ad ecke hid minsta þra Bein skal brotna edr biirt tynast.

Johañ. X. Cap.

Faderen sa mier gaf þa/ hañ er øllum meire/ Og eingen þær þa slited wr mijns Fødurs Hende.

Þegar vier verdum skijrder j Na-

ne Christi/ og truum a hans Nafn/
þa erum vier Børn Guds/og høfum
eirn Fødur a Himnum/ sa ed oss sier j
Fang tekur/ so sem sijn elskuleg Bar-
nakorn/ Ja ad vijsu/ hañ helldur oss z
i Høndum hefur/ so fast/ ad ef vier
truum/ og hølldum oss vid hans Ord/
þa skal huørke Dauden/ Diøfullen
nie Heimuren slijta oss wr hans Høn-
dum. Hañ er øllum Hlutum stærre/
huør vill nøckru fram̃ koma sem høn-
um er a mote? Hier vid skal nu huør
eirn christen Madur hugga sig/ syn-
gia og seigia med þeim sæla Dauid.
Drotten er miñ Hirder/ mijn Hialp/
mijn Vernd/ so ad eingen Olucka skal
fella mig/ huørsu stor sem hun er.

Esa. L. Cap.

Er nøckud mijn Hønd so
Dij. stutt

ſtutt orden/ ſeiger Drottenn/ ad hũ kañ ecke ad frelſa/ Eda er ecke hia mier Styrkur til ad hialpa.

Ef ad vier erum veyker/ Satunn ſo vera/ þa er Gud ſterkur/ z ſo ſterkur/ ad ef hañ vill audſyna ſiñ Styrklei‑ka/ þa kann eckert ad ſtandaſt fyrer hønum. Hañ er ſa ſem med Naſtyrde ſijnu giører Sioen þurran/ og giører Vatzſtraumana ad Eydemørku/ ſo ad Fiſkarner fwna og deyia. Hañ er ſa ſem klæder Himinenn med Myrkre. Og giører hans Yferbreidu ſo ſem Seck/ Eſa. 51. Þar fyrer er eingen Neyd ſo ſtor/ eckert Balld ſo mijked z megtugt/ ad Gud kuñe ecke ad frelſa og leyſa þar j fra. Huad kañ Diøf‑

ullen

ullen z Heimuren ad giøra þeim Ri-
ckruødu? Huad kann ad skada þa?
Alls eckert. Med þui ad þeir hafa
soddan eirn Herra/ sem bæde kann og
vill hialpa/þegar vier erum Hialpar-
lauser/og allur vor Mattur og Styr
kur er vtgiørdur. Þar fyrer seiger so
S. Pall 2. Corinth. 12. Cap. Eg
vil sem allra hellst hrosa mier af mij-
num Breyskleika/ so ad Kraptkuren
Christi bygge mz mier. Item/J mij-
num Veykleika em eg styrkur/ Esa.
41. Cap. Ottast þu ecke/Eg er med
þier/ Vijktu ecke/ þuiad eg em þinn
Gud/Eg styrke þig/ Eg hialpa
þier/ Eg helld þier vid.

Fyrsta Huggun

Huggā j giegn Syndenne.

Su fyrsta Huggun er þesse/ Ad all-
er Truader þeir fa og ödlast fyrer
Christum Syndaña Fyrergiefning/
Guds Vinskap og eilyft Lyf.

Esa. LIII. Cap.

Sañarlega bar hañ vorn Siukdom/ og vorum Hørm-um hlod hañ vppa sig.

Slijkan eirn liuflegan z huggun-
arfullan Lausnara høfum vier/ ad
hann hefur sied aumur a oss/ og lagt
vppa sig aña vora Neyd Eymd z O-
lucku. Syndena/ Daudan og vorar
Hørmungar hefur hañ teked vppa sig
og a sier sialfum yferuñed. Þesse er
so

sa liuþe Lausnare vor Drotten Jesus Christur/ sa ed oss hefur fyrer sialfs siins Dauda og Piinu friij og frialsa giort fra vorum Syndum.

Psalm. XXXII.

Sæll er sa huørium Misgiørdernar eru þyrergieþnar og huørra Synder ad eru huldar. Sæll er sa Madur/ huørium Gud tilreiknar ecke Syndernar.

Ad viijsu þa eru þr enu Christnu aller syndabrots Meñ/hafande Synder og margfalldar Misgiørder/ Eñ med þui ad þeir trua a Christum/ og hafa Tru z Traust til Guds Nadar z Myskunar/þa verda þeim þeira Synder og Saar hulen/ og vegna

Christi fyrergiefnar/so þær ðda þm alldrei framar meir tilreiknaðar/ og ei koma þær j lios.

Psalm. XL.

Mijnar Synder gripu mig/so eg gat ecke sied/ Þær eru pleire enn Haren a Høfde mier.

Það meiga reiknast vndarleg skipte/ sem Herran Christur hefur haft vid oss/ Vorar Synder eru nu ecke leingur vorar/helldur Christi/ Og Christi Riettlæte/ þ er orded vort Riettlæte. Þuiad hañ hefur so sem fra sier lagt sitt Riettlæte/þa hañ vard Synd fyrer oss/so ad hañ feinge klædt oss med sijnu Riettlæte/Vorum Syndum hefur hañ hladed vppa sig øllum otelianlegum/ so ad vier yrdum lauser og

liduaier

lidugier vid þær. Med þessu mote eru nu vorar Synder ordnar vors liufa Lausnara Jesu Christi/ Enn hans Riettlæte þad er giørualllt Orded vort so sem vier ættum þad sialfer. So sim Christur ber vorar Pijsler/ og verdur ad Skøm̄ j vorū Syndum/ So gled-iust vier z hroosū oss j hn̄s Riettlæte.

Psalm. CXII.

Þeim Riettþerduga vpren̄ ur Lios j Myrkrønum/ aþ þeim nadarsamlega/ myskū-sama/og riettlata.

Aller Men̄ eru syndugier/ En̄ fy-rer Guds Nad og Myskun verda þr lauser og frij fra Syndonum/ ef þeir trua a Jesum Christum/ Slijkt skie-dr fyrer Nad z Myskū Guds alleina Fyrst nefnest hier Gud Nadugur

edur nædarsamur/ Þuiad so er hætt-
ad vorum efnum/ J Syndũum erum
vier gietner og fædder/ Vid soddan
Sælarmeine er eingen Hialp eda
Lækning øñur eñ þesse/ ad Gud hañ
er nædugur z fyrergiefz Syndernar.

Þar næst verdur hier gieted Mysk-
unareñar/ og seiger ad Gud sie myskũ
samur/ þuiad hañ hefur Þolenmæde
vid oss/ Af þui ad so leinge sem vier
lifum hier a Jørdunne/ þa erum vier
huørke syndlauser nie hreiner mz øl-
lu/ þad hid sama vmlijdur Gud Bless
adur vid oss vegna Christi.

J þridia mæta nefnest Gud hier
Riettlatz/ so sem sa ed Riettlata giø-
rer alla þa sem trua a Jesum Chris
tum. Huad vier j slijkre Tru giørum
og verkum/ þ er allt fyrer Gude riett
og Heilagt/ og hønum þægelegt. So
sem

sin þar þuert a mote/ Nuad hellst ecke
skiedur vt af Trufic/ þ er fyrer Gude
allt saman Synd/ Hebre. 11.

Rom. V: Cap.

Med þui/ ad vier erum þy-
rer Truna ordner riettlater/
þa høþū vier Frid hia Gude.

Soddan Nad frambydur z bod-
ar oss þad Heilaga Euangelium/ ad
fyrer Christum þa høfum vier einn
nadugan z myskunsaman Gud/ z ad
Syndernar giete ecke oss framar meir
skulldad nie aklagad. Og af soddan
trunadar Trauste til gudlegrar mys-
kunar/ þa faum vier fridsamlega og
rolega Samuisku/ huør ed fagnar z
gledz sig j Gude/ seigande/ ABBA/
elskulege Fader.

I Johañ. I. Cap.

Bloded Jesu Christi þad hreinsar oss af øllū Syndū.

Vier erum ad søñu aumer þatæker Syndarar af oss sialfum til/ Enn þegar vier faum þessa Pryde/ Sem er/ þegar vier verdū sueipader j Dauðanū Herrās Christi/ z skrydder mz hans Vprisu/ Þad er ad skilia/ Þegar oss verda Syndernar fyrergiefnar fyrer hans Dauda og Pijnu/ og þa hans Vprisa reiknast oss til Riettlætis/ þa verdur vort Riettlæte so stort og mijked/ ad allar vorar Synder/ huørsu margar og myklar þær eru/ þa eru þær so sem eirn neiste Ellds/ enn Christi Riettlæte þad er so sem stor Sior.

Sophoniæ. III. Cap.

Drotten þinn Gud er hia þier/

þier/ eirn styrkur Frelsare/ Hñ mun gledia sig yþer þier/ og vera þier vinsamlegur/og þyrergieþa þier/Og hañ skal glediast yþer þier haatt so aller heyre.

Næleitlega huggar Gud oss j þssum Ordum/ þar hañ lofar/ ad hann vilie fyrer Christi saker vera oss nadugz/vera oss nalægur/reidast ecke vid ofs/Nelldz hid vingiarnlegasta høndla vid ofs/ Tilreikna ofs ecke Syndernar/helldur fyrergiefa þær myskunsamlega/ z hylia þær.

Rom: VIII. Cap.

Huør vill asaka Guds Vtualda. Gud er sa sem riettlæter

ettlæter/Huør er sa sem þor dæmer/Christur er sa sem da eñ er/og eirnen sa sem vpp aptur er vaktur/huer ad er til Guds hægre Handar/og bid ur þyrer oss.

Huør hañ truer þui oefad/ ad hñ hafe þar vppe a Himnum eirn Herra sitianda/ huør ad er vort Hold og Blod/ sa enn same þarf ecke ad vera hrædður Syndanna vegna/ so framt sem þad hañ lætur aþ ad syndga/ z ef hñ jdrast þeirra/ Þuiad Christur hñ hefur ecke þar fyrer teked vppa sig Hold og Blod/ ad hñ vilie mandomlega Natturu fordæma/ Helldur til þess/ ad hñ hialpade heñe þra Syndeñe/Gudz Reide/og allre añarre O-

lucku.

luckn. So og er hann ecke þar fyrer vppstijgen til Himna/ ad hann vilie yfergiefa oss/ edur slaa oss fra sier/ Nelldur til þess ad hann oaflatanlega forlijke oss vid Fødurenn/ z bidie fyrer oss/ so sem eirn trur eilijfur Kiennemadur/ z oss hia hønum vmgange og vtuege alla Nad z Myskun.

Psalm. CIII.

Myskunsamur er Drottenn og nadugur/ þolenmodur og Giæskurijkur.

Hugleid og giæt ad/ huørnen ad Heiløg Ritning vtmaalar og oss fyrer Siøner setur þann almattuga Gud so liuflegan og fødurlegan. Slijka astwdlega liuflega Mynd lattu lysa alla tijma j þijnu Hiarta. Enn ef þu vtmaalar hann og myndar ødru vijs j

þijnu Hiarta og þiñe Samuisku/ þa giører þu hønum Oriett/ z þier sialfum skada hinn mesta. Þuiad hafer þu adrar Huxaner vm hañ/ þa væner þu hañ Lyge og Osañindū/ og fordæmer sialfan þig. Med riettu ætter þu helldur ad trua Gude/ og hans sæta Orde/ helldur enn þijnu Hugbode og følsku Hiarta.

II Corinth: I. Cap.

Aull Guds Fyrerheit eru ja j hønum/ og eru Amen j hønum.

Vier eigum ecke j nøckurn mæta ad efa Guds myskūsamleg Fyrerheit/ þo oss þike sem þar sie ecke annad a ferdum eñ Þyckia og Reide. Þuiad Gud hañ er trufastur/ halldenordur/ og ender fullkomlega sijn Fyrerheit/

Og

Og j Christo þa skulu þau vera søn z obrigdanleg/ ef ad vier holldum oss stadfastlega þar vid med Trune/ og føllum ecke fra Gude fyrer Vantru og Olpolenmæde.

Esa. LIIII. Cap.

Huiad Fiøllen skulu wr stad hræraſt og Halsarner nidur falla/ Enn mijn Mysk- un skal ecke burt vijkia fra þier/ Og Sattmalen mijns Fridar skal ecke nidur falla/ seiger Drottenn hiñ myskuare

Guds Naadarrijke þad mun ecke alleinasta vara og blijfa j þessu tijmdlega Lijfe/ Helldur og eirnen annars Heims eilijflega j Himnarijke/ Og

þar til med þa blijfur þad og eirnen j
þessum Heime statt og stødugt/ so ad
þ mun huørke falla nie skeika. Þuiad
þo so sie ad vier skeikum z føllum/ þa
skeikar þo ecke Guds Naad/helldur er
hun stadføst/ og Himnarner standa
opner/ og bijda epter Guds Nadar-
rijke sim oss er tilreidt/þa vier ad eins
komum aptur.

Rom. VIII. Cap.

Huør ed ecke hlijfde sijnū
eingietnū Syne/helldur gaf
hañ vt fyrer oss alla/ Huør-
nen skyllde hañ þa ecke giefa
oss alla Hlute med hønum.

Þesse Haleita Frabæra Guds
Gæfa og Steinkur/þar Gud gaf oss
sin Son/ætte med riettu vpp ad kend-
ra z

ra z kueikia fagnadar Elld z ástar
Glede j vorum Hiørtum/ so ad vier
ættum alldrei vpp giefa ad dansa og
fagna af Glede. Þuiad so sem ad
Giafaren sialfur z hans Aast z Kiærleikur
er oendanlegur ovmrædelegur/
so er z su Giafan sem hañ gaf oss.
Nu med þui ad hañ gaf sinn Son/
huad var þa epter? Hañ giefur sialfan
sig/asamt med øllu þui sem hann
hefur/ Þuiad omøgulegt er/ ad med
þui hañ gaf oss sinn Son/ad hñ skule
ecke giefa oss alla Hlute med hønum/
og vera oss nædugur?

I Timo.th. I. Cap.

Þad er vissalega satt/ og
þad er eitt dyrmætt og verdugt
Ord/ad Jesus Christur
er komen j Heimen/saluholp

na ad giøra þa Syndugu/ a medal huørra eg er eirn hin hellste.

Þetta var Embætte Herrans Jesu Christi/ ad briota nidur Dioflulsins Verk/ z ad prelsa þig fra Syndene z Daudanum/ z koma þier wr Rijke Diøfulsins/ So þu mætter verda riettlatur/lifande/gladur z eilijflega holpen

. Esa. LIII. Cap.

Af þui ad hn̄ gaf sitt Lijf i Daudan/ og er a medal Ræningia reiknadur.

Þad Herran Jesus han̄ er reiknadur a medal Ræningia/ z er vpfestur a mille tueggia Mordingia/ þad sama er oss Aumum Syndugū miøg hugg-

huggunarsamlegt. Þuiad þar med avijsar Gud z vottar/ad Christur sie komen til ad hialpa ollum Syndugū/ og ad vtuega þeim Guds Nad/ z ad af hans Pijnu z Dauda skule aller Syndugier fa not og gagn/ og þar med meiga hugga sig.

Luc. XIX. Cap.

Mañsins Sonur er komen ad leita epter þeim/og saluholped ad giøra/ þad sem tapad er.

Slijkan Herra og Lausnara høfum vier/ huør ad ecke vill kasta oss j Heluijte/helldur leysa z frelsa oss þadan. Hañ vill ecke dæma oss vegna vorra Synda/ edur fordæma (so framt sem vier jdrust)helldur vill hañ fyrergiefa oss Syndernar. Hann vill ecke

vera reidur vid oſſ/helldur blijfr broſ-
ande/Þuiad hañ er vor Broder/lijka
eirnen vor Lauſnare Herra og Kong-
ur/ ſem fyrer oſſ er daen/ til þeſſ ad
leyſa oſs fra Synd og Dauda/Dio-
fle og Heluijte. Huor hann j ſoddan
mata truer a Christum/ og hefur j
hønū ſijna Glede z Huggun/ſa verd-
ur ſaluholpen/z hefur fyrergiefning
allra ſinna Synda.

Rom. X. Cap.

Ep ad þu medkienner med
þijnum Muñe Jeſum/ad hñ
ſie DROTTEN/og truer
j þijnu Hiarta/ad Gud hafe
oppuaked hañ af Dauda/þa
verdur þu Saluholpen.

Þetta er ein haleit Nad/z ſoddan
eirn

eirn Fiesiodur/ ad Mannlegt Hiarta ma sig storlega þar vppa forundra/ þegar þad heyrer/ ad Gud hann er so nadugur og myskunsamur/ ad ef þu truer a Christum/ þa er þar eingen Synd a ꝥerdum/ eingen Guds Reide/ Helldur einsømul Nꝍd ꝛ Nyskun.

Rom: VIII. Cap.

So er nu eckert ꝥordæmanlegt a þeim/ sem eru j Christo Jesu.

Þar er eingen Hlutur sem kañ ad skada þañ Riettruada/ Eꝥ Synden skielfer hañ og plꝍgar/ þa gietur hun þo ecke fordæmt hann. Dauden skal og ecke helldur hafa Magt yfer hønum/ Helldur hefur hañ j siñum Herra Christo fyrergiefning Syndaña/ Frij og Frelse fra Daudanum ꝛ Di-

øflenum/ Riettlæted/ Lijfed og eilijfa Sæluhialp.

II Corinth. V: Cap.

Hañ sem aþ øngre Synd visse/ hañ heþur Gud giørt til Syndar þyrer oss/ So ad vier j hønum yrdum þad Riettlæte sem þyrer Gude duger

Gud hañ hefur sied aumur a oss/ og hefur sent oss siñ elskulegan Son/ lated hann verda Offur og Forn a Krossenum fyrer vorar Synder/ so ad vier skylldum fyrer hañ fa Syndaña fyrergiefning og eilijft Lijf/ vt af skiærre Naad z Myskun/ Hañ heþur mz sinne Pijnu og sijnum Dauda borgad z bitalad fyrer vorar Synder/ z komed oss j Frid og satt vid siñ Fødur/

Og fyrer sijna Vpprisu hefur hn̄ yfer vnned Daudan/ og han̄ afmaad. Og allt þetta verdr oss vt af skiærre Nad og Myskun fyrer Christum veitt og gießed/ vppa þ vier skulum verda fyrer Gude riettlæter og eilijflega Sæluholpner.

I Johan̄. II. Cap.

Sona korn mijn/ Þetta skrifa eg ydur til/ so ad þier syndged ecke. En̄ ef nockur syndgar/ þa hōfun̄ vier eirn Arnadar Man̄ hia Gude/ Jesum̄ Christum sa Riettlatur er/ Og han̄ er Forlijkunen fyrer vorar Synder/ Ecke alleinasta fyrer vorar/ helldur fyrer

er allrar Veralldarennar.

Huør vill/ eda huør kañ ad giøra oss skada/ fyrst þad vier høfum sodd-an Medalgangara/ soddan ærnadar Mañ hia Gude j Himnenum? Huør vill klaga oss? Huør þorer ad fordæ-ma oss? Fyrst ad Guds Sonur bidur fyrer oss/ og seiger oss vera riettlæta. Snøgt ad seigia/ Huør er sa sem kañ ad vera a mote oss/ fyrst ad Sonur Guds stendur med oss? Huar Gud hañ er nædugur/ þa læt Diøfulen z Heimen olmast z æda fram/ lat alla Olucku geisa sm̃ hun vill. Þurfe eg ecke ad vera hræddur og skielfdur fyr-er Gude/ huad skal eg skeyta vm Di-øfulsins Grimd og Reide?! Ef ad Christur miñ Gud og Drotten vard-ueiter mig/ huad kañ nockur Ovinur mier ad giøra? Ef ad Gud sialfur sten-

stendur hia mier/ Nuør vill mig yf=
eruinna?

Esa. XLII. Cap

Brakadan Reyr mun hā
ecke j sundur briota/ og riuk=
anda Kueik mun hañ ecke vt=
sløckua.

Christur hañ er Læꝁner sorgfull=
ra ꝛ harmþrungeña Sælna/ ꝛ þrra
allra sem hafa veyk og sundurknosud
Hiørtu/Hañ vill ecke skielfa þa/ ecke
fordæma þa/ So sem hier stendur
skrifad/Helldur vill hañ þa græda og
læꝁna/og þeim Veyktruada vidhall=
da/so hann holpen verde. Siertu nu
veykur og brakadur Reyr/so briot þig
ecke j sundur sialfur/og lat ecke helld=
ur Andskotan giøra þad. Siertu ri=
ukande edꝛ lijtt logāde Kueikur/ Þad
er/

er/siertu truarueyk/þa sløck ecke sialfur vt þijna Tru/ Kat og ecke helldur Andskotan giøra þad/Nelldur fly þu til Christum/hallt þier ad hm̄/ Þad er/tru þu a hann og hañ mun lækna þig/og styrkia þijna Tru. Nañ hefur so elskad þig ad hañ gaf sig sialfan vt fyrer þig/Nañ mun hugga þig/ z hialpa þier/so þu verdr sæluholpen

Rom. XV. Cap.

Christur er Løgmalsins ender/ Huør a hañ truer/ sa er riettlatur.

Løgmæled openberar þier þijna Synd/z klagar þig/So hefur Synden Magt z Walld til ad deyda þig/ lijka z Dauden til ad suelgia þig. J mote øllu þessu hefur þu alleina þijsa Nialp/ad Christur hañ er komen/og

hefr

hefur vorar Synder vppa sig teked/ z fyrer þær bitalad/ Hañ hefur yferuñed Daudan/ Hañ hefur Løgmalenu fulla nægiu giørt/ so þad kañ oss ecke ad klaga. Og j soddan mata hefur hñ Syndena burt teked/ Daudan yferunned/ Løgmaled vpfyllt/ ad huør a hñ truer/ sa reiknast fyrer Gude riettlatur/ so hañ kann huørke Synd nie Daude ad skada.

Johañ. XII. Cap.

Eg er ecke komen ad dæma Heimen/ Helldur ad eg giøre Heimen Saluholpen.

Gud hañ vill ad aller Meñ verde Saluholpner/ z komest til Sañleiksins Kyñingar. Þar fyrer hefz Gud vtgiefed siñ Son/ Ecke til þss ad vier skulum verda rijker og mektugier j þss

um Heime/ Helldur til þess/ ad vier skulum verda frij z frialser fra Syndeñe/ Daudanum og Fyrerdæmingunne eilijflega/ Þar fyrer er Guds Sonur komen/ z þetta var hans Erende/ ad sundurmeria Høggormsins Høfud/og ad nidurbriota Heluijte/so ad vier yrdum ecke fyrerdæmder/ Helldur þeingium eilijft Lijf.

Auñur Huggā

Auñur Huggun er þesse/ Ad Gud vilie og lijka eirnen þeim storu Syndørum Glæpamøñum fyrergiefa Synderner/og vera þeim myskunsamr/ ef ad þeir jdrast/ og lata af þui hinu vonda.

Psalm. XXXII.

Eg

Eg sagda/Eg vil medkienna þyrer Drottne miinar Yþertrodslur/ Þa þyrergaþstu mier Misgiørder minnar Syndar.

Ef þu jatar og medgeingur af Hiarta þinar drygdar Synder/ z þu lætur þier jlla vera vid sialþan þig/ Þa mun Gude vera vel vid þig. Ef þu avijtar sialfan þig/ og medkiennet þig ad vera eirn veslan auman Syndara/ þa muntu þocknast Gude. Klagar þu þig sialfur/ þa mun Gud afsaka þig og saklausan seigia. Ef asakar þu sialfan þig/ þa mun Gud forsuara þig. Ef seiger þu fram Synder þinar og Misgiørder/ þa mun hn̄ tilseigia þier Nad z Myskun.

un. So sem Johañes seiger/ Ef ad vier medkieñum vorar Synder/ þa er Gud trwr/ ad hañ fyrergiefe oss þær/ z hreinse oss af øllu voru Ranglæte.

Matth. IX. Cap.

Ecke þurþa þeir Heilbrigdu Læknarans vid/ helldur þeir Siuku.

Þeir sm̃ hrygdarfuller eru j Hiarta/og hallda sier þo vid Christum mz stødugre Tru/ þeirra Sear og Vnder vill Herran Christur sa gode Hird er/sa Himneske Lækner/sa sitt Lijf vt hefz giefed fyrer oss/ græda z lækna/ So sem hñ hefur sagt hia Spamañenum sialfur. Esa. 61: Drotten hefur sent mig(seiger Christz)til ad predika fyrer þeim Voludu/ z til ad græda sundurknosada j Hiarta/ z ad hug-

ga þa Harmþrungnu/ og ad vtuega þeim Sorgbitnu j Zion/ ad þm giefest fegurdar Pryden j staden Oskuñar/ og Natturdabwningur fyrer hrygdarfullan Anda.

I Iohañ. I. Cap.

Ef ad vier vidurkiennum vorar Synder/ þa er hñ truwr og riettlatur ad fyrergiefa oss Syndernar/ og ad hreinsa oss af øllu voru Ranglæte

Guds Giæska z Myskun er stor/ Hann er reidubwen til ad fyrergiefa oss Syndernar/ ef vier ad eins med kieñum þær/ drøgum ei Dulur a þær edur fegrum þær/ so sem Saul giorde Reg. 15. Huar fyrer Gud kastade hønum fra sier.

Ezech. XXXIII. Cap.

So sañarlega sem eg lifze/ seiger Drotten/ Eg hefz øngua poknan a Dauda hins Ogudlega/ Helldur ad sa ogudlige snue afz sijnũ vonda veige og lifze.

Þær Huxaner/ad Gud hñ sie reidur vid þa aumu Syndara sem medkieña Syndernar/sig betra/ z lata af Syndonum/soddan Hugreñingar eru rangar/ Þuiad soddan Gud er ecke a Himnum/ Helldr er þetta Afgud sem Meñ giøra sier z smijda j sialfzs þra Hiørtũ. Sa sañe eilijfe Gud seiger so/ Eg hef øngua þocknan a Gløtun og Dauda þess Synduga/ helldur vil eg ad hañ leidriette sig/so hñ metge

ge lifa/ Pad er/verda Sæluholpen.

Matth: III. Cap.

Pesse er minn elskulegur Sonur/ a huørium eg heþe þocknan.

J Skijrneñe Christi opnast Nim inen vpp yfer Christo/ Og Faderen lætr heyra til sijn af Nimnum ofan/ z seiger/Pesse er miñ elskulegur Sonr a huøriū eg hef goda pocknan z ct. Pesse dyrmæt agiæt Openberan giefur oss Þijsa Nuggun/ Ad Christur hñ er sa Madurē/huør ed Nimenen opnar handa oss/ og huørs vegna Gud Nimneskur Fader vill vera nædugur og myskunsamur øllum au:::m sorgfullum Syndørum/ z giefa þeim eilijft Lijf.

Matth. I. Cap.

Hun mun Son pæda/ og hans Nafn skaltu kalla Jesus/ Þuiad hañ mun frelsa sitt Folk fra þeirra Syndū.

Frelsa/ þad er ecke annad enn ad giøra þad laust og lidugt fry z friaist fra Syndeñe/Daudanum z Valde Diøfulsins/Soddā Embætte atte Christur ad hafa/huar fyrer ad Gud himneskur Fader giefur hønum sialfur þetta Nafn. Hier af epterfylger þetta/ ad Gud hañ vill vera nadugur z myskunsamur/þeim Syndørum sem̄ medganga þeirra Synder/idrast þra og lata af þeim/og trua a þeñan Jesum af øllu Hiarta. Og a þuilijkum sorgfullum idrande syndugum vill Jesus Guds eilijfur Sonur beuijsa

Krapt

Krapt sÿns Blessada Nafns/ So sm̄ hañ seiger Johañ 6. Nuer hañ kiem ur til mÿn/ þann mun eg ecke vtreka.

Actor. X. Cap.

Vm þennan votta aller Spameñerner/ Ad þyrer hans Naþn þae þyrergieþning Syndanna aller þeir sem a hañ trua.

Þad er so asett/ ad huør sem hellst þar vill fa Syndaña fyrergiefning/ og hafa eina goda Samuiſku/ hann hlytur sliſkt ad fa og ødlast j þessu Nafne Jesu/ vm huørt S. Petur og Spameñerner bera vitne/ Og j þssu Nafne hlytur huør og eirn Syndare ad endurlÿfga sig/ og seigia/ O Herra Jesu Christe/ þu sem situr til Fødur-

sins hægre Handar/ ꝛ hefr lided Dau-
da ꝛ Pijnu fyrer mig auman syndug-
an/endurnær og lijfga þu mijna au-
mu Sæl/ og fyrergief mier mijnar
Synder. Nær hinn Synduge giører
so/af øllu Hiarta/ þa mun Christus
hallda og vpfylla sijn Ord/ þar hann
seiger Matth. 11. Cap. Komed til
mijn aller þier sem erfided/ ꝛ erud þũ-
ga þiader/ Eg vil endurnæra ydr.

Ezechiel. XVIII. Cap.

Ep sa hinn Ogudlege snyr
sier þra øllum sijnum Syn-
dum sem hañ heþur giørt/ og
varduetter mijn Bodord/og
breyter vel og riettuijsliga/
þa skal hñ liþa/eñ deyia ecke.

Allar

Allar hans Misgiørder sem hann hefur giørt/skulu ecke j Miñe þestar verda et cet.

Hier er ein stor og agiæt Huggun fyrer auma Syndara/ Huad kañ nøckurn tijma huggũarsamlegra verda talad/ þyrer einum sorgfullum Syndara/ eñ þetta sem Heiløg Ritning sei ger hier/ Ad Gud hañ sie so nadugur og myskunsamur/ ad ef nøckur hann af Hiarta snyr sier fra sijnu ogudlega Athæfe/ þa lofar Gud ad medtaka þañ sama Syndara/ og vera hønum myskunsamur/ og lata soddan Nadar lios skijna yþer hñ/ ad allar þær Synder sem hañ hefur framed/ þær skule vera fyrergiefnar/ og þeirra skule ecke minst verda ad eilijfu.

Johel. II. Cap.

So seiger Drottenn/Snu-
ed ydur til mijn af øllu ydar
Hiarta/med Føstum/Grate
og Ope. Rijfed ydar Hiør-
tu en̄ ecke ydar Klæde/og snu
ed ydur til Drottins Guds
ydars/Þuiad hn̄ er nadugur/
myskunsamur/ þolenmodur
og giæsskurijkur/og han̄ ang-
rar fullsnart ef han̄ straffar
og hirdter.

Þetta er Guds aluarleg Skipun
Bod og Bifalning/ad vier skulū ecke
fara afram̄ j Syndunum. Þad er
vijst z satt/Vier erum veyker/Diøf-
ullen

ullen kañ snarlega ad fella oss/ Enn
þo vier føllum/ þa skulum vier ecke j
nockurn mata blijfa j Syndonum.
Þar fyrer aminer Gud oss ad lata af
þeim/ seigande/ Snued ydur til mijn
af ollu ydar Hiarta. Og ef vier giø-
rum þetta/og latum af Syndonum/
og betrum vorn Lifnad/ þa vill Gud
vera oss Myskunsamur/og fyrergiefa
oss Syndernar.

Ezech. XXXIII. Cap.

Ef eg seige til hins Ogud-
liga/ ad hann skule deyia/og
hañ snyr sier fra sijnũ Syn-
dum og giører þad sem riett-
uijsligt er/so ad hiñ Ogudli-
ge giefur þad aptur sem j bo-

rgan var sett/og bitalar þyr-
er þad sem hann heþur rang-
liga haþt aþ ødrum/og gein-
gur epter Kiþsins Ordum/
so ad hann giører ecke neitt
ranglegana/ þa skal hñ liþa
eñ deyia ecke. Og allra hñs
Synda sem hann hefur giørt
skal ecke minst verda/ Þuiad
hñ giører nu huad gott er/og
riettuiisligt/ Þar þyrer skal
hñ liþa.

Fyrst verdur oss kient hier/ad þad
er eingen riett Idran/ef Madur hef-
ur edur hellds rangfeinged Gotz/Ed
ur

ur ef Madur nidur þrycker þañ Fatæka/ompſkunſamlega/ Edur þuingar og plægar hañ/þo ad hann ſie oſſ nœckud ſkylldugur. Nelldur/Nuør hñ vill giøra rietta og ſaña jdran/ſa hlyfur ad leggia aptur þad ſem hañ hefur rangfeinged/Nañ verdur z ad bitala huad hñ hefur fyrer ødrũ oriettelega haft/z fa þeim Fatæka þad aptur/hafe hañ nœckurn Pant edur añad þuilijkt af hønum. Þuiad huar ſem ſoddan ſkiedur ecke/ þad er fullkomleg Auñſan/ ad þeim Mañe ſem ſo giører hefur alldrei Synden af Niarta leid vered.

J añan mata verdz oſſ hier kient/ Ad þegar ſa hiñ Ogudlege ſnyr ſier af Niarta fra ſijnum Syndum og ogudlegum Lifnade/þa vilie Gud ſyna hønum ſoddan Nad z Myſkun/z tia

sig so naduglega og vingiarnlega vid hañ/ ad allar hans Synder sem hañ drygt hefur/þær skulu vera honū fyrlatnar og fyrergiefnar.

J þridia mata verdr oss hier kient/ Ad epter þad Madur hefur feinged Nad og Fyrergiefning Syndaña/ þa ber honū ad lifa epter Lyffsins Orde/ Þad er/ad ottast Gud/ꝛ elska hann/ og epter hans Bodordū ad lifa/ Þuiad Gud seiger so/ Sa Riettlate kann ecke ad lifa/ef hann syndgar. Item/ Ef sa Riettlate giører þ jllt er / þa stodar hañ ecke þar þo hañ hafe vered fromur/ Ezech. 33.

Psalm. XXII.

Hiner Voludu skulu neyta/ so ad þeir sadder verde/ Og þeir sem ad leita ad Dr-

ottne munu prijsa hñ/ Ydar
Hiørtu skulu lifa ad eilijfu.

Hier vottast/ad Guds Augu þau eru jafnan giætande ad þeim Fatæku og Sorgfullu/sem ad medkieña Syndernar/og Syndareñar Þunga finna a sier liggianda/ og j Samuiskuñar Neyd z Angist eru þuingader/ Þuilijker/þegar þeir fa hondlad Christum fyrer rietta og sanna Tru/ þeir skulu sadder verda/ og med rijkuglegre Nad metter. Og þegar þeir hafa hañ funded/ og fa honum j Hiartanu hallded fyrer Truna/þa munu þr glediast og fagna/og þeir munu sæler vera/ Þuiad þrra Hiørtu skulu eilijflega lifa vid oforgeingelega Fædu Guds Ords.

Þridia

Þridia Hugguñ

Þridia Huggun j giegn Syndeñe er þesse/ ad Guds Nad ꝫ Myskunseme er stærre/ og Forþienan Christi er Haleitare og Kröptugre enn allar vorar Synder.

Þessar Nuggunargreiner eru ecke hier settar nie samanteknar til þess/ ad Meñ skule hlada a sig Syndum og Glæpum/ þar fyrer ad Guds Nad og Myskun og Forþienusta Jesu Christi yþergnæþe og gange allar Synder. Soddan Mönum sem so liþa aan Jdranar / aan alls Guds Otta /eru ecke slykar Huggunargreiner fyrer settar/ Þær hlyda ecke vppa þa/ þeir haþa eckert gagn aþ þeim/ Helldur þeir alleina sem lijda Astrydu og Freistingar Syndaña/ þegar Sathan blæs ad Syndeñe/ og giörer aþ þeirre minstu Synd so stort Baal/ad Mañe liggur vid ad falla j örvilnan/ Þesser og huilyker eiga ad haþa þessar huggunar Greiner/ og

setia

ſetia þær Dioflenum j mote/og trua ſtad/
faſtlega/ad Guds Nad og Myſkun ſem loþ/
ud og þyrerheiten er j Chriſto Jeſu/ſie ſtær
re og meire eñ allar Verꝛlldareñar Synder/
So ſem nu epter þylger.

Hebre. X. Cap.

Med eirne ſinne Fornþær tingu heþur hñ ad eilijþu þull komna giørt þa ſem Helgad er verda.

Vor liufe Lauſnare Jeſus Chriſt us heþur ſett ſig mitt a mille Guds Reide og vorra Synda/ og heþur vt⸗ giefed ſig ſialfan til Fornar og full⸗ komens Bitalings/ þyrer ſitt Blod z ſiñ Dauda. Þetta Offur/z þeſſe hñs Fornfæring er ſoddan Forn/ ad eing⸗ en Synd nie Reide/ ecke heluijte nie Fyrerdæmning kañ ad vera ſo þung z ſtor/ad þetta Heilaga Offur ſie ecke

mykli

myklu Naleitara og stærra.

Psalm. CXXX.

Eg vona vppa Drottenn/ þui ad hia Drottne er Nad/ og noglig Endurlausn er hia hønum.

Gud alleina/hañ kañ ad leysa og frelsa fra Syndonum/ Hia Gude er alleina Nad og Endurlausn/ Ecke ein lijtel Endurlausn/helldur noglegz miøg mijkel Endurlausn/Sem er/ j fra Syndenne. Þar fyrer þo vorar Synder sie margar og myklar/ þa er þo Hialp og Endurlausn Drottins myklu meire/ So sem Johañes Postule seiger/ 1 Johañ. 3. Þo ad vort Hiarta fordæme oss/ þa er þo Gud meire voru Hiarta/ z þecker alla hlute Johañ. XI. Cap.

Eg er Vprisan og Lijfed/ Huør hñ truer a mig/ sa skal lifa/ po hañ deyie. Og huør hañ lifer og truer a mig/ sa skal ecke deyia eilijflega.

Nær Andskoten kiemur/ og skytur pier j Briost pessum edur puilijkum Hugreñingum/ Sier pu ecke huørsu storar ad eru pijnᵃ Synder? Sier pu ecke huørsu grimur og hrædelegur ad Dauden er/ huørn pu hefur forpient? Pa gief pu honum soddan Andsuar/ Sathan/ Veistu ecke huørsu stor og mijkel ad var Pijsl og Pijna mijns Lausnara Jesu Christi og hans Daude og Vprisa/ J hønū er pad eilijfa Riettlæte/ og eilijft Lijf/ j honum er almattug Vprisa fra Daudanum/

Hans Almætte z Myskun er ecke ad eins meire og stærre enn mijn Synd/ Daude og Fyrerdæmning/ helldur er hun stærre eñ Himen z Jørd. Mijn Synd og miñ Daude eru so sem eirn neiste Ellds/ Enn mijns Lausnara Jesu Christi Daude og Vprisa er so sem hid mykla Siafar haf/ j huøriu slijkur Neiste hlytur a augabragde ad slokna.

Esa. I. Cap.

Þo ad ydar Synder sieu so raudar sem Blod/ þa skulu þær verda sniohuijtar/ Og þo þær sie raudar sem Ros/ þa skulu þær verda huijtar sem Vll.

Hier seiger og vottar Gud sialfur

eþ ad

(ef ad vier giørum jdran)ad þo vorar Synder sie storar/og þo þær sie so Raudar sem sa Litur er alldrei verdur wr þueigen/edur hreinn og huijtur giørdur/þa skule þo hans Myskun z Nææd vera meire og stærre. Þar fyrer seiger sa gamle Kieñefader Cyrillus so/ad Guds Nææd hun sie j Heilagre Ritningu lijk vid Oleum edur Vidarsmiør/ Af þui ad þau hafe eina Art og Tegund bæde/Þuiad lijka so sem Oleum flytur ofan a øllu ødru/ so yfergeingur Guds Nææd z Myskun øll hans Verk.

Syrach II: Cap.

Betra er ad falla i Hendur Drottins/ helldur enn j Hendur Mannaña/ Þuiad Myskun hans er so stor sem

hann er sialfur.

So sem Gud er oendanlegr/omælanlegur/so er og hans Myskun oendanleg/ omælanleg/ og yfergeingur j allan mata allar vorar Synder og Misgiørder. So sem og Chrysostomus seiger/ Þijnar Synder(Madr) þær hafa vissan tilsettan mata/Enn Guds Nad hefur ecke skamt nie mata/hun er oendanleg/hun yfergnæfer og geingur þijnar Misgiørder j allan mata. Nuxa þu vm/z giæt þar ad/ Ef eirn Elldneiste fellur j Sioen/ þa sloknar hann jafnsnart/ So sem Elldneisten er nu ad reikna j hia Sionū/so eru þijnar Synder ad reikna hia Guds Myskunseme.

Rom. V. Cap.

Þar sem Synden yfergnæfer/

næþer/þar yþergnæfer Naden myklu meir/Vppa þad ad lijka sem Synden rijker til Daudans/so lijka rijker Naden þyrer Riettlæted til eilijþs Lijþs/þyrer Christū Jesū

Huar Synden er mættug/ þar er Nad og Myskun Guds myklu mættugre/ Huar Synden er stor þar er Myskunseme Guds eñ stærre/Og all drei er su nockur Synd ad hun yfergange Guds Nad. Vid þetta huggade sig sa heilage Augustinus/þa hñ sagde/ Storliga heþ eg syndgad/ og myklar eru mijnar Misgiørder/Enn þar fyrer vil eg ecke efa Guds Nad z Myskun/Þuiad þo Synden se stor

þa er Guds Myskun enn meire. Nu/ er hañ efar Guds Nad z Myskun/ sa neitar þui/ ad Gud sie Myskunsamur. Sa giører Gude stora Skom̃ z myken Vanheidur sem efar hans Nad og Myskun.

Syrach. XVIII. Cap.

Oh/ huad mikel er Myskũ Drottins/ og hann lætur sig nadugañ finna aß þeim sem sier snua til hans.

Guds Myskunseme er mikil z ovmrædelig/ so ad eingen Synd er so stor (Ef Madur jdrast z betrar sig) ad Myskun Guds sie ecke meire z stærre/ So sem Chrysostomus merkeliga vm talar/ seigande/ Þar er eingen Synd so stor/ad hun sie meire eñ Guds Myskun/ef ad vier giørum jdran

j riettan tijma/ z bidiũ vm Nád.
Psalm. LI.

Gud myskuna þu mier epter þiñe Giæsku/ og epter ꝥiolda þiña Myskunsemda aꝥma þu mijnar Synder.

Nier medkieñer Dauid/ ad Guds Nád og Myskun/ og Guds Riettlæte/ med huøriu hañ riettlæta giører oss auma z synduga/ sie myklu stærra og meira enn sijnar Synder/ og sijn Eymd/ Þar ꝥyrer bidur hañ Gud ad hañ vilie Syndernar aꝥmá/ af plána/ burt taka/ epter siñe storu Myskũ. Þegar ad þijn Samuiska nu plágar þig og asakar/ þa skalltu medkieña z jata þijna Synd/ ad þu hafer syndgad/ og siert eirn stor Syndare/ Eñ þo jaꝥnt fram̃ þessu/ og þar a mote þa

haf þessa Huggū/ad þott þijn Synd sie stor z margfalldieg/þa er þo Guds Nad z Myskun myklu stærre.

Marc. IX. Cap.

Aller Hluter eru þeim møgoliger sem truer.

Hin Heilage Ambrosius seiger so/ Truen hefur þañ Krapt/ad hun hylur Syndena/hū yferuiñur Misgiørdena/hun kañ af Mordingia ad giøra eirn froman Mañ/Og þo Synden sie stor/ þa er þo Nad Truarennar stærre/ Þad er krøptugre Hlutur/ad trua/enn ad syndga.

I Corinth. VI. Cap.

Þuiad þier erud dyru verde keypter.

Endurlausnar verd vort er Blod ed Christi/ og eirn Bloddrope þess

saklausa Lambsins Jesu Christi hafde vered nog fyrer allar Veralldarenñ ar Synder/ Samt var Gud so Giæskurijkur og myskunsamur/ ad hñ liet vpp z opnade allan Fiesiod siñar guddoms Giæsku og Nadar/ z vthellte so milldeliga þui dyrmæta Blode siins elskulega Sonar/ øllum sorgfullñ syndugñ til þeirrar Huggunar/ Ad huar Synden er mektug/ þar sie Næd og Myskun Guds enn mektugre/ fyrer Jesum Christum.

Psalm· CXXXVII.

Þuiad hñs Nad og Saññleikur varer yþer oss ad eilijfu.

Rijked Christi er eitt nædarennar Rijke/ huørt ad mektugra er med oss z yfer oss/ eñ øll Reide/ allar Synder/ z allt jllt. Slijkt Nædar rijke Guds

 skalltu

skalltu einfalldlega vpmæla og þier fyrer Sioner setia/ einkum so/ Ad Gud hañ hafe fyrer Euangelium vp bygt z stadfest eirn storan nytan Nimen vpp yfer oss/vier sem truum a hñ. Þesse Nimen kallast nadar Nimen/ z er stærre og myklu prydelegre eñ þesse synelige Nimen er/ Þar med er hann eilijfur/ oforgeingelegur/ofalluallt. Huør hañ er nu vnder þessum Nimne ja kañ ecke ad syndga/og ecke j Synndeñe ad vera/ Þui þad er nadar Nimen/ eilijfur oendanlegur. Og þo ad Madur syndge og falle/ þa fellur hñ ecke nie dettur wr þessū Nimne/nema so sie hañ vilie blijfa hier nidre/nema hann vilie ecke giøra Jdran/ helldur fara med Dioflenum til Heluijtis/so sem þeir Ogudlegu giøra. Hiner adrer sem ad jdrast/þo þeir fiñe til siña

Synda/þo Dauden ogne þm/þo Diofullen skielfe pa/ þa er þo Nœden meire/hun varer og gnæfer yfer allar Synder/Þar er og meira Lijf/þ varer og yfergnæfer Daudan/Þar er og meire styrkleike Guds/hann varer og yfergeingur krapt allra Diofla.

Esa: XI. Cap.

Hans Grøþ/ mun vera dyrdarsamleg.

Med þui Christi Persona er stor z haleit/eilijf/oendanleg/omælanleg þa er lijka eirnen hans Vprisa z Siguruiñing stor og haleit/eilijf/omæleleg z dyrdleg. Þar fyrer þo þar være þusund Heluijte/ z hundrad þusund Daudar/ þa eru þeir ecke, nema eirn neiste eda Vatzdrope ad reikna hia Herrans Christi Sigre og Vprisu.

Vi-

Þuiad Christur er sa sem Dauda Diøful og Heluijte og alla Diøful‑sins Magt hefur yferuñed. Nu med þui/ad vier erum vppa hañ skijrder z j hans Nafne/ og vier truum a hañ/ þa þylger þad epter/ ad þo oss plag‑ade hundrad þusund Synder Daud‑ar og Heluijte/ þa er þad allt so sem ecke par. Þuiad Vpprisan Christi og hñs Siguruiñing sm mier er giefen j Skijrneñe z j Ordenu fyrer Truna/ og nu er mijn Orden/ hun er stærre/ Ja ad vijsu stærre eñ Himen z Jørd. Sie þetta satt(so sem þad er vissslega satt)þa latu Synd/ Dauda/Diøf‑ul/Heluijte/Heim z alla Olucku møg‑la og murra/ ęda fram og olmast/ þ kañ oss ecke par ad skada.

Harmagrat Jerem. III.

Giæska Drottins er enn

ecke vte/Hans Myſkun heß-
ur ønguan enda/helldur er hū
huørn Morgun ßeſk/og hūs
Trußeſte er mijkel.

Nier heyrer þu/ad Guds Myſkū-
ſeme hū er ſo ſtor/ad hun er oendāleg
og varer eilijflega/z hun yfergeingur
og gnæßer allt þad nefnaſt ma. J ſa-
ma mata hroſar og Dauid Guds
Myſkūſeme/ad hun yfergange Syn-
dernar/ og take þær fra oſſ og afmæe
þær. Pſalm. 103. So ſem Himenn
er myklu hærre enn Jørden/ ſo lætur
hañ ſijna Myſkun mykla vera yfer
þm ſem hañ ottaſt. So fiærlægt ſem
Auſtrid er Veſtrenu/ſo fiærlægar giø-
rer hann oſſ vorar Yßertrodſlur. So
ſem Faderen myſkunar ſig yfer ſitt
Barn

Barn/ so myskunar Drottenn sig yfer
þa sem hann ottast. Þar fyrer seiger
so Jesus syrach 18. Cap. Nuør kañ
vt ad telia hans Myskunsemder:
Item/ Mañsins Myskun tekur allei-
na til Naungans/ Eñ Guds Mysk-
unseme hū geingr yfer alla Hlute.

Johañ. III. Cap.

So elskade Gud Heimenn/
ad hañ gaf sinn einka Son/
vppa þad ad aller þeir ed a
hañ trua skule ecke fyrerfar-
ast/ helldur hafa eilijft lijf.

Nuør hañ truer þui/ ad Gud hafe
giefed oss siñ Son/ og lagt vppa hañ
allar vorar Synder/ sa er visseliga
fullkomlega sæluholpen. Þuiad þisse
Hafa z Skeinkr er so haleitlegana
stor

for/ ad hann yferuinnur og afmæer
Synd Dauda og alla Olucku/ Lijka
so sem þa Madur heller litlum Vatz
dropa ofan j myklā Elld/ Eins eru
alls Heimsins Synder ad reikna j hia
þessum Fiesiod. Jafnsnart sem þær
koma vid Christum/ og þegar Mad-
ur fyrer Truna tekur þeñañ dyrmæta
Fiesiod ad sier/ þa strax eru Synder-
nar afmædar vppeyddar/ eins og þa
Grassträ verdur vpbrent ad storum
Ellde/ eda þa Sandkorne verdur kast
ad j Siafardiup.

Matth. I. Cap.

Hans Nafn skal vera Je-sus.

Fyrst ad Gud sialfur kallar sinn
Son Jesum/ þad er Lausnara/ Frelss-
ara/ Þa epter fylger þad/ ad vier
Gude veitū þañ mesta z stærsta Hei-
dur/

dur/ þegar vier hølldum hans S[illegible]
Jesú fyrer vorn Lausnara z Frel[illegible]
Johañ 5. Allan Dom hefur G[illegible]
giefed Synenum/ so ad aller h[illegible]
Sonen. Ef þu helldur nu Son[illegible]
rer þiñ Lausnara/þa helldur þu G[illegible]
ds Vinattu/og hañ er þier ecke reid-
ur. Eñ sierdu j vinattu vid Gud/hu-
ad kañ þa þig ad skada/ þo ad allur
Heimuren og aller Diøflar reidest og
ærest? Eñ ef þu helldur Sonen ecke
fyrer þiñ Lausnara/helldur leitar añ
arar Hialpar/ edur huxar ad þijnar
Synder sie stærre og meire eñ ad hañ
giete leyst þig af þeim/ Þa veiter þu
Gude þa mestu og stærstu Vanæru
sem verda ma/og ert med øllu Von-
arlaus vppa þijna Sæluhialp. Eñ
ef þu truer a Gudz Son/þa hefur þu
Gud so sem fangen j sijnum Fyrerhei-
tum

kum. Huiad hañ hefur giefed sijnum Syne þetta Nafn/ ad hñ skule heita Jesus/ z Endurlausnare allrar Veralldarennar.

Gene. V. Cap.

Cain sagde/ Mijn Synd er stærre eñ ad hun meige mier fyrergiefen verda.

Nier vppa andsuarar S. Augustinus/ Þu lygur Cain/ Huiad Myskunseme Guds er meire eñ allra syndugra Maña Neyd z Eymd/ So seiger og lijka hinn sæle Chrysostomus/ Huad eru Syndernar ad reikna j hia Guds Myskun? Ecke añad eñ Konguloar vefur/ huør ed af sterkū Storme verdur sliten/ z til einskis giørdz.

Ezech. XXXIII. Cap.

Ef ad sa hiñ Ogudlege ver

dur þromur/ Þa skal hañ ecke skada þo hañ haþe Ogudlegur vered.

Eþ ad vier giørum Jdran z læktum af þui hinu vonda/aluarlega/þa faum vier og ødlust af Almattugum Gude fyrer Christum soddan Nꝛæd z stora Myskun/ ad hun vtsløckur z ad ønguo giører þramdar Synder/so ad þær fa oss ecke skadad ad eilijfu/z alldre skulu þær oss tilreiknadar verda/ Og vegna Christi verdur þeirra alldrei leingꝛ minst j Auglite Guds/ Jerem. 13. Cap.

IIII Huggun

Fiorda Huggun er þesse/ Ad Gud

Gud hañ vill lijka eirnen til Nꜳdar taka þa storsyndugu glæpa Meñ/ og fyrergiefa þeim Syndernar fyrer Christi Nafns skulld.

Þesse edur öñur þuilijk Epterdæme ber/
syndugra storglæpa Maña/ þau eru ecke þar
fyrer skrifud eda hier sett/og ecke helldur
kiend og predikud til þess/ad Meñ skule ecke
skeyta vm huad þeir adhafast edur giöra/
þar þeir heyra ad Gud hefur slijkum stor/
brota glæpa Mönum Myskun veitt. Slijkt
er oriettelega hukad. Þuiad Christur er
ecke komen til þess/ad Meñ skule syndga og
giöra huad þeir vilia/ Helldur til þess ad
Diöfulsins Ryke þad eydest afplꜳnest/ og
ad Synden ecke drygd nie framen verde/Og
til þess/ad þeir sem faller eru/ rijse vpp/
blijfe ecke liggiande j Syndonum/ helldur
stande vpp so sem giörde Dauid/Petur/Za/
cheus/ ꝛc. Þar næst eru þessar Greiner
þui hier settar/ad þegar Andskoten freist/
ar vor/og blæs vpp Syndena/ giörer hana
stora og mykla/ og þegar Synden tekur ad
vakna/ plꜳgar og pijner/ nagar og særer
Mañsins Samuisku/Þa er full þörf a sod/
dan huggunar Epterdæmum/ad Guds Nad

ſie ſtærre eñ vorar Synder/ Og ad Gud hañ
vilie aþ ſiñe Myſkun þyrer Chriſti ſaker/
þyrergieþa Syndernar/ huórſu ſtorar ſem
þær eru/ og huórſu þunglega ſem vier höþ/
um ſyndgad.

Gene. III. Cap.

Og Gud Drottenn giørde Adam og hans Kuiñu Kyrtla aþ lodnu Skiñe/ og þærde þau j.

Adam og Eua ſyndgudu hrædelega/ Þuiad þau voru ſo ſem Mordingiar allra ſiña Nidia/ og epterkomenda/ Og øllu mañlegu Kyne ſteypptu þau nidur j Daudan/ og i allſkyns Pijnu og Hiartaſorg. Enn Gud ſa aumur a þeim vegna medalgøngu Sonarins/ og tok þau til Nadar/ fyrerhiet þeim og lofade ad giefa ſinn Son/ hañ ſkyllde af eirne Kuiñu þæd

dur verda/hann skyllde j sundurmeria Høggormsins Høfud/og Mañeskiña leysa og frelsa fra Syndeñe Daudanum og Dioflenum/Og vegna þessa Sædesins/sem koma skyllde/þa fyrer gaf Gud þeim þeirra Synder. Og til eins Teiknis z merkis vppa hans Nad og Myskun/ ꝑærde hann þau j eirn Kyrtel/af Skiñe/Þeim til Hug gunar/ad hñ villde verda þra Fader/ og sia þeirra Naudsyniar og vera þm̃ nadugur vegna þess fyrerheitna Sædesins.

Exodi. XXXII. Cap.

Þa reiþ allt Folked Gullhringana wr Eyronum/ og bar þa þyrer Aaron. Og hñ tok vid þeim wr þeirra Hon-

dum/og kastade vpp mz Grafstijl/ og giørde eirn steyptan Kalf.

Hryggelega syndgade Aaron/ ad hañ leidde Folked j so stora Afgudadyrkan/ so sem Moses kieñer hønum vm þa storu Synd/ þar hann seiger/ Huad hefr þetta Folk giørt þier þ ſſ/ ad þu þærder yfer þad soddan eina stora Synd/ Og vegna soddan Syndar ætlade Gud ad afma Aaron/ Eñ Moyses bad fyrer hønū/ Og Drotten veitte hønum Nad og Myskun/ so sem vier lesum j fimtu Moyses Bok 9. Cap. Drotten var miøg reidur vppa Aaron/ so ad hann villde afma hañ/ Enn eg bad fyrer Aaron j þañ sama tijma.

II Reg. XII. Cap.

Huar

Huar fyrer hefur þu forsmad Ord Drottins/ad þu drygder slijkt jllt verk fyrer hn̄s Auglite. Vriam Hethen hefur þu sleiged med Suerde/hn̄s Kuiñu hefur þu teked þier til eigen Konu/ et ct.

Dauid vard eirn stor Glæpamadur/framde stora Synd/þo veitte Gud hønum Nꝍd og Myskun/ so sem ad sa Kieñefader Cyrillus talar þar vm ꝛ seiger/Sia(seiger hn̄)huørsu þūglega syndgade Dauid/þa ed hn̄ fyrst drygde Hordom/ þa lagde hann þar ofan a Mord og Mañdrap/ꝛ þo hefur hañ feinged Nad og Myskun hia Gude. Þesse Historia af Dauid(seiger

ig' S. Chrysostomus) er skrifud/ecke
alleinasta til þess ad þu skuler sia/hu-
ørsu hrædelega David fiell/ Nelldur
myklu meir til þess/ad þu skuler vnd-
rast/huørnen hañ er vpprisen/ z hefur
ødlast Naad og Myskun/ So ad þu
lærer af hans Dæme/ad ef þu fellur
huørnen ad þu eiger þa ad slijta þig
fra Syndeñe z rijsa vpp aptur. Og
Augustinus seiger. Slijkt Dæme er
ecke framsett til þss/ad þu skuler falla
j Syndena/Nelldr so/Ef þu ert fall-
en/huørnen þu kuñer þa vpp ad stan
da/Þar fyrer sia þig vel fyrer/ so þu
faller ecke/ og van bruka ecke þetta
Epterdæme til ad syndga/huørt Ep
terdæme þui er kient z predikad j chr-
istelegre Kirkiu/ad þr skule vakta sig
sem ecke hafa eñ nu so storar Synd-
er framed/ ad þa hende ecke slijkt/
Eñ

Enn hiner adrer sem fallner eru/ ad
þeir lære af þessu Dæme/huørnen ad
þeir eige ad rijsa vpp aptur.

II Paralip. XXXIII. Cap.

Og Gud heyrde hn̄s Bæn og færde han̄ aptur j Jerusalem/j sitt Rijke/ Þa medkiende Manasses/ ad Drottten være Gud.

Manasses var ein̄ Glæpamadur/ eirn skamlegur afgudadyrkare/so sem fra seiger/ 4. Reg. 21. Cap. Og j Chronicu Bokeñe 33. Ad han̄ bygde vpp Skwrgoda Alltare hier og huar a Hædum/ Hann tilbad allskyns Her Himensins/og þionade hønum/ Hn̄ offrade og vpbrende sijn Børn fyrer Skwrgodum/Han̄ framde Fiølkin-

ge/Og snøgt ad seigia/ Hann hefur
vered eirn Ogudlegur madur/z Af-
gudaþienare. Þar fyrer liet Drotten
Hofdingia Kongsins af Assur koma
yfer hañ/þeir toku hañ til fanga/bū-
du hañ med Jarnkiediu/og fluttu hñ
bunden til Babilon. Eñ þegar hañ
var j slijkre Neyd og Angist/ og vt-
hellte sinne Bæn fyrer Gude Drottne
sijnum/og audmykte sig storlega fyr-
er Gude sinna Forfedra/ Þa heyrde
Drotten hans gratlega Bæn/ fyrer-
gaf hønum hans Synder/ og leit hñ
komast aptur j sitt Kongs rijke. Hier
fyrer seiger Epiphanius/ sa gamle
Lærefader so/ Drotten hañ tekur til
Nadar þa sem giøra jdran og yfer-
bot/J þañ mata snere Manasses sier
til Guds/z vard af Drottne til Na-
dar medteken.

III Reg. XXI: Cap.

Og Ord Drottins skiede til Eliam og sagde/ Sier þu ecke huørsu ad Achab audmyker sig þyrer mier.

Gud hann hafde hootad Achab þui/ ad hañ villde eydeleggia hañ og allt hans Hws. Eñ med þui ad hañ vidurkiende sig/ og audmykte sig fyrer Drottne/ þa synde Gud hønū Nad og Vægd/ so sem hann talar hier til Spamañsins/ Hefur þu ecke sied huørsu ad Achab audmyker sig fyrer mier? Og nu med þui ad hū lijtelæckar sig fyrer mier/ þa vil eg fresta þeire Olucku/ og læta hana ecke koma a medan hañ lifer.

Daniel. IIII. Cap.

A þeim sama tijma komst eg aptur til mijns Skilnings/ og til miñar konglegrar Tignar/ og til miñar Vegsemdar/ og vard eins og adur var eg.

Þa Nabugodonosor Kongur vard stolltur/og syndgade a mote Gude/og sagde/ Þesse er hin mykla Babilon/ huøria eg hefi vpp bygt med minne Magt/til konunglegs Hws/til Heidurs miñe konglegre Tijgn/ ɀc. Þa straffade Gud hañ so/ad hønum var burt hrunded wr sijnu konglegu sæte/ og hañ vard ad vera a mille Villedyra/og æt Gras/Og hans Lijkame læ wte/vnder Døggu Himens/ og vard votur/ Og hans Hær ox og vard sem

Arnar Fiadrer / og hans Neglur vrdu sem Fuglaklær. Enn þegar sa Tijme var liden/ og Konguren medkiende sinn Mißgiørning/ z audmykte sig/ og lofade þañ hæsta/. Þa liet Gud hañ komast aptur til sijns Kongs rijkes/ fyrergaf hønū Syndernar/ og gaf hønum myklu meire Vefd og Veidur eñ ædur/ so sem skrifad stendur Daniel 4.

Jonas III. Cap.

Eñ er Gud sa þeirra Verk ad þeir sneru sier þra þeirra vondum Veige/ þa angrade Gud þad hid jlla sem hann hafde talad/ad hñ villde giøra þeim/og giørde þad ecke.

Jonas Spamadur sagde þm̄ fyr
er

er j Niniue Borg epter Guds skipan/ ad epter 40. Daga villde Gud þa fordiarfa og afmaa/ ef þeir jdruduſt ecke. Enn þegar þeir vidurkiendu ſijnar Synder/ og bædu Gud vm Nad med angre z Jdran/ þa ſa Gud aumur a þeim/ liet Reidena falla/ giørde ecke þad ſem hañ hafde ꝺdur aſett ſier ad giøra/ helldꝛ fyrer gaf þeim Synder nar/ ſo ſem ſkrifad ſtendur/ Ad Gud jdradeſt þeſſ ſem hann hafde rædt/ ad hñ villde giøra þm/ z giørde þ ecke.

Luc. XIX. Cap:

Jeſus leit vpp/ ſa hann/ og ſagde/ Zachee/ Stijg ſnart ofan/ þuiad j Dag byriar mier ad vera j þijnu Huſe.

Zacheus var hiñ meste Okurkall/ Eñ þegar hñ giørde saña jdran/ og þa hñ jdradest sijns syndsamlega Lif nadar/og betrade sig/seigande/ Nafe eg nøckurn suiked/ þa gief eg aptur ferfallt/Þar fyrer vard hñ til Nad. ar medteken/ z heyrde þesse Nadarord ad hann være orden Sonur Abrahe. Mz sama hætte hefr Christr þeñan bersynduga Tollheimtara(Matheũ) eirnen til Nadar teked/ Matth. 9.

Luc. XXII. Cap.

Og jafnsnart sem hañ tal ade þetta/ gool Hanen/ Og Drotten leit vid/og sa Petrũ og Petur minntest Orda Dr. ottins sem hann hafde sagt hønum/Adur eñ Hanen ga

lar/muntu afneita mier þr-
ysuar. Og Petur gieck wt
og griet beisklega.

Vm þetta Epterdæme hins Hei-
laga Peturs talar S. Bernhardus
so/ Huør hañ er fallen/sa siae sig fy-
rer/ ad hann falle ecke enn diupara j
Syndena/ Helldr hafe þar astundan
alla a/ad hañ rijse vpp aptur/z hafe
þa Von ad Gud mune fyrergiefa hē
num Syndena/ef hann vidurkiennir
sijnar Synder/og betrar sig af Hiar-
ta. Þuiad med þui ad S. Petur/var
epter so stort hryggelegt Fall vpphafy
en til so haleitrar Nadar/ Huør vill
þa efa Gudz Nad z Myskun?

Johañ. VIII. Cap.

Jesus riette sig vpp/og so

ønguan nema Konuna/ sagde
hañ/ Kuiña/ Huar eru þeir
þig kløgudu. Heþur nøckur
þordæmt þig. Hun sagde/
Niet Herra. Jesus sagde/
Ecke þordæme eg þig hellдur
Far burt/ og syndga ecke þra-
mar meir.

Þesse Kuiña var teken j ferskum
Hordoms giørninge/ og ætte ad gryt-
ast j Hel/ epter Moses Løgmæle.
Eñ hun fær hia Christo eina hugg-
unarfulla Aflausn/ þar hañ seiger so
til heñar/ Hafe eingen fordæmt þig/
þa þordæme eg þig ecke helldur/ Far
og syndga ecke framar. Med þessum
Ordum fyrergiefur Christur henne

af sīne mÿkellre Myskun hefiar Glæp og seiger hana lausa fra Syndanna Straffe/og seiger hun skule ecke dæmast nie fordæmd verda. Af soddan Dæme skulum vier læra/ ad syndga ecke/helldur vakta og sia oss vid Syndonum af øllum Mætte. Enn sie so ad vier høfum syndgad/ þa eigū vier ad rÿsa vpp aptur jafnskiott/og lata af Syndeñe/og leita fyrergiefningar og nadar j Christi Nafne/ og drygia þa Synd ecke framar meir/ so sem Christur bydur og bifalar hier þessare Kuinnu.

I Timoth. I. Cap.

Þad er visseliga satt/ og þad er eitt dyrmætt verdugt Ord/ ad Jesus Christur er komen j Heimen/til ad giøra

saluholpna þa Syndugu/ a medal huørra eg er hin̄ hellste. En̄ þar þyrer heß eg Myskun ødlast/ vppa þad/ ad Jesus Christur synde fierdeilis a mier alla Þolinmæde/ þeim til Epterdæmis sem a hn̄ tru a skylldu til eilijfs Lijfs.

Vm þetta Epterdæme hins Heilaga Pꝍls talar so S. Bernhardus/ Huør vill ørvænta fier Nꝍdar Syndanna vegna/ þo þær sie storar? Med þui ad þetta huggunarsama Epterdæme S. Pꝍls er oss øllum fyrer sioner sett/ huør ed til eins fierligs dyrdarlegs Verkfæris vard medteken/ þa ed han̄ var sem odastur j þui

ad offſæfia Læreſueinana Chriſti.
Huør vill ſeigia/ Mijnar Synder eru
ſtærre og þyngre/ enn eg meige vnder
þeim rijſa? Med þui Saul vard tek-
en z kalladur til Poſtulegs Embæt-
tis og Predikara Euangelij/ þa hañ
var ſem meſt ad offſæfia Chriſtum? J
huøriu Epterdæme Gud hann hefur
ſierdeilis opnad og j lioſe lated mijke-
leik ſiñar Myſkunar/ ſo ſem S. Pall
ſialfur medkieñer.

Luc. VII. Cap.

Og Jeſus ſagde til heñar Þier eru þijnar Synder þy-rergiefnar.

S. Lucas ſkrifar/ Ad ein Kuiña
ſu ed var berſyndug/ ſie komen þar
Chriſtus var/ og hun hafe grated og
veinad/og med Taronum vætt Fætur
nar

nar a Christo/ z þurkad þa nız Nof-
udhaare siinu/ z ad hun hafe þa kyst/
og smurt / med Smyrslum. Þesse
Kuiña/ med þui hun af Hiarta med-
kieñer siinar Synder/grætur z veinar
þeirra vegna/z leitar hialpar z hug-
gunar hia Christo/ Þar fyrer snyr
Christz sier til heñar nadarsamlega/
tekur hana til siin/ fyrergiefur henne
hennar Synder og Misgiørder. Aþ
soddan Dæme skulum vier læra/ ad
þeckia Guds Giæsku/ med þui ad hñ
hefur oss so agiætan Speigel sinnar
Myskunar fyrer sioner sett.

Luc. XXIII. Cap.

Og hañ sagde til Jesum/
Herra/ minstu miin þa þu
kiemur i Rijke þitt. Og Je-
sus sagde til hans/Sañlega

eg seige þier/ J Dag skalltu vera mz mier j Paradijs.

Um Epterdæme þessa Spilluirk-ia z Ræningia/sem med Christo var krossfestur talar S. Cyprianus so/ Christur þa hann hieck a medal þrra Synduga/ tok hñ til nadar þañ eina Ræningian sem hieck til hægre Handar/ Til þess/ ad hañ villde med þui Dæme openbera og auglysa fyrer øll-um þeim sem vpp fra þeim tijma mũ du a hañ verda truande/ ad hañ vilie alla adra Syndara til Nadar med-taka/og ad sijn Nad z Myskun sku-le ønguan enda hafa/ huar helst ad er eitt riett Jdran og Vidurkienning Syndanna.

Ein Aminñing/hlydande vpp a þesse Epterdæme.

Augustinus seiger/Vor Gud ꝛ Drotten/ hann lofar oss ad vijsu sine Nad/ þegar ad vier snuum oss til hans med riettre jdran/ Eñ med þssu lofar hañ oss önguo vm þad/ huórsu leinge vier eigum enn nu ad lifa. Þar fyrer skulum vier leggia af allan vndandratt/og lata af Syndónum/so ad Dauden edur sa seinaste Dagur falle ecke yfer oss til eilijfrar Fyrerdæmning ar. Þad giefe oss Gud Blessadur Fader fyrer sin Elskulegan Son Jesum Christum / Amen.

Fyrſta Huggun

Huggũ j mote Daudanum.

Eitt þad allra þyngſta ſem liggur a Mañkynenu og þad plægar / þa er Dauden. Þuiad ſtor Neyd Eymd og Hörmunger þad ad ſia og vita / ad þa vier hier j Heime höfum lided Plægu og Pijnu / Neyd og Veſölld / Hrygd og Angiſt og allſkyns Kuöl og Motgang / þa kiemur Dauden þar ofan a / Þar fyrer er naudſyn / ad chriſtner Menn vite / ad hugga ſig j ſoddan þungre Neyd.

Fyrſta huggã

Su fyrſta Huggun er þeſſe / Ad Daude þeirra Riettruadu / er eingen

gen Daude/helldur ad eins Suefn/ og
rosöm Huyld.

I Tessalo. IIII: Cap.

Eþ ad vier truu̅ ad Jesus
er daen og vpp aptur risen/
þa mun Gud eirnen med hø-
num þramleida þa sem soþn-
ader eru j Christo.

S. Paall talar hier vm Christum
ad hañ sie daen/ Eñ vm þa Riettru-
odu talar hū so/ad þeir sie sofnader.
Þuiad Dauden Christi var j sialþū
sier eirn riettur Daude/ecke alleinasta
af þui ad hañ var so stor bitur z bei-
skur og andstyggelegur/ Nelldur af
þui ad hañ var so kroptugur/ad fyr-
er þañ Dauda er vor Daude drepen/
vpeten/eyddur og ad ønguo giordur/
So ad þeir enu Daudu og Framlid-

nu kallast nu ecke meir Dauder/ hell-
dur sofande.

Johañ. XI. Cap.

Epter þad sagde Jesus til þeirra/Lazarus vinur vor er sofnadur.

Vor Daude er ecke añad eñ Suefn/so sem Christur seiger hier/Lazarus vinur vor er sofnadur. Hier er þ merkianda/ad su Vanæra/hueria vier berum a oss/ af þui vier hliotum j Grøfeñe ad fwna og rotna og vera sem andstyggelegt Hræ/ hun verdur hier med hulen z prydd/so sem mz ødrum Sooma/ þad er Christi Daude z hñs Vpprisa/ Þar af fær vor Daude þessa Pryde og Fegurd/ ad hann kallast eirn Suefn/ Og ad þessum Suefne endodũ / þa mun epter koma

soddan Dyrd/so hun mun yfirganga Solareñar Birtu/Og þeir Heilogu Einglar munu ecke fa noglega þad forundrast. Med soddan Sooma og Dyrd munum vier verda so prydder z skrydder/ad øll Opekt vor z øll Bancka sem af Daudans vølldum nu fyr ger voru auma Hollde/ hũ skal ecker vera þar j hia ad reikna.

Psalm. IIII.

Eg la og suaf og vaknade/ Þuiad Drottẽ hialpade mier.

Þetta var talad vm Daudan og Vpprisuna Christi/ og þesse Ord eru miøg huggunarsamleg z liufleg. Nu seiger ecke ad Christur sie daudur og iardadur/helldur ad hañ hafe sofed/z hafe vaknad aptur. Hier med verdur oss þesse Huggun fram̃ sett/ ad bæde Dauden z so Grøfen/hafe j Christo

bæde sømun mist sitt Nafn og sinn Krapt allan/ So ad Dauden hafi er ecke hiedan af neinn Daude/ helldur Suefn. Grøfen er ecke hiedan af nockur Grøf/ helldur ein Sæng a huørre Madur sefur og huijler sig. So lystelega vtmælar Heiløg Ritning Daudan fyrer oss/ z huggar oss miøg merkelega j giegn Grimd z Ogn Daudans/ so ad vier skulum ecke þurfa ad hrædast hafi nie skielfast fyrer hønum/ Þuiad oss er lofad/ ad hafi skal vera oss Huijld og sætleg Roo/ z ofalluællt viss Von hialpsamlegrar vpprisu til eilijfs Lijfs.

Sapient. III. Cap.

Þeirra afgangur reiknast fyrer Pijnu/og þeirra Burt før fyrer eina Fordiorfun/

Enn þeir eru j þride.

Dauden er ad sønu j sialfum sier grimlegt Syndaña straff/og kiemur af Guds Þyckiu og Reide/ Enn þo samt er Daude hins Riett:christna eiñ kostulegur dyrmætur Hlutur fyrer Drottne. Og þo hañ ligge þungt z sart a Hollde nu/þa er hañ þo skadla:us/ Þuiad Gud hañ launar þennan Dauda mz Farsælld eilijfs Lijfs/So ad Dauden hann er nu ecke leingur Straff edur Refsing/ hélldur sætur Suefn/og Huijld/Ja ad vijsu/hann er Jnngangur og Dyr til þess eilijfa Lijfs. Þuiad þa hañ beit Christum/ þa braut hann sijnar Tennur/so þær eru nu ordnar sliofar z kraptarlaus:ar/ Sitt Gin gietur hañ vel vpspert/ z feigen vill hñ suelgia huorn Mañ/ eñ hañ kañ sinn Kiapt ecke meir sam-

an ad lata. Eins er hættad vm Helvijte/ So ad/ huørt sa Riettchristne er Lijfs/eda er hñ daudur/þa hefr hñønguan Skada/ og eckert Tion ad oittast.

Johañ. VIII. Cap.

Sañlega sañlega seige eg ydur/ Ef nøckur vardueiter mijn Ord/sa mun ecke Daudan sia eilijflegana.

Huør hann vardueiter mijn Ord/ Þad er/huør hñ truer þui sem Christur hefur oss tilsagt og lofad j Euangelio/ vm Syndanna fyrergiefning/ og blijfur stadfastur j þessare Tru/ hann skal hafa þad eilijfa Lijf/ Þad er/ hann þarf ecke hræddur ad vera fyrer Syndeñe/ Daudanum/ Heluijte og þeim seinasta Dome/ þui þar er

ecke annad a ferdum eñ Rad z My-
skun. Dauden mun ad søñu hñ yfer
falla/ og taka af hønum Lijfed/ enn
Hiartad mun ecke par kieña til. Hin-
er adrer sem ecke hafa Guds Ord/ og
ecke andast j Guds Orde/ þeir deyia
j Guds Ovilld/ z fa herfeligan Dau-
da/ Þeir vilia ecke liufliega deyia/ enn
þeir verda þo ad deyia/ og sleppa ecke
hia Daudanum. Enn þeir Riettru-
odu sem deyia j Guds Orde/ þeir dey
ia liuflega/ hafa önguan Kuijda/ þui
þeir vona epter betra Lijfe/ og sofna
vt aþ j slijkre Von. Þeim er Dauden
orden so kraptarlaus/ ad þeir fiña ecke
til hans/ Helldr sofna þeir vt af/ so sem
a eirne Sæng eda Dynu.

Johañ. XI. Cap.

Þa hañ hafde þetta talad/
fall-

kallade hann harre Roddu/ Lazare/ Kom þu wt. Og sa Framlidne kom wt/ bunden med Lijkbøndum.

Hier sier þu/ ad sa hin̄ Christne er ecke daudur/ helldur sefur hann/ og so hægt/ ad Christur mun med einu Orde kun̄a han̄ vpp ad vekia. Þar fyrer er þad vor Huggun/ ad Dauden kan̄ ecke ad giøra oss Mein/ þo han̄ skielfe oss og hræde. Han̄ kann ecke an̄ad ad framkuæma/ enn þad hann leggur oss nidur/ til Suefns z Hun̄ldar.

Marc. V. Cap.

Og Jesus kom j Hws Skolahøfdingians/ og leit Bulldran Folksins/ og ha er

þar grietu og æptu/ og hann gieck inn og sagde til þeirra/ Huad bulldre þier og syted/ Stulkan er ecke daud/ helldur sefur hun.

Vor Daude (sem nu er opt sagt) er ecke nema Suefn/ Fyrer oss Mønnonum er þad ad vysu Daude/ z i vorre Augsyn/ en̄ fyrer Gude er þad ecke an̄ad enn Suefn/ Slijkt vottar Christur ecke alleinasta med Ordonum þar hann seiger/ Huad bulldre þier/ Stulkan er ecke daud/ hun sefur/ Helldur beuijsar han̄ þad med Verkenu/ þuiad han̄ fyrer vtan alla Mædu og Omak vppuekur þessa Stulku af Dauda/ ecke vtan med einu Orde/ þar hann seiger/ Stulka/ eg seige þier/

statt u vpp.

Johañ. VIII. Cap.

Sañlega seige eg ydur/Ef nøckur vardueiter mijn Ord sa skal ecke Daudan sia eiliijflega.

Aller verdū vier ad deyia/ z Daudan ad lijda/ Eñ þta eru stor Vndur/ ad huør hañ helldur sier vid Guds Ord/ Pad er/ huør hañ truer a þad/ z ef ä ecke/ hñ same siñur ecke til Daudans pared/ helldur so sem hañ falle j einn Suefn/ Nū seiger ecke/ eg vil nu deyia/ Nelldur/ Eg vil sofna. Þuiad þegar Hiartad grijpur Orded til sijn/ og helldur sier fastlega vid þad/ þa er Orded Guds so sterkt og krøptugt/ ad Hiartad verdur ecke vart vid Daudan/ og Mañeskian sofnar so vt af fyrer

rer vtan Sorg og Skielfing.

Bok Spekenn. III. Cap.

Po ſa Riettlate andeſt opp-ſnemma/ þa er hann þo j Huijld.

Nier ſtendur/ ad þeir framlidnu Chriſtnu ſie j huijld/ og ſofe j Grøfum ſijnum/ ſo ſem j ødru ſueþn Nerberge. Og Daniel 12. Cap. ſtendur ſo/ Ad þeir Chriſtnu ſem j Jørdunne liggia huijleſt og ſofe. Epter þſſa Nuijld z ſoddan roolegan Suefn mun koma gledelig Vppuakning/ So ſem Heiløg Ritning beuijſar/ og oſſ þar med noglega Nuggar.

Annur Huggan

Annur Huggun j giegn Daudanum er þeſſe/ ad ſtundlegur Daude

Annar Huggun

þeirra Riettruǒdu/hañ er nidurlag ꝛ ender alls Ills / alls Mótgangs og Mot lætis/ hier j Heime/So sem med epter/ fylgiande Greinum beuijst/ ad verdur.

Philip. I. Cap.

Eg heþ Girnd ad skiliast hier þra/og vera hia Christo/ huad og myklu betra er.

Ecke skal Christen Madur hræd/ ast Daudan/helldur ganga gladlega vnder hañ/Þuiad þegar Dauden kie/ mur/þa kiem: vnder eins Endurlausn/ nen. Þegar Dauden kiemur og slijt/ ur oss j burtu wr þessu Lijfe/þa kiem/ ur Christus og eirnen med/ huør ed þig auma Manneskiu/þu sem hier a Jørdu ert eñ nu staddꝛ j storum Vo/ da og Nauda/ og fyrer Dioflenum og hans Skeytum ert Hlijfarlaus/ ꝛ ber/ naken/

naken/þig vill hañ leysa og frelsa/ z
lata þig þangad huar ed þu skallt ve-
ra Herra yfer Diøflenum Heimenum
og Daudanum/ z þeir aller skulu þier
vnder Footum liggia/ 1 Cor. 15.

Iohañ. XVI. Cap.

J Heimenum haþe þier Hørmung/ Enn vered hug-hrauster/ Eg heþ Heimen yþ-erunned.

Ef ad þu værer staddur j einum
Mañhring/ og Menn stædu þar vm
kring m3 Vopnum/ Byssum/ Suerd-
um og Spiotum til ad slaa þig j hel/
so þu sier ecke añad fyrer Høndum eñ
vissan Daudan/ Og ef einhuør kiæme
þar ad/ leyste og frelsade þig fra þm
Dauda/ Munder þu ecke verda glad-
ur vid? Eins erum vier j þessu Hei-

me stadder j storum Voda/ liggium vnder Offsoknum/ Arasum/ Skeytum og Freistingum þess leida Diøfuls. Eñ þegar Gud lætur Daudan koma z taka oss burt/þa verdum vier leyster z frelster fra allre Eymd og Nørmung þissa Lijfs/Þa børũ vier wr þissũ Ofride/og komum þangad sem ad er eilijfur oendanlegur Fridur og Føgnudur Esai. 56.

Syrach. XLi. Cap.

Þad er eirn aumlega hørmuligur Hlutur vm allra Mañа Lijff/fra Modurkuide/allt til þess þeir eru grafner j Jørdena/ huør ad er Moder vor allra/ Þar er æ-

tiid

tijd Ahyggia/Otte/Von/og med seinasta Dauden.

Þannen er hættad vorum aumum Lijfdøgum hier a Jørdunñe/Diøfullen strijder a oss med øllu kappe/z alldrei erum vier j Fride fyrer hønum/ og opt verdum vier ad mellta med oss hans beisku Grimd og Reide. Þar med hliotum vier jafnan ad vera med sama Vgg og Otta/so ad vier erum alldrei eitt augnablik ohrædder fyrer Daudannm og añare sierhuørre Olucku. Huør girnest ad lifa vid soddan? Huør oskar sier ecke ad verda leystur og frelstur sem fyrst fra slijkre Grymd og Hørmung? Eñ þetta skiedur/ þegar Dauden kiemur/ og suipter oss burt pra þessu auma Lijfe/ Apocal. 21.

Philipp. I. Cap.

Christur er mitt Lijf/ og Dauden er minn avinningur.

Eingen skal læta sier miiked þikia þo hann verde ad deyia/ so sem Syrach seiger 4. Cap. Ottast ecke Daudan/ Hugleid þu ad þad er so asett af Drottne yfer allt Holld/ bæde þra sem voru fyrer þig/ og þeirra sem epter þig koma/ Og huad mæler þu j mote Guds Vilia? Lifer þu tiu/ hundrad/ edur þusund ar? Eingen skal z þad klaga/ ad hann deyie ofsnema/ Helldur hallda þ fyrer Nad z Velgiørning Guds/ ad hann vill taka hann mz fyrsta fra Eymd z Erfide/ Neyd og Angist og allskyns Motgange sem hann hier verdur ad lijda/ Þuiad þo vier leinge lifum/ þa lietter þessu ecke af oss/ Heimz þesse er fullur Hneyxl-

aña/vondra Epterdæma/og allſkyns Freiſtinga z Areitinga/ So ſa gamle Adam hñ er huørge hefur komen/ enn j Jørdunne/ ſo ad Sælen mætte hafa ohindradan Gang til Guds ſm̃ hana hefur ſkapad/ ſo ſem þar vm ſtendur ſkrifad/ Ecleſ. 12.

Bok Speke. IIII. Cap.

Enn þo ſa Riettlate deyie ſnema/þa er hñ þo j Huijld/ Þuiad hañ þocknaſt Gude og er hønum kiær/Og hañ verdur burt teken þra þeſſu Lijþe a medal þeirra Syndugu/og hønum er j burt ſuipt/ſo ad Ranglæted ſkule ecke vmſnua

hans Skilninge/og ecke þals Lærdomur suikta hans Sal.

Þetta Lijf/þad er eitt soddan Lijf/ ad Madz sier ecke ad eins fyrer Aug um añad eñ Hneyxlaner z vond Ep- terdæme/ Helldur huar helst Guds Ord kieñest hreint og klart/þar vpp- uekur Diøfullen Villur og Vantru- nad/og spiller Ordenu þar med. Þar fyrer flyter Gud sier optsliñis burt ad kippa þeim sem hañ elskar/z hamlar med þessum Lijkamlega Dauda/ ad þr afuega leidest fyrer vondra Man na Breytne/eda ad þrra Sæler ver- de suiknar þyrer falskan Lærdom. Oho/ Huad luckusæler eru aller þeir sem j riettre Tru z søñum Skilninge Gudlegs Ords verda burt hiedan kallader/ og fyrer rongum Lærdome

vard-

vardueikker.

Galatas. V. Cap.

Hollded heƒur ſijnar Girnder j mote Andanū/og Anden heƒur ſijnar Girnder j mote Hölldenu.

A medan vier lifum hier a Jørdunñe/ þa hliotū vier alla tijma ad herjaſt vid vort ſyndum ſpillta Hollð og Blod/ſo ad þar er alldrei hlie a/ Þui þad vill jaƒnan leida oſs fra Guds Orde og øllu ødru þui ſem gott er. Og þetta er j ſannleika ein hryggelig Eymd og Neyd/ ſem aller Menn a Jørdunñe verda vnder ad dwſa/ Enn fra ſlijkre Neyd og Nørmungu/ þa hialpar Gud oſſ/ þegar hañ lætur oſſ deyia j burtu/ Þuiad fyrer Daudan verdur af oſſ afmǽd og burt teked allt

þar

þad sem ſyndſamlegt er/ Vppa þad ad vier ſkulum verda annars Heims hreiner og med øllu nyier/ z a Lijfe og Sælu fleckhlauser.

Johañ. V. Cap.

Sañlega ſañlega ſeige eg ydur/ Huør hañ heyrer mijn Ord/ og truer þeim ſem mig heþur ſent/ ſa heþur eilijþt Lijþ/ og hañ kiemur ecke þyrer Dom/ Helldur er hñ komen j giegnum Daudan til Lijþſins.

Med þui ad Dauden hañ giører oſſ ſoddan gagn/ huør vill þa vera hræddur fyrer hønum? Hañ tekur ad ſøñu fra oſſ þetta ſtundlega Lijf/ enn

hann fører oss til vors Herra Jesum Christum/ j pad eilijfa Lijf/ þar eingen Synd/ ecke Heluijte nie Diøfull kan oss ad hindra eda nøckurn skada ad giøra.

Acto. VI. Cap.

Fyrer margar Hørmungar hliotum vier jn̄ ad ganga j Guds Rijke.

Huar fyrer vilium vier hrædast z skielfast pyrer Daudanum? Hann er oss Inngangur; til þess eilijfa Lijfs/ Huiad so leinge sem vier berum þen̄an Madkaseck/ vort Holld og Blod/ þa erum vier langt þra Gude/ z j þui Herberge/ huørs Herra og Hwsbonde ad er Diøfullen/ En̄ jafnsnart sem vier leggium af þetta Lijf/ og flytium oss wr þessu jlla Herberge/ þa førum

vier j Himerijke/j vort eigenlegt Fød
urland/epter huøriu ofs Christna at-
te & z alla tijma ad langa.

Psalm. XC.

Vorer Lijþdagar eru siøtij
ger Aar/eñ þegar þeir kom-
ast leingst/þa er þad attatij-
ger Aar/Og þa þeir eru sem
kostulegaster/ þa er þad ecke
nema Hrygd og Armæda.

Allskyns Eymdum/ Plagum og
Pijslum/Sottum og Siukdomum eru
vorer Lijkamer vnder lagder. Ad auk
þessa þa lijdum vier allskyns Freist-
ingar og Araser af Syndeñe/Daud
anum/Dioflenum og Heimenū. Þar
næst fylger huørs eins Mans Kalle
z Embætte Sorg og Ahyggia/Er-

ſide og Armæda. Snøgt ad ſeigia/ Þegar vort Lijf hefur vered ſem beſt/ og med ſijnum Bloma/þa hliotū vier ad medkiena/ ad þad hefr ecke vered añad eñ Sorg og Armæda/ Eymd z Erfide/ Allt þetta eitt med ødru tekur Dauden j burt/og giører enda þar a. Þar fyrer ſeiger Syrach ſo Cap. 4. Þu Daude/ Nuad vel giører þu vid þañ Þurftuga/ hñ ſem er veykur og gamall/og vefſt j allſkyns Sorgum/ og ecke hefur neitt betra til ad vona nie epter ad bijda.

Jerem. IX: Cap.

Sierhuør vare ſig þyrer ſijnum Vin/og true ecke ſijnum Brodur/ Þuiad eirn Broder nidurþrycker annañ/ og Vinur-

Vinuren suikur huør añan/ og talar ecke satt Ord.

Siaum/ huørsu ad vier erum hier j eiñre falskre otrurre Verølldu/ Sod dan vont Herberge er Heimur þesse/ j huørium ad huør prettar og suijkur añan/okrar og vtarmar/midur þryck er og þreynger ødrum/og þar er eing en Sañleikur a ferdum/helldur Lygar z Osañinde. Og þad geingur eins so til/so sem Spaamaduren seiger. Þar kieppest huør vid ad suijkia añan/og hønum er þad leitt ad hñ gietur ecke giørt þad verr/ A allar sijdur eru Suik/ og vegna Pretta vilia þeir ecke þeckia mig/seiger Drottenn. Nær ed vier huxum nu riettelega vm þta/ þa ætte Dauden ad vera oss vel komen giestur/þuiad hann hialpar og leider oss

ofs j burtu fra soddan Lygum z Suikum þssarar hreckiafullu Veralldar og þangad sem vier þurfum slijkt jllt huørke ad sia nie heyra.

Esa. LVI. Cap.

Sa Riettþerduge deyr/og þad tekur ønguan til Hiarta Og Heiløgum verdur j burt rykt/og eingē hyggur ad þui. Þuiad hiner Riettþerdugu verda j burtu tekner þra Ogiæþuñe/og þeir koma til Fridar/og huijlast j sijnum Sueþnherbergium/þuiad þeir haþa geinged Riettþerduglega.

Ønguan Frid Roo nie Nuñd høfum

ßum vier hier a Jørduñe/helldur ein-
an ſaman Ofrid og Oroa/ bæde hid
ytra og jñra. Nid ytra lÿdum vier oß-
ſokn ꝛ hatur af þeſsare ogudlegre jll-
re Verølldu/og heyrum ꝛ ſiaũ Mord
og Mañdrap/Otru/Suik ꝛ Prette/
og margt añad jllt. Nid jñra høfum
vier ꝛ ecke helldur Frid/Þuiad Diøf
ullen ſtrÿder ſtorlega vppa oſſ/ꝛ plaa-
gar oſſ og ſkielfer/ vegna Syndaña.
Þeſſe Oßridur liggur oſſ a Halſe og
Herdum/hann hliotum vier ad bera/
huørt vier vilium edur ei/ allt þar til
ad Dauden kiemur/ og lietter af oſs
þeſſare Byrde/Og þegar hañ nu kie-
mur/og tekur Lÿfed af oſs/þa verdur
ſo vm þetta rædt ꝛ talad/ ad þr kome
j Frid/ꝛ ad nu hafe þeir Roo ꝛ frid/
og ſofe j ſÿnum Suefnhwſum. Sod-
dan Huÿldar oſkar ſier hinn Heilage

Job 3. Cap. ſeigande / Quar fyrer deyde eg ecke þegar ad eg kom af Mo-durlijfe/ Quar fyrer hafa þær lagt mig ſier j Kielltu? Quar fyrer var eg a Brioſte vpfæddur? Þui þa læge eg nu z være kyrr/ſuæfe z hefde Nuꝭld.

Jacob. IIII. Cap.

Þui huad er ydart Lijf. Ryk er þad ſem litla ſtūd va-rer/enn ſijdan verdur þad ad ønguo.

Vort Lijf hier j Heime þad er o-ſtødugt/ſtutt og falluallt/lijdur ſkiott j burtu/Varer naumlega j þriar ſtū-der/ma vel lijkiaſt vid þa Madka vm huøria ſkrifad ſtendur/ ad þeir lifne ad Morne en̄ deyie ad Kuølldε. Þar fyrer jafnar S. Jacob voru Lijfe vid eitt Ryk/þad kiemur ſkiotlega vpp/en̄

huerfur j burtu a Augabragde. Vr
þessu auma falluallta Lÿfe tekur oss
Dauden/og flytur oss jnn j eitt annad
Lyf/ huørt ed eilÿflega varer/ og ecke
kañ ad jafnast vid þetta auma stund
lega Lÿf/ so sem Syrach vottar 18.
Cap. Seigande/ Huad er Madureñ?
Huad dyger hañ? Huørn Bata eda
Skada kañ hañ ad giøra? Þegar hñ
lifer lenge þa lifer hñ Hundrad ꜳr.
Og so sem eirn Vatzdrope j hia Sio
num/ z so sem eitt Sandkorn hia øll
um Siafarsande/ so eru hans Aar ad
reikna hia Eilÿfdeñe.

Ecclesiast. VII. Cap

Dagur Daudans er betre eñ Fædingardagur.

Salomon j siñe Predikan 2 Cap.
Seiger so/ Huad hefur Maduren af
øllu

ollu þui Erfide/ og siinu Hiartans
Hugarangre sem hañ haft hefur vn-
der Soluñe/ vtan Harm/ Sorg z Pii-
nu alla siina Liifzdaga? So ad hans
Hiarta hefur ecke helldur Næturhuii-
ld. Þañen er vort Liifz ecke añad enn
Armæda/ Sorg og Piina/ z Angur/
So ad huør og eirn ma iata z vidur-
kieña med hinum sæla Job 7. Cap.
Og seigia/ margar hef eg ætt onæd-
ar Nætur. Og so sem Salomon seig
er 11. Cap. Nær ed Madur lifer le-
inge/ þa miñest hañ alleina a þa von
du Dagana/ ad þeir hafa vered so
marger/ Þuiad allt þad hønum ad
Høndum kiemur/ þad er Hiegome.
Fra þessum Hiegoma/ z wr allre Þss-
are Eymd og Armædu leider oss Da-
uden/ huør ad er ender allra mañlegra
giørda z verka/ so sem Poeten sagde/
 Mors

MORS vltima Linea Rerum,
Pad er/ Dauden er allra Hluta ender.

Pridia Huggã

Pridia Huggun er þesse j giegn Daudanum/ ad aller Riettruader þeir mun̄ fyrer Christum sigra z yfueruin̄a Daudan/ og verda Herrar yfuer Daudanum eilijflega.

Luc. XVI. Cap.

Og þad skiede so/ ad hinn Fatæke andadest/ og vard boren af Englū j Abrahams Skaut.

Þegar riettruadur Christen madur lijdur burt wr þessu Lijfe/ og deyr burt

burt fra Syndenne/ z Heimenum/ Þa opnar Gud hans bæde Augu/ z Ein glarner hliota ad koma þar/ og taka vara a hønum a allar sijdur/ so hann mun so sem Lazarus boren verda j Skaut Abrahams/ og vera talen mz þeim Guds Utuoldu z Heiløgu.

Johañ. XI. Cap.

Eg er Upprisan og Lijfped/ Huør sem truer a mig/ þo hñ deyie/ þa mun hann þo lifa/ Og huør sem lifer og truer a mig/ hann skal ecke deyia eilijflega.

Þar er eingen sa Hlutur/ sem so þunglega plægar og pijner z hrygger oss aumar Mañeskiur/ so sm̄ Dauden/ huør ed oss er til refsingar fyrer

Synd Adams vppalagdur. J giegn
soddan hryggelegre Neyd og Plægu
heyrer þu hier þau fagnadar Ord/
ad soddan Bøluan sie j burt teken/ z
ad Dauden sie nu so orden veykur/
magtarlaus og yfer stigen/ ad eirn
Riettruadur christen Madur/hn̄ skal
ecke deyia þeim eilijfa Dauda. Hell-
dur j giegnum þeñan stundlega Da-
uda/jñkoma z ganga til eilijfs Lijfs.

II Timoth: I. Cap.

Sa sem Daudan hefur suipt Magteñe/eñ Lijfed og odaudlegleikā j staden jñleidt

Þad vitum vier/ad Dauden er af Christo sigradur z yferuñen/ z Chr-istur hefur hañ a sialfum sier sigrad og vpsuelgt/Þeñan sama Dauda mū um vier og fyrer vorn Herra Jesum Christ-

Christum og hans Krapt fa yferun-
ed/fyrst hier Andlega/Þa epter a siy
dan añars Heims munum vier og so
sem lijkamlega jarda hann og nidur
leggia/og hafi afmæ og burt taka/so
þar mun eckert siast nie funded verda
epter af hønum/og ecke munum vier
af hønum vita/ Eñ j staden hiis mũ
koma Lijf og eilijf oendanleg Sæl-
uhialp.

I. Corinth. XV. Cap.

So sem þeir aller eru daud
er j Adam/j sama mata ver-
da þeir aller j Christo lifan-
de giørder.

J Daudanum z j Vprisuñe Her-
rans Christi er þesse Huggun falen/
huør Huggun ad yfer geingur allar
Hugganer/ sem openberar eru ordnar

Mannlegu kyne/ Sem er þesse/ Ad Dauden/ huør ed nu jafnt drottnar yfer øllum Mønnum/ hann skal vm sijder so verda yferunnen/ og so vndergiefen þeim Riettrunødu/ ad hann hlytur ad stoda þeim og styrkia þa/ til ad fa annad og betra Lijf epter þetta:

Johann. XIIII. Cap:

Eg lifie/ og þier skulud og eirnen lifa.

Nier vottar Christus/ ad hann er Herra Lijffsins/ og ein odaudleg Persona/ huør ed Daudan yferuinna kann. Og ef ad vier fyrer Truna blijfum vid Herran Christum/ og truum stadfastlega a hann/ þa verdum vier hans Limer/ og eirn Lijkame med hønum/ Og þa mun þad skie/ ad huar Christur er/ þar munum vier verda/ Og so sem

sem hann nu lifer/ so munum vier og lifande verda.

Matth. XVII. Cap.

Eß þier haßed Tru/so sem Mustardzkorn/þa mūu þier seigia vid þetta Fiall/ Heß þig vpp og set þig þangad/og þad mū so skie/Og eingē hlut ur mū vera ydur omøguligur

Item/ 21. Cap. Ef þier hafed Truna z efid ecke/þa munu þier ecke alleinasta giøra slijkt sem skied er vid Fikiutried/ Helldur ef þier talid til Fiallsins/og seiged/ Tak þig vpp og fleyg þier j Sioen/þa mun þad skie. Og allt huad þier bidied/ j Bænēne/ truande/þad munu þier ødlast. Þegar ad Synden vill skielfa oss/z Daud

en vill suelgia oss/ þa skulum vier med stødugre Tru hallda oss vid Herran Christum/ og med þeirre Tru veria oss fyrer Syndenne og Daudanum. Nu þo so kūne til ad bera/ ad vor Tru hun verde veyk j Pijnunne og Motgangenum/ og late sig ecke j liose/ Þa mun þo Gud styrkia hana/ huørsu veyk sem hun er/ so hun mun vm siþer vera Herra yfer Daudanum/ og troda Diøfulen vnder Footum/ huad nu þiker so omøgulegt/ so sem ad hræra Fiøllen wr þeirra stad. Og med ei nu Orde ad seigia/ Fyrer Truna a Christum munum vier verda Kongar og Herrar yfer allre Olucku/ lijkamlega og andlega/ So sem S. Johañes vottar/ Vor Tru er yferuiñingen/ huør ed Verølldena yferuñed hefur/ 1 Johañ. 5.

Rom.

Rom. XIIII. Cap.

Ef vier lifum/þa lifum vier Drottne/Deyium vier/þa deyium vier Drottne. Þar fyrer/Huort vier lifum eda deyium/þa erum vier Drottins.

Þuiad ofs ma ganga hier j Heime so sem vill/Vel eda jlla/Enn huornen sem velltur/huort sem vier lifum edur deyium/þa erum vier Drottins og heyrum honum til. Oh/huad vegleg er slijk Huggun/Huor kann noglega ad lata hana sier til Hiarta ganga? Huor hann fer so j burtu/ad hann forlætur sig vppa þessa Huggan/sa kann ecke jlla ad fara/hann mun lifa/z med Christo niotande verda hans Himneska Rijkis/ og deyia alldrei/ so sem

skrifad

skrifad stendur/ j Bok Spekennar 3. Cap. Enn þo þeir (Riettlætu) lijde margt/ þa hafa þeir þa vissa von/ ad þeir deyie alldrei.

Hoseas XIII. Cap.

Eg vil leysa þa wr Heluijte og frelsa þa fra Daudanū

Þetta er vor Huggun/ Ad enn þo vier verdum ad deyia/ þa høfum vier þo þañ Gud/ sem hialpar/ og þañ eiñ Herra sem oss fra Diøflenū z Daudanum frelsar. Fyrer hønum er eins Lijf z Daude/ Hugger þu þig nu vid hañ/ og ef þu stadfastlega a hñ truer/ þa vill hañ vera fullkomlega þiñ Hialpare og Lausnare.

Ho seas XIII. Cap.

Daude/ Eg skal vera þinn Bane/ Heluijte/ Eg skal vera

ra þijn Plaaga.

Christur nefner sig sialfan Bana z Plægu/ ecke vor vesælinga sem æd-ur erum af Daudanum meir enn nog pijnder og plægader/ helldur loþar hñ ad hañ vilie vera Daudanum Bane/ og Heluijte ein Plæga/ vorra vegna/ So ad nær sem hellst vier siñum Daudans Angist og Plægu Heluijtis j vorre Samuisku/ þa skulum vier hug-ga oss hier vid/ ad Christus hañ heþ-ur so storlega elskad oss/ og Ahyggiu hafft fyrer oss/ ad hñ hefur þessa høf-ud Ovine med øllu yferuñed z hefur þeim af oss suipt/ og fyrer sijna Heilø-gu Vpprisu Daudan og Heluijte þa deydt og ad ønguo giørt.

Esai. XLIX. Cap.

Pad er lijted (seiger Drottenn

til

(til Messiā) ad þu ert miñ Þrō/ ad vpreisa Kynþætte Jacob/ og leida þad aptur sem tapad er aþ Jsrael/ Helldur so/ Eg heþ sett þig ad vera Lios Heidiña Þioda/ so þu skallt vera mitt Hialprad/ allt til Veralldariñar enda.

Þar sier þu/ ad ecke hatar Gud mañlega Natturu/ helldur vill hann hialpa heñe/ z hamla heñar Ovinum sem er Daude og Diøfull. Og sañarlega tekur Gud til Hiarta vor Neyd og Eymd/ ad vier fyrer Synda vorra saker erum so nidur sokner j Daudan. So vill nu Gud hefnast a sijnum Ovinum/ þeir ed hans Skiepnu z Ver=

ke sotllt

ke spillt hafa/ og hefur þar fyrer vt-
gefed sinn Son/ ad hann fyrer sinn
Dauda og Vptisu skyllde drepa z de-
yda þann sem oss hafde deydt og for-
diarfad. Þetta hefur hans sæte Son
ur ꝥyrer siñ Dauda z Vprisu/ allt vt
riett/ so þar er nu eckert sem þañ Kt-
ettruada ma skada. Þuiad hañ hefur
Daudanum og Dioflenum soddan
Banadryck byrlad/ ad bæde Dauden
og Diøfullen/ drecka siñ Bana þar
i/ Eñ vier verdū frij z faum siguren.
Johañ. III. Cap.

Huør hañ truer a Sonen/ sa hefur þad eilijfa Lijf/ Eñ huør hñ truer ecke a Sonen/ sa mun ecke sia Lijfed.

Af Daudanum stendur oss øllum
ecke añad enn Otte z Hrædsla z Skr

elſing/ Þuiad hann er Reffſing fyrer Syndena. Og være ecke þeſſe Skielſing/ þa være Dauden ecke ſo beiſkurnie ognarlegr. Nu er Gud reidur vegna Syndareñar/ þar fyrer hefur Dauden Magt og Valld yfer oſſ vegna Syndanna/ 1. Corinth. 15. Cap. Broddur Daudans er Synden. Nu huørſu ognarlegur ſem Dauden er/ þa kañ hann ecke ad ſkada þañ neirn ſem truer a Guds Son. Þuiad allur hans Kraptur Ettur og Olÿfan er fra hønum af Chriſto burt ſuipt og teken/ ſo ad þeir Truødu hafa eilÿfa Sæluhialp fyrer Jeſum Chriſtum.

Rom. XIIII. Cap.

Þuiad til þeſſ er Chriſtur og eirnen daen og vpriſen/ og aptur lifande orden/ ad hñ ſie

eirn

eirn Herra yþer Lifondū og Daudum.

Ef Christur er þar fyrer daen og vprisen/ ad hann sie Herra bæde yfer þeim Daudu og Lifondu/ þa er þad fullkomlega vijst z satt/ ad þo eg dey ie/þa mun eg þo verda lifande/ Þui ad minn Herra og Drotten hn̄ lifer/ j huørium og med huørium ad eingen Daude er/helldur Lijf ad eilijfu/ Og hann er eirn Vollduguꝛ Herra yþer Daudanum/ z mun ecke mig j Daudanum blijfa lata/ Helldur so sem hañ lifer/ so skal eg eirnen lifa. Og snøgt ad seigia/ Dauden kann alldrei so ad deyda/ ad Christr sie ecke myklu mættugre til ad lijfga.

Acto. VII. Cap.

Stephanus þullur aþ Hei

løgū Anda/leit til Himins/ og sa Guds Dyrd/og Jesum til hægre Handar Guds/og sagde/Siaed/eg sie Himnana opna/og Mañsins Son standa til Guds hægre Handar.

Hier høfum vier lioft Epterdæme hvørsu ad þeir Riettruødu/ þeir eru Herrar Daudans/ og þa þeir hafa Daudan fyrer Augum sier/þa sia þr þo ecke añad eñ Lijf j Christo. Þessa hlutar vegna geingur Stephanus so gladlega j Daudan/ so sem hann ætte ad ganga jñ j Lijfed. Fyrer Heidnenum er ad sia/so sem sæe hañ Daudan/og verde ad deyia/ Enn hann

fær

fær ad lÿta Christum/og geingur jñ
i þad eilÿfa Lÿf.

Psalm. CXVII.

Eg mũ lifa og ecke deyia.

Aller verdum vier ad drecka Daud
ans Skal/ z þesse Dryckr er Hollde
og Blode ecke sætur/þa Dauden hañ
kiemur/Þuiad Dauden kiemur siall-
dan einsamall/helldur hefur hñ Pie-
nara med sier fra Diøflenum/Þad er
Syndena og Løgmaled/Eñ Drott-
en hañ giefur Huggun noga i Hiør-
tu þeirra Riettruodu/so þeir kuña ad
seigia/med gladre Samuisku/ Þo ad
eg deyie/þa mun eg ecke deyia/ helld-
ur lifa/ Huør hañ hefur soddan Tru
sa deyr alldrei.

Matth. XXII. Cap.

Gud er ecke Gud þeirra

 Daudu

Daudu/ helldur þeirra sem lifa.

Nier siaum vier/ ad þeir Riettru-odu þo þeir sieu Framlidner/ þa lifa þr/þuiad Gud nefner sig Þrra Gud. Og med þui þeir eru Guds/ og þeir hallda sier vid Gud/þa er ecke møgu-legt ad þeir sie dauder/med øllu/hell-dur eru þr lifande/z eilijflega/ Ecke alleinasta þat fyrer/ad Gud a huørn þeir treysta hann kañ ecke ad deyia/ og þui hliota þeir ad lifa j hønum/ Helldur þar fyrer/og einnen/ad Gud hann kann ecke ad vera Gud þeirra Daudu og Fortøpudu/ helldur þeir-ra Lifendu.

Malachi. IIII. Cap:

Enn ydur þier sem otteft mitt Nafn/skal vpreña Sol

Riettlætesins og Hialprœde vnder hēnar Vængium.

Christur hn̄ er Sol Riettlætisins hañ mun giefa Riettlæte/ þad er/ hn̄ mun frelsa fra Syndonum/ og giøra riettlæta alla þa sem a hañ trua/ Hn̄ skal og veita Hialpræde/ þad er/ hialpa fra Daudanum/ ollum þeim sem gitfa sig vnder hans nadar og myskunar Vænge/ Huør hañ þad giører/ og flyr og leitar þangad/ hañ verdur frq̄ og frials fra Daudanum.

Iohañ. VI. Cap.

Huør hann etur af mijnu Hollde/og dreckur af mijnu Blode/sa hefur etlijft Lijf/ Og eg mun vppueckia hann a

þeim ſijdaſta Deige.

Sem Chriſtur villde nu ſo ſagt hafa/ Huør hann truer þui af øllu Hiarta/ad eg hafe vtgiefed mīn Lijkama j Daudan/ſiña vegna/ ꝛ ad eg hafe vthellt mijnu Blode ſiña vegna ſa ſkal vera oħræddur fyrer Daudanum/ Þuiad þo ſo ſyneſt ad Dauden ſuelge hn̄/ þa ſkal hn̄ þo koma fram̄ aptur. Og ſo ſañarlega ſem eg lifi/ þa ſkal hann lifa/ Og þo hann deyie hier þeim lijkamlega Daudanum/ed ur ſtundlega/þa med þui ad hn̄ truer a mig/ þa er eg med hønum og hann med mier/og hann ſkal þa þañ Krapt ad hann ſkal ecke gieta daed/Dauden ſkal ecke hafa Valld yfer hm̄ neitt/ Eg vil vera hans eilijf Fæda/ꝛ eg vil giefa hønum þ eilijfa Lijf/ ꝛ ct.

Johañ. V. Cap.

Sañliga sañliga seige eg ydur/ Huør hañ heyrer miin Ord/og truer þeim er mig sēde/ sa hefur þad eilijfa Lijf/ og hñ kiemur ecke fyrer Dō/ helldur er hñ komen fra Daudanum til Lijfsins.

Þad er vijst og satt/ ad Dauden hann tekur Lijfed af oss med sijnu Eitre og Olifan /Diøfullen hann lætur og ecke af ad pijna oss og plaga hid jñra og ytra/a Sælu og Lijfe. Enn hier j giegn þessu þa vijsar oss Heiløg Ritning ad kostulegre Lækningu/huøria Gud hefur oss j sijnu Orde giefed/þar hann lofar/ ad hñ vilie drepa Daudan og vera hans Banamadur/

Enn Dioflenum vilie hañ brugga z byrla soddan eirn Dryck/ad hann sku le drecka sig daudan þar af ad eilijfu/ Og allt þad Eitur/ sem er/ Synd/ Bøluan/ Helujte z Daude/ sem Di‑ øfullen hefz steypt a manlega Natt‑ uru/ þad skule hann sialþur suelgia j sig/ Enn vier skulum verda leyster og frelsader þar j fra eilijflega/ med þui og fyrer þad/ ad vier truum a Guds eingieten Elskulegan Son.

Rom. VIII. Cap:

Eg er þulluijs þar vppa/ ad huørke Dauden nie Lijþed ecke Einglarner/ecke Høþd‑ ingiadomar / eckert Valld/ huørki þad nalæga nie þad o‑ komna/huørke Hæd nie Dy‑

pt/og ecke nøckur oñur Skiepna/kann ad skilia oss fra Elsku Guds sem hñ hefur til vor j Jesu Christo.

So farsæll/hughraustur og gladur er sa Riettchristne/ ad hann ottast huerke Diøfulen nie Daudã/ nie adra nøckra Olucku. Huar fyrer? Eru þesser Oviner ecke hrædeleger/ognarleger? Ja ad vysu/Enn þar fyrer og samt ad einu er hann so diarfur og hughraustur/ad hann veit þad/ad fyrer Christum er hañ Herra orden yfer Daudanum Diøflenum og Heluñe/z allre Olucku. Og ecke alleinasta þetta/Hann veit og eirnen/og þad er fullkomlega satt og obrigdanlegt/ ad fyrer Christum þa er hann orden eitt

Herra

Herra og Hofdinge yfer Himne og Jordu/so sem S. Pall lioslega seig-er i Corinth. 3. Allt er ydart/sie þad Lijfed eda Dauden/sie þad hid nalæ-ga eda okomna/allt er þ ydart/ Enn þier erud Christi/ Enn Christur er Guds.

Rom. X. Cap.

Þetta er Ord Truarẽnar sem vier predikum/ Ad ef þu vidurkiẽner mz þijnũ Muñe Jesum/ad hñ sie Drottin/og truer j þijnu Hiarta ad Gud hafe af Dauda vppuakid hñ/ þa ertu Saluholpen/Þuiad nær vier truum af Hiarta/

verdum

verdum vier riettlater/ Og pa vier vidurkiennum med Mūnenum verdum vier salu-holpner/ Þuiad Ritningen seiger/ Huør a hn̄ truer/ sa mū ei til skam̄ar verda.

So krøptugur Hlutur er Guds Ord/ ad j huørs Mans Hiarta sem pad er rootfest mz stødugre Tru/ þar er þegar vpphaþ eilijfrar Sæluhjal-þar/ og þar eru aller vorer Oviner/ Synd/ Daude/ Diøfull og Heluijte sigrader og yfervn̄er/ fyrer sigursælu Vpprisu Herrans Jesu Christi.

Johan̄. IIII. Cap.

Sa konunglige Madur sagde/ Herra/ Far ozan adur

Sonur minn andast. Jesus sagde til hans/ Far þu/ þinn Sonur lifer.

Þetta er þar fyrer skrifad fyrer oss/ oppa þad ad vier sieum ohræddir j allskyns Neydum z Motgange/ einkum þegar vier skulum deyia/ z fara j burtu hiedan. Þa skulum vier vita z þar oppa fastlega trua/ ad vor Lausnare Christus hañ er soddan Herra z Nialparmadur/ ad hann hefur øll Rad yfer Daudanum/ og hans Hønd er Almattug. Huad vier gietū ecke / þ gietur hañ/ Huad vier høfum ecke/ þ hefur hañ/ Gietum vier ecke hialpad oss/ þa vill hann giarna giora þad/ so sem augliost er af þissu Epterdæme.

Johañ. VI. Cap.

So sem mig sende lifande
Fader/og eg life saker Fødur
sins/So og huør hann etur
mig (Pad er/ Huør a mig truer)
sa mun og lifa fyrer mijn-
ar saker.

So sem ad Christur hefur med
sinne Blessadre Sigursællre Vprisu
sigrad og yfirunned Dauda/ Synd/
Diøful og Heluijte/ z hn lifer/ Eins
j allan mata skal sa Christen madur
sem riettelega truer a Christum giø-
ra þetta hid sama/ hañ mun fa yfer-
unned sijna Ovine/ Synd/ Dauda/
Diøful og Heluijte/ huørsu mektug-
ier sem þeir Ovıner eru/ Og þr mūu
ecke meira skada giøra hønum/helld-
ur eñ þeir hafa giørt Christo/ z hañ

mun lifa eilijflega. Eins og Christ-
ur seiger hier framuegis/ Sannlega
sañlega seige eg ydur/ huør hañ truer
á mig/ sa hefur þad eilijfa Lijf. Eg
er Braud Lijfsins/ Huør hañ kiemur
til mijn/ þañ skal ecke hungra/ z huør
a mig truer/ þañ skal alldrei þyrsta.

Johañ. XIIII. Cap.

Eg er Veguren Sañleikur-
en og Lijfzed.

Huør hann geingur ecke þennan
Veigen/ sa fer villt/ og lender j eilyf-
re Glötun/ Huør hañ truer ecke þess-
um Sañleika/ sa lygur/ z suijkur sial-
þan sig/ Huør ecke hefur þetta Lijf/
hañ hlytur ad Deyia/ z eilijflega ver-
da fortapadur.

Micheas II. Cap.

HANN mū vndan þeim
j giean-

giegnum briotast/ Þeir skulu og briotast fram og draga j giegnum Porten/ wt og jnn/ og þeirra Kongur skal ganga vndan þeim/ og Drottin fyrstur.

Þesse Netian Jesus Christur/ hñ hefur fyrer oss og vorra vegna brotest j giegnum/ og hefur giørt oss Veg j giegnum Synd/ Dauda og Diøful ꝛ allt þ jllt er/ þessum hliota aller Truader ad fylgia/ ef þeir vilia verda saluholpner. Og hier stendur su Huggun/ ad Christur hann hefur Veg og Braut giørt og til bwed/ j giegnum slijka Ovine/ So ad oss er lafhægt orded þar j giegnum ad komast/ Og vor Herra og Kongur hañ lofar hier

Þridia Huggun
ad hñ vilie vera hia oss/ z ganga fyrer oss j mote vorum Ovinum.

IIII Huggun

Su fiorda Huggun er þesse/ ad aller Riettruader mũu verda dyrdarsamlega vpprijsande/ a þeim sydosta Deige.

Psalm. XXXIIII.

Drottenn vardueiter øll hans Bein/ so eitt af þeim skal ecke brakast.

Gud hañ vill vardueita þa Riettruødu/ So þr skulu blijfa eilijflega. Og þo þeir fwne og rotne j Jørdunne/ edur med huoriu mote sem þr farast/ þa skulu þeir þo verda lifande

apt-

aptur/og Gud skal so leida þa fram̄/
ad þa skal ecke vanta hid minsta Be-
in/edur smæsta Køggul.

I. Corinth. IIII Cap.

Sa sem vpp hefur vaked
Herran Jesum/ han̄ mun og
eirnen vppuekia oss fyrer Je-
sum Christum.

Alla Christna menn/ sem trua a
Jesum Christum/ og j hans Nafne
eru skijrder/og j Christo Jesu eru hier
sofnader/þa vill Gud a sijdasta Dei-
ge vppuekia/og setia þa jn̄ j Himerij-
ke/j bland þeirra Heilogu Engla/
Þar fyrer/ad han̄ hefur sueipad þa j
Daudanum Christi/ en̄ ei so ad þeir
skule þar eilijflega j Jordu liggia/
helldur fyrer Matt og Krapt hans
Vprisu/vpp aptur rijsa/So sem han̄

seiger Ezech. 37. Cap. Sia/ Eg vil
oplata ydar Grafer/ z eg vil ydur mitt
Folk leida vt þadan.

Esa. XXVI. Cap.

Þijner Framlidner skulu lißa/ og med þeirra Lijkøm- um vpprijsa.

Christur hn̄ er eirn Hertuge Lijf-
sins/ og eirn Herra yfer øllu Vallde
Diøfulsins/ Þar fyrer vill hañ fram
leida wr Jørduñe alla þa sm̄ hønum
til heyra/ og hañ trua/ og vill færa
þa med sier/ og taka þa til sijn inn i
Himerijke/ þuiad þeir eru hans/ og i
hønum lifa þeir og deyia/ og eru so
sem i Ormū Lausnarans Jesu Chri-
sti. Eñ i Jørduñe/ edur i Daudans
Vallde liggia þeir ad eins ad syn og
yferuarpe og fyrer skynsemeñar Aug
um/

um/ til þess/ ad þad syndsamlega sem Hollde z Blode fylger skule burt kastast og afmad verda.

I Corinth. XV. Cap.

Þad verdur saad j vansemd enn þad mun vpprijsa j vegsemd.

Þar er eckert Hræ a Jørdunne/ ad so sie andstyggelegt og fullt mz Vidbiod/ so sem er Mannsins Hræ/ Þetta kallast hier Veyklleike og Vansemd. Og slijkt er ad sønu stor Vanæra og mijkel Suiuirding/ sem a Manneskiune liggur/ so prydeleg sem hun er j hia øllum ødrum Skiepnum/ Enn þetta skadar ecke pared/ Lijkamen mun vpprijsa aptur/ og koma þa fram med fagurlegre dyrdlegre Fegurd z Pryde/ Alijka so sem Korned/ huoriu j

Jordena er nidur saad/ pad hlytur fyrst ad fwna og rotna/ Eñ þa Sumared kiemur/ þa vex pad z vpreñur med føgrum Bloma/ so lystelegt er ad sia/ og Madur ma glediast vid. J sama mata verda voret Lijkamer nidur sader/ og lagder j Jordena/ og hliota þar ad rotna z þwna z verda ad ønguø. Enn þeir munu rijsa vpp aptur/ og vera þa vegsamleger og prydeleger/ Matth. 13.

I Corinth. XV. Cap.

Pad þu saer nidur/ lifnar ecke/ vtan pad deyie adur/ Og pad þu saer/ er ecke sa Lijkame sem verda skal/ helldur bert Korn/ Eñ Gud giefur þui Lijkama epter þui sem hñ vill

So sem Akurkallen kastar sijnu Kornfræe j Jørdena/ so þad skule a Sumrenu vaxa z framkoma/ myklu fegra og prydelegra enn þad var aður/J soddan mata er Gud so sem eiñ Akurkall/enn Manskiepnurnar þær eru hans Korn / þui lætur hañ nidur sa z dreifa j Jørdena/ og þar rotna og fwna/ Og þetta giorer hann þar fyrer/ad soddan hans Korn skule hid prydelegasta og dyrdlegasta fram koma/og vpp aptur rijsa/þegar Sumared kiemur/epter þeñan auma hrygdarfulla Vetur/ þad er/ Epter þetta vesæla stundlega Lijf.

Item:

Þad verdur nidursad þorgeingeligt/eñ þad mun vprijsa oþorgeingeligt.

Miøg fagurlega z huggunarsamlega S. Pall vtmalar og oss fyrer sioner setur vorn Dauda z Greptran/ Sem er/ Nañ seiger ecke ad vier deyium edur fordiørfust j Jørdune/ Hell dur ad vier verdum nidur sader z plantader/ til þess eins/ ad vier seirna meir skulum vprenna og vaxa til eins oforgeingeligs/ og odaudligs Lijfs/ Þar fyrer eigum vier vorn Dauda z vora Jardan ødru vijs ad akta/ alijta z hallda/ z ødru vijs þar vm ad tala/ enn þad er fyrer skynsemdar Augum vorum ad sia/ Sem er/ Þegar vier deyium/ z verdum j Jørdena lagder/ Þa er þad ecke so sem vier sieum dauder/ helldur erum vier nidursader og plantader/ til þess ad rijsa vpp aptur/ Þegar Sumared eilijfs Lijfs kiemur/ þad er a ysta Deige. Og ad vorar Graf-

er eru ecke halldande fyrer þwlar Hol-
ur/ edur saurugar opecktar Gryfiur/
helldur fyrer Akur Guds/og þ Korn
fræ sem kallast Korn Guds/huørt ed
a synum tyma mun vpreñ og vaxa
og fram koma mykl fegra og dyrd-
arlegra/ enn nøckur Madur kann ad
skynia eda þui ad trua/ Matth. 13.

Matth. XXVIII. Cap.

Eingellē sagde/Ottest ecke/
Eg veit ad þier leited ad Je-
su sem var krossfestur/Hñ er
ecke hier/Hann er vpriſen ſo
sem hañ sagde ydur.

Eingellen seiger/ ad Christur sie
vpriſen/Eñ huar fyrer lætur Gud oſſ
slykt af Himnuñ ofan/fyrer syna Ein
gla bodast og predikast? Til þess/ad

vier skulum trua/ ad þesse Siguruiñ-
ing og Vpprisa hans Sonar sie vor/
Og ad ef vier truum a hañ/ þa skul-
um vier ecke liggia z blijfa j Grøfon
um eilijflega/ helldur rijsa vpp/ og med
hønū hallda þa eilijfu Paskahatijd.

Job. XIX. Cap.

Eg veit ad miñ Endurlau-
snare lifer/ og hañ mun mig
hier epter vppuekia af Jørd-
uñe/ og hñ mū klæda mig ap-
tur Hwd miñe og Hørunde/
og j miinu Hollde mū eg sia
Gud/ Þañ sama mū eg liita
og mijn Augu muu sia hñ.

J Christo Jesu er vor eilijf Hugg
un/ Føgnudur/ Lijf z Lysting. Og þo

ad Dauden take Lijfed aß oss/ z Mad kañer jete oss/ pa munum vier samt vpprijsa/ef vier truum a Christū af ollu Hiarta/ Og vier munū fa aptur Holld og Hwd/ Bein og Sinar/ og munū lifa eilijflega/lijka so sem Christur er vpp aptur risen og lifer. Pa munum vier sia Gud mz vorum Augum/ so sem hann er/ Enn pad veitest ecke peim Ogudlegu.

Johañ. VI. Cap.

Huør hñ etur mitt Holld og dreckur mitt Blod/ sa hefur pad eilijfa Lijf/ og eg mun oppuekia hann a peim sijdasta Deige.

Christur hañ er sa Afreks madur sem Syndena hefur afmad/ Daudans

udans Teñur hefur broted/ Diøful-
sins Høfud hefur sundur mared. Hñ
mun frelsa fra Syndønum alla þa
sem trua a hañ/ og af Grøfønum mũ
hañ þa vppuekia/ og gief a þeim Lijf
og eilijfa Saaluhialp.

Johañ. VI. Cap.

Þad er Vilie mijns Fød-
urs sem mig hefur sent/ ad eg
glate ønguñ af þeim sem hñ
gaf mier/ helldur ad eg vppue-
ke þa a sijdasta Deige.

Ef þu truer a Jesum Christum/
þa muntu verda Herra yfer Synd-
eñe og Daudanum/ og allar Skiepn-
ur munu vera þier j vallde/ Og þinn
Frelsare Christur/ hñ mun ecke lata
þig eirn epter verda a þeim sijdasta

Deige/

Deige/helldur leida þig fram/ z seig-
ia til þijn/ Minn Broder/ allt huad
mitt er/ þad er þitt/ þu skallt lifa ei-
lijflega.

I Corinth. XV. Cap.

Þad þorgeingeliga mun j-
klædast þui oþorgeingeliga/
og þad daudliga mū jklædast
þui odaudliga.

Ad deyia og verda jardadur/ þad
kallar S. Pall ad afklædast einum
afgømlum slitnum og sundur rifnum
Kyrtle. Og hier þuert a mote kallar
hn̄ Vpprisuna ecke an̄ad/ en̄ ad jklæd-
ast einum nyium føgrum og forprýd-
eligum Kyrtle / huør ed nefnest Im-
mortalitas/ Odaudlegleike/ huør Kyr
tell giørdur z verkadur er wr Vpprisu
og Sigre Jesu Christi/ Þuiad þar

þyr-

fyrer er ſa Sigur orden fyrer Chriſt-
um/ huør ed j ſialfum ſier hefur alla
Hlute yferuñed/ad hañ vill klæda þig
þar med/hreinſa þig af Syndonum/
leyſa þig pra Daudanum/ z fara þig
j þañ fagra gullega fegurdar Skrw-
da/ ſem er Odaudlegleiken/ huar af
vier høfũ Glede z Føgnud eilijflega.

Johañ. V. Cap.

Su Stund kiemur/a huør
re ad aller þeir ſem j Grøp-
onum eru munu heyra hans
Rauſt/og mũu pram ganga/
Þeir til vpriſu Lijpſins ſem
gott hapa giørt/Eñ þeir ſem
illt hapa giørt/ til vpriſu
Domſins.

Vorer

Vorer Lijkamer huijlast j Grøfū sijnum allt til hins sijdasta Dags/þe gar Christur kiemur/og vppuekur oss af Daudanum/mz sinē eigen Røddu seigiāde/ Komed fram̄ þier Mañaña Syner. Þa munum vier vprijsa aller a einu Augabragde/eins z þa Meñ vakna af sætum Suefne/ og munum fagna og glediast med Christo vorum Herra eilijflega.

Johañ. VI. Cap:

Þad er Vilie hñs sem mig sendt hefur/ad huør hañ sier Sonen/og truer a hañ/ad sa hafe eilijft Lijf/ og eg mun vppuekia hñ a sijdasta deige.

Tru þu a Christum af øllu Hiarta/ þa vill hañ vera þiñ Lausnare og Hialpa-

Hialpare/ Og þegar eingen kann ad hialpa/ þa vill hañ hialpa/ Hann vill leysa wr allre Neyd z frelsa fra Syndeñe z Daudanū/ z vm siþer vill hañ a þeim effsta Deige klappa a þijnar Grafar dyr/ og leida þig wt þadan/ og giefa þier eilijft Lijf.

Daniel. XII. Cap.

Marger þeir sem vnder Jørduñe liggia og soſa/ þeir munu vppuakna/ Sumer til eilijfs Lijfs/ Sumer til eilijfrar Smanar og skam̃ar

Aller eigum vier vpp ad rijsa/ og med vorum Lijkama fram̃ ad koma/ z huørke Grøf nie Jørd skal oss halld ed giefa. Sierdeilis og einkum munu

þeir

þeir godu og Gudhræddu koma fram/ vppa þad ad þeir med Christo eilijflega life og rijke/ Apocal. 22. Cap. Gud Drottenn mun vplysa þa/og þeir munu rijkiande verda fra Eilijfd til Eilijfdar.

Tiunda Huggā

Su þiunda Huggun er þesse/ Ad epter þetta stundlega z forgeingelega Lijf/þa munu aller goder Meñ og Gudhræddir fa og ödlast eitt añad betra Lijf/sem er eilijft med Gude og hans Vtuöldum.

I Johañ. III. Cap.

Miner elskanleger/ Vier erū nu Guds Børn/Eñ þad

er eñ ecke openbert orded huad vier verda munum. Eñ vier vitum/ad þegar hañ openberast/þa munum vier verda liker hønum/þuiad vier munum sia hañ so sem hñ er.

Sa Riettlate hañ hyrar ecke par vm þeñan Heim/ecke vm hans Audæfi/ Rijkedæme/ Heidur/ Magt eda Metord/ Hann hefur ecke Hug nie Siñe a þessu Lijfe/lætur þad lijda sm̃ þad vill/Þuiad hñ veit ad þessa Heims Lijfdag" eru aumer/erfidissamer z hryggeliger / þar m̃z stutter z falluallter. Hañ aktar og alijtur alleina þad okomna/sæla eilijfa Lijf/þar hañ a ad lifa eilijflega/þar epter langar hañ og anduarþar/Ja ad vijsu/hañ

er. þar alla reidu j Huganum z Hiartanu/ So sem S. Pall seiger/ Phil. 3. Cap. Vort Heimile er j Himnenum. Þar mun hann sia Gud sialfan Auglite til Auglitis/ a huørn hann hefur j þessu Lijfe truad/ og vera hia hønum og lifa j Christo med øllum Heiløgum. Hier fyrer þa er hann ohrædдur fyrer Daudanum/ og ottast hañ ecke so sem ad giøra þeir Ogudlegu/þeir sem alleina hyxa vm þetta Lijf/ Helldur er Dauden hm̄ velkomen Giestur/þuiad hann veit ad hann mun vm Daudans Dyr verda gangande jñ j þad eilijfa Lijf.

Esa. XXV. Cap.

Dauden mun mz øllu vpp suelgdur verda.

Þegar þar kiemur/ ad Vpprisan

Christi hun fær þad verkad z vtriett sem heñe ber/ og huar fyrer hun er skied/þa mun vppfyllast z framkoma huad skrifad stendur vm þañ Sigur/ med huørium og fyrer huørn Dauden og Heluijte/skulu vpp suelgd og ad ongus verda. Þa mun mællt verda/ Daude/huar er þiñ Broddur? Heluijte/huar er þiñ Sigur? Þa mun ecke nefnt verda/ad predika fyrer ødrum/ ad heyra/ og trua Ordenu/ þa mun ecke sagt verda/ Sic scriptum est, so er þad skrifad/ Helldur/ Factum est, þad er nu skied. Þuiad huad hellst sim oss verdur nu j Ordenu tilsagt og lofad þ munum vier þa sia z þreifa a.

Coloss. III. Cap.

Eñ þegar Christur ydart Lijf openberar sig/þa munu

hier

þier og med hønum opinberast j Dyrdeñe.

Ef þu truer a Christum/þa mun Gud suipta þier wr Grofinne fra Mødkonum/wr Opeckteñe/og klæda þig eilijfre Birte/og setia þig jnn j þ eilijfa Lijf/ þar ed vera mun eingen Synd/eingē Naske/ei Nrygd nie Nrædsla/ helldur eilijfur Fridur/og Lijf oendanlegt.

I Corinth. XV. Cap.

Þetta hid þorgeingeliga mū jklædast þut oþorgeingeliga.

Nier kieñer oss S. Paall/ad a þm Deige/ añars Neims/ þa mune ecke vera sa gamle Breyskleike/sem nu erum vier med plagader/ Nelldur mun þa koma eitt nytt hreint z eilijft Lijf/ Þar munu og vera allar adrar At-

hafner/ eñ nu eru j þessu Lijfe/ myklu
hreiñe/ prydelegre eñ nu er hier/ z an
alls Veykleika. Þa munu Meñ ecke
bera þeñan fwla Madkasteck og all-
skyns Veykleika/ Brek og Brest sem
hønum nu fylger.

I Corinth. XV. Cap.

Þad verdur nidur saad j Veykleika/ eñ þad mun vpp riisa j Krapte.

Þad þiker fyrer lijkamlegū Aug-
um hørmulegt og vidurstyggeligt/ þa
Maduren verdur stukur/ deyr j burtu/
og skilst hier vid allt/ er grafen z lag-
dur j Jordena/ rotnar þar og fwnar/
og verdur ad ønguo/ Eñ þetta skulū
vier ecke láta skielfa oss/ þuiad epter
þetta allt saman þa mun koma sodd-
an Dyrd z Some/ sem þa fyrre Van
æru

æru mun miøg yfer ganga/ So ad allar Skiepnur mun þad forundra/ aller Guds Einglar munu þad pryſa og loþa. Og Gud ſialfur hann mun hafa Vnadſemd og Glede þar af.

II Corinth. V. Cap.

A medan vier erū j þeſſu Hreyſe/þa þorleinger oſſ/og vier erum þuingader.

Quad er þetta Lyf? Þad er ſoddan eitt Lyþ/ſem hladed er med Eymd er og Armædu/J huøriu vier verdum margfalldlega þuingader og plagader/ So ad med riettu forleinger alla Riettruada/og þeir anduarpa/ epter ødru betra Lyfe/ þa þetta daudlega Lyf verdur vpſuelgt af Lyfenu. Þad er øllum viturlegt/ad hierviſt vor hun er aum og ohrein/ og allt þad hier er

þad er forgeingelegt z Niegome/ Ad auk þessa þa erum vier vndergiefner marghattadre Neyd/Sorg og Mot-gange/Og ad sijdustu þa er ecke an-ad en̄ sialfur Dauden. Enn nu med þui ad Christur hann er vpriſen/ og hans Vpriſa er oss ſkeinkt og giefen og er orden vor eigen Eign/ j mote Synd/Dauda z Heluijte/þa mun hū lijka ſyna ſinn Krapt a oss. ſo ſem a Christo / So ad huad hellst a vorum Lijkama en̄ nu er veykt og daudlegt/þ ſkal allt burt teked verda/Enn aptur a mot og j ſtaden veitaſt odaudlegt oforgeingelegt Lijf/ med ſoddan Lij-kama/ yfer huorn ad eingen Synd nie Olucka/ei Siukdomur nie Saur-inde/og ecke Dauden̄/ nockurn tijma falla kan̄.

Apocal. XXI. Cap.

Daud-

Dauden mun ei meir vera ei Harmur nie Kueinan/ ei Kuøl nie Piina.

Nier j þessu Lÿfe berum vier einn daudlegan/vesalan z veykã Lÿkama sa ed verdur ad rotna j sundur og þw-na/ Eñ j þui ødru Lÿfenu/þa muniũ vier ecke hafa leingur so auman og veykan Lÿkama/ helldur oforgeinge-legan huør ed ecke mun rotna nie dey-ia/helldur vera eilÿfur/hraustur/heil brigdur/og jlmande. Þar fyrer mun þad okomna Lÿþ/ j øllum greinum dyrdlegra og sællra vera eñ þessa Nei-ms Lÿf er.

Rom. VIII· Cap.

Sa same sem vppuakte Christum aþ Dauda/ hann

mun lifande giøra ydar daud liga Likame/ vegna þess ad hans Ande byr mz ydur.

Ef þu truer a Sonen Guds/ þa mun hann visseliga hialpa þier fra Daudanum/ og giefa þier alla Ósk þijns Hiarta/ og giøra þig so prydelegan og fagran annars Heims/ ad þijn Fegurd skal vera sem Solarennar/ Matth. 13.

I Corinth. XV. Cap.

So sem vier høfum bored Mynd þess Jardneska/ So munum vier og lijka verda berāde Mynd þess Himneska

Aller berum vier Mynd Adams/ lifum eins z hañ hefur lifad/etum z

dreckum/ z erfidum. Eñ añars Heims munum vier soddan Mynd og Athafner Holldsins afleggia/og taka vppa oss Mynd þess Himneska Adams/ Jesu Christi/ og vera hønum lijker j øllu hans Framferde/ so sem hñ var epter sijna Blessada Vprisu/ Þa munum vier ecke leingur þurfa vid Matar nie Dryckiar/ ei Suefns nie Huijldar/edur añars þuilijks/ Hell dur munum vier so lifa/ad vier þurfum ecke nøckrar Skiefnu vid/ z allur vor Lijkame mun þa verda so skijr og skijnande sem Solen/og so liettfær sem Vinduren/hraustur/heilbrigdur/ sæll og fullur af eilijfum Himneskum Føgnude/sem hañ hafa mun j Gude/ So hañ mun alldrei framar meir lijda Hungr nie Þosta/Mædu eda Erfide/og ecke veykiast nie þuerra ad eilijfu

lijfu. Þetta er Meining S. Pauls/ þar hñ seiger/ Ad vier munum ødlast andlegan Lijkama/ þad er ecke so ad skilia/ad sa Lijkame skule ecke vera mz Hollde og Blode/ Helldur so/ad hañ mune lifa andlegu Lijfe/so sem Gudz Einglar/Matth. 22.

Philip. III. Cap.

Huør ed vora þorþeingeliga Likame mun þorklara/so þeir verde liiker hans dyrdarfullum Likama.

Vorer Lijkamer eru hier j Heime faseingeliger/einskis verder/ þeir eru ecke alleinasta veyker siuker lasner z vesæler/ Helldur og eirnen þunger/later/treger/og lwagiarner/ Eñ añars Heims þa munum vier ecke þurfa ad slæpast mz þeñan lata z fwla Mad-

kaseck/Helldur munum vier so verda forklarader/ad vier munū verda skijn-ande sem Solen/og so flioter z liett færer sm̄ Eldding a Himnum. Mū-unn fara j Skyonum/ j bland þeirra Heilogu Eingla/ med storre Dyrd/ z Himneskum Lioma.

Galat. V. Cap.

Eñ vier j Andanum/bidum þyrer Truna epter þui Riettlæte/huørs vier hliotū ad vona.

J þessu Lijfe erum vier ohreiner hladner med Syndernar/Eñ annars Heims þa munum vier verda aldeilis skiærer og hreiner/ oss mun ecke vera þa skortur a neinu/Og þad Riettlæte epter huoriu vier nu fyrer Truna vo-num og væntum/þad munum vier þa

fa og fullkomlega ødlast. Eñ þegar slijkt framkiemur og openbert verdur añars Neims/þa hefur Daudans valld enda/ og øll hans Grimd/ Þa mū eingen Skielfing/Ogn nie Nrædsla vera a ferdū/helldur mun allt fullt med Frid og Føgnud/allt þetta et nu hier j þessum Neime huled/og j Voneñe so sem geymt og jstefaled/þar vier erum nu alleinasta fyrer Truna a Christum fromer z riettlaater.

Rom. VIII. Cap.

Hviad endanleg Epterbiidan Skiepnuñar/biidur epter Openberan Gudz Barna.

Sa Gud sem vppuaked hefr Christum/hañ mun eirnen z vppuekia oss og giøra vora daudlega Lijkame lifande/Og allar Skiepnur/sem nu eru

Nie-

Niegomanum vndergiefnar/ og þær sem sarlega forleinger epter þeirra Frelse og Dyrd/þær mun hañ mz oss epter þetta forgeingeliga Lijf frij og frialsar og dyrdarsamligar giøra.

Merk hier/ Ad pad eilijfa Lijf añ ars Neims/ pad mun oss til Nanda med sier færa/ eitt dyrdarsamlegt Frelse/ So ad vier munum frelsader verda/ fra øllu jllu/og fra fanytu Athæfe þessa Neims. Pad eilijfa Lijf/pad mun openbera og j liose lata vora Arfleifd/og pa mun augliost verda/ ad vier erum Guds Børn/ 1 Joh. 3. Pa mun og fram koma fullkomleg Endurlausn vors Lijkama/so sm S. Pall seiger til Rom. 8. Cap. Vier væntum epter Endurlausn vors Lijkama / Þuiad hier a Jørdunne þynger þsse daudlige Lijkame vorrar Saaler/

Sapien.

Sapi. 9. Cap. Og þær eru þar jñe-
lucktar so sem j laumre Myrkuasko-
þu og ødru Fangelse.

Matth: XXII. Cap.

J Vprisuñe mũu þeir hu-
ørke giptast nie lata kuonga
sig/helldur munu þeir verda
liker Einglum Guds a Hi-
mnum.

Þetta vort Lijf er eitt eymdarfullt
Lijf/þad er breyskt og veykt/þad þarf
alls vid/vier verdum ad eta og drecka
so Lijkamen halldest vid/Vier þurfũ
ad hafa Hws z Heimile z stundlega
Næring/ Vier þurfũ ad hafa Guds
Ord z Sacramẽta til huggũar vorũ
Sælum og Samuiskum/Vier þurf-
um vid Grædara og allskyns Lækn-
inga/

inga/til ad græda Meinsemder vorar og Siukdoma. Allt þetta verdur an̄ars Heims afteked/og þar mun eckert verda af þessu/Vier þurfum þar huorke ad neyta Matar nie Dryckiar/ ei þurfū vier þar ad taka Suefn nie Huijld fyrer þreyttan Lijkama/Helldur munū vier hafa so gott af Gude og af hans Blijda Andlite/ad eingen Fæda/ eingen Dryckur skal so vel sedia oss og gledia/ so sem Gud mun giora/med einu Alite nær Hann lijtur a þig/ Þar af muntu verda sterkur hraustur gladuær/ og biartare z fegre enn Solen eda Tungled/ So ad Klæde og Gylleneſtycke og Skrwde allra Konga og Keisara / þad mun vera Skarn ad reikna hia þui/þegar Gud han̄ lijtur einusin̄e til vor og vpplyser oss. Þa munum vier ecke þurfa

vid Bæia nie Bwskaparlags/ so sem stendur / Matth. 22. ecke Eigna nie Audæfa holldlegra/ Helldur munum vier j Gude nogliga hafa allt þ vier vid þurþum. Vier munum þa hafa Nægd yferfliotanlega a øllum andligum Audæfum/ Sem ad eru eilijft Riettlæte/ Fridur Samuiskuñar. Quad vier þurfum nu hier ad taka hia eirne eda añare Skiepnu/ oss til þarfinda/ þ munum vier þa fa noglega j Gude sialfum/ og j hønum hafa alla vora Nægd og Sadning. Ecke mūum vier þa vid þurþa Læknara nie Grædara/ þui þa mun huørke vera Sott nie Siukdomur/ nie nøckurs konar Beykleike/ Guds blijda Auglit þad mun veita oss z giefa oseiganlegan Styrk/ Krapt/ Heilsu og Føgnud. Og j stuttu Maale ad seigia/

Gud hann mun vera allt j ollum/ 1. Corinth. 15. Cap. Hans Blessada Blijda Andlit mun meira Lijf Lyst z Glede oss veita/ en allar adrar Skiepnur veitt gieta/ So ad þu mũt so verda ad medkiena og mæla/ ad þu vilier ecke byta einu Augnablike/ eda minstu Stundu sem þu matt vera j Dyrd eilijfs Lijfs/ vid alla Glede z Lyst Veralldarennar/ þo hun ætte ad vara j þusund Aar.

Philip. IIII. Cap:

Vor Bwstadur er j Himnenum huadan vier væntum Lausnarans Jesu Christi/ Huør ed vora einskis verda Lijkame mun forklara/ so ad þeir liker verde hñs forklar-

ødum Lijkama.

Nier seiger S. Pall/ ad vier sieñ
Borgarmeñ og Heimilismeñ j Hime-
rijke/ Og til Ephesios 2. Cap. seig-
er hañ so/ So eru þier nu ecke fram-
ar meir Gester og Framande/ helldur
Borgarar med þeim Heilogu/ z Hei-
mameñ Guds. Eñ soddan pad er eñ
nu huled/ fyrer vorum Augum/ So
sem Johañes seiger/ Pad er eñ nu ecke
openberi orded huad vier munum ver-
da/ Eñ añars Heims þa verdur pad
openbert ad vier erum Medborgarar
þeirra Heilogu Eingla/ z allra Tru
adra/ og Heimameñ Guds/ Pa mūu
ecke leingur hia oss bwa og vera nein-
er Ogudleger/ þuiad þeir verda fra
oss skilder/ og rekner j Heluijte. Hei-
lager Einglar og þeir Vtuolldu Gu-
ds munu þa bwa til samans/ Sö sem

S. Petur

S. Petur vottar 2. Pet. 3. Cap, Seigande/ Ad þar mune verda nyr Himen/og ny Jørd/j huørium Riettlæted mun bwa. J þann tijma mun bæde Himinen og Jørden vera ein ny Paradijs/þar Gud hans Einglar z aller Fromer z Rietruader mūu bwa og byggia. Hier a Jørduñe æger saman jllt og gott/Hier verdum vier ad vera og velkiast j bland Diøfla z Ogudlegra mañа sem oss giøra allt jllt og alldrei lata oss j Fride vera/eñ þar añars Heims/ þa munu huørke vonder Menn nie Diøflar vera j bland þeirra Gudlegu/Þeim verdur þa burt kastad til samans j Heluijte/ Helldur mun Gud og hans Heilager bwa til samans/og eingen Ogudlegur verdur þa fundeп þeirra a medal.

Johañ. XVI. Cap.

Nu hafe þier Hrygd/Eñ eg vil sia ydur aptur/Og ydart Hiarta skal gledia sig/og ydar Fögnud skal eingen af ydur taka.

J þui eilijfa Lijfe munu þeir Utuøldu hafa storan Fögnud og Glede og ovmrædeliga mykla Unadsemd/ huør Glede og Unadsemd/ecke kann ad lijkiast vid nøckra Glede þessarar Veralldar. Þuiad þessa Heims Fögnudur og Glede er stundleg/forgeingeleg/hin oñur varer ad eilijfu/og alldrei mun hun fra oss verda teken. Hafe nøckur hier j Heime Fögnud eda Glede/þa kann þad fliotlega til ad bera/ad hañ verde hryggur. Glede z Fögnudur þessarar Veralldar er miøg o-

stadfastur z valltur/ Eirn lijtell Nøf
uduerkur/ edur Tañuerkur kañ høn-
um øllum ad umkurna. Eñ Føgn-
udur eilijfs Lijfs hann er stødugur/
stadfastur/ eilijfur/ so ad hañ bland-
ast ecke nie kreinkest af nøckre Pijnu
Sorg nie Hrygd/ z eingen gietur þañ
Føgnud fra oss teked ad eilijfu/ So
sem mæler Esaias 35. Cap. Þar
hann seiger/ Eilijf Glede mun vera
yfer þeirra Høfdum/ Unadsemd og
Føgnud munu þeir høndla/ z Hrygd
z Sorg mun hliota j burtu ad vijkia/
Þuilijkt stendur z skrifad Esa. 51.

Esaie LV. Cap.

Þuiad sia/ Eg vil skapa nyj
an Himen og nyja Jørd/ so
þess hins fyrra skal ecke lein
gur minst verda/ Helldur mu

nu þeir glediast sig eilijflega/ og glader vera yfer þui sem eg mun skapa.

Af Guds Blijda Andlite munu þeir Vtuolldu hafa mesta og stærsta Glede/ Þar af verda þeir glader hrauster og sterker/ og þad endurnærer þa og lijfgar meir z framar en lystelegaste Matur z Dryckur/edur huad annad nefnast ma. Þar næst munu þr Vtuolldu Guds hafa Lyst og Glede af þeim nyia Himne/ og þeirre nyiu Jordu sem Gud skapar/So sem Esa. seiger hier/ Ad Gud hann mune skapa soddan Himen og Jord/ad Menn sku lu hafa þar af eilijfa Glede z Vnad semd. Þuiad þad er mn alls efa tru anlegt/ ad Himnarner munu a þeim Deige verda myklu fegre enn nu eru

þeir

þeir/ Lijka eirnen Solen og Tungled/ so sem Esaias seiger/ 30. Cap. Ad Birta Tunglsins skule verda eins z Solarennar/ og Birta Solarennar skule þa verda siøfallt skiærare eñ nu er hun. J sama mata mun Jørden verda myklu fegre og blomaligre/ med Grøsum Jurtum Triam z Blomstrum/ eñ hun er nu. Þar fyrer munu þeir Utuøldu añars Heims/ vtganga ad skoda Himineñ/ Solena/ Tungled/ Jørdena/ og allar adrar Skiepnur/ og hafa þar af alla Glede z Unadsemd eilijfa. Eñ ecke munum vier þørf hafa a Skiepnonum oss til gagns eda nockrar naudþurftar/ so sem nu skiedur hier a Jørduñe/ Enn þo munum vier hafa þær til þess ad skoda þær/ og j þeim Guds Speke Rad og Giæsku eilijfliga ad lofa z prijsa.

Vier Høllldum ad Motlæte þessa Tiima sie ecke verdugt vid þa Dyrd sem þram vid oss skal koma.

Mykel og stor er Mañsins Neyd og Eymd j þessum Heime/ og ecke er møguligt ad hun verde vptalen/ Þui ad ef vier siaum oss j kring/ z ef vier kynnum rietteliga ad yferuega vort vesælldar Lijf og Lifnad/ og þ j gegnum ad sia og skynia/ þa mundum vier aller seigia med hinum sæla Job 6. Ef Madur villde vega Eymd mijna og leggia mijna Pijnu z Mañraunner j Metaskal/ þa mundu þær verda þyngre eñ Sandur Siafarins. Eñ huørsu storar og þungar sem þad vorar Eymder og Mañrauner eru/ nu/

þ

þa mun ſu okomna Dyrd eilijfs Lijfs vera myklu meire og ſtærre/og þuſũd fallt yfergnæfa og ganga/þeſſa Heims Pijſler z Plagur. Þa mun fram̃ koma vid oſſ ſoddan Dyrd/j hia huør re vorar Synder z Manrauner eru eckert ad reikna/ Þa mun vera ſoddan Føgnudur/og ſlijk Glede/ad ein lijtel ſtund eda augabragd j Himneſkre Gl ede/ mun þikia betra / enn þuſund Aar hier a Jørdune.

I Corinth. II. Cap.

Ecke hefur Auga ſied/og ecke hefur Eyra heyrt/og ecke er þad j Mans Hiarta kom- ed/huad Gud hefur byrerbu ed þeim ſem hañ elſka.

Soddan Føgnud Glede Dyrd og her-

Nerlegheit hefur Gud tilreitt z bwed þeim Christnum a Himnum vppe/ ad þad hefur alldrei nockur heyrt nie sied/ og alldre hefur nockur Madur kunad þar vm ad hura. Nu med þui ad Gud hefur soddan Fognud z Glede tilreitt z bwed sijnum Utuøldum/ huilijka eingen Madur hefur sied/nie heyrt/og eingen kan ad hura/þa hlyt͡ur þad ad vera einn ovmrædeligur Fognudur/vm huørn einskis Mans Tunga kan noglega vm ad tala/Og vor Hiortu þau eru oflijtel soddan Glede og Dyrd og Fognud ad hondla. J stuttu Mæle ad seigia/Fognud og Dyrd eilijfs Lijfs kan eingen Man eskia/ eingen Eingell noglega vt ad skijra/ edur med Tungu þar vm ad tala.

I Petri. I. Cap.

Blessadur sie Gud og Fader vors Herra Jesu Christi/huør ed epter siñe mickillre Myskun hefur oss endurfætt til lifande Vonar/fyrer Vprisu Jesu Christi af Dauda/til eirnrar ofleckadrar og oforgeingelegrar Arfftøku/huør ed j Himnenū handa ydur er vardueitt.

So sem ad þetta vort Lijf er skundlegt og forgeingeligt/ so eru og Audæfe og øll Glede þssa Lijfs. Þar þuert a mote/ So sem añars Heims Lijf þad er eilijft og oforgeingeligt/ lijka eins þa eru øll Gøgn og giæde þess

Lijfs

Lÿfs/ So sem S. Petur hier miøg fagurlega vtmalar z fyrer Sioner setur/þañ Arf sem oss til stendur añars Heims/þar hañ seiger/Ad hñ sie oforgeingeligur/oslecfadur/ofalluallttur. Audæfi þssa Heims þau eru falluollt/forgeingelig/Þuiad j Daudan um tekur eingen nockurn hlut mz sier og einskis Mans Dyrd z Herlegheit kañ med hønum ad fara/ Psal: 49. Madur verdur þad allt hier epter ad skilia. Enn Arfur þess okomna Lÿfs hañ blÿfur og varer ad eilÿfu/og prytur alldrei. Þessar stundlegar Eigner/ þær eru ohreinar/ þær saurga og flecka oss/Þuiad eingen Madur gietur vered so fromur/ og eingen gietur so med þær fared/ad þær saurge hann ecke. Enn Arfur eilÿfs Lÿfs hañ er hreiñ/ klar z osleckadur. Audæfi þssa
Heims

Heims þau eru vøllt og ostadføst/ þau þuerra/ þau spillast og vpporna/ þau fwna og verda ad øngua/ Enn Arfur eilijfs Lijfs þuerrar ei nie vpþornar/ eydist ei nie fwnar. Allt huad hier er a Jørdune/ þo þad sie Steine og Jarne hardara/ þa vmbreytest þad og er ecke j sier stødugt. Enn Audæfi z. Giæde eilijfs Lijfs þau vmbreytast ecke/ þau blijfa alla tijma ny og fersk. Hier a Jørdune er ecke neckur Glede eda Vellysting so mijkel/ ad Mañe leidest hun ecke vm sijder/ Enn þeim Himneskum Giædum og Audæfum er ecke so hattad. Allt þetta høfum vier vijst j Jesu Christo/ og fyrer Nad og Myskun Guds/. ef vier truum.

Apocal. XXI. Cap:

Og þeir munu vera hans

Folk/ og Gud sialfur med
þeim mun þeirra Gud vera/
Og Gud mū þurka øll Taar
af þeirra Augum. Dauden
mun ecke vera framarmeir/
et Harmur nie gratur/et Hr
ygd nie Kueinan/ Esaie xxv.
Capi. iii. Esa. xxxv.

Eingen Mans Tunga kañ þad
wt ad tala/ huørsu dyrdarsamlegt þ
Lijf verda mun/ þegar Gud hann er
med oss/hia oss/og vier hia hønum/so
ad vier munum lijta hann og skoda
Auglite til Auglitis. Þar verdr hu-
ørke Nott nie Myrkur/ Þar er ecke
þørf a nockru Liose/ og ecke a Birte
Solareñar/Þuiad Gud Drotten sia

lfur

lfur mun lysa oss/ Apoc. 22. Cap. Þar mun vera so fagnadar rijk Vist z Vera/og so ovmrædelig Vnadsemd ad þar er huørke ad ottast nockurn Dauda/ei Kuøl nie Pijnu/ei Hrygd nie Hrelling/ei Sorg nie Siukdom. Gud mun af þurka Tæren af vorū Augum/Og þar mun vera so herlig/ dyrdlig z vnunarsamlig Vist z Vera/ad þad verdur ecke vtmællt nie tal ad. Þa munum vier bioda Dioflenum Trads ad snerta minsta Hær a voru Høfde. Trads Daudanum/ad hañ skielfe oss þa eda hræde. Trads Sottum og Siukdomum/ og ollum Motgange/ ad þeir giøre oss minstu Hiartasorg/ef þeir gieta. A þeim tima verdum vier langt fra Dauda/ Sottum og Siukdomum/og fra ollu jllu/og so hætt setter/ad þar kañ ecke

nockud jllt ad na til vor/ eda koma þar vier erum.

Epter soddan Dyrd og Glede ætt um vier ad anduarpa/ Enn/ Gud nade/ vier erum Steinonum hardare/ Jsnum kalldare/ z erum med øllu sokner z nidur dreckter j Astundan z Elsku þessarar aumu veslu Veralldar/ so ad vier gietum ecke haft astundan a þui eilijfa.

Matth: XIII. Cap.

Þa munu Riettlater skiina sem Solen/ j þeirra Fødurs Riike.

Þegar vier verdum nu af Daudanum vppuakter/ og skulum jnganga j þad eilijfa Lijf/ þa mun Gud forkostulega skryda oss z pryda/ Einkum sinn er/ med soddan Dyrd z Birte/ sem nu hef-

hefur Solen. Vier munum þa fram-
ganga j þeirre Himneskre Birte/ ve-
ra a Augabragde/ þa a Himnum vier
vilium/ þa a Jørdūne vier vilium/ þa
j Loptenu og Skyønum vier vilium/
Og lioma eins og skiær føgur Lios/
So sem skrifad stendur j Bok Spek-
eftar/3. Cap. Þar vier so lesum/ Og
a þeim tyma/ nær Gud verdur lytan-
de þar til/ þa skulu þeir skyna skiært/
z lyda fram sem lios Loge/ Þeir mūu
dæma alla Heidingia/ og drottna yf-
er øllum Þiodum.

I Corinth. XIII. Cap.

Vorer Vismuner eru halfz
uerk/ Og vorar Spasagner
eru halfzuerk/ Eñ þegar þad
kiemur sem fullkomlegt er/

þa liidur þad burt sem halffuerckd er.

Vor Viska/vor Vijsdomur/ og su Kyñing sem vier hofum a Gude j þssum Heime/hũ er ecke algiørd ne fullkomleg/vier siaum og þecktum Gud/ nu ad eins/ j Dimu og sem Skugga hans Ords/ og so sem þa vier lijtum nockurn hlut j Speigle. Enn j ødrum Heime munum vier sia hann og þeckia hañ Auglite til Auglitis. Þa munum vier fa allan Skilning/ og Guds Rad/ vm Skøpun og Endurlausn Mañkynsins sia z skynia riettelega/ Þa munum vier fullkomliga verda þeckiande Gud sialfan og hans Son Jesum Christum. Vier munũ þa og vpplyster verda/ af Himneskũ Liose/ so ad vier munũ þa þeckia alla hei-

heilaga Patriarcha/Propheta/Pos-
tula og Pijslaruotta/Frændur vora z
Forꝥedur/ þo alldrei hofum vier þa
sied hier j Lijfe. Þuiad lijka so sem
Petrus hañ þeckte Moysen z Eliam
vppa Fiallenu Tabor/ þa þeir birt-
ust/Og so sem Adam fyrer Falled þe
ckte Euam/huoria hañ hafde ꝥo all-
drei sied ꝥadur/Lijka eins munum vier
añars Heims j þui eilijfa Lijfenu/
þeckia huor añan/z huor med odrum
og med ollum Heilogum Guds Eing
lum haꝥa z hallda eilijfan Sabbats
dag/og fagnadar Hatijd/z med Gle-
de og Fognude lofa og dyrka Almatt
ugan Gud ad eilijfu/So sem skrifad
stendur Esa. 66. Og allt Holld mũ
hallda eirn Manud epter añan/eirn
Sabbats dag epter añan/og koma z
til bidia fyrer mier/ seiger Drotten.

Vm þetta stendur og skrifad j Openberan Johañis 4. Þar ed seiger/ Ad Ölldungarner falle fram fyrer þeim sem a Stolnum situr/ og tilbidie þañ sem lifer vm Allder og ad eilijfu. Og 7. Cap. Tala þeir til hans sem a Stolnum situr/ og til Lambsins/ Lof og Dyrd/ Speke og Þacker ꝫ Heidur og Kraptur og Styrkleike sie vorum Gude vm Allder og ad eilijfu/ Amen.

Þeñan sæla Fögnud/ og þessa ovmrædelega Dyrd Himnarijkis/ þa veite oss og giefe Gud Blessadur epter þetta auma vesla ꝫ þorgeingeliga Lijf/ vegna sijns elskulega Sonar Jesu Christi vors liufa Lausnara/ Amen.

FINIS.

Regist=

Registur

þess þyrra Partsins/a huør-iu Blade sierhuøria Nuggun er ad finna.

J Fatæktenne

J Siukdomenum.

J Opsoknenne.

Registur

Annars Partsins.

J giegn Andskotanum.

J giegn Syndenne.

J giegn Daudanum.

ANTIDOTVM.

Þad er ad skilia

Heilsulif og

Lækning/vid þeirre hrædelig re og skadsamligre Sælarennar Astrÿdu sem kallast Druilnan / edur Aurvænting.

Samsett j Latinu aþ Doct. Niels Hemings Syne/ Enn a Islensku vtlagt af Gudmunde Einars Syne.

Nu ad nyiu prentud.

Anno. 1600.

Enn þo allmarger liþe vgglaust z athugalaust/sumer j Syndū z Glæpum/sumer j Gralyndi z Neimsku/z huxa ecke par vm Gudz Rietlæte/z þann stranga Reikning sim þr skulu standa Gude a Doms deige/jafnuel af huørtu Orde/Matth. 12. Liþa so sim þar sie ecke annad a ferdū enn Nad z sialfræde/ og trua þui ecke ad Gud munenockurn tijma so reidur sim hn̄ lætur j sijnu Orde/ So sem z Moyses Guds Madz klag^r þennan auma swara blindleika Mansins natturu/ j þeim 90. Psal. þar hn̄ so seiger/Drotten/huør truer þui ad þu reidest so miøg? Huør er hrædd^r fyrer þinne grimdar Reide? Sem hn̄ villde seigia/Einge̅/eda allfaer. Menn ætla ad þar sie eingen vode a ferdū/Huør meige lata z lifa sim hn̄ lyster/þ sie nog ad Madr giete mæ

lli

llt þriu ord/mdr han deyr/ Nuxa ecke
par vm þ sm̄ S. Petr seiger/ Ef sa
hin̄ Riettlate verdr valla sæluholpen/
Nuar vill sa Ogudlige z Synduge þa
blijfa? Nu þo ad þesse Heimr sie dre-
cktr z socken j slijkum blindleik z hei-
mſku/ þa eru þar þo j blād nockr Gu-
ds Børn Gudhræddar Man̄eskiur/ē
ottast z hrædast Gudz Reide z eilijfa
Fyrerdæmning z forþient straff Syn
dan̄a/ En̄ hallda sier þo samt vid Gu
ds nadarsamleg Fyrerheit/ og treysta
þar vppa. Sumer af þessū eru hraust
er z sterker j trun̄e/ vppa Gudz nadar
Fyrerheit. Adrer eru veyker/ og lijda
storma z storar Astrijdr af Diøflenū
z plagast j þrra Samuiskum/ vegna
margfiølda z stærdar Syndan̄a. Og
þo ad j þessū Bæklinge fyrerfarāda/
stande margar merkeliger Greiner/
sem

sem ein syndug Mañeskia ma setia j
mote stijkre Astrijdu Syndanna og
Diøfulsins z siñar eigenlegrar Sam
uisku/ þa þienar þo þsse Bæklingur
harla vel þar til/ soddan Mañeskiur
ad hughreysta/ z þm vid ad hallda/
so þær falle ecke j Mistraust z Drutl
nan. Og þar fyrer hef eg þetta An-
tidotum, hier med setia lated. Þuiad
þesser tueir Bæklingar hlioda nær
vppa hid sama efne.

Sa eilijfe z Myskunarrijke Gud/
hañ giefe oss sijna Nad/ ad vier huer
tueggia vidurkieñum/ bæde hans stra-
nga Dom og Rietlæte/ so z hans
Nad z Myskun/ Þa erũ vier
a þeim rietta Veige til ei-
lijfrar Saluhjalpar
Amen.

Þad

HAD sem Christur j sine Baráttu vid Dandan/ radlagde og skipade synum Læresueinum ad giöra/ þ sama skulũ vær huxa/ad hañ hafe oss eirnen radlagt og skipad Vaked (sagde hann) og bidied/ so ad þier falled ecke j Freistne. Med huöri- ium Ordum auglioslega oss avÿsad verdur/ j huörsu störum Haska vær erum stadder/ æ medan vier lifũ hier j Heime/ Og mz huörsu myкellre kostgiæfne og athygle oss byrie ad vakta oss fyrer Arasum vorra Ovina/ og med huöriu hellst móte þad kuñe ad skie. Þuiad med þessu Ordenu (Vaked) verdur oss ecke alleinasta vnderuÿsad / huör ad sie fiölde Ovina vorra af huörium vær daglega a allar sÿdur vmkringder erum/ helldur og so/ad vær af öllu Kappe og allre astundan vöktum oss fyrer þeim/ sem er fyrer Diöfl- enum/ Holldenu og Heimenum/ So ad þesser skadsömu og Megtugu Oviner/ yfirbuge oss ecke/ nie vtslöckue vorn litla Truarneista/ eda ad velle legge vorar Samuiskur og ræne oss

so

so þeim skijnanda Klædnadenum/ huörium Christur vor Brwdgume heþur oss sialþur skrydt og jklædt. Þui so seiger Drotten j Openberingar Bok Johañis 16. Capitula.

Sæll er sa sem vaker/ z varduetter sijn Klæde/ ad hañ gange ecke naken.

Nu er eins Christins Mans Klædnadr/ þetta tuent. 1 Riettlæted. 2 Heilagleiken.

Riettlætenu jklædest Madur þyrer Truna/ þuiad Christi Hlydne hun er Christins mans Riettlæte/ aþ þui ad hun tilreiknast þeim sem truer a Christum.

Hellagleikanum jklædest hñ þyrer Hel lagan Anda/ Þuiad þeir sem trua og riettlætast þyrer Truna/ þeim ollum giefst Heilagur Ande/ huör ad vppuekur og verkar j þeirra Hiörtum eins heilsusamar/ Heilagar Hræringar og Hugarhneigingar til gods/ so sem hañ er sialþur/ Aþ huöriu þad verdur lotsins/ad vær leggium vora Hlydne þram o þuingader/ oneydder o g godþuslega.

Þesse Klæden vill vor Himneskur Fad er ad vær varduceitum med athygle/ so ad vær verdum hier ecke blaberer me Klædþlet tei

ter af vorum Ovinum/ Diöflenum/ Heime/ num og voru eigen Hollde. En af þui þad re ecke j sialfs vallde nöckurs Mans/ad stan/ da a mote slykum ognarlegum og mættug/ um Ovinum/ þa skipar Gud oss ad bidia/so ad vær mættum þad hæglega framkuæma j Christo/ sem vær kunnum hier ecke af sialfu oss til af stad ad koma. Vered hughra/ uster (seiger hann) eg hef yferunned Heimenn. Pad hefur Johannes meint/ 1. Johan. 5. Cap. þar hann so skrifar/ Petta er Yferuinningen sem Heimenn vinnur/vor TRV. Þuiad lyka sem Christur er vor eigenlig Eign/ fyrer Truna/ eins so sigrum vier vora andliga Ovine fyrer Christi Krapt og Matt.

Fyrst/ þa vorer Ovíner astrÿda oss oaf latanlega/ þa skulum vær ætÿd bidia/ ad Christur/ Sigurvinningarennar Höfdinge/ hn virdest hia oss nalægur ad vera/ so vorer Ovíner oss ecke vndeꝛ Fætur trode. En af þui vier föllum oft og ofialldan(þuiad vo rs Hollds Veykleike/ þessa Heims/og Diöf/ ulsins Slægd er stor) þa skulu vær vmfram allt añad/ sia vid tueimur Hlutum.

Sa

J giegn

1 Sa fyrre er/ad þa vær verdum sigrad er og felldet/ þa skulum vier ecke liggia leinge j Syndeñe/ Þui þess leingur sem vær velltum oss j Syndareñar Saur/ þess torfelldligar kuñum vær þar vppur ad komast.

2 Sa añar er/ Ad þo þesser vorer Ouiñer hafe giört oss skada/og komed oss til nizlægd siñe ad veita hlydne Syndeñe leingur eñ skiemur/þa skulum vær þo j öngvan mata örvænta oss Guds Nadar. Þui þ er fyrsta Rad til Sæluhialpareñar/ ad lata af Syndeñe/ snua sier aptur til Guds syns/ Þar næst/ Ad efast ecke vm Guds Nad/ Þui ad örvænta sier Guds Nadar er sañarliga hin stærsta og mesta Glötun.

Og vppa þad/ad vær kyñum þess betur ad sneida hia þessare haskasamligre örvæntingareñar Torfæru og Glötun/ þa verdest mier naudsynligt/ ad eg setie hier fram nöckrar Ræfningar teknar vr Alldengarde Guds/þad er/vr Heilagre Ritningu/a moite þessare eitursegre Sælareñar Afstyydu sem er Aurvilnan edur Aurvænting. Og þui vil eg tala hier vm tuo hlute.

1 Fyrst/ Huad Aurvilnanen er/og huad skadlegur Hlutur þad sie ad örvænta sier Guds Nadar.

2 . J añan mata/Med huðriu mote eirn og sierhuðr skule standa a mote Aurucnt/inguñe/ so hun steype ecke yper hañ eilyþre Fyrerdæmningu og eilÿþum Andardauda.

Um þann Fyrsta Parten.

Aurutlnan edur Aurucnting(vm huðr ia vær tölum hier)er ein hrædelig Skielþing og Hrædsla j Mansins Hugskote Hiarta og Samuisku/huðr ed þa þyrst vptendrast/nær eirn kiñur og kornemur Guds Reide j giegn Syndeñe/ og verdur so vnder eins hræddur þyrer eilyþre Fyrerdæmningu/ og huxar ad hañ kuñe alldre Guds Nadar og Myskunar niotande verda:

Þau hryggeligustu Dæme þessa Epnis/ kunum vær ad sia a Cain og Judas Scharior/Þui þeir steyptust bader og suckn oþan j þeñan vellande Aurucntingareñar þytt og Forrade.

Þegar Cain kornam Guds Reide/ þa stodst hañ ecke þeñan Otta og þa Hræslu eilyþrar epterkomãde Fordæmingar/ hropade þui vpp og sagde/ Myn Synd er stærre og meire/eñ ad hü kuñe ad þyrergiepast mier.

Þegar Judas hafde nu forraded Herran Christum/þa angrade hañ þad ad sõnu/Eñ kuñe þo ecke rietteliga ad jdrast/og þui sagde hñ/Eg syndgade j þui/ ad eg forried saklaust Blod.

Af Cains Auruilnan kiemur Forherdsla og hin mesta Forsman Guds Heilagrar Kirkiu: Af Judasar Auruænting kiemur Mord og Mañdrap/Þui þegar hñ kuñe ecke leingur ad þola þann olydanliga Samuiskuñar okyrleik/þa heingde hann sig sialfur. Og so eru nu Auruæntingareñar Vphöf mióg olijk/j þessum tueimur Epterdæmum Judasar og Cains.

Auruilnanareñar Vpprune og Vpphaf j hia Cain var hræsne/og su Meining/ ad hañ kyñe med synum eigen Verkum ad þocknast Gude. Og þeir sem þess konar eru/þr hata og ofsækia sem mest þeir kuña/alla þa sem ecke vilia epterfylgia þeirra vpdicktödum Afgudadyrkönum. Huad og sa Heilage Jogañes/ 1. Johañ. 3. Med þessum Ordum merkeliga vtmælar/ þar hann seiger/ Fyrer huad slo Cain sinn Brodur j Hel? Þui hñs(þ er Cains)Verk voru vond/z hñs Brodurs riettferdug.

Þar fyrer kiemur af Cains Hræsne/ Aufund og Hatur til syns Brodurs. Hatrid sydan fæder af sier Brodurdraped/ Epter þad særer su vonda Samuiska Cains Hug og Hiarta/ so epter þann oseiganlega Samuiskunnar okyrleika/ vptendrast med hønu Auruænting vm Guds Nad. Enn sem hann forherdest j Efasemenne vm Nadena/ þa vard hann meste Guds Forakttare og Heilagrar Kirkiu Ofsoknare og Ovinur.

Þessu Dæme epterfylgia marger Tyrannar j Pauadøminenum enn nu j Dag. Og hefur so Cain smydad sier eina stora Hleckiafeste/ af mørgum Syndum og Løstum/ sem eru/ Fanyt Meining vm syna Forþienan og fullnadar Bot/ Þad annad/ Hatur j gegn synum Brodur/ Þridia/ Brodurdraped/ Fiorda Vantru/ Fimta Forherdsla/ Siøtta Guds Fyrerlitning og Heilagrar Kirkiu Ofsokn.

Þad fyrsta Vpphaf eda su fyrsta Grada til Auruæntingarennar/ j Juda Skarioth var Vantruen/ huør ad er Agirndarennar Moder. Þui huar sønn og obrigdanlig Truer/ vm Guds Fyrerheit/ þar kann Agirnden (huøria Paulus kallar Afgudadyrkan) ecke Rwm nie vidstødu neina ad hafa. Þesse sama Agrund (sem kiemr vt af Vantrunne) lock

ade Judam vm sijder til þiofnadar/ so ad hañ hnuplade alltijd og dro vnder sig nǒck-
ud aþ þui sem goder gudhrædder Meñ gaþu Herranum Christo til Vpphelldis. Hier aþ
kom og þad/ad hañ mǒglade og reiddest vid þa hañ sa ad Maria Syster Lazari vthellt-
te þeim dyrmætu Smyrslum yþer Fæturnar ä Jesu/ Johañ. 12. seigande/ Þui eru þesse
Smyrsl ecke selld þyrer þriu hundrud Pen-
inga og gieþen Fatækum? Þetta sagde hañ (seiger Gudspiallamadureñ) ecke aþ þui ad
hañ hirte vm Fatæka/ helldur aþ þui hñ var þiofur/ og haþde Fiepyngiuna/ og bar þad
sem gieþed var. Aþ þessare sinne Reide vid þa Gudhræddu Kuiñu er so smurde Jesu
Fætur þiell hann j Vnderþelle og Suikræde vid siñ Lauard/ so ad hañ þorried vm sijder
hañ sakláusa Jesum. Epter þad þiell hañ j Aurualnan/ og med seinasta j Snǒruna þar
hañ heingde sig sialþur.

So safnade nu Judas mǒrgum Syndū til samans j eitt/ sem voru þessar/ Vantru/
Agirne/ Þiofnadur/ Auþūd/ Suikræde/ Aurvænting og Mañdrap sialþs syns/ aþ huǒr-
jum ǒllum Syndum Auruilnan var eñ stær-
sta. Þui huad kañ ad vera verra/ eñ seigia nei vid þui ad Gud sie myskunsamur? Sañ-
arliga

arliga/ þad er ad ræna Gud hans æru og Dyrd. Augustinus seiger/ Huórt sem er eþa/ blanden vm Syndaña þyrergiefning/hñ ber þad aptur ad Gud sie myskunsamur/ og sa giörer Gude stora Oriett/sem óruænter sier hans Nadar/Þuiad j þui hañ orkar og gie/ tur/þa neitar hñ ad Gud haþe Kiærleikan/ Sañleikan/Almætted/a huórt eg þo (seiger Augustinus) set alla mijna Von/ Sem er a Kiærleika hans Arþleiþdar/a Sañleika hñs Fyrerheitis/a Krapt hans Endurlausnar. Og Bernhardus seiger/ Auruilnan eyker Syndernar/Auruilnan er stærre eñ allar ad rar Synder/Auruilnan er verre eñ allar ad rar Synder.

Nu setiast þar tueir Hluter ſ giegn Aur uæntinguñe/ Fyrst ein good og stödug Von til Guds/huória Madur þær aþ Guds Or/ de/þyrer Heilagan Anda. Þar næst eitt añ/ ad vont og skadsamt Ottaleyse eda Vgg/ leyse. Þad þyrra er Sælareñar Velþerd/þad seirna er Sælunne æþeulig Fordiörþun og Glötun.

Þesse göda og stödtuga Von / er örugg epter bid eilyþs Lyþs/og eilyþrar Farsæll/ dar þyrer Christum/huórn Madur medtek/ ur og ödlast med Truñe. Þar þuert a mote

þa er þad Vonda / og skadliga Oggleyse/ nær Maduren leikur sier ad Syndenñ/ þess vegna/ad hñ veit ad Gud er myskunsamur. Eñ þad er ecke añad/eñ ad þorsma Gud og þottroda Christi dyrmæta Blod vnder Fot- um sier? Þui ecke vthellte hañ synu Bless- ada Blode a Krossins Galga til þess/ad þu skylldir ana þram j þynu Lausiæte/Agirnd/ Þioþnade/og Olbwd vid Naungan/ og öd- rum Syndum/ helldur ad þu skylldir lata aþ Syndonum/ og epterþylgia Riettlætenu. Slykt þa aþrædur oss sa vyse Syrach j syn- um 1. Cap. ad þylgia þram þessu skadsa- ma Oggleyse/seigande/ Nura þu ecke/ Eg hefe þo meir syndgad/ z mig hef- ur ecke neitt hent/ Þuiad Gud er þol- enmodur/ eñ þo mun hañ þig ecke o- hegndan lata/ z vert ecke vgglaus þo ad þynar Synder sieu þier nu eñ ecke hegndar/ ad þu þar fyrer jafnan fra mar meir villder Synder drygia. Nu- ra og ei/ Miøg er Gud Myskunsam ur/ Ecke mun hann a mier hefna þo

eg syndge so myked sem eg vil. Og hñ
leggr þ til/ þui þu skuler ecke so seigia/ Þui
(seiger hañ) hañ kañ so snarliga ad
verda reidur/ sem hañ er nadugur/ og
hans Reide yfer Ogudrækum hefur
onguan Enda. Lÿka sm̃ þsse vÿse Mañ
Syrach vill ecke j þessum Ordum/ ad nöckur
skule efablanden vera vm Guds Nad og
siña Synda fyrergiefning/ So vill hann og
ecke helldur/ ad nöckur skule vanbruka Gudz
Myskunsemle/ til ad falla wr añare Synd j
adra. Og vegna þssa setr hñ strax hia þssũ
Ordũ eitt gott og nytsamlegt Rad og seiger
Drag þu ecke vndan ad snua þier til
Drottins/ og skiot þu þui ecke fra ei-
num Deige til annars. Þar fyrer skal
huör og eirn fordast þetta haskasamliga
Anduaraleyse/ huört so afuega leider og for
darfar Sælena. Einen (seiger hiñ Heilage
Augustinus) lattu ei þ hrædeliga Ottaleyse
rada ofMyklu vid þig/ þui þta tuent myr-
der Sælena/ sem er Vantruen og röng Von/
edur Auruilnanen og Oftrausted.

Vm añan Parten.

Vm Jdranena talar Augustinus merkeliga og vel/ þar hañ seiger/ Huad sm̄ þu giører/ og huørsu storar Synder þu dryger/ þa ertu eñ nu j þessu Lijfe/ huadan Gud munde med øllu kippa þier ef hañ villde ecke lækna þig. Enn sa sem radlagde þier (j þui hañ kallade þig) ad þu skylldir ecke fra sier vijkia/ hañ eñ same kallar eñ (j þui hañ hlijfer þier) ad þu skuler aptur til sijn snua þar fyrer skal Madur vissseliga so þeinkia/ ad huørsu leinge sem eirn hann lifer j sinne Synd/ og huørsu storkostlega sem hñ hefur syndgad og modgad Gud/ þa tekst hañ samt til Nadar aptur/ ef hañ jñflyr med saññre Jdran til Gudz Myskunar/ Af þui ad Nádan er langt vm stærre enn Synden/ huørsu stor/ margfølld og slæm sem hun er þo j sialfre sier.

Gud hefur og ecke þocknan a nockurs syndugs Mans Dauda/ helldur ad hñ burt snue sier fra sijnu Ranglæte/ og life. Guds Son seiger/ Luc. 5. Eg er ecke komen

ad kalla Riettlata/ helldur Synduga til jdranar/ Item/ Matth. 11. Komed til mijn aller þier sem erfided z þunga erud hladner/ eg vil endurnæra ydr.

Þessu samhliodar þad Drotten talade fyrer Spamanñsins Muñ Ezech. 18. seigande/ Nær sa hiñ Ogudlige j burt snyr sier fra øllum sijnum Syndum og giører vel z riettuñslega/ þa skal hñ lifa eñ ecke deyia. Allar hans Misgiørder sem hñ hefur giørt skulu ecke j Miñe verda festar. Og Esa. 45. Eg em hañ/ Eg em hañ sem afmaer þijnar Illgiørder miña vegna/ og hugleide ecke þijnar Synder framar meir.

Þegar vor Herra og Lausnare Jesus Christus kiende oss ad bidia þa gaf hañ oss eitt kröptgut Rad og öruggua Lækning vid Vantruñe.

1 Þui fyrst/ þar hañ ski par oss ad kalla Gud vorn Födur/ þa vill hañ ad vær skulū medkieña/ ad hañ hefur eitt Födurligt Hiarta til vor/ eins og hañ sa sem er riettur Fa-

J giegn
der/ og huórs riett Börn vier erum. Nu fyrst eingen Sonur (sa ed aluarliga snyr sier fra sijnum Jllgiórdum) kan eda þarf efa samur ad vera/ um sijns Fódurs Goduilld vid sig. Þa skulum vær og ecke helldur efablandner vera um vors Naduga Himneska Födurs Giæsku og Millde. Þesse Guds Födurs Hiartans Godgirne vid sierhuórn Syndara sem jdrast/ hun vtmálast agiætliga j Epterlijkingunne um þann fortapada Son Luc. 15: Og David seiger/ 103. Psalm.

Lijka sem þad Faderen er Børnonum lijknsamur/ Eins þa er Drotten myst unsamur vid þa sem hañ ottast.

2 Þar næst skipar Christur oss j vorre Bæn ad seigia/ **Fyrergief þu oss vorar skullder.** Huad hann hefde sañarliga ecke giört/ hefde hann ecke viliad fyrergiefa oss Syndernar. Og þui seiger Augustinus so/ Huar fyrer skyllde Christur hafa kient oss ad bidia so j vorre Bæn/ fyrergief oss vorar Skullder? Nema til þess ad hañ audsyne ad hann er/ og vill vera viss og abrigdull j sinne Myskunseme/ huór ecke vill j nóckurn mata/ ad vær þreytunst a þessare Bæn nie legg'

leggium hana nidur.

3 Hier ad auk skipar hann og bydur/ad vær skulum seigia/ Frelsa oss fra Illu. Þar fyrer vill hann sannlega frelsa oss/ so framt vær flyium jnn fyrer hans Nadarstol/ med sannre jdran.

Þetta læt eg so stuttliga vera sagt vm þa almenneliga Lækningena/ mote huörre sem hellst Synd/ huörsu stor eda andstygge-lig sem hun kann ad vera/huört helldur sem hun hefur skied af vondum Vilia/ eda af Natturunnar Veykleika/vitande eda ovitande

Enn af þui þar finnast ymisleg Tilfelle og Efne til Aurvæntingarennar/ Hia sum-um Monnum / stundum þessar sem nu er vm talad/stundum adrar/þa vil eg j þessu Efne epterfylgia forsoktum Læknörum/sem kapp kosta þad fyrst/ad vtdrijfa Sôk og Efne til huörrar Sottar sem fyrer þa kiemr/ Og vil eg þui fyrst yferfara og ransaka huör ad sie Sôk og Efne til Auruæntingarennar/og set-ia so þar j mot Lækningar af Guds Orde. Vppa þad ad huör og ein reykttruud Mann-eskia mætte hughreystast og styrkiast/m3 stöd-ugre Von vm Guds Naad og Myskun/ og yferbuga so þa skadsömu Sælarennar Ustry-du sem er Aurvilnanen.

J gegn

Nu virdest mier sem þar sieu sex Saker + Tilefne/ til allrar Aurvilnunar og Efasemdar.

1 Su Fyrsta er stærd og herfeleg Andstygd Syndarennar.

2 Önnur/ ad vita ecke Guds Vilia.

3 Þridia / su Meining eda Nuxan/ad Gud hn̄ hafe vtualed sier nøckra sierliga fram̄ fyrer adra/ Edur so/ huørt Madur sie vtualen til eilijfs Lijfs/ edur ecke.

4 Fiorda/ Su Meining z sa þancke Nuørt Madz hafe drygt Synd j mote Heiløgnm Anda/ eda ecke.

5 Fimta/ Su stora Eymd z Nørmung/ s̄ Men̄ plaagast med oaflatanliga j þessum Heime.

6 Su siøtta er/ þa Madz hefz leinge leiged z vellt sier j Syndenne.

Nær þesse Tilefne til Aurvæntingaren̄ ar afsnijdast og burt takast/ þa læknast so Veyk-

Veykruade hægliga.

Vm þa þyrstu Søkena til Jruæntingarennar.

Fyrsta Sök og Efne til Auruæntíng, archar (sem eg framsette) er þeirrar Synd ar Vöxtur og Vidurstygd sem sierhuör veit sig drygt haþa/ med huörtu hañ heþur aud, synt/ þad hañ er ecke Guds Þienare/ helldur Syndarennar og Diöþulsins Þræll og Þy. Þui huør Syndena giører (seiger Christus Johañ. 8.) Hañ er Syndareñar Þræll. Nu er Syndarennar Þion Diöþulsins Þræll/ og veiter hönum Hlydne Styrk og Adstod/ huör ed alla sijna Lyst og Vnad, semd heþur aþ Syndonum og j Syndönum/ Bude til vanæru og motþroinar og sman, ar/ Ap huörtu auglioft er/ huad slægur vid, urstyggeligur/ og olydanligur Hlutr ad Synden sie. Þuiad allar Skiepnur kuñu ecke m3 allre sine Forþienustu og Formeigan fullar Bætur ad gialllda þyrer þa allra minstu Synd sem til var/ auk helldur þyrer allar.

Huad skal þa sa giöra til/ sem veit m3 sialþum sier ad hañ er sekur j so obæreligre Synda

Syndabyrde? Hañ ſkal ganga jnn j Allden-garden (þad er) Jnn j Guds Helgedom/ og eita ſier þar epter Lækningu/ mote þeſſare Eyaſeme og Vantru/ ſem kiemur af Synd-areñar Andſtygd. Enn þeſſe Guds Allden-gardur eda Helgedomur/ er ecke annad enn Guds Kirkia og Söþnudur/ j huörū Guds Ord predikaſt/ huar ed fram fyrer oſſ ſetter verda ſex Hluter/ j Samlykingum. Og huör Samlyking ſñe helldur j ſier kröptuga Lækning/ vid þeſſare Aurnæntingareñar aſtrydu ſem kiemur af edurſögdum Syndanna vexte og Andſtygd.

Þeſſer eru þeir Hluter ſem ſamanuegaſt meiga ſyn a millum

1 Synden z Guds Nad.

2 Mañſins Eymd z Guds Myſkunſeme.

3 Skullden z Borgunen.

4 Adam z Chriſtur.

5 Ovinſkapuren z Forlykunen.

6 Sotten og Lækningen/ Eda ſa Siuke og Grædaren.

J þeſſu

J þessum sex Hlutum er athugandi og adgiætandi/huør parturen j samjöfnun ene sie styrkuare og kröptugre. Item/huør ad sie ostyrkuare og kraptarmiñe.

I.

Fyrst skal Madur saman bera Syndena vid Gudz Nad. Lat nu so vera/ ad þynar Synder sie j sialfum sier hrædeligar og an styggeligar/eff þu samlyker þeim vid añara Maña Synder/huørtar (kañ skie) virdast ad stærd og Mæler liettare/þærre og smærre eñ þynar eru/Þo skal þad vera langt fra/ ad þær yfergnæfe Guds Nad huør ad Stærd og Mæler er stærre og meire eñ Synden/ Ja huør ed yfergnæfer allar Verallđarennar Synder. Þar fyrer er þyn Synd j önguan mata kröptugre til Fyrerdæmingarenñar/eñ Guds Nad og Myskun er til Saaluhialparenñar. Syndga þu alldrei so storkostliga/ad þu hyker ad allar Verallđarennar Synder (auk helldur þynar) mune stærre vera enn Guds Nad. Tru þu Heilögum Anda/sem so talar fyrer Muñ S. Pals/ Rom. 5. Huar hañ medal annara Greina setur fram þesse Gullvægu Ord/sem ættu ad varduejtast jnst j huørs Mans Hiarta/ Huar Synden

yfergnæfer(seiger hañ)þar yfergnæ=fer Naden enn myklu framar. Guds Nad hun yfergnæfer med oseiganligū hætte Syndena. Og S. Pall talar þar ecke vm eins Mans Synd/helldur vm allar Verall=darennar Synder. Nu fyrst ad Naden er meire og stærre/eñ Veralldareñar Synder(so sem hun og er/og sa Heilage Ande vottar) þui skyllde hun ecke þa yfergnæfa þyna Sy=nd/þo hun se mykel og andstyggelig?.

J þessū stad merker þetta Ord/NAD/ Guds reidubuna Vingan/Hylle og Goduilld og Myskun/ med huórru ad allar Synder/ þess sem snyr sier j fra synum Jllgiórdum til Guds fyrer Truna a Christum/ afmæst og ad ónguð verda. Þui Gud Fader hefur alla þa sem sig leidrietta Hiartanliga kiær=ra j synum kiæra elskulega Syne. Þar fyr=er kañ Synden alldrei vera so mykel/ad Nad en(af huórre ad Gud fyrergiefur oss vorar Synder fyrer Dauda sijns Sonar/og til re=iknar oss hans Riettlæte) sie ecke langt vm nógligre og meire/So ad hun kañ alldrei in= nóckru mote sigrast af Syndeñe. Þeñan Syn dareñar og Guds Nadar Samiófnud/ skal huór Christen Madur setia j mote Auruæt=

ingunne/ eins og eirn örugguan Skiölld og þá bestu Bryniu.

Þar þyrer nær sem hellst Syndarennar Vöxtur og Andstygd vill koma þier til ad mistreysta/ þa sia þu so þyrer/ad þu vœner ecke Heilagan Anda Lyge/sem talade þyrer Muñ hins Heilaga Pals. Helldur tru þu stöduglega j þijnu Hiarta/ ad han sie Sañleikuren/og vert so j allan mata viss og öruggur þar vppa/ad Naden er langtum megtugre eñ þijn Synd er/til huörrar Nadar eþ þu villt jñþlyia med sañre jdran/þa verdur þu Saluholpen og þarsæll ad eiliþu.

II.

J añan mata skal Madur vega saman Mannsins Eymd og Guds Myskunseme. Mañsins Eymd og Vesölld er riett Hegning arstraþþ þyrer Syndena. Þuiad strax sem Naden aþmaer Syndena so minkar Straþþed/huört ad er Mañsins Eymd og Vesölld. Þar þyrer/ þo ad Motlæted sie myked og þungt/þa er þad þo j önguan mata stærra eñ Guds Myskunseme. Þuiad þyrst Guds Myskunseme yþergnæþer öll hans Handauerk/ þa er þad omöguligt ad hun yþervinñest aþ Mannsins Eymdum. Þui so er þad

J giegn
ſkripad/ j þeim 145. pſalm. Drotten er øllum nadugur/ z hans Myſkunſeme er yfer øllum hans Verkum. Til þeſſarar ſinnar omxleligrar Myſkunar lockaſt hañ þyrſt aþ þui ad hñ ſier vora Eymd og Hörmung/ Þar næſt aþ þeim Kiærleika er hañ heþur til Mañkynſins/ ſo ſem til ſiñar vegliguſtu Skiepnu/ ſem ſköpud er epter hiñs eigen Mynd.

Vm þñan Gudz kiærleeka vid Mañligtkynber vor Herra ſialþr vitnisburd hia Joh. 3. Þar hañ ſeiger/ So elſkade Gud Heimen/ ad hñ gaf wt ſiñ eingieten Son/ til þeſſ/ ad aller þeir ſem a hañ trua fyrerfareſt ecke/ helldur ad þeir hafe eiliijft Lijf. Og vegna þeſſa/ þa eyder Guds Myſkunſeme (huör ad þram̄ þlytur aþ eiñum breñanda Kiærleika/ þyrer verdſkulldan/ Dauda og Pijnu Jeſu Chriſti) öllum Mañaña Eymdum (huörra Eymda endalok er Fyrerdæmningen) eþ Meñ med ſañre Jdtan ſnua ſier til Guds.

Eñ alla adra/ Þ er/ þa Vantruödu ſkal eiliiþ Guds Reide þortæra/ ecke ad eins vegna

na Syndanna sem þeir haſa drygt a mote Guds Lögum/Helldur og so(Ja longt vm helldur) vegna þess ad þeir haſa ſorsmaat þa Lækningena sem Euangelium bydur þr. am einum og sierhuórium/almenneliga/ æn Mañgreinar alits.

Enn vm Guds Myskunseme huór ed meira Orkar/og kröptugre er (sem aadur er sagt)eñ öll vor Vesölld/þa er naudsynligt/ ad vootþesta/ þessar Greiner/ psalm. 33. Jørden er full aþ Myskunseme Drottins/ Psalm. 130. Hia Drottne er Myskunseme/og j hia honum er nog Endurlausn. Psalm. 103. Drotten er Lijknarfullr z Myskunsamur/ Polenmodur og harla Godgiarn/ hañ er ei alla tijma bystur/z reidest ecke eilijflega/ Hañ breyter ecke vid oss epter vorum Syndum/og endurgielldur oss ecke epter vorum Misgiørningum. Þuiad so hatt sem þad Himiñen er vpp yfer Jørduñe/þa lætur hañ sijna Myskunseme vera yfer þeim sem hañ

oſtaſt. So ſtærre ſem þad Auſtrid er Veſtrenu/ ſo lætr hn̄ vorar Miſgiør der oſſ ſiærlægar verda. Lyka ſem þ Faderen er Bornonum Lyknſamur/ eins þa er Drottenn Myſkunſamr vid þa ſem han̄ ottaſt. Til þeſſa vil eg ſetia þa hugguunarſömuſtu Grein ſem er hia Eſ. 49. Huǒr ſo hliodar. Nuort kan̄ nock ud Moder enad forgleyma ſijnu Barne/ ſo hun ſiae ecke aumur a Afkuæme ſijns Kuidar? Og þo hun forgleyme þui/ þa vil eg þo ecke þier þorgleyma ſeiger Drottenn.

Auguſtini Grein er og ein agiætliga ſta vm þetta Efne. Cain ſeiger/ Myn Synd er ſtærre/ en̄ hun kun̄e ad þyrergiefaſt mier. Þu lygur Cain (ſeiger Auguſtinus) Þui Guds Myſkunſeme er meire z ſtærre en̄ allra Synda Eymd z Andſtygd.

Fulgentius talar og agiætliga hier vm ſeigande/ Gud er ſo Myſkunſamur og

godur/sem hañ er oendanlegur/og oviñanligur. Þar fyrer kañ huorke su oviñanliga Guds Godgirnd ad yferbugast/nie su oendanliga Myskunseme nockurn tijma ad þriota. Þuiad/ eins og hañ kann med sijnu Riettlæte ad fordæma þañ sem snyst a sijn eigen Rad z syndgar/so kañ hañ mz siñe Myskunseme Sæluholpen ad giora þann sem hönum hlyder/ og jdrast Syndanna.

Basilius magnus/ setur vöxt Guds Myskunsemda/mote Syndareñar stærd/ og margfiölda Guds Myskunsemda j mote Syndaña margfiölda. Ef þu kant nu ad virda Guds Myskun fyrer þier z telia allar Synder/ Sie/ þa mattu oruænta þier Nadareñar.

Til þessa margfiölda Gudlegrar Myskunsemdar/skal sa flyia sem hugar vm Andlegð og Oþocka siñar Syndar/og seigia so/ Myskuna mier Gud epter mijkillre

Myskun pinne/ og epter fiølda pinna Myskunsemda/ af mæ pu jllgiørd mi na. Pui ef pu villt epter jllskum sia/ z vor Afbrot ad minast a/ Herra huør kan pad lyda? En po margar Synder med oss sie/ meire er nææd hia Drottne/ Hñ dregur ei sijna Hialp j hlie/ So hun alldrei oss protne.

Hingad hlyder og pesse S. Augustini Grein er so hliodar/ Huør sem vill fridmælast vid Gud/ hann skal ecke ottast sijnar Jllgiørder/ helldur ganga diarflega fram/ trua ad Gud sie nadugur og lyknsamur/ og lata af sijnu vondu Framferde z giøra puilijkt ei optar/ Hañ skal z ecke feigia j Hiarta sijnu/ su Synd kañ mier ecke ad fyrergiefast

III.

J pridia mata skulum vier/ vega saman Skullldena vid Fullnadarbotena. Porar Synder nefnast j Epterlijkingu Skullder.

Þuiad eins og skulldernar j Veralldligum Lögum/þreyngia einñ añad huört til borgunareñar/eda til Hegningareñar. So þreyngia Syndernar andliga oss annad huört til fulls Bitalings/eda til eilyfrar Hegningar/ og Strafps. Þuiad vorar Synder giöra oss so skulldug a fyrer Guds Domstole/ ad þar er eingen Von til/ad vær ödlunst Nad eda Fyrergiefning/nema þar gialldest fyrer vorar fullar Skullder/full Bot og Bitaling.

Þesse fullnadar Bootena/er vors Herra Jesu Christi Pijna og Daude/so sem þesser epterfylgande Vitnisburder vtuijsa/Rom. 4. Hañ er fyrer vorar Synder ofurselldur/ z fyrer vors Riettlætis saker vppuaktur. Johañ. 1. Sia Guds Lamb sem burt tekur Veralldareñar Synder/1 Timoth. 2. Þar er eirn Gud z Medalgangare Guds og Mañ a/sm̃ er sa Madureñ Jesus Christus/huør sialfan sig hefur vtgiefed fyrer alla til Endurlausnar. Rom. 3. Aller saman eru þeir syndugier/ og þeim er

skorfur a þeirre Nrosan sem þeir æfftu a Gude ad hafa/ z verda so wtaf hũs Nad æn Verdskulldunar riettlæter/ fyrer þa Endurlausn sem orden er fyrer Jesum Christum/ Huørn Gud skickade til Forlijkũar mans/ fyrer Truna/ j hans Blode/ 1. Johañ. 1. Jesu Christi Gudz Sonar Blod þ hrein sar oss af øllum vorum Syndũ. Joh. 2. Hann er Forlijkunẽ fyrer vorar Synder/ z ecke alleinasta fyrer vorar helldur og so fyrer allar Veralldareñar Synder.

So hefur þu nu heyrt/ huør vor skulld sie/ og huør ad er vor Borgun og fullnadar Boot. Nu vilium vær saman vega þetta/ so ad vær kyñum þess auglioslegar ad sia/ huørt ad Synden sie kroptugre til Fyrerdæmningareñar/ helldur eñ Christi Guds Sonar fullnadar Boot til Saluhialpareñar.

Huørsu kroptug ad Synden sie/ þ auglyser allrar Veralldareñar daglig Reynsla/ þuiad Syndareñar Lögmal hlijfer önguñ/ huer/

huórke þeim Volldugu nie Vÿsu/ Rÿku eda Fátæku/ Mañe eda Konu/ Vngum eda Gömlum/ Löndum eda Lydū/ Helldur þiaer eirn og sierhuórn med ymisligum Motgange og Eymdum/ og straffar vm sÿder/ ecke alleinasta med Lÿkamlegum Dauda/ helldur og jafnuel med eilÿfre Fyrerdæmningu og eilÿfre Pÿnu/ alla þa sem ecke giallda fullar Bætur fyrer sig.

Soddan er nu vor skulld/ og þañen straffar Syndareñar Lögmaal alla þa sem ecke borga syna Skulld. Eñ þo samt sem adr Huörsu skadsamleg/ huörsu ognarleg/ huörsu stor sem hun er/ þa er hun þo endanlig og kañ vt ad slettast og ad önguo ad giörast/ Þinad/ Fiörkauped Guds Sonar/ er langt um kröptugra ad sÿnu leite til/ af dyrdleika sÿnum og Giæsku/ eñ skullden af siñe Vonsku. Þad er og langt vm kröptugra til ad frelsa/ eñ Skullden er til ad fordæma. Þad er og langtum kröptugra til Sæluhiálpar/ eñ Skullden er til Fortöpunar. Eg veit fyrer vÿst (seiger hiñ Heilage Bernhardus) ad Jesu Daude hañ er langt um Mattugre til þess goda/ eñ vorar

J giegn

Synder eru til þess Vonda/ Þui sc:
Þuiad fullnadar Booten er oendan-
lig og omælelig/ eñ Skullden er end-
anleg og mælande.

Nu kantu ad seigia/ Huörnen kañ eins
Mans Daude ad vera Fullnægia og Boot/
þyrer so margar Synder sem j allre Veröll
deñe eru giördar? Er ecke hans Daude end-
anligur? Er hañ ecke stundligur? Er hann
ecke vmliden? Andsuar. Eg medkieñe/ At
þad var ecke nema eins Mans Daude/ Eg
medkieñe og so þad/ad hañ var stundligur/
og er vmliden. Þuiad (sem Pælus seiger)
hann deyr ecke þramar meir. Þo samt er sa
endanlige Dauden/ein oendanlig þullnadar
Boot/og eins oendanligs Mættar og Kra-
ptar/Þui þad er ecke þess Mans Daude sem
ad er einþalldur Madur/so sem vier erum/
Helldur þess Mans Daude sem var sannur
Gud. Þuiad Gud og Madur Jesus Christ-
us er daudur/ þo j þre Natturu/ sem tuñe
ad deyia.

Uþ þessu kiemur þad/ad Dyrdleike/Ve-
rd og Kraptur Daudans Christi er oendan-
ligur/ og er noglig þullnadar Boot þyrer
allar

allar Veralldarenar Synder. Þuiad þ sem-
de vel Guds Riettlæte/ad so sem eirn Mad
ur Syndgade/og felldе Synd og Sekt a hen
dur øllum synum Epterkomendum/So skyll
de og eirn Madur borga/ og fullar Bætur
gialllda fyrer allar Veralldarennar Synder
epter Ritningarennar Hliodan. Nu aþ þui
ad su minsta Synd/mætte sier meir/enn ad
allar Skiepnur kynne hana ad yferbuga/ eda
fyrer hana fullnægiu ad giøra/þa hlaut sa
sem Broted skyllde bæta/ad vera eirn sañur
Gud/og eirn sañur Madur/Vppa þad hañ
framkuæmde so mykid sem Gud/ og ad hañ
skylldadest til þess/eins og sa/er þar til-væ
re skickadur j staden allrar Veralldarennar.
Þar fyrer/Þo ad þesse Madur Jesus Chri-
stus/hañ sie ecke nema einu siñe daudur/ þa
er þo sa Daude eilyflega kroptugur/ til ad
giøra alla þa Saluhiolpna/sem med sannre
Jdran jñfylia til Guds. Hebr. 10. Med
eirnre Offran hefur hann ad eilyfu
fullkomna giørt þa sem helgader ver-
da. Item/Vier erum Helgader fyrer
Fornfæring Lykamans Jesu Christi/
einu siñe skiedna. Item/Þesse forn-
fær-

færde eina Forn þyrer Syndernar/ſu
ſem eilijfleg a duger/ ⁊ ſitur nu til hæg
re Handar Guds. Item/ Chriſtur
birteſt nu ȷ endalok Veralldarenner/
eitt ſiñ/ fyrer ſijna eigenliga Fornfær
ing/til burt toku Syndareñar.

Ap þſſu öllu tekr Poſtulen vm ſider ſod-
dan Huggũ og Trauſt/ȷ þm 10. Og ſeiger/
Fyrſt vær høfum nu þad Trauſt til
jñgøngu ȷ hid Heilaga/fyrer Bloded
Jeſu/þa latum oſſ þar ad ganga med
ſañarligu Hiarta/ og algiørfugleik
Truareñar/yferdreyfder ȷ vorũ Hiør
tum/og vidſkilder vid vonda Samui-
ſku/og þuegner ȷ Lijkama/med hreinu
Vatne/ og latum oſſ faſtliga hallda
vidurkieñingu Vonareñar/og øruæn-
tum eige/ þui hann er Tryggur ſem
heñe hefur fyrerheited.

Fyrſt þa ſo er/ad Forlijkunen og Full-
nadargiörden þyrer vorar Synder/er langt

vm stærre og kröptugre til ad lýsga/helldur eñ Sekten og Skullden er til ad deyda/ þa skal eingen öruænta sier vegna margþiöl/da og stærdar siña Synda/helldur med sañe Jdran/og Syndaña þrahuarþe/flyia jnn fyrer Nadarstolen Guds/fyrer Truna a Jesum Christum. Pÿnu z Dauda Drottins(seiger Bernhardus)helld eg vÿst Teikn og Merke vm Syndaña fyrergiefning. Þui Rødden hans Blods/er langt vm sterkare eñ Abels Blodz Raust/z hropar þar fyrer allra Synda fyrergiefning j Hiørtum þra Vtuøldu/ Þui hañ er giefen j Daudan fyrer vorra Synda skulld. Eg er og vefadur (seiger hañ) j þui/ ad hans Daude mune megna og krapta meir til hins goda/ enn vorar Synder til hins Vonda.

IIII.

J fiörda mata skulum vier saman bera Adam og Christum/huad og Paulus giörer

Cor.

J giegn
1. Corinth. 15. Cap. Þar hann so seiger.
Dauden kom fyrer eirn Mañ/ ⁊ fyrer eirn Mañ kom Vprisa Framlidinna. Og lÿka sem þeir dou aller fyrer Adam/ so verda ⁊ þeir aller lÿfgader fyrer Christum.

Hier setur Paalus huörn j mote ödrum Adam og Christum/ so sem tuo gagnstadlir Hlute/ huörier og eirnen gagnstædar verkaner af sier leida. Þuiad lyka so sem Dauden kom yfer alla Meñ/ fyrer þann syndvga Adam/ so kom og Lyfed/ fyrer þañ riettlatа Christum yfer alla þa er a hánn trua. Og Rom. 5. Cap. seiger eñ aptur Paalus/ Lÿka so sem fyrer eins Mans (þad er Adams) Ohlydne/ eru marger synduger ordner/ So verda og fyrer eins Mans (þad er Christi) Hlydne marger Riettlater. Item/ Ef marger eru dauder fyrer saker eins Mans Syndar/ þa gnæfer þo myklu meir Guds Nad ⁊ Gæfa yfer fleirum/ fyrer eins

Mans

Mans Nad/Jesu Christi.

Nu veit þad huør og eirn riettchristen Madr/ ad Christur Gud og Madr er lang/ tū kröptugre til ad lyfga/eñ Adam er til ad deyda. Þar fyrer/ Huør sem örnænter sier Guds Nadar/ þo hañ sie hiñ meste Glæpa/ madur/sa hiñ same suiuirder Christum/set/ ur sig vpp j mote hönum/og giörer miña vr hönum eñ vr Adam/ eins og Christur være ecke mættugre til ad giöra Meñ saluholp/ na/eñ Adam var til ad giöra þa synduga.

V.

J fimta máta skulum vær samanuega Ovinskapen og Forlykuena/ Vm huad Paul/ us so skrifar til Rom. 5. Cap. Ef vier eruim vid Gud forlykter/ fyrer hans Sonar Dauda/þa vier vorum eñ O/ viner/ Myklum mun meir verdū vier nu frelsader fyrer hans Lyf/sem for/ lykter erum. J þessum Ordū/setur Paul/ us huørt a mote ödru/fyrst Ovinskapen og Forlykanena/sijdan Afl og Matt Daudans Christi/og Krapt hans Lyfs. Vmad Da/ uden Christi hañ vellour þui/ad vier kom/ nst

ust j sætt vid Gud/ eñ Lijþed Christi verkar
þad/ad vier verdum sæluholpner.

Þetta Mælltæke hins H. Pæls kallar
Augustinus Neruopn og Nerskrwda/
Med huöriu Ovinuren sigrast/og eirn oraſk
anligan Hialm/þyrer huörium ſa hötþar til
Baka aptur/sem med margþalldligū Freist
ingum og Motgange kapkostar ad koma oss
til ad hapa eþa a vorre Saluhialp.

VI.

J siötta mata skulum vær jaþna sam
an Siukdomenum vorum/vid Lækningena/
Eda þeim Siuka vid Græðarann.

Vor Himneskur Herra hann nepner sig
sialþan eirn Grædara/ og kallar alla Siuka
til syn/ og bydur þeim pram sijna Hialp/
Matth. 11. Komed til mijn(seiger hñ)
aller þier sem erfided og Þunga erud
hladner/eg vil endurnæra ydur. Þetta
skilde David vel/ þegar hañ sagde so/j syn
um 103. psalm. seigande/. Lof seig þu
Drottne Ond mijn/ z allt huad med
mier er/hñs Heilogu Nafne/Lof seig
þu Drottne Sala mijn/og forgleym
eckr

ecke øllu þui Godu sem hn̄ hefr giørt
þier. Nuør ed fyrergiefur þier allar
þīnar Synder/og græder allar þīnar
Meinsemder. Nuør ad frelsar þitt
Lijf vt af Fordiørfuneñe/ og krynet
þig med Millde z Myskunseme.

Fyrst. þad/ ad Christur vor Græðare er Guds Vijsdomur/þa kan̄ hn̄ ad lækna allra handa Sottarþerle/ So sem og Fulgentius han̄ endanliga alyktar og seiger/ Sie han̄ eirn þorsoktur Græðare/ so kann han̄ ad græda allar þīnar Meinsemder/ Sie vor Gud Myskunsamur/ so kann han̄ ad fyrergiefa allar Synder/ Þui ad su Godgirnd er ecke algiørd/ sem ecke yfervinnur alla Vondsku/ Þad er z ecke algiørdur Lækner/ sem ecke kan̄ øll Mein ad græda. Ap. þui Ritningen seiger/ i Spekeñar Bok/ 7. Ranglæted yfervinñz alldrei Spekena / Huad þurþum vær þa ad huxa/ad ein eða ōñur Synd kuñe oss ecke ad þyrergiefast/þyrst Drotten er lijkn

samur öllu voru Ranglæte? Eda til huörs atlum vær/ ad su eda su Misgiörd munę ecke kuña ad grædast/ þyrst Drotten græder öll vor Mein? Þar þyrer skal eingen stet öruænta Grædarans/og liggia samt j sinum Veykleika/Eingeñ skal hallda Guds Mysk unseme so auduirdeliga/ ad hañ þurþe þess vegna ad örmegnast vnder sijnū Syndum.

Postulen seiger Rom. 5. Christz do fyrer oss þa þegar vær vorū synduger Og Grædareñ seiger sialfr / Matth. 9. Eg er eige komen ad kalla Rietts lata/ħ elldur Synduga til Jdranar/ Item j þm 18. Cap. Mansins So nur er komen ad frelsa huad fortapad var.

Þar þyrer kañ huör ein Synd ad læknast huörsu stor sem hun er/þegar Christur leggur siñ Græþingur þar vid. Og skal þui hiñ Siuke leita hans og bidia hann/so sem Esaias radleggur/j. 55. Capitula seigande/ Leited Drottins a medan hañ er nalægur. Sa hiñ Ogudlige/late af sij-

num

num vonda Veige/ og Illuirken ap sine Nuxan/ z snue sier til Drottins/ þa mun hañ miyskuna hønum/og til Guds vors/þuiad j hia hønū er mīk-el Fyrergiefning. So yfergiefe nu sa Ogudlige,siñ Veg/ med huørium hñ syndgar/sa Ranglate afleggie siñ nar Nuxaner med huøriū hañ øruæn ter sier Syndaña fyrergiefningar/og snue sier til Drottins/epter Prophet-ans Ordum/ þuiad hia Drottne er nøg Myskunseme.

A þeñan margbłslðan Guds Myskuñ semda/vantar ecke̅rt/j huøriū ad er Almatt ug Myskunseme og myskunsamlegt Almæt te. Og þar byrer skyllde sa Synduge epter, bylgia Dæme hins Heilaga Dauids/þar hñ se bidur psalm. 6. Myskuna þu mier Drotten/þuiad eg em veykur/ Lækna þu mig Drotten/ þuiad mijñ Bein eru skielfd. So sem hañ villde seigia/Eg er veykur og sukr/eñ þu ert Læknaren/Þar

byrer lækna mig/eg sem nu epter þiñe skip/
an bly til þyn. Og enn j ödrum stad seiger
hañ/ psalm. 51. Myskūa þu mier Gud
epter mijkellre Myskun þiñe/ z epter
fiölda Myskunsemda þinna afma þu
mitt Ranglæte. Þad er/ Drottenn Gud/
Eg bid vm þyna myklu Myskunseme/ þui
eg þiñ og fornem myna Eymd/ Eg bid vm
þinn kröptuga Læknisdom/ j mote mynum
storum Raunum/ Eg bid vm margbiölda
þiña Myskunsemda/ mote margbiölda miñe
Synda/ Þu læknar sundurknosada j Hiart
anu/og bindur vm þeirra Saar/ Psal: 147.
Þu ert øllum Nadugur/ z þyn Myst
unseme er yfer øllum þynum Nanda-
uerkum/ Psalm. 145. Hier til vil eg
setia Augustini Grein/ af þm 102. Psalm.
so hliodande. Eingen Saar eru þau
ad sa Almattuge Eilyfe Læknaren
kuñe ecke ad græda/ Alleinasta gief
þu þig hønum j Valld/og forsma þu
ecke hans Læknis Hendur/ hann veit
sialfur huad huøriu hæfer/ og þui

skalltu

skalltu ecke ad eins glediast vid/ nær hn̄ græder þig/helldur z jafnvel nær hañ særer þig.

Þessa sex Lute sem so eru nu samañ borner huór vid añañ/ þa skulum vær ætyd hugfesta/ so opt sem vær bidium. Fyrer-gief þu oss vorar Skullder. Verū af Hiarta j þui oefader/ad Guds Myskunseme er Miattugre og Kroptugre enn vor Eymd og Vesölld/Truum og þar med visseligan a/ ad Guds Nad er stærre eñ allar Verallda-enar Synder. Stöndum fast a þui/ ad þær golldnu Bæturnar fyrer vorar Skullder eru langtum meire og stærre og kroptugre enn Skullden var nöckurn tyma. Verum oefad-er j þui/ad Christur sa annar Adam hañ er kroptugre til ad lyfga riettlæta og ad helga þa/enn sa fyrre Adam var til ad deyda og fordæma.

Vm fram allt/þa skulum vær vera viss er þar vppa/ad vor Sætt og Forlijkan vid Gud yfergnæfe þa Ovinættu/sem ædr var og ad lækningen sie Mættugre og Afmeire eñ Mañkynsins Veykleike. Og skulum vær ad læra/huórsu sætur ad Drotten er/og huór su sæll ad sa er sem vonar til hans.

J giegn

Um þa adra Søkena til Druæntingarennar.

Su önnur Sök og Efne til Auruæntingareñar (sem fyrr var sagt) er þetta / Ad vita ecke Guds Vilia / huörn su Heilaga Skript kann alleina auglioſan ad giöra fyrer oſſ. Þar fyrer ſkulum vier leita Rada vm haſi til Ritningareñar Vitnisburda / huörier hæg liga kuña þeſſa Efaſemie ad græda. Og þui vil eg ſetia fram nöckrar agiætar Greiner vr Skriptenne / Um Guds Vilia til vor Mannanna.

Þar ſtendur lioſt / 1. Tim. 2. Gud vill ad aller Meñ hialpeſt / og komeſt til Vidurkieñingar Sañleikſins / Þui þar er eiñ Gud z eiñ Medalgāgare millum Guds og Manna / ſem er ſa Madur Jeſus Chriſtus / huør ſialfan ſig hefur vtgiefed fyrer alla / til Endurlauſnar.

Hier glörer ſier Poſtulen Paall þriar Rader. J fyrſtu og epſtu ſetur haſi Gud. J midiuñe ſetur haſi Endurlauſnarañ / Chriſt=

um med Opþre sijns Blessada Lijkama. J nedstu situr hañ ecke eirn part Maña/helldur allt Mañkyned eda alla Meñ a Jördune. Þar þyrer/Huör sem jatar sig ad vera Mañeskiu/hañ skal og vita ad hañ er j þrra tölu þyrer huörium þesse Truþaste Medalgangare bidur/ og þyrer huöria hañ gielldur wt sitt Fiörkaup.

Eñ huörnen ad huör og eirn skule þæra sier þetta Fiörkauped Guds Sonar j Nyt/ þad kienner postulen þar hañ seiger/ **Gud vill ad aller Menn komest til Vidurkieñingar Sañleiksins.** Nu er su Sañleikans vidurkieñing/ ein Vitund og Traust a Guds Myskunseme/þyrer þad Endurlausnareñar Verdkaup/sm Christur Medalgangareñ a mille Guds og Maña/ gallt þyrer alla Meñ/a Krossins Galga. Og vegna þessa skal huör og eirn sem kiemst til Sañleiksins Vidurkyñingar/ og med eirne stödugre Von og þullu Trauste/ helldur sig alleina vid Medalgangarañ Jesum Christum/hañ mun aþleysast aþ öllum sijnū Syndum/ og prydast med Christi Riettlæte/ og þa vppa Himerijkis Arps Von þann riettra Panta og Trygdargisting/ sem er Heilag-

ur Ande:

So þarf nu eingen ad örvænta sier Guds Nadar/ epter þui þad er vyst og satt ad Gud hañ vill ad aller þeir skule verda Sæluholpner /þeir sem med Trunne verda hans Limer.

Þessum S Pauls Ordum samhlioda og margar adrar Ritningarennar Greiner/ af huörium eg vil fram setia nöckrar/oss til Tru arstyrkingar/. Ezech. 33. So sannarlega sem eg life(seiger Drotten Drotten) þa hef eg øngua þocknan a Dauda hins Ogudliga/Nelldr þad/ad sa hiñ Ogudlige snue sier fra siñe illre Breytne/og life/ Johñ. 6. Þad er mijns Fødurs Vilie þess mig sende/ad huør sa sem Sonen sier og truer a hañ/ sa hafe eilijft Lijf. Pet. 3. Drotten hefur Þolenmæde vid oss/ og vill ei þad nøckur fortapest/helldur þad ad huør snue sier til Yferbotar.

Þeñan siñ Vilia/med huörium Gud hñ fullkomlega vill/ ad aller skule verda Sæluholp/

aholpner/styrker hañ og stadþester/Matth. 17. Þar hañ bydur og skipar/ad aller skule heyra og hlyda Synenum. Item Christi Skipun stendur og/Marc. 16. Þar hañ vt sender sijna Læresueina/seigande. Fared vt vm allan Heimen og prediked Euangelium øllum Skiepnum/ Huør hañ truer z verdur skijrdur sa skal holpen verda/Eñ huør sem ecke truer hū skal fordæmast.

Þessa og adra þuilijka Ritningareñar Vitnisburde vm Guds Vilia (med huórium hañ syner/ ad hañ vill ad aller skule verda Sæluholpner)þa skulum vær ecke j nóckrum mata med nóckrum Vielum eda þanytu skrape læta þra oss burt taka/Þui sie þad satt sem þad og sañarliga er satt) Ad Gud vilie ad aller Meñ verde Sæluholpner. Þa er þetta osatt/ad Gud vilie ecke ad aller verde Sæluholpner/ Aþ þui/ Gud hann er ecke tuimæll nie tuibentur.

Þar þyrer/med þui Fyrerheit hans Nadar(huórt Sonureñ heþur openberad)er almeñeligt og óllum til reidu/ sem nu er sagt/

þa skal eingen Madur huxa/ad Faderen hafe nöckurn añan heimugligan Vilia hia sialfum sier gagnstædan þeim er hañ hefur ad ur openberad oss med Raust syns Sonar Jesu Christi/ sem er eirn sañur Sendebode og obrigdullt Vitne um syns Födurs Vilia.

So skulum vær nu hier af taka oss Huggun j mote allre Anruæntingu og Efaseme/vid huöria Huggun vær skulum stydia og hallda oss/so sem vid añad Lyfatkier j Freistniñar sterkum Storme og Bylgium. Og ef vær giörum þad/þa munum vær alldrei vnder afölllum liggia/ nie kollkastast/ eige helldur hrekiast fyrer nöckrum Storme þo ad a mote oss blase. O ho/huörsu sæler mættum vær vera/ ef vær kynnum ad festa þeñan Lærdomen vm Guds Vilia/j vorum innstum Hugskotsius og Hiartans Rootum/ og med sönnu trunadar Trauste giefa oss Gude j Vald

Vm þa þridiu Søkena til Vruæntingarennar.

Su þridia Sök og Efne til Auruæntingareñar er þesse. Marger huxa vm þad/ huörsu faer þeir verda sem Vtualder eru.

Þui þegar þeir heyra þesse Orden. Matt. 20. og 22. **Marger eru kallader enn faer vfualder/** Þa þer strax vm þa/og þeir taka til ad efast j þui/huort þeir munu vera j tölu Vtualdra eda eige. A þessum asteytingar Steine hafa marger steytt sig/ so ad þeir hafa med öllu falled j Auruænting vm Guds Nad/og huxad so/ ad Gud hañ mune hafa vppskrifada Tölu siña Vtualdra adr eñ Veröllden var sköpud/ og þeir sem þar eru jñe skrifader/ þeir verde Sæluholpner/ hiner ecke.

Eñ þesser eru j storre og skadsamligre villu/ Þuiad þesse Orden/ **Marger eru kallader enn faer vfualder/** þau eru önguaneigen a mote Guds Nad/sem fyrer öllum stendur open/ eige helldur a more S. Pals Ordum/ 1. Tim. 2. **Gud vill ad aller Menn verde Sæluholpner.** Eda ödrum þuilykum Vitnisburdum/sem almenneliga vitna vm Guds Nad/ Helldur a þessara Christi Orda Meining ad skiliast/ af þeim tilhneigande Greinum sem þar hia standa. Matth. 20. Samlykest Himnarijke (þ er su christeliga Kirkia) vid eirn Hwsbödur/ huer ed leigde Verkamen̄ j sinn Vyngard

J giegn

gard/og hañ leiger alla þa ſem hañ fynnur jdulauſa. Jtem. Matth. 22. Cap. Samlykeſt Himnaryke(þad er ſu Heilaga Kirkia) vid eirn Kong/ ſem hiellt Brudlaup Syne ſynum. J þeſſum bædum Eptterlykingū pryſaſt Guds Nad og Myſkun/ ſem verdur framboden ölluin/ og Guds Godgiærne/ vid eirn og ſierhuörn. Og her Guds Sonur ſig þar vpp vnder eins/ vm þad mykla oþacklæte ſem ſo ſtorliga ryker hia meſtum fiölda af Mañkynenu og ſeiger. **Marger eru kallader.** Þetta er ein Predikun vm Guds Nad/ſem fyrer öllum ſtendur open. **Faer eru Vtualder.** Þetta er Guds Sonar Klögun/ vm Mañſins oþacklæte/og ad goder Riettlæter ſanner Guds Þienarar ſie miög faer.

Þeſſe Klögun Chriſti er ſamhlioda nu þeirre ſem ſtendur/ Matth. 23. **Nuorſu opt villda eg ſaman ſafna þier/ eins og Hæna ſafnar Vngum ſynum vnder Vænge ſier/ Og þu villder ecke.** Ef þeir villdu ecke/ þa fyrerforuſt þeir og ecke af nöckre ſierligre Fyreretlan Guds/ hellдur af ſynum vondum þuerbrotnum Villi

og

og Ohlydne.

Þar eru þeir nóckrer sem meina/ad þisse Lærdomur vm Guds Rad/sie þuert a móte þeirre Kieñingu vm Guds Fyrerhyggiu/og seigia/ad þeir sem so predika/ad Guds Rad praffi bíodest öllum/ þeir nidur brióte þær Kieñingar sem eru vm Guds Fyrerhyggiu. Eñ þeir villast/Vær kieñum þessa bæda Lærdoma/Þuiad vær medkieñum/ad Guds Rad sie öllum til reidu/ og vær medkieñum lyka eirnen ad þeir Vtuöldu hafe vered fyrerhugader fyrr eñ Verallðareñar Grunduöllur var lagdur/so sem Pall kienner Eph: 1. Huad seige eg/ad vær mz kieñum? Þetta/ vær höllðum þad vyst og fast/ad Guds Fyrerhyggia og Forsio hun sie eirn fastur Grunduöllur vorrar Saaluhialpar/ til huórrar vær hópum vort. Hæle og Athuarf/einkum j Daudans Neyd/ eins og til þrautar skiols j sterkum Storme.

Eñ þo höllðum vær oss ecke ad eins vid þisse ber Orden(Fyrerhyggia eda vtualning) so sem Zenonis Epterfylgiarar giördu/ Helldur kieñum vær med S. Pæle/ med huóriu móte Guds Forsio og Fyrerhyggia verdur/ Þui hann vtskyrer oss þañ mata med klarū og skilmerkeligum Ordum/ Eph. 1. Cap.

Hañ

Nañ hefur vtualeð oss (seiger Hann) j Christo/adur eñ Verølldenn var grunduølluð/Item. Nu hefur fyrerhug að oss j Sonarleifðena / til sialfs sijns pyrer Jesum Christum/epter þock nan sijns Vilia. Item/Nañ hefr oss þacknæma giørt j sijnum Elskuliga Syne/j huorium vær høfum Endurlausnena pyrer hans Blod.

Hier vtmælar S. Páll angliosliga Guðs Fyrerhyggiu/og seiger að Guð hafe pyrerhugað oss til Sæluhialpar pyrer Christum/og j Christo: Fyrer Christum/ so sem pyrer eirn Medalgangara og Endurlausnarenar pullkomligt Verðkaup/J Christo/so sem j/og með þui Høpðe huørs Limer vær verðum pyrer Truna. Þui nær vier með Truñe verðum jnplantaðer Christo/þa verðum vær hans Limer/ og erum þess vegna pyrerhugaðer og vtualðer/ þuiað vær erum Christi Limer.

Ap þessu alykta eg og set/ ecke þuilijka predestinatiorem og Vtualning eður Fyrer ötlun sem þeir Vielþroðu Nauðbriotar/Sto ici

icí settu(þad eru þeir sem kiendu Forlögen naudbeygia allt og rada öllum Hlutum)hell dur set eg þram eina Christeliga Vtskyring vm Guds Fyrerhyggiu/sem er þesse/ Gudz Fyrerhyggia hun er ein skickan/ med huørre Gud hañ hefur ádur eñ Verolldin var grunduøllud/epter Þockn an og Raade sijns Vilia/fyrer Christum og j Christo fyrerhugad anaf nad og einkad til eilijfs Lijfs/ alla þa sem trua a Endurlausnaran Jesum Christum/ad þeir skylldu vera Heilager og flecklauser fyrer sier/og skylldu vijdfrægia Lofstyr og Vegsemd hans Nadar j allre Eilijfd.

Hier aþ kañ huør og eirn hæglega ad sia ad sa Lærdomur vm Guds Fyrerhyggiu er ecke a mote Guds Vilia/ sem vill ad aller verde Sæluholpner og komest til Sañleikãs Vidurkyñingar/ Ecke helldur aþmaer hann Nædena sem öllum þram bydst/ og huøria Euangelium vthropar/helldur styrker hañ hana. Þar þyrer auglysast þeir Vitnisburd

er og

er og þær Greiner sem eg fyrerßrañ sette vm Guds Vilia (sem þeigen vill ad aller re⸗rde Saluholpner) med þessum Lærdomen⸗um ym Guds Fyrerhyggiu/ og samhlioda j öllu vid hañ/so sem eg og annarstadar med fleirum Ordum heffe þar vm talad og kient.

Eñ mote þeim sierligum naudsynia For⸗lögum þeirra Stoicorum (huörium marger fylgia frañ) setia marger Gudhrædder og Lærder Guds Orda Þienarar þessa ferfall⸗da Vörn og Bryniu.

1 Guds almeñeliga Skipan.

2 Guds almeñeligt Fyrerheit.

3 Pad almeñelega Endurlausn⸗areñar Verdkaup.

4 Pad almeñeliga Jnsigle / sem er Skijrnen.

Puiad lijka sem Gud hañ skipade og ba⸗ud ad predika Euangelium fyrer öllum Þio⸗dum/og anañnar öllū þeim sem trua Euan⸗gelio Saluhialpena/fyrer Offur sijns So⸗nar/sem skied er fyrer allan Heimen/So bi⸗falar hann ad jnsigla handa öllum þennan Velgiörning/fyrer Skijrnena.

Þesser Hluter jnnefelast j þessum Ordū

Drottens/Marc. 16. Gangeð vt vm all an Heimen/predikeð Euangelium fyrer øllum Skiepnum/Huør hañ truer og verdur skijrdur hann skal holpen verda/ Eñ huør sem ecke truer/hann skal fyrerdæmast.

Vm þa þiordu Søkena til Druæntingarennar.

Su þiorda Sök og Epne til Auruænt, ingareñar/er þesse/Nær eirn edur añar meinar sig ad haþa drygt þa Synd/sem kallast ad vera Synd j moote Heilögum Anda/huör ad þess hattar er(sem vor Lausnare Chri,stur seiger)ad hun kañ ecke ad þyrergieþast. Hun kallast Gudlastanar Synd/og ein Synd til Daudans.

Þar haþa marger vereð þeir/og eru eñ nu/huörier/med þui þeir skilia ecke riettelіga huör ad sie Art og Edle þessarar Syndareñar/ þa huxe þeir sig haþa drygt hana. Aþ huörre Huxan þad verdur lofsins/ ad þeir hörmulega öruænta sier Guds Nadar/ so sem gieck einum Vallendskum Fransisco

J giegn
Spira (a vorum Dögum) huör ed kalladur var af einum Cardinal til Fenediu Borgar og afneitade j þui vegna Hræſlu Euangelio huört hñ hafde þo ædur jatad og nizkient. Þeſſe aume Madur ſkilde ecke fullkomliga huad Synden a mote Heilögum Anda var/ ſo ſem S. petrus Epterdæme auglioſlega biuyſar/ſem og eirnen afneitade Christo af Hrædſlu.

Eñ vppa þad/ad eingen ſteyte ſig hier a/þa ſkal Madur med athygle leita þuilykrar Vtſkyringar af Guds Orde/vm þa Synd a mote Heilögum Anda/ ſem þeſſe er.

Synden a mote Heilögum Anda/ er eirn þuerbroten Vilie mote Christo (huørn Madur hefur ædr riettelíga medkient)og eitt Frafall fra Euangelio(huort/ædr var jñſiglad j Mañ ſins Hiarta/med Heilags Anda vpplyſingu)og Offokn Christeligrar Kirkiu med eirnre endeligre Forackttan Christi Fornfæringar/og hans Offurs/huørt þo alleina afþuær Syndena.

þeſſe

Þesse Vtskyring er saman skrifud og tekin af mörgum Ritningarennar Greinum/ so sem eg annarstadar hefe avijsad.

En þesse SYND seigest ofyrergiefanlig/ecke af þui ad hun sie kröftugre eda stærre enn Guds Nad/þuiad þesse S. Pals Regla er med öllu obrigdul. Naaden yferguæfer Syndena. Helldur af þui ad þar er eckert annad Offur til fyrer Syndena vtan Christi Offur alleina/Og þui verdur sa oefad æfenliga ad fortynast/sem þ Offur forakttar/allt til sinna æfeloka.

Vegna þessa skal eingen hyxa ad hann syndge j mote Heilögum Anda / nema hann sa sem vysuitande af Pralæte allt til Dauda stundar sinnar/ afneitar Christo/forsmaar og fyrerlytur hans Offur og Stórkaup j öllu/aan huörs eingen kann Sæluholpen ad verda. Fra þessare Synd varduceite oss Herran Jesus Christus/Amen.

Vm þa Fimtu Søkena til Vruæntingarennar.

Su fimta Sök til Aurnænti ngarennar/ er sa margfallde Raunaþungen og Mot-

 gangin

J giegn
gangur ſem a einum liggur med ſyþelle/ j
þeſſu Lyþenu. Þuiad/eþ Madur viñur ecke
Boot a ſynum Raunum/ þa ſteypa þær hö-
num Tröppu aþ Tröppu nidur/ þangad til
hañ þellur j Auruilnan.

Þuiad ſtrax þa Truan er vtſloken/ þa
þormyrkuaſt ſmæm ſaman æ meir og meir
Guds Nadar Fyrerheit j Hiartanu Mañ-
ſins. Þar næſt/ þa Samuiſkan er ſo beygd
og Aþluana orden/ þa ſprettur vpp ein olyſ-
anleg Sorg og Kuöl j Mañſins Hiarta/ Ep-
ter þad kiemur Hiartans Vlbwd/ og Reidi
j giegn Gude/ aþ huöriu þa ſkiedur/ ad Mañ-
eſkian vm ſyder övænter ſter Nadarennar/
og ſteyper ſo yþer Sælu og Lykama eilyþre
pynu j yſtu Kualaña Myrkur.

Huört Rad villtu þa þiña mote þeirre
hrædeligre Eymd/ og Veſölld þyns Lyþs/
ſo hun nidurſöckue þier ecke j Vantruna?
þreþalldrar Lækningar ſkal Madur leita/
mote þeſſare Aſtrydu/ ſem er.

1 Guds Rad og Aſetningur.
2 Heilagra Epterdæme.
3 Ad ſam jafna þeſſum forgeing-
eliga og ſtutta Motgange/ vid þa ei-
lyfu

lÿfu oforgeingeligu Dyrd. Item/ þÿ
are nalægu Motgangs Byrdenne/
vid þa eilÿfu Pÿnu.

I.

Um þad fyrsta

Guds Rad og Afetning/med huòrium
hañ hirter suma meir eñ suma/ j þessu Lyfe
(þo huòr sie òdrum lÿkur/ þa Madur giæt/
er ad þeirra Syndum)skal Madur ecke ran
saka nakuæmliga/ helldur prÿsa Gud og veg
sama. Af þui/hañ hefur godan riett til ad
fram fylgia þuilÿku sÿnu Riettlætis Rade.
Enn hier skulum vær athuga tuo Hlute.
Dom/ z Myskunseme.

Domuren er sa med huòrium hañ straf-
far eirn og sierhuòrn riettelega/vegna Sÿn
darenar/sem bæde er med Natturuñe og per
sonuñe/huòrt Strafs hañ aleggur af Fodur
ligu Hiarta/ Þar fyrer/ ad hañ vill so til-
bwa sier sialfum veg til siñar Myskunar.

Eñ Myskunsemena lætur hann þui j
tie/ ad hiñ refste læte af siñe Vondsku/ og
verde Sæluholpen. Þuiad þad er Guds
Nattura ad hañ deyder/so ad hañ lyfge af

 tur.

J giegn-
tur. Og hañ leider til Heluijtis/ þad er/ j Zorg og Motgang/ so ad hañ kuñe ad vpp hefia oss aptur til Himnaña.

Þar fyrer skal þetta tuent/ Domuren og Myskunsemen/ vppuekia sanna Jatning/ Akall/ Þackargiörd/ og Von/ j þui sem Motgangen lydur.

1 Jatningena/ So ad hañ seige med Dauid j þeim 51. psal. Mote þier einū hef eg broted z jlla breytt fyrer þier/ Jtem Psalm. 119. Herra þu ert Riettlatur og þijner Domar eru Riettinde.

2 Akalled/ So hū seige m3 Tollheimtaranū Luc. 18. Gud vertu mier Syndugum lijknsamur Psalm. 25. Fyrer þijns Nafns saker Drotten/ vertu lijknsamur Synd minne/ þuiad hun er mijkel/ og Psal. 51. Epter mijkeleik Myskunsemda þiña Drotten/ afmæ þu mitt Ranglæte.

3 Þackargiørdena/ Ad hañ seige med Job 1. Cap. Drotten gaf þad/ Drott

en j

en j hurt tok pad/sie Nafn Drottins Blessad.

4 Bonena/ Ad hañ med aluarligu Hiarta meine og seige sem Job 13. Cap. sagde/ Po ad Drotten deyde mig/ pa skal eg samt vona a hañ. Pad er/ Po hañ vill de kasta mier j burt/ j pa mestu og stærstu Desöllid/ pa skal eg ecke lina pui ad vona a hañ/ huiad pesse min Von hun mun ecke æfenlega til Skamar verda.

II.

Vm pad Annad.

Epterdæme Heilagra höfum vær mörg peirra sem ecke hafa falled fra Truñe vegna sijns languerande Motgangs og Eymda/ helldur pess meir hallded sig vid eina goda Von sem Motganguren var stærre/med pui peir hafa vitad ad Domuren hañ a ad taka til a Huse Drottins. Po vil eg alleina Epterdæme Lazari (huört allre Christneñe er alkuñugt) fram setia/ hellst pess vegna/ pui ad Christur sette oss pad sialfur fyrer/ til Epterdæmis/ Luc. 19. So vier föllum ecke fra Gude fyrer nöckra Eymd eda nöckurn

J giegn
Motgang/ſem a oſſ ſtryder/j þeſſu Lijfe.

Þeſſe Lazarus var blaꝼatækur/ ꝼullur aꝼ Raunum/ ꝼyrerliten alla ſyna Lijꝼs tijd j þeſſum Heime. Huad giörde Lazarus til þeſſa? Hañ öruænte ſier ecke/ hañ huxar ecke ad hañ mune þa þeſſ vegna vtſkwꝼadur ꝼra Gude/ þo ad hañ være ꝼyrerliten aꝼ Möñ/ onum. Hañ huxar ecke/ad hann mune vera andſtyggeligur ꝼyrer Gude/vegna ſiña ꝼwlu Rauna. Hañ huxade ecke ad hañ munde ꝼy rer þad rekaſt vt ꝼra Gude/þo ad hñ være Fatækur og eirn aumur Þurꝼamadur. Huad giörde hañ þa? Þar gieꝼſt Raun a ſetrna/ Þuiad þegar hañ deyde/ þa baru Einglar/ ner hañ j Abrahams Skaut. Þar ꝼyrer/ huörſu Fatækur/Raunaꝼullur/Bladugur/ Fwll og Fyrerliten ſem hañ var/medan hañ liꝼde hier þa giecꝁ hañ ſamt j Fotſpor ſyns Födurs Abrahams/ Trude a Gud eins og Abraham/ Var Gude hlydugur eins og A/ braham/haꝼde Vonena/eins og Abraham/ ellegar heꝼde hañ j önguan mata tekeſt jñ j Paradys med Abraham.

Eñ þu ſeiger(kann ſkie) Þetta er eitt ſierligt Epterdæme/ þar aꝼ kañ oſſ ecke ad giöraſt ein almeñelig Regla. Andſuar/Ja ſañarliga ma hun giöraſt þar aꝼ/Gud hann
er

er Riettlætur/ og er alltyd eins til Sinnis vid þa/sem alltyd hegda sýnu Lyperne eins. Hia Christo er eckert Mañgreinar Alit (so myked sem hans Dom/og Myskun ahrærer) Med sýnum Dome dæmer hañ alla hardhn ackada og þralata/sem liggia j sýnū Synd- um allt þram j Daudan. Med siñe Myskū- seme tekur hañ til Nadar alla þa sem snua sier til Guds þyrer Trūa a Jesum Christū.

Þar þyrer er þetta sañur obrigdull Vr- skurdur/ þo Madur alykte j þessum Epnū uǒdkud aþ einum Hlut vm alla/vegna stǒdug lyndis Guds/og stadþestu/ bæde j Ognaniñe og j Fyrerheitenu. Þuiad lyka sem Paulus/ Rom. 4. Alyktar og vrskurdar/vt aþ einu Abrahams Epterdæme/ ad aller þeir sem trua/ verde an Verkaña Forþienustu Sal- uholpner þyrer Truna/So alyktum vier ri- etteliga/ aþ þessu einu Epterdæme Lazari/ ad aller þeir sem hier j Verǒlldune lyda Kr oss og Motgang(so þramt sem þeir hallda sig vid Abrahams Tru) þeir takast epter Daudan j Abrahams Skaut/þad er/j eilyþa Himneska Sælu Huijld og Roo/ sem er til reidd ǒllum þeim sem akalla Naþn Drott- ins/so sem Joel Spamadur seiger/j sýnum 2. Cap. Og S. Paall til Rom. 10. Huǒr

J giegn
sem akallar Nafn Drottins skal holpen verda.

Þar fyrer/ eñ þo vær lijdum Motgang j þessum Heime/ þa skulum vær samt ocfad/ er vera j þui/ ad Gud hañ sie eins til Siñis vid oss/ og hañ vär vid Lazarum/ og skulum vier hallda oss med eirne stödugre Tru vid þetta Fyrerheited/ Psal. 50. Akalla mig j Neydeñe/ þa mun eg frelsa þig/ og þu skallt heidra mig.

III

Vm þad Þridia.

Ef vær berum saman þessa Lijfs Eymd/ vid farsælld og Dyrd þess eilijfa Lijfsins/ þa er þesse Eymd og Motgangur/ tijmanligur/ eñ Farsællden oendanleg/ Eymden er stundleg/ eñ su Farsælld er eilijf/ tilreikud þeim sem stödugder eru j Truñe/ og j söñu Akalle til Guds/ skiliast vid þetta Lijf.

Nu seiger þu/ Þad er þungt beiskt og eymdarsamt ad kueliast so alla sijna Lijfs tijd. Andsuar. Þad er vel satt/ eñ þo skal su Beiskian verda ad Sætleika/ ef þu legg ur þad vid sem Gud hefur kient þier. Og eñ þo þuilijkt sie/ j Raun og Sañleika beiskt þa skal þad þo samt virdast þier sætt ad
vera

vera. Puiad eins og Vatned j Marach er ap salþu ser var beiskt og ramt/vard sætt og lysteligt ad drecka/epter þad Moyses ap skipan Drottins/kastade Tre j þad/ Exo. 15:So verda og aller Sluter þeim sæter sem trua/eþ þeir liggia vid sin Motgang þ rietta Tried Krossins og Pynungar Christi. En þad skiedur so/þegar vær j vorum Har maraunum setium med eirne lipande Tru alla vora Von a Christum/ huør ad vorra vegna/hieck a Trienu/vppa þad/ad allt hu ad beiskt være þyrer oss/yrde sætt þyrer Tru nadar Traustid a han/og þyrer Vonena til eilyprar Farsælldar/huør oseiganlega yper gnæper alla Eymd og Vesølld þessa Lyps/ huørsu langgiæd sem hun er/ edr vera kan.

Þui lyka sem Hapid er langt vm stærra en eitt Vats drope/ so er su Farsællden og Dyrden/epter huørre ad vær vonum/oseig anliga og wr øllum mæta þrash/myklu stær re og meire/en alls Mankynsins Motgan gur Anaud og Eymder. Þar þyrer/ Huør sem lydur Kross og Motgang j þessum Hei me/han skal vnder eins hyxa vm þa omæl anliga Dyrdena/sem þeim er til reidd/sem j sanre Tru og sønu Akalle skiliast vid þen an Heim.

J giegn

Chriſtur ſialfur/ hia Matth. 10. Rad leggur oſſ ad bera ſaman þa nalægu Eymd og þa tilkomande Dyrd og Soma ſeigande/ Hrædeſt ecke þa ſem Lykamañ aflyfa og Sælena gieta ei Lyflæted/ Helldur hrædeſt þañ framar/ ſem Sælu og Lyfe gierur tortynt til Heluijtis. (Ad tortyna) Merker hier ecke ad afma eda til einſkis ad giöra/ helldur ad ſtraffa med eilyfre Pijnu.

So vill nu Herran Chriſtur/ ad nær vær lijdum hier Sorg og Motgang/ þa ſkulum vær giöra oſſ tuær Epterlykingar. Hin fyrre er þeſſe/ Ad jafna ſaman þeſſa Lijfs Eymd/ vid þa eilijfu Pijnu. Hin öñur/ Ad bera ſaman þeſſa Lyfs Motgang/ vid þa tilkomande Dyrdena j eilijfu Lyfe. Þar fyrer nær ſem hellſt vier lijdum Motgang j þeſſum Heime/ þa ſkulum vier þeinkia vppa huörſu ſkutta ſtund hañ varer/ ſem er naumlega eitt Augnablik/ ad reikna/ j hia þeirre eilyfre Pijnu/ huörrar þeir aller meiga vænta ſier/ ſem ecke ſnua ſier til Guds/ adur eñ þeir deyia.

Soddan Huxun ſkal nu vppuekia þig til ad giöra Jdrã/ j þijnum Motgange/ ſo þu kuñer ad fordaſt þa hrædeligu eilyfu Pijnu. Og eñ aptur/ Nær þier geingr nöckud a mote/

te/þa huxa þu vm hudrſu liett og audmiurdc leg ſu þyn Eymd er/eþ hun verdur ſaman veiged vid Farſællo þeſſ eilijfa Lijfs/ ſem er þeim óllum tilreidd ſem trua a Chriſtū. Af þeſſu vppkuetkeſt þu meir og meir til Jdranareñar og Polenmædeñar. Til Jdranar/So þu kuñer niotande ad verda eilijfs odaudlegleika. Til Polenmædeñar/So ad þu med Hughreyſte lyder vel þeſſa Lijfs Aſtrijdu/og þyrerlyter hana med óllu/þyrer Von þeirrar Fyrerhietnu Saluhialpar/ſem ſkal vara eilyflega.

Þetta ſama radleggur S. Pall 2 Cor. 4. Þar hañ ſeiger/Vor Hrygd ſem ſtūdleg og liett er vtuegar eina eilijfa og yfer allan mata mykla Dyrd/ oſſ ſem ei alijtum hid ſynelega/helldur hid oſyneliga. Og til Rom. 8. Motlæte þeſſara tijma er ecke verd til þeirrar Dyrdar ſem vid oſſ mun openberud verda.

Eins og lijka radleggur S. Petur/ 1. Pet. 5. ſeigande/ Gud allrar Nadar/ ſem oſſ hefur kallad til ſiñar eilijfrar

Dyrd

J giegn

Dyrdar j Christo Jesu/ hañ same mũ
ydur / þier sem litla stund lijded/ full-
giøra/ tilreida/ styrkia/ efla/ stadfesta.

Stuttlega ad seigia/ fyrst vær höfum
tuöfallt Bod af Gude/ añad vm Hlydnena/
eñ añad vm Bæna akalled/ so opt sem vær
þrinngust af nöckrum Krosse eda Motlæte/
þa lætum oss vera hlyduga/ vnder Krossen-
um/ j sañre Þolenmæde/ og Bæna akalle/ so
sem hañ hefur sagt/ Akalla mig j Neyd-
enne/ þa vil eg frelsa þig/ z þu skallt
heidra mig.

Vm þa Siøttu Søkena til Vrvæntingarennar.

Su siötta Sök til Aurvæntingar/ er lan
giædur og dagligur Syndareñar Vane/ med
huörium Madurinn giörer sig Diöflenũ vnd
ergiefen/ og forakttar Gud og hans Ord.
Þui þeir sem leinge liggia j synum saurug-
um Lifnade/ þeir bera med sier forbrend-
ar Samuiskur (sem Paall seiger 2. Tim. 4)
So þeir kieña ecke nu leingur til syns Skada.
Þar fyrer er ohægt ad koma þuilykum a

riet

rietta Leid aptur/huad og Salomon kieñer Prouerb. 18. ſeigande/ **Nær hiñ Ogudlige fellur ofdiupt j Syndena/ þa ſkeyter hañ ecke neinu/** Þad er/ Hañ verdur athuga laus/ forakter Guds Dom/ og hyrtar ecke einuſtñe vm þad ad giöra jdran/ Vegna þeſſ þa er eingen Hlutur ſkadſamare/ eñ ſoddan Syndareñar jngroen Vane/ af huörium marger (þui verr) hrapa og hafa hrapad j eilijfa Fordiörfun/ Huad ſkulum vær þa hier til ſeigia? Epter þui ad Naden yfergnæfer Syndena/ og Gud vill ecke ſyndugs Mans Dauda/ þa ſkal Madur ecke eñ vegna þeſſa/ öruænta ſier Guds Nadar. Þui þad er vyſt/ ad Guds Godgirne bydur öllum til Jdranar/ þann tyma þeir eru hier j þeſſu Veralldar Lyfenu/ Rom. 2. Þar fyrer/ þo ad ſa langiæde Syndareñar Vane ſie hinn veſte Hlutur/ med huörium Madureñ ſmydar ſier langa og hrædeliga Synda hlecke/ þo ſtendur ſamt Guds Nad og Myſkunen open fyrer þeim ſem jdraſt.

Enn hier er þörf a einum forſoktum Lækn ara. Huad eins og þad geingur til/ þa Madur ſkal græda Lijkamlig Sær/ ſo ſkiedur og hier/ nær Madur ſkal græda Syndena

J giegn
dena med Manenum.

Af Lijkamans Aurkumslum frelsast sumer hæglega med Smurningum og plæstre. Sumer þurfa ad læta skiera sig/og þr sem ecke læknast af Skurdenum/ad þeirra Sárum bera Meñ Elld/og breña wr Sárunum Jllskuna. Eins alijka grædast sumar Synder med Heilsusamligre Vnderuijsan og Aminingum/ Sumar grædast med hotónũ og Lögmálsins Predikun/ Sumar grædast ecke nema med Krosse og Motgange.

Þessarar seinustu Tegundar er sa langtædlege og gamle Syndariñar Vane/vm huörn vær tölum nu. Reyfaren a Krossenum sem Christur talade til og sagde/ J Dag skalltu vera med mier j Paradijs/hañ hefdi alldrei snued sier vid Gude synum/hefde ecke Kross og Motgangur kient hönũ þad/Þui ad hañ var nær kafnadur j synum Syndũ.

Þetta Reyfarans Epterdæme er þui fram sett j Pyningar Historiuñe/ad vær skulũ vita/ad þar er eingen Synd so stor/ei helldur neinum so jñgroen/ ad hun kuñe ecke ad læknast med Christi Blods adreifingu/huad ed skiedur/ nær nöckur hañ Vmsnyr sier til Guds fyrer Truna a Jesum Christum.

Þesse Hialp og Lækning vid Syndeñe/
Fyrer

Syrermyndast j Lazara aþ Bethania/sa ed
lꝫ j Gröpnñe fiorꝫ Daga/ Þui eins og þad
Herran Christur hann kunne hialplega og
heilbrigda ad giöra/ ei alleinasta Magkonu
S. Peturs aþ sinne Köldu/ Item/ Blinda/
Hallta/ Lÿkþra/og ad vppuekia Dotter Ja
iri sem daud lꝫ j sinē Sæng/ og Eckiunnar
Son sem boren var vt aþ Stadnum/til sÿns
Legstadar / Helldur þa vppuakte hann og
eirnen Lazarum ferdægadrañ/ Johñ. 11.
So merktist aþ þessum Syrermyndum ad
vor Andargrædare Jesus Christus/ kunne
ad græda og lækna Andareñar bæde nÿ Saar
og gömul/þo ꝥwen sie.

Þesse vor Grædare hialpade Manasse/
Magdalenu/Reyþarañum/ og ödrum fleir-
um otelianlegum/þo þeir haþe vered so nær
sem nidur söckner j sÿnum Syndum. Þar
fyrer skal eingen öruænta sier Guds Nadar
þo hañ haþe leinge vellt sier j Syndareñar
Saurindum.

Enn verde hañ brendur med Kroß og
Moclætes Ellde/og hans Samuiska vakñar
vpp nöckurn tÿma/sem so leinge heþur leg-
ed j þui skadsama Anduaraleyse/ þa þacke
hañ Gude/ad hañ villde so leggia sÿna Læk
nis Hönd a hañ/ og snue sier lofsins fra sÿ-
Og · num

J giegn

um vonda Veige fyrer Truna a Jesum Christum. Ef hañ giörer þad/so verdur hañ ... ilbrigdur/af sijnu Sottarferle/þo þ hafe ... inge leiged a og vered miög hætt.

Fulgentius seiger/ætijd hefur Gud þock nan a voru Synda frakuarfe/og hañ hefur ecke sett nöckurn þañ tijma til/ a huörium hañ kuñe ecke lijknsamur ad vera þeim sem idrast/medan hañ er j þessu Lijfe. Helldur ma þad asiast/ ad hañ tilsette alla Tijma j þessu Lyfenu jafntækeliga til Syndanna Leidriettingar og afturhallds. Og eñ aptur seiger hann/ Eingen Tijmaleingd tekur fram fyrer Hendur a Gude/hans Godgirne og Giæsku/fyrer huörium aller Hluter reiknast nalæger ad vera/ so þeir enu omlidnu sem okomnu/ Ef Syndareñar lãgiætt Atlot hefde sigrad Guds Langlundargied og Myskunseme/so hefde hü ecke komed a sein asta Heims Alldre ad afma Verralldarennar Synder?

Eñ hier skal huör og eirn med þad allra fyrsta þeinkia med sialfum sier/ huörsu margt og myked Vont kome saman j eirn Synd.

1 Fyrst er hun j sialfre sier Fwl og viðurstyggelig/af huörre Mañligrar Natturu

Hef-

Hefd og Some saurgast hefur/ eins og af þeirre andstyggeligustu og fwlustu Oþeckt og Saur.

2. J añan mata/ þocknast hun vm fram alla Hlute ohreinum Aundum/ Þad er/ Diöflenum/ huörier stærre Vnadsemd hafa ecke af nöckrum Hlut/ so sem af þui ad Maduren sem skapadur er epter Guds Mynd/ hañ verdur þeim lijkur vegna Syndareñar. Þui þeirra Rykisstiorn (seiger Augustinus) verdur fyrer Mañaña Synder/ og þeir fædast og nærast af þeim.

3. J þridia mata/ þa er Synden þeim Sañheilaga og Hreinferduga Gude til mestu styggdar/ Þui hun er Yferrtrodsla hans Lögmals/ og frafall fra Gude/ Vanskópun og Spilling Guds Myndar/ epter huörre madurin var skapadur/ Og hun reiter Gud til Reide/ mote þeim sem syndgast.

4 J fiorda mata/ skadar Synden þann ed hana dryger/ Þui hun skulldbindur hann vnder eilyft Straff/ nema hun verde hönū fyrergiefen.

5 J fimta mata/ giörer hun ödrum skada med synum vondum Epterdæmum. Þui þegar añar epterfylger þier; þui ad syndga þa verdur hann ecke alleinasta sekur eilyfs

Straꝼꝼs/ helldur og ſo þÿn Synd verdur þeſſ þyngre ꝼyrer Gude/ſo ſem Chriſtur ta-lar þar vm ſialꝼur/Ad betra være ꝼyrer þig ad Mylnu kuarnarſteirn heingdeſt vm Hals þier/og þier yrde ſo ſöckt j Sioꝼar diup.

6 Þar næſt ſkal huör og eirn huxa/hu-örſu kiært og þægelegt þad er ꝼyrer Gude og hn̄s Einglum/nær eirn ſier ad ſier j tÿma lætur aꝼ Syndum og giörer Jdran. Þui þat er Fögnudur Einglum Guds a Himnū(ſeig er Chriſtur)yꝼer einum Syndugum ſem jd-ran giörer.

7 Auk þeſſa huxa þu med þier/ huörſu haſkaſamligt þad ſie/ad elldaſt j ſÿnū Syn-dum. Auguſtinus ſeiger Pœnitentia ſera ra-ro vera/Þad er/Sein Jdran er ſiallдan ſön.

Marger burt ryckiaſt voueyꝼliga aꝼ þſſ-are Verölldu/ marger yꝼergieꝼaſt j þraleirt Sīne. Allꝼaer aꝼ þeim ſem elldaſt j ſÿnum Syndum komaſt aptur a rietta Leid/hilldi-ur örmegnaſt vnder Formyrkuan ſÿns Hug-ſkots/ſo þeir kūna alldrei riettelīga vm Jd-ranena ad huxa. Sophonias ſeiger 1. Cap. Þeir ſkulu raſa ſo ſem blÿnder/ þui þeir haꝼa ſyndgad mote Drottne. Og Paulus Rom 2. Þeir ſaꝼna ſier

ſialꝼ-

sialfum Reide med siñe Nærdwd/ og idranarlausu Niarta/ a reideñar Dag og vppbirtingar Guds Riettlætis Doms.

Hura og/ad þiñ Vilie kañ ecke ad snuast pra hinu Vonda til þess Goda/ æn Guds Nadar/ Helldur porherdest Madur i Vond-skuñe og Syndeñe/ þess meir sem hann laper leingur vid hana. Þuiad eins og þa Solen geingur vnder i ægen/ þa steypest Myrkred yper allt/ sialpkrapa/ og verdur æ meira og meira/ So skiedur og hier. Nær Gud hñ su-ipter siñe Nad i burt/ þa kiemur Synden sial krapa/ og eykst huad ap huöriu/ allt þangad til hun hepur komed einum j eiliip Myrkr.

Þar pyrer er ecke Rad betra eñ þetta/ ad snua sier med þad allra pyrsta til Guds/ Og ganga grandvarliga i Guds Auglite/ A-kalla Gud/ þacka Gude/ Heyra/ lesa og a Hiartad ⸗o leggia Guds Ord / Auka sig j kiærleiksin Giördum/ og standa truliga i sijnu Kalle og Guds Otta.

Hurum og eirnen þad ad Daudastund-en vor er þui ovys/ ad vær skulum ecke dra-ga vndan vora Idran/ helldur plytum heñe

Og eð.

I giegn

allt vær kuñum/Þui Dauden hañ veiter þm Ongu Omſatur/eñ liggur vte þyrer Dyrum þeirra Gömlu. Auguſtinus talar og agiæt-liga hier vm og ſeiger/Aukum vær ecke Syndernar med Auruæntinguñe/þuiad Jdran areñar Höþnen er öllum til reidu. Og eñ j ödrum ſtad ſeiger hañ/Aukum ecke Syndernar med þanytre Von/þuiad ſu ovyſa Dauðaſtund/er öllum gieþen. Og gamallt Maal tæke vort/er þetta/Þui dyldſt eirn Dagur/ad aller ſkulu hrædaſt.

Þar þyrer ſtaum ſo til/ ad vær huxum vm vora Burtþör og þa ſydußtu Stund/ſo ad hun mætte verda oſſ gledeleg. Latum oſſ og ſo huxa vm þañ ſydaſta Dom/og ep-terþylgia/ j þui hinum Heilaga Hieronymo ſem med þeſſare Huxaniñe hiellt ſig ſaþnan i Guds Otta/ſeigande/ Huört ... eta er etande edur dreckande/vakar ... þa hliomar þeſſe Rauſten/ ... um Eyrum/ Standed vp ... er z komed til Domſt...

Hier ſkulum vær og l... guſtini Radlegging/ þar ... Vilitu verda laus vid ... gi⁊rdu Jdran/medan ...

dur og þu mæatt/ Og ef þu giører so/
þa seige eg þier/ ad þu mæatt vera o-
hræddur/ Þuiad þu giører Jd-
ran a þeim Týma/ þa þu
mæatter syndga eñ meir.

FINIS.

Þryckt a Holum j Hialltadal
þan̄ 9. Dag Aprilis
ANNO. M. DC.

